HUGO AWARD–WINNING AUTHOR

PHILIP JOSÉ FARMER

VOLUMUL II DIN SAGA RIVERWORLD

VASUL MIRACULOS

Philip José Farmer

LUMEA FLUVIULUI

VASUL MIRACULOS

Volumul 2

TRADUCERE DE GABRIEL STOIAN

Philip José Farmer 1971
THE FABULOUS RIVERBOAT

Editura NEMIRA
1997

Triunghiul de prieteni ce poartă numele de Bob: Bloch, Heinlein şi Traurig – fie să ne revedem pe malurile Fluviului, gata de îmbarcare pe Fabulosul Vapor cu aburi.

1

— Ca şi politica, resuscitarea „te face frate cu dracul”[1], constată Clemens. N-aş putea spune că-ntr-o asemenea tovărăşie somnul ţi-e lipsit de griji.

Purtându-şi luneta sub braţ, pufăia dintr-un trabuc şi se plimba încoace şi încolo pe puntea pupa a navei *Dreyrugr* (Sângeroasa). Nepricepând o boabă de engleză, timonierul Ari Grimolfsson îl privi atât de nedumerit, încât Clemens se văzu silit să-şi traducă spusele în nordica veche, pe care o stăpânea ca vai de lume. Expresia de pe chipul timonierului nu se schimbă câtuşi de puţin.

Clemens îl blestemă straşnic în engleză, neuitând să-l facă barbar nătâng şi fără minte. De trei ani încoace, Clemens exersa zi şi noapte limba nordică a secolului al X-lea. Cu toate astea, era sărbătoare când femeile şi bărbaţii de la bordul navei reuşeau să înţeleagă măcar jumătate din spusele lui.

— Cu o aproximare de plus sau minus câteva milenii, am ajuns un Huck Finn de nouăzeci şi cinci de ani, continuă el, pornit în josul Fluviului pe o plută. Iar acum, iată-mă pe-un vas viking de mai mare râsul, navigând în amonte. Cine ştie ce mă mai aşteaptă?! Când o să-mi văd visul cu ochii?

Ţinându-şi braţul drept lipit de corp ca să nu scape nepreţuita lunetă de la subsuoară, lovi cu pumnul în palma deschisă a mâinii stângi.

— *Fier!* Am nevoie de fier. Dar unde-o fi el oare pe planeta asta bogată în oameni, dar săracă în metale? Trebuie să găsesc! Altfel cum se explică existenţa securii lui Erik? În ce cantităţi? Suficiente? Pesemne că nu. N-o fi decât vreun meteorit amărât. Poate-mi ajunge pentru ce mi-am pus în minte. Bine, bine, dar unde? Dumnezeule,

---

[1] Citat trunchiat din *Furtuna* de Shakespeare, Act II, scena 2 (n. tr.)

Fluviul ăsta ar putea avea două milioane de kilometri lungime, iar fierul, cât o fi el, se află probabil la capătul celălalt. Ba nu, imposibil! Trebuie să fie nu prea departe, la mai puţin de o sută de mii de mile de locul ăsta. Om fi greşit noi direcţia. Neştiinţa, mama isteriei, sau o fi tocmai pe dos? Privi prin telescop către malul drept şi slobozi o nouă sudalmă. Rugăminţile lui de a se naviga pe lângă mal, ca să poată vedea defilarea chipurilor mai de aproape, se loviseră de un refuz hotărât. Comandantul flotei nordice, Regele Erik Bloodaxe, susţinea că se aflau într-un teritoriu ostil. Până ieşea din această zonă, flota trebuia să rămână cât mai pe centrul Fluviului.

Nava-amiral a acestei flote care număra trei ambarcaţiuni identice era *Dreyrugr*. Lungă de aproape douăzeci şi patru de metri şi construită în principal din lemn de bambus, semăna cu o corabie de vikingi. Corpul ei lung se înălţa puţin din apă, având sub bompres un galion din stejar ce înfăţişa capul unui balaur şi pupa terminată în formă de coadă încolăcită. Punţile prova şi pupa erau supraînălţate, iar marginile lor se prelungeau până deasupra apei. Cele două catarge din bambus armate cu velatură se aflau la prora şi pupa. Velele foarte subţiri, dar extrem de rezistente şi elastice, erau confecţionate din fâşii de stomac extrase de la un peşte de adânc, numit „Balaurul de Fluviu”. Nava se mai putea lăuda cu o cârmă acţionată prin intermediul timonei de pe dunetă.

Scuturile membrilor echipajului, rotunde, făcute din lemn de stejar şi piele atârnau peste copastie, iar vâslele lungi se odihneau pe stelaje. *Dreyrugr* naviga în volte largi împotriva vântului, o manevră necunoscută nordicilor pe vremea când trăiau pe Pământ.

Bărbaţii şi femeile care nu trăgeau de frânghiile velaturii stăteau pe băncile vâslaşilor discutând, jucând zaruri sau pocher. De sub puntea pupa răzbăteau strigăte de satisfacţie sau înjurături care însoţeau fiecare zgomot difuz de bile ciocnite. Bloodaxe juca biliard cu paza lui de corp, iar în momente ca acelea, o astfel de îndeletnicire îl făcea pe Clemens să fiarbă de furie. Bloodaxe ştia că navele

duşmane aflate la trei mile în susul Fluviului se pregăteau să-i intercepteze, iar cele de pe ambele maluri porniseră în urmărirea lor. Cu toate astea, regele se prefăcea că e foarte stăpân pe sine. Poate că-şi păstra calmul ca şi Drake înaintea bătăliei împotriva Marii Armade.

— Numai că aici condiţiile sunt altele, bolborosi Clemens. Nu prea ai loc de manevre pe un fluviu cu lăţimea doar de o milă şi jumătate. Şi nici nu văd semnele furtunii care să ne scoată din încurcătură.

Cercetă malul prin lunetă, aşa cum făcuse mereu în cei trei ani de când flota ridicase pânzele. Era de înălţime obişnuită, iar capul mare făcea ca umerii destul de firavi să pară şi mai înguşti. Avea ochii albaştri, sprâncenele stufoase, nasul drept. Părul îi era lung, de culoare castaniu-roşcată. Mustaţa, atât de cunoscută cât trăise pe Pământ, dispăruse de pe faţa lui. (Aici bărbaţii erau resuscitaţi fără pilozităţi faciale.) Pieptul îi fusese năpădit de o claie de păr cârlionţat care se tălăzuia până la baza gâtului. Purta în jurul taliei un prosop alb care-i ajunge până la genunchi, încălţări din piele, precum şi o centură de care-şi agăţase armele şi husa lunetei. Pielea i se bronzase la soarele ecuatorial.

Îşi luă luneta de la ochi şi privi către navele duşmane aflate la o milă în urmă. Văzu în acelaşi timp o sclipire orbitoare pe cer: o sabie curbată de lumină, apărând brusc, parcă scoasă fulgerător din teaca de albastru. Se arcui cu iuţeală spre sol şi dispăru dincolo de munţi.

Sam tresări. În unele nopţi văzuse meteoriţi, dar niciodată unul mare. Acum însă, acest uriaş zărit în plină zi îi arse retina şi strălucirea lui îi rămase întipărită pe retină vreme de câteva secunde. Apoi imaginea se stinse, iar Sam uită cu totul de steaua căzătoare. Se apucă din nou să cerceteze malurile prin lunetă.

Porţiunea aceasta a Fluviului arăta exemplar. De fiecare parte a şuvoiului lat de o milă şi jumătate se aşternea o câmpie la fel de largă, acoperită de ierburi. Structurile uriaşe de forma unor ciuperci, potirele din piatră, aflate pe fiecare mal, stăteau la distanţă de o milă unul de altul. Pe

câmpii se vedeau puţini copaci, însă pe pantele dealurilor se întindeau păduri de pin, stejar, tisă şi arbore de fier. Acesta din urmă era un copac înalt de trei sute de metri, cu coaja cenuşie, frunze palmate uriaşe, sute de ramuri groase şi noduroase, având rădăcinile atât de adânc înfipte în sol şi lemnul atât de tare, încât nu putea fi tăiat, ars ori clintit din loc. Pe ramurile lui creşteau viţe care făceau flori strălucitoare şi multicolore.

Urma o zonă de dealuri joase, lungă de o milă sau două, după care ochiul se izbea brusc de munţii cu versanţi netezi, care se înălţau ca nişte turnuri impunătoare de şase până la nouă mii de metri, imposibil de escaladat peste altitudinea de trei mii de metri.

Ţinutul prin care navigau cele trei corăbii nordice era locuit în general de germani de la începutul secolului al XIX-lea. Aproximativ zece la sută din populaţie era alcătuită din amestecul obişnuit al diferitelor naţii care trăiseră în alte locuri sau epoci ale Pământului. Aici, de exemplu, perşii din secolul I formau aproximativ zece la sută din populaţie. Mai exista, desigur, un procentaj de unu la sută, format din oameni azvârliţi aici, cu totul întâmplător, din diverse epoci istorice.

Ochiul lunetei surprinse colibele din bambus de pe câmpie şi chipurile oamenilor. Bărbaţii purtau doar prosoape de diferite mărimi şi culori; femeile, fuste scurte din acelaşi material, dar şi câte-o fâşie de pânză subţire petrecută peste sâni. Mai toţi se strânseseră pe mal cu gând să urmărească bătălia. Aveau la suliţe şi săgeţi cu vârfuri din cremene, dar nu păreau aranjaţi în ordine de bătaie.

Deodată, Clemens mormăi nemulţumit şi rămase cu luneta fixată asupra chipului unui bărbat. De la distanţa aceea şi din cauză că instrumentul nu mărea imaginea cine ştie ce, nu reuşi să-i vadă clar trăsăturile. Dar umerii largi şi faţa măslinie aveau un aer familiar. Unde mai văzuse acel chip?

Apoi se lămuri brusc. Omul semăna izbitor de mult cu Sir Richard Burton, explorator englez, pe care-l văzuse pe

Pământ în câteva fotografii. Oricum, trăsăturile celui pe care-l vedea acum aminteau de marele călător. Când corabia se mai îndepărtă, făcând imaginea neclară, Clemens oftă şi mută ochiul lunetei către alte chipuri. Nu va cunoaşte niciodată adevărata identitate a acelui bărbat.

Ar fi dorit să debarce pentru a sta de vorbă cu el, să afle dacă era cu adevărat Burton. Deşi în cei douăzeci de ani petrecuţi pe planeta-fluviu văzuse milioane de chipuri, Clemens încă nu întâlnise vreo persoană pe care s-o fi cunoscut pe Pământ, Nu-l cunoştea personal pe Burton, dar era sigur că acesta auzise de el. Omul acesta – dacă era chiar Burton – ar constitui o legătură, fie ea cât de firavă, cu Pământul pierdut.

Curând, în ochiul rotund al lunetei apăru o siluetă depărtată şi neclară şi, incapabil să-şi creadă ochilor, Clemens exclamă uimit:

— Livy! Of, Doamne! Livy!

Nu încăpea nici o îndoială. Deşi trăsăturile nu se distingeau cu claritate, ele evidenţiau un adevăr copleşitor, imposibil de negat. Capul, pieptănătura, statura şi mersul inconfundabil (unic precum o amprentă digitală) dovedeau fără tăgadă că o avea în faţa ochilor pe soţia lui pământeană.

— Livy! scânci el. Corabia se înclină când făcu o voltă în vânt şi o pierdu din ochi. Cu mişcări febrile, răsuci luneta în toate părţile, doar-doar o va regăsi. Cu ochii ieşiţi din orbite, începu să bată cu piciorul în punte şi să răcnească: Bloodaxe! Bloodaxe! Vino sus! Grăbeştete!

Se întoarse către timonier şi-i strigă să cârmească pentru a îndrepta corabia spre mal. La început, Grimolfsson se arătă surprins de agitaţia lui Clemens. Apoi îl privi printre gene, clătinând din cap în semn de refuz şi-şi întări gestul cu un mârâit: nu.

— Îţi ordon! urlă Clemens cu o voce stridentă, uitând că timonierul nu pricepea englezeşte. Soţia mea-i acolo! Livy! Frumoasa mea Livy, aşa cum era la douăzeci şi cinci de ani! Revenită din morţi!

În spatele lui se auzi un huruit puternic, de aceea se răsuci fulgerător şi zări un cap cu păr blond şi cu o ureche retezată apărând la nivelul punţii. Apoi văzu umerii impunători, pieptul masiv, bicepşii uriaşi şi, în cele din urmă, picioarele musculoase ca nişte piloni: Erik Bloodaxe urcase pe punte. Purta un kilt pepit, negru cu verde, o centură lată de care stăteau agăţate câteva cuţite cu lama din cuarţ şi un cobur pentru secure. Aceasta era făcută din oţel, având lama lată şi mânerul din lemn de stejar. După câte ştia Clemens, securea era un unicat pe această planetă, unde piatra şi lemnul constituiau singurele materiale pentru confecţionarea de arme.

Bloodaxe măsură fluviul din ochi şi se încruntă. Apoi se uită la Clemens şi-l întrebă:

— Ce-ai păţit, *sma-skitligr?* Când ai ţipat ca mireasa lui Thor în noaptea nunţii m-ai făcut să greşesc lovitura de tac. Am pierdut o ţigară de foi în faţa lui Toki Njalsson. Îşi scoase securea din cobur şi o învârti deasupra capului. Oţelul albăstrui reflectă razele de soare. Ai face bine să găseşti un motiv convingător ca să te iert că m-ai deranjat. Mulţi au pierit de mâna mea pentru vini mai mărunte.

Deşi chipul bronzat nu-l dădu de gol, Clemens păli, dar nu fiindcă se temea de ameninţarea lui Erik. Simţindu-şi părul fluturând în vânt, rămase cu privirea aţintită la Erik, iar fixitatea ochilor şi profilul acvilin îl făcură să semene cu un şoim.

— Du-te dracului cu securea ta cu tot! strigă el. Am văzut-o pe nevastămea, Livy, pe malul drept! Vreau... Îţi cer să mă duci să fiu iar alături de ea! Of, Doamne, după atâţia ani căutări zadarnice! N-o să-ţi ia decât un minut! N-ai dreptul să mă refuzi; nu poţi fi atât de inuman!

Securea sclipi şi şuieră prin aer. Nordicul rânji.

— Ce-atâta tevatură pentru o femeie? Ce, *ea* nu-ţi convine spuse el şi făcu un gest către o femeie scundă şi negricioasă care stătea lângă platforma lansatorului de rachete.

Lui Clemens îi pieri tot sângele din obraji.

— Temah e fată bună, admise el. Ţin mult la ea! Dar nu e Livy!

— Ajunge cu prostiile, spuse Bloodaxe. Crezi că am dat în mintea copiilor ca tine? Dacă trag la mal, o să fim prinşi între forţele de uscat şi cele de pe Fluviu şi-or să ne facă fărâme, ca grânele puse-n moara lui Freyr. Mai bine uit-o.

Asemenea unui şoim, Clemens scoase un ţipăt şi, vânturând braţe, se repezi la viking. Erik îl lovi cu latul securii în cap şi-l doborî pe punte. Vreme de câteva secunde, Clemens rămase întins cu ochii larg deschişi, privind direct spre soare. Sângele îi şiroia pe faţă. Apoi se ridică în patru labe şi începu să verse.

Grăbit, Erik dădu o poruncă. Temah, care privea temătoare cu coada ochiului la Erik, coborî în Fluviu o găleată legată cu o frânghie. Azvârli apă asupra lui Clemens care se aşeză în şezut, apoi se ridică nesigur în picioare. Temah mai scoase o găleată cu apă şi spălă puntea de sânge.

Clemens rânji către Erik. Acesta pufni în râs şi spuse:

— Prăpădit şi laş ce eşti, te-am lăsat prea mult slobod la gură! Acum ai aflat ce păţesc aceia care-i vorbesc lui Erik Bloodaxe ca unui sclav. Să te socoteşti norocos că nu te-am ucis.

Clemens îi întoarse spatele lui Erik, porni împleticindu-se către copastie şi începu să o escaladeze.

— Livy!

Lăsând să-i scape o înjurătură, Bloodaxe se repezi după el îl apucă de mijloc şi-l târî înapoi. Apoi îi dădu brânci lui Clemens cu atâta forţă, încât acesta se întinse iarăşi cât era de lung pe punte.

— Doar n-o să mă părăseşti tocmai acum! Se răsti Erik. Am nevoie de tine să-mi găseşti mina de fier!

— Dar nu-i nici..., începu Clemens, apoi amuţi. Dacă nordicul ar afla că habar n-are unde-ar putea fi mina aceea, l-ar ucide fără să mai stea mult pe gânduri.

— Pe de altă parte, continuă Erik bine dispus, după ce găsim fierul, poate am nevoie de tine să ne îndrumi spre Turnul Polar, deşi cred c-am ajunge acolo urmând chiar

cursul Fluviului. Dar ai multe cunoştinţe care-mi fac trebuinţă. În plus, m-aş sluji de prietenul tău, uriaşul Joe Miller.

— Joe! spuse Clemens cu voce răguşită şi încercă să se ridice. Joe Miller! Unde-i Joe? O să te omoare!

Securea îi şuieră pe deasupra capului.

— Nu cumva să-i povesteşti lui Joe ce s-a întâmplat, m-auzi? Jur pe găvanul orb al lui Odin că o să pun mâna pe tine şi te omor înainte ca el să aibă vreme să mă atingă. Ai priceput?

Din nou în picioare, Clemens se legănă nesigur. Apoi strigă şi mai tare:

— Joe! Joe Miller!

2

De sub puntea de dunetă răsună un mormăit. Era atât de apăsat, încât membrii echipajului simţiră fiori reci pe şira spinării, cu toate că mai auziseră sunetul acela de-o mie de ori.

Sub greutatea lui Joe, scara rezistentă din lemn de bambus scârţâi atât de tare, încât acoperi toate celelalte zgomote: cântecul vântului, fluturarea velaturii membranoase, scrâşnetul lemnului la îmbinări, strigătele echipajului, bolboroseala apei produsă de înaintarea corăbiei.

Capul care apăru deasupra nivelului punţii era şi mai înspăimântător decât vocea inuman de groasă: mare cât un butoi, de bere, numai linii drepte şi arcuite abrupt, ca o platoşă cu contraforţi din os acoperită de pielea rozalie. Ochii mici, de un albastru intens, stăteau la pândă în găvanele osoase. Nasul nu se potrivea cu restul trăsăturilor, fiindcă ar fi trebuit să fie plat şi cu nări larg desfăcute. Arăta mai curând ca o imitaţie comică şi monstruoasă a nasului uman, amintind de botul maimuţelor ce fac lumea să se strâmbe de râs. Buza superioară, lungă şi umbrită de nas, semăna cu cea a unui cimpanzeu sau a unui irlandez

ridiculizat în benzi desenate. Amândouă buzele îi erau subţiri şi răsfrânte, împinse înainte de fălcile butucănoase.

Avea umerii atât de solizi, încât ai lui Erik Bloodaxe arătau ca nişte caricaturi. Când mergea, îşi împingea în faţă burdihanul uriaş, rotund ca un balon, care încerca să se desprindă de trup. Din cauza torsului lung, picioarele şi braţele lui păreau disproporţionat de scurte. Sam Clemens abia de ajungea cu bărbia la împreunarea dintre coapse şi corp, iar braţele, atunci când erau întinse în faţă, îl puteau ţine suspendat în aer pe Clemens, aşa cum se întâmplase de atâtea ori, chiar şi o oră fără clintească sau să tremure.

Nu purta îmbrăcăminte şi nici nu avea nevoie de aşa ceva, fiindcă decenţa, atâta cât avea, o deprinsese de la homo sapiens care era cam certat cu ea. Părul de culoare roşu-ruginiu, mai des decât la om, dar mai rar decât la cimpanzeu, forma o blană care acum era năclăită de sudoare. Pielea îi era roz-închis, aducând cu aceea a unui nordic blond.

Îşi trecu palma de mărimea unei enciclopedii voluminoase prin părul ondulat, care-i pornea la vreo doi centimetri deasupra ochilor şi-i atârna pe spate. Căscă arătându-şi dinţii uriaşi, asemănători cu cei umani.

— Dormeam, mugi el, zi mă vizam pe Pământ, printre *klravulzitmengbhababfving* – şeea şe voi numizi mamuzi. Şe zile frumoaze am mai trăit acolo.

Pomi înainte târşâindu-şi picioarele, apoi se opri brusc:

— Zam! Şe z-a-ntâmplat? Zângerezi! Zi-a fozt rău?

Erik Bloodaxe se dădu înapoi din calea titantropului, strigând în acelaşi timp după gărzi.

— Prietenul tău a luat-o razna! I s-a părut c-a văzut-o pe nevastă-sa – asta se-ntâmplă pentru a mia oară – şi m-a atacat fiindcă am refuzat să-l duc la mal. Joe, pe boaşele lui Tyr! Doar de câte ori i s-a năzărit c-o vede pe femeia aia, de câte ori am oprit ca să descopere că era vorba de-o muiere care doar semăna puţin cu Livy a lui! De data asta am zis nu! Chiar dacă era ea, tot nu m-aş fi răzgândit! Doar n-o să ne băgăm singuri în gura lupului!

Erik se încorda, ţinându-şi securea pregătită sa-l izbească pe uriaş. De pe puntea de mijloc a corăbiei se auziră strigăte şi pe scară apăru în goană un bărbat roşcovan purtând în mână o secure din cremene. Timonierul îi făcu semn să plece. Văzându-l pe Joe Miller atât de pornit, roşcovanul se retrase fără a mai sta pe gânduri.

— Şe zpui, Zam? întrebă Miller. Ză-l fac bucăzi?

Clemens îşi prinse capul între mâini şi spuse:

— Nu. Cred că are dreptate. Nu sunt sigur că am văzut-o chiar pe Livy. Pesemne era vreo gospodină, o nemţoaică. Habar n-am! Apoi gemu. Nu ştiu! Poate era chiar *ea*!

De pe puntea de mijloc se auziră ţiuiturile cornurilor făcute din os de peşte şi răpăitul unei tobe.

— Să lăsăm asta, Joe, interveni Clemens, măcar până trecem de strâmtoare. Dacă vrem să rămânem în viaţă trebuie să luptăm alături de el. Poate altă dată…

— Zam, mereu zpui *altă dată*, dar data azta văd că-i tari departe. De şe?

— Dacă nu pricepi nici măcar atâta lucru înseamnă că eşti prost cum te arată şi chipul! se răsti Clemens la el.

În ochii lui Joe străluciră câteva lacrimi şi obrajii umflaţi se umeziră.

— De viecare dată când te zperii, zpui că-z prozt, remarcă el. De şe te răzbuni pe mine? De şe nu zari la şei care bagă zpaima-n tine? La Bloodacze de şe nu zari?

— Iartă-mă, Joe, spuse Clemens. Gura pruncilor[2] şi-a oamenilor-maimuţă adevăr grăieşte… Dacă mă gândesc mai bine, nu eşti prost, ci tare deştept. Las-o moartă, Joe. Îmi pare rău.

Bloodaxe se înfoie spre ei, având însă grijă să nu se apropie prea mult de Joe. Rânji şi-şi învârti securea prin aer.

— Curând *fierul va da de fier!* Apoi, printre hohote de râs, urmă: Dar ce-atâta vorbă? Deocamdată se va bate piatra împotriva lemnului, în afară de securea mea din stele, nu? Ce importanţă mai are? M-am săturat de ultimele şase luni de pace. Vreau să aud strigăte de luptă, şuierat de săgeţi, bufnetul oţelul meu ascuţit muşcând din carnea

---

[2] Citat trunchiat din Biblie, Psalmul 8, versetul 8 (n. tr.)

vrăjmaşilor, vreau să văd sângele ţâşnind. Ard de nerăbdare ca un armăsar ţinut în padoc şi care a simţit în nări miros de iapă în călduri; sunt în stare să mă-mpreunez cu moartea.

— Vorbe! spuse Joe Miller. În felul tău, ejti la fel de rău ca zi Zam. Tremuri de zpaimă, dar te-mbezi cu vorbe goale.

— Nu-ţi înţeleg vorbirea beteagă, spuse Bloodaxe, Maimuţele n-ar trebui să-ndrăznească a folosi limba omului.

— Ba mă-nzeleji foarte bine, îl tempera Joe.

— Joe, ţine-ţi gura, îl rugă Clemens. Privi în susul Fluviului. La două mile depărtare, câmpiile de pe ambele maluri se îngustau, strivite de munţii care se strângeau, formând un defileu lat de numai un sfert de milă. Apa clocotea la baza stâncilor înalte de aproape o mie de metri. Pe piscurile din ambele părţi ale defileului sclipeau obiecte care de jos nu puteau fi identificate.

La jumătate de milă depărtare de strâmtoare, vreo treizeci de galere se aşezaseră în trei semicercuri. Ajutate de curentul puternic şi iute şi de cele şaizeci de vâsle fiecare, se îndreptau în viteză către cele trei corăbii nepoftite. Clemens se uită la ele prin lunetă, apoi spuse:

— Fiecare are la bord patruzeci de luptători şi două lansatoare de rachete. Ne-au prins în capcană. Iar rachetele noastre au stat nefolosite atâta vreme, că praful de puşcă s-a cristalizat mai mult ca sigur. Or să explodeze în tuburi şi o să zburăm pân’ la cer şi mai departe. Dar ce-or fi chestiile acelea de pe vârful stâncilor? Aparate pentru aruncarea focului grecesc?

Un supus aduse armura regală pentru Bloodaxe: un coif făcut din trei straturi suprapuse de piele, având aripioare şi apărătoare pentru nas, platoşă, pantaloni şi scut, toate din piele. Un altul îi înmâna un mănunchi de suliţe confecţionate din lemn de tisă, având vârfuri din cremene.

Femeile care se ocupau de rachete aşezară un proiectil în tubul de lansare care putea fi rotit. Racheta avea aproape doi metri lungime, mai puţin aripioarele de ghidaj, făcute din lemn de bambus, şi arăta exact ca o tiribombă de 4 Iulie. Focosul conţinea zece kilograme de praf negru de

puşcă în care se aflau fragmente minuscule de piatră, care în momentul exploziei deveneau şrapnele.

Făcând puntea să scârţâie sub greutatea lui de patru sute de kilograme, Joe Miller coborî sub punte să-şi ia armura şi armele. Clemens îşi puse un coif şi-şi atârnă un scut pe umăr dar refuză să folosească platoşa. Teama de înec din cauza armurii grele în cazul căderii în Fluviu era mai mare decât aceea de a fi rănit.

Clemens mulţumi zeilor, dacă exista vreunul, că avusese norocul de a se împrieteni cu Joe Miller. Acum erau fraţi de sânge – în ciuda faptului că leşinase în timpul ceremoniei care le cerea amândurora să-şi amestece sângele şi să se supună unor reguli chiar mai dureroase şi respingătoare. Miller trebuia să-l apere pe Clemens cu propria-i viaţă, iar Clemens trebuia să procedeze la fel. Până acum, titantropul dusese tot greul în lupte. Oricum făcea cel puţin cât doi luptători de rând.

Bloodaxe nu-l suferea pe Miller din invidie. Se credea cel mai destoinic luptător din lume, deşi era conştient că Miller îl putea învinge fără nici un efort, ca şi cum ar fi alungat un câine şi acela prăpădit.

Erik Bloodaxe dădu ordine de luptă, care fură transmise către celelalte două corăbii prin reflectarea luminii soarelui cu ajutorul unor oglinzi din obsidian. Corăbiile vor rămâne cu pânzele ridicate şi vor încerca să treacă printre galioane. Manevra avea să se dovedească dificilă, deoarece corăbiile erau nevoite să-şi schimbe direcţia de marş pentru a evita pintenarea, pierzând astfel vântul prielnic. În acelaşi timp, fiecare corabie avea să fie supusă unui tir din trei părţi.

— Au vântul de partea lor, spuse Clemens. Până să intrăm cu adevărat în luptă, rachetele lor vor avea o rază mai lungă de acţiune.

— Uite cine s-a găsit să ne dea lecţii? făcu Bloodaxe, apoi tăcu brusc.

Câteva dintre obiectele sclipitoare aflate pe vârful stâncilor îşi părăsiseră poziţiile şi pluteau prin aer pe o traiectorie care le aducea spre corăbiile vikinge. Nordicii porniră să strige uimiţi şi alarmaţi, dar Sam le recunoscu de

îndată: planoare. Îi explică asta în câteva minute lui Bloodaxe. Regele începu să transmită informaţia către ceilalţi vikingi, dar a trebuit să renunţe, întrucât galioanele din fruntea formaţiei duşmane traseră primele salve de rachete. Zburând nesigur şi lăsând în urma lor dâre de fum negru, zece rachete porniră în arc spre corăbiile cu pânze. Acestea îşi schimbară direcţia de înaintare, manevră în cursul căreia două dintre ele evitară coliziunea doar printr-o minune. Câteva rachete aproape că raseră catargele sau copastiile, dar se prăbuşiră în Fluviu fără să explodeze.

Primul planor veni la atac. Când porni într-un picaj de 45 de grade asupra corăbiei *Dreyrugr*, i se văzură aripile lungi şi fuzelajul zvelt şi argintiu pe care fuseseră pictate cu negru cruci malteze. Arcaşii nordici îşi încordară arcurile din lemn de tisă şi, la comanda arcaşului-şef, slobozirä săgeţile.

Lovit de câteva săgeţi care rămăseseră înfipte în fuzelaj, aparatul de zbor planã la mică distanţă deasupra apei, apoi se aşeză pe Fluviu. *Dreyrugr* scăpă neatinsă de bombele care acum se duseseră la fundul Fluviului.

Alte planoare atacară simultan cele trei corăbii, iar galerele duşmane lansară o nouă salvă de rachete. Clemens aruncă o privire către lansatorul de rachete de la bord. Femeile blonde şi solide rotiră tubul sub comanda micuţei Temah, care mai avea de aşteptat până să atingă focosul. *Dreyrugr* încă nu ajunsese destul de aproape de vreo galeră.

Vreme de o clipă totul rămase îngheţat ca într-o fotografie: cele două planoare, ale căror vârfuri de aripă se aflau la doar câţiva centimetri una de alta, ieşind din picaj după ce-şi lansaseră bombele mici şi negre care stăteau suspendate deasupra ţintelor, rachetele germane pornite pe o traiectorie curbă şi aflate acum la jumătatea arcului coborâtor spre corăbiile vikingilor.

Clemens simţi răbufnirea vântului în spatele său, auzi un şuierat şi bubuitul unei explozii, iar velele fură izbite în plin de curentul de aer care înclină pe neaşteptate corabia în jurul axe ei longitudinale. Răsună un zgomot ascuţit, de parcă însăşi structura lumii era sfâşiată în bucăţi, şi o

pocnitură ca şi când catargele ar fi fost izbite de securi gigantice.

Bombele, planoarele, rachetele şi săgeţile lăsară impresia că se ridicaseră în aer, apoi coborâseră, întoarse cu josul în sus. Parcă lansate din tuburi de rachetă, velele şi catargele se desprinseră de la locurile lor şi se înălţară în zbor. Lipsită de forţa de împingere a pânzelor, corabia se roti, ajungând să stea paralel cu Fluviul, cu toate că în urmă cu o clipă se aflase la un unghi de 90 de grade faţă de curent. Clemens scăpă fără să fie măturat de pe punte de primul suflu al exploziei numai pentru că titantropul, ţinându-se cu o mână de timonă, îl apucase strâns cu cealaltă. Ari Grimolfsson stătea şi el agăţat de timonă. Dinspre servantele lansatorului se auziră strigăte înspăimântate pe care vântul le duse până departe în amonte, apoi femeile se treziră ridicate în aer, zburară ca nişte păsări speriate, plutiră câteva momente, după care se prăbuşiră în Fluviu. Suflul smulse tubul lansatorului de pe postament şi-l azvârli departe peste bord.

Bloodaxe se prinsese cu o mână de balustrada copastiei, fără a scăpa din cealaltă mână preţioasa lui secure din oţel. Deşi corabia se clătina puternic în faţă şi în spate, Bloodaxe reuşi să-şi vâre securea în cobur şi să se agaţe cu ambele mâini de balustradă. Asta spre norocul lui, fiindcă vântul, urlând ca o femeie care se prăbuşeşte de pe o stâncă, se înteţi şi, peste câteva clipe, o nouă rafală fierbinte izbi corabia, asurzindu-l pe Clemens şi făcându-l să simtă o arşiţa de parcă ar fi apropierea unui furnal.

Un talaz uriaş înălţă corabia spre cer. Clemens deschise ochii şi urlă, însă vuietul exploziei ce încă-i persista în urechi împiedică să-şi audă propria voce.

La depărtare de patru sau cinci mile se formase un zid de cel puţin cincisprezece metri de apă murdară, cafenie, care gonea spre corabie pe după cotul văii. Vru să închidă iarăşi ochii, dar nu reuşi. Simţindu-şi pleoapele îngheţate, continuă să privească până când puhoiul ajunse la o milă depărtare. Abia atunci distinse copaci, pini, tisă şi stejari uriaşi răzleţiţi pe coama valului şi, pe măsura ce acesta se

apropia, fragmente de case din lemn de bambus sau pin, un acoperiş scăpat întreg printr-o minune, o corabie sfărâmată cu doar o jumătate de catarg şi corpul cenuşiu-închis, de mărimea unei balene, al unui Balaur de Fluviu, smuls din adâncurile apei.

Rămase paralizat de groază. Ar fi vrut să nu fie în viaţă, numai să scape de moartea cumplită ce-l aştepta. Dar nu izbuti, aşa că, înmărmurit, incapabil să mai gândească, urmări cum corabia, în loc să fie târâtă la fund şi strivită sub avalanşa sutelor de mii de tone de apă, se înălţa tot mai sus şi mai sus pe povârnişul valului, în timp ce stânca de deasupra, presărată cu rămăşiţe înnoroite, ameninţa să se prăvălească peste ei, iar cerul, care cu numai câteva minute mai devreme fusese albastru şi strălucitor, îşi schimbă culoarea, devenind cenuşiu.

Apoi corabia ajunse pe coamă, într-un echilibru fragil, gata să alunece la vale, se balansă, îşi cufundă botul în apă şi porni pe pantă în jos, către concavitatea valului. Un cadavru, catapultat de apele turbate, căzu pe punte în apropierea lui Clemens, care se holbă la el, neînţelegând pe deplin ce se întâmplase, prea paralizat de spaimă ca să mai simtă ceva; nu mai reacţiona la nimic.

Aşa se face că rămase cu privirea ţintă la cadavrul lui Livy, pe jumătate mutilat. Era Livy, soţia lui, cea pe care o văzuse mai devreme pe malul Fluviului.

Un alt val care se prăbuşi pe punte aproape că-i smulse pe el şi pe titantrop, gata să-i azvârle în vâltoare. Nereuşind să se mai agate de ceva, timonierul scoase un răcnet şi apa îl cără peste bord, laolaltă cu cadavrul femeii.

Deplasându-se pe contrapanta concavităţii valului, corabia se întoarse de-a latul faţă de zidul de apă. Continua să se înalţe, parcă zburând, cu toate că era înclinată atât de mult pe o coastă, încât Miller şi Clemens rămaseră agăţaţi de resturile timonei de parcă s-ar fi legănat de ramura unui arbore crescut pe versantul vertical al unui munte. Apoi corabia reveni la poziţia orizontală şi porni să alunece pe următoarea pantă a valului. Bloodaxe nu reuşi să se mai ţină de nimic şi se trezi azvârlit de-a latul punţii,

cât pe ce să fie aruncat peste copastia din cealaltă parte, dar corabia se redresă ca prin minune şi el reuşi să-şi încleşteze mâinile de balustrada de la babord, rămânând atârnat de ea.

Ajungând pe coama celui de-al treilea val, *Dreyrugr* se năpusti pieziş, coborând peretele muntelui de apă. Izbi o altă navă drept în bot, se cutremură din toate încheieturile, iar forţa şocului îl făcu pe Bloodaxe să piardă contactul cu balustrada. Se răsuci de-a lungul ei, lunecă până se ciocni de balustrada ce împrejmuia puntea pupa, o sfărâmă, iar apa îl cără în jos, sub puntea din mijlocul corăbiei.

3

Sam Clemens nu-şi reveni din şoc decât în dimineaţa următoare. Tot mergând călare pe valurile uriaşe şi deplasându-se pieziş pe ele, *Dreyrugr* ajunsese până în dreptul câmpiei, care era acoperită de ape înspumate, dar mult mai puţin adânci. Fusese azvârlită pe lângă dealuri şi printr-o trecătoare îngustă, până la un canion nu prea mare de la poalele muntelui. Apoi, pe măsură ce nivelul apelor scăzuse, cu un bufnet, corabia se aşezase pe pământ.

Încă stăpâniţi de groază, membrii echipajului rămaseră întinşi, ascultând vuietul furios al Fluviului şi şuieratul vântului şi cu ochii către cerul de culoarea metalului ce se răceşte după călire. Apoi şuieratul se potoli. Vântul care bătea înspre amonte se opri, făcând loc adierii blânde şi bine cunoscute ce sufla spre vărsare.

Cei cinci supravieţuitori aflaţi pe punte începură să se agite şi să pună întrebări. Sam abia reuşi să îngâne câteva cuvinte printre buzele paralizate. Bâlbâindu-se, le povesti despre strălucirea pe care o văzuse pe cer cu cincisprezece minute înainte de dezlănţuirea vântului. Undeva în vale, probabil la vreo doua mile depărtare, se prăbuşise un meteorit uriaş. Curentul de aer stârnit de căldura produsă la trecerea corpului ceresc prin atmosferă, precum şi dislocarea unei enorme mase de aer dăduseră naştere acelor valuri gigantice. Aşa îngrozitoare cum li se păruseră,

valurile acelea trebuie să fi arătat ca nişte pitici în comparaţie cu cele stârnite în apropierea punctului de impact. Din fericire, *Dreyrugr* se aflase la periferia zonei în care se dezlănţuise furia.

— Când ne-a izbit, încetase să mai fie turbată şi devenise de-a dreptul ghiduşă.

Câţiva dintre nordici se ridicară şovăitori în picioare şi păşiră precauţi. Unii scoaseră capetele prin gura tambuchiului. După ce fusese aruncat încolo şi încoace pe punte, Bloodaxe avea dureri cumplite, dar reuşi să răcnească:

— Toată lumea să treacă sub punte! Vom mai avea parte de valuri, greu de spus câte, dar vor fi mai grozave decât cel ce ne-a aruncat aici!

Exprimând situaţia în termeni moderaţi, Sam nu-l prea înghiţea pe Bloodaxe, însă trebuia să-i recunoască priceperea când era vorba de năravurile apei. El, unul, îşi închipuise că primele valuri fuseseră şi ultimele,

Membrii echipajului rămaseră în magazia de sub punte, fiecare căutându-şi un locşor şi ceva de care, la o adică, să se agaţe şi aşteptarea lor nu dură mult. Pământul vui şi se cutremură, apoi Fluviul se năpusti în trecătoare cu un şuierat, urmat de un urlet puternic. Luată pe sus de puhoi, *Dreyrugr* se balansă şi, în acelaşi timp, se răsuci în loc. Sam îngheţă. Era convins că dacă asta s-ar fi întâmplat ziua în amiaza mare, atât el cât şi ceilalţi ar fi arătat ca nişte cadavre cu pielea albăstrui-cenuşie.

Corabia porni pe val, frecându-se când şi când de pereţii canionului. Sam era gata să bage mâna în foc că, purtată de şuvoi, corabia *Dreyrugr* ajunsese la nivelul stâncilor care formau canionul, aflându-se pe punctul de a trece dincolo, însă ea se prăbuşi brusc. Părea să se scufunde cu repeziciune, fiindcă apele se scurgeau prin trecătoare la fel de iute precum intraseră. Se auzi o izbitură, urmată de respiraţia precipitată a bărbaţilor şi femeilor, de gemete, de sunetul picăturilor de apă şi urletul tot mai stins al fluviului care se retrăgea.

Însă chinurile lor nu se încheiaseră. Erau siliţi să mai aştepte tremurând de groază până când uriaşa masă de apă se va rostogoli înapoi pentru a umple din nou spaţiul din care fusese dislocată de sutele de tone ale meteoritului încins la roşu. Cu toate că noaptea era mult mai călduroasă decât de obicei, tremurau de parcă ar fi fost cufundaţi în apă îngheţată. Şi, pentru prima oară după cei douăzeci de ani petrecuţi pe planeta asta nu avură parte de ploaie în cursul nopţii.

Apele năvăliră din nou, însă, înainte de asta, simţiră pământul cutremurându-se şi gemând. Se auzi un muget şi un sfârâit de nedescris, iar corabia se ridică din nou, răsucindu-se izbindu-se de zidurile canionului, apoi se prăbuşi brusc. De astă dată vasul nu lovi prea violent solul, iar Sam puse totul pe seama stratului gros de mâl care acoperea pământul.

— Nu cred în miracole, dar tocmai am trăit unul, spuse Sam în şoaptă. Nu-mi vine să cred că mai suntem în viaţă.

Joe Miller, care-şi revenise mai repede decât restul oamenilor de la bord, plecă într-o recunoaştere care dură jumătate de oră. Se întoarse cărând în braţe trupul unui bărbat care nu mai avea nimic pe el. Omul era viu. Avea părul blond mânjit de noroi, un chip care părea frumos şi ochi albaştri bătând înspre cenuşiu. Îi spuse lui Clemens ceva în germană şi, după ce-l întinseră pe punte, se strădui chiar să şi zâmbească.

— L-am găzit într-un planor, îi lămuri Joe. Adică, între zvărâmăturile lui. Mai zunt o mulzime de morzi pe lângă canion. Cu el şe faşem?

— Ei asta-i, ţi-l faci prieten, mormăi Clemens. Ai lui au dispărut; în zona asta n-a mai rămas nimeni în viaţă.

Se cutremură. Îşi reaminti cu durere imaginea lui Livy: aruncată pe punte ca un dar făcut în răspăr, cu părul umed lipit de partea zdrobită a ţestei şi ţintuindu-l rece cu singurul ochi rămas întreg. Îi veni să plângă, dar nu reuşi să-şi stoarcă măcar o lacrimă şi asta îl linişti. Tristeţea l-ar fi distrus. Mai târziu când va putea să se ţină pe picioare, îşi va găsi timp să jelească. Şi totul fusese atât de aproape...

Bărbatul blond se ridică în şezut. Tremurând din tot corpul, spuse într-o engleză britanică impecabilă:

— Mi-e frig.

Miller cobori sub punte şi aduse peşte uscat, pâine din ghindă, muguri de bambus şi brânză. Vikingii ţineau la păstrare alimente pentru perioadele în care s-ar fi aflat în zone ostile, care li s-ar fi interzis să-şi utilizeze potirele.

— Proztul ăla de Bloodacze încă mai trăiezte, spuse Miller. Are câteva coazte rupte zi e plin de vânătăi zi răni. Da' gura-i merze ca-nainte. La se altşeva te pozi aztepta?

Clemens începu să plângă. Joe Miller îl imită şi-şi suflă nasul zgomotos.

— Gata, anunţă el, acum mă zimt mult mai bine. Nişiodată n-am fozt atât de zberiat ca acum. Când am văzut atâta apă, de parcă tozi mamuzii se năbustiseră spre noi, m-am gândit: Z-a terminat cu tine, Joe. Adio, Zam. Mâine-o ză te trezezti pe malul Fluviului într-un alt corp, dar pe Zam n-o să-l mai vezi în veşi. Aza mă temeam că ze va întâmpla. Doamne, şe zberiat am fozt!

Tânărul necunoscut se prezentă. Se numea Lothar von Richthofen, pilot de planoare, căpitan în Forţele Aeriene ale Maiestăţii Sale Imperiale, Împăratul Alfred Întâiul al Noii Prusii.

— În cursul ultimelor zece mii de mile parcurse am trecut pe lângă vreo sută de Noi Prusii, se miră Clemens. Fiecare era atât de mică încât, dac-ai fi stat în mijlocul uneia dintre ele şi-ai fi aruncat o piatră mai cu nădejde, sigur ai fi nimerit în centrul alteia. Trebuie să-ţi spun că nici una dintre ele n-a fost bătăioasă ca ţara ta. Toate ne-au îngăduit coborârea la mal şi folosirea pietrelor pentru a ne încărca potirele, mai ales după ce le-am arătat ce-aveam de oferit în schimb.

— Aţi făcut negoţ?

— Sigur. Numai că n-am comercializat mărfuri, fiindcă toate navele comerciale de pe vechiul Pământ luate la un loc n-ar putea transporta bunuri cu ajutorul cărora să parcurgă o porţiune din Fluviu. Am vândut idei. De

exemplu, le-am arătat cum să producă mese de biliard şi fixativ dezodorizant din gelatină de peşte.

Pe vremea când trăia pe Pământ, Împăratul din locurile astea era Conte de Waldersee, Feldmareşal german, născut în 1832, decedat în 1904.

Clemens încuviinţă din cap şi spuse:

— Ţin minte c-am citit în ziare despre moartea lui şi-am simţit o mare satisfacţie la gândul că mai supravieţuisem unui contemporan. Cât am trăit, asta a fost una dintre plăcerile autentice pentru care nu trebuia să plătesc. Ţinând seama că ştii să zbori, înseamnă că aparţii secolului al XX-lea, corect?

Lothar von Richthofen îşi prezentă viaţa pe scurt. Pilotase un avion de luptă pe vremea Marelui Război. Fratele lui fusese un adevărat as al văzduhului, recunoscut ca atare de ambele părţi beligerante.

— În primul sau al doilea război mondial? se interesă Clemens. Cunoscând destul de mulţi oameni care trăiseră în secolul al XX-lea, aflase unele amănunte – dar şi ficţiuni – privind evenimentele petrecute după moartea sa, survenită în 1910.

Von Richthofen îi mai oferi detalii. Participase la primul război mondial. Luptase sub comanda fratelui său şi doborâse patruzeci de avioane ale aliaţilor. În 1922, pe când transporta o actriţă americană de film care călătorea cu impresarul ei, de la Hamburg la Berlin, aparatul se prăbuşise, provocându-i moartea.

— Norocul care-l răsfăţase pe Lothar von Richthofen m-a părăsit, remarcă el. Cel puţin aşa am crezut pe vremea aceea. Pufni în râs. Acum iată-mă, am din nou trupul de la douăzeci şi cinci de ani şi-am scăpat de tristeţile vârstei înaintate, când femeile nu se mai uită la tine, vinul ţi-aduce lacrimi în ochi în loc să te-nveselească şi simţi un gust amar la gândul propriei tale slăbiciuni, care, cu fiecare zi ce trece, te-aduce tot mai aproape de pragul morţii. Când a căzut meteoritul, norocul s-a îndurat iar de mine. Aripile planorului s-au frânt la prima pală de vânt, dar în loc să se prăbuşească, fuzelajul a continuat să plutească, răsucindu-

se, pierzând înălţime, ridicându-se din nou, coborând, până când, uşor ca o foaie de hârtie, am aterizat pe un deal. După aceea, a venit al doilea val al stihiei, fuzelajul a fost purtat de ape şi m-am trezit aşezat fără zdruncinături la poalele muntelui. Un adevărat miracol!

— Miracolul: o distribuţie aleatorie a evenimentelor care se întâmplă o dată la un miliard, spuse Clemens. Crezi că viitura a fost provocată de un meteorit uriaş?

— L-am văzut scânteind şi lăsând în urmă o dâră de foc. Din fericire pentru noi, s-a prăbuşit foarte departe de aici.

Coborâră din corabie şi porniră clefăind prin noroiul gros spre gura canionului. Joe Miller eliberă drumul de buşteni pe care chiar şi un atelaj cu cai s-ar fi chinuit să-i urnească din loc. Pe alţii îi împinse deoparte şi cei trei reuşiră să coboare panta dealului până spre câmpie. În urma lor veneau ceilalţi membri ai echipajului.

Mergeau în tăcere. Cu excepţia arborilor de fier, restul vegetaţiei fusese rasă de pe faţa solului. Aceştia aveau rădăcinile atât de adânc înfipte în pământ, încât majoritatea rămăseseră în picioare. Se vedeau şi petice de iarbă în locurile unde noroiul nu se depusese. Asta dovedea rezistenţa şi îndărătnicia ierbii pe care milioanele de tone de apă nu reuşiseră s-o smulgă din sol.

Ici şi colo apăreau resturile lăsate de viitură: cadavre de bărbaţi şi femei, lemne sfărâmate, prosoape, potire, o barcă scobită din trunchiul unui copac, pini, tisă şi stejari dezrădăcinaţi. Marile potire de piatră, având forma unor ciuperci, aşezate la distanţă de o milă unul de altul, rămăseseră neatinse pe ambele maluri, dar multe erau pe jumătate îngropate în nămol.

— Ploile vor căra noroiul, spuse Clemens. Terenul e înclinat către Fluviu. Ocoli câteva cadavre. Îi stârneau o ură surdă. Pe de altă parte, se temea că va ajunge să vadă iar trupul lui Livy şi nu credea că va fi în stare să suporte o asemenea privelişte fără să înnebunească. De-un lucru putem fi siguri, reluă el. Între noi şi meteorit nu mai e nimeni. Ca primi sosiţi, avem prioritar asupra lui, iar după aceea va trebui să apărăm fierul acela ca pe-o comoară de

lupii care vor veni în grabă, atraşi de mirosul lui. Vrei să rămâi cu noi? Dacă mă ajuţi, într-o bună zi o să ai un avion adevărat, nu doar un planor.

Sam îi povesti câte ceva despre Visul lui. Apoi aminti de istorisirea lui Joe Miller legată de Turnul Ceţurilor.

— Nu putem izbândi decât dacă avem mult fier, spuse el convins. Dar trebuie să muncim îndârjit. Vikingii nu mă pot ajuta să construiesc un vas cu aburi. Nu posedă cunoştinţele tehnice de care am eu nevoie. Până acum m-am slujit de ei să ajung la vreo sursă de fier. Am sperat să regăsesc zăcământul din care provine metalul folosit la confecţionarea securii lui Erik. Stârnindu-le lăcomia după metal şi folosindu-mă de povestea lui Miller, i-am convins să pornească în expediţia asta. Acum e de prisos să căutăm în alte părţi. Ştim că fierul existent depăşeşte nevoile noastre. Trebuie doar să-l scoatem din pământ, să-l rafinăm şi să-i dăm formă. A, şi să-l apărăm. N-aş vrea să te mint spunându-ţi că totul va fi uşor. S-ar putea să dureze ani întregi până terminăm nava, şi are să fie muncă grea, nu glumă.

Chipul lui Lothar se aprinse de la scânteia de speranţă exprimată de vorbele lui Clemens.

— E-un vis nobil şi minunat! exclamă el. Da, vreau să fiu alături de tine şi jur pe onoarea mea că te voi urma până luăm cu asalt Turnul Ceţurilor! Pe cuvântul meu de ofiţer şi gentleman, pe sângele baronilor de Richthofen!

— Mi-e de ajuns dacă-ţi dai cuvântul ca bărbat, îl temperă Sam.

— Ce trio ciudat, ba chiar incredibil, alcătuim! remarcă Lothar. O fiinţă subumană care a dispărut cu cel puţin o sută de mii de ani înainte de apariţia primelor semne de civilizaţie. Un aviator nobil din Prusia secolului al XX-lea şi un mare umorist american născut în 1835. Iar echipajul nostru – auzind acel *nostru*, Clemens îşi arcui sprâncenele stufoase – format din vikingi din secolul al X-lea...

— Care-a ajuns o ceată jalnică, completă Sam, privind spre Bloodaxe şi oamenii lui târâindu-şi paşii prin noroi. Toţi erau plini de vânătăi din cap şi până în picioare, iar unii

şchiopătau. Nici eu nu mă simt prea grozav. Ai văzut vreodată un japonez frăgezind o caracatiţă moartă? Acum ştiu cum se simte fiinţa aceea. Apropo, n-am fost doar umorist, ci şi om de litere.

— O, iartă-mă! spuse Lothar. Te-am jignit! N-am vrut să te supăr! Domnule Clemens, dă-mi voie să-ţi îndulcesc suferinţa povestindu-ţi cât de mult râdeam pe vremea copilăriei citindu-ţi cărţile. Consider că *Huckleberry Finn* e un roman extraordinar. Trebuie să recunosc, totuşi, că nu mi-a mers la inimă felul în care ai ridiculizat aristocraţia în romanul *Un yankeu la curtea Regelui Arthur*. Acţiunea se petrecea în Anglia, iar tu erai american.

Erik Bloodaxe socoti că se simţeau prea istoviţi să înceapă imediat munca pentru transportarea corăbiei până la Fluviu. Spre seară, după ce-şi vor încărca potirele, vor mânca şi se vor odihni; vor lăsa truda istovitoare pentru a doua zi dimineaţă, după micul dejun.

Se întoarseră la corabie şi-şi scoaseră din magazie potirele pe care le aşezară pe suprafaţa plată a tipsiilor de piatră. După ce soarele atinse piscurile munţilor înspre vest, oamenii începură să aştepte fulgerul dogorâtor. Descărcarea electrică avea să alimenteze convertoarele energie-materie din fundul dublu al fiecărui potir, astfel că, ridicând capacul mai târziu, oamenii vor găsi carne gătită, legume, pâine cu unt, fructe, tutun, gumă de visat, băuturi alcoolice şi mied.

Dar când întunericul se înstăpâni asupra văii, potirele din piatră rămaseră mute şi reci. Din cele aflate dincolo de Fluviu, se văzură exploziile de lumină şi unii reuşiră să distingă şi vuietul produs de descărcarea electrică.

Pentru prima oară în cei douăzeci de ani care trecuseră de la Ziua Resuscitării, pietrele de pe malul vestic al Fluviului nu funcţionau.

4

Bărbaţii şi femeile simţiră că Dumnezeu îi trădase. La fel ca şi apariţia soarelui, cele trei ofrande zilnice făcute de

pietre li se păruseră până atunci fireşti. Le-a luat câtva timp să alunge senzaţia de sfârşeală din stomac, consumând ultimele rezerve de peşte, muguri şi brânză.

O vreme, Clemens rămase gânditor şi melancolic. Von Richthofen nu se dădu bătut şi propuse transportarea potirelor pe malul celălalt pentru ca măcar a doua zi să aibă mâncare. Clemens se ridică pe dată şi i se adresă lui Bloodaxe. Deşi nordicul era mai furios decât de obicei, a trebuit să admită că nu puteau sta cu braţele încrucişate. Joe Miller, germanul şi un roşcovan solid de origine suedeză, pe nume Toke Kroksson porniră prin noroi către corabie şi aduseră vâsle. Aceştia trei cărora li se alătură şi Clemens, duseră potirele pe malul celălalt într-o barcă; apoi Miller îl conduse pe Toke înapoi. Îşi găsiră culcuş peste noapte pe o piatră curată, fiindcă descărcările electrice arseseră şi îndepărtaseră noroiul.

— Când va începe ploaia va trebui să ne băgăm sub piatră sugeră Clemens. Stătea întins pe spate ţinându-şi mâinile împreunate sub cap şi privea la cerul înstelat. Datorită luminii emise de zeci de mii de stele cu mult mai mari decât Venus la apogeu şi a filamentelor sclipitoare care şerpuiau printre norii ide gaz, cerul acesta nu semăna cu cel văzut de pe Pământ. Unii sori erau atât de strălucitori, încât puteau fi văzuţi ca nişte fantome chiar şi la amiază.

— Pesemne că meteoritul a sfărâmat câteva potire din piatră de pe malul vestic, spuse Sam. S-a întrerupt circuitul! Dumnezeule, ce mare-o fi! Probabil că sunt conectate cel puţin douăzeci de milioane de pietre, dacă nu s-au greşit calculele.

— De-a lungul Fluviului vor izbucni conflicte sângeroase, gândi Lothar cu voce tare. Cei de pe malul vestic îi vor ataca pe cei de pe celălalt mal pentru a-şi putea încărca potirele. Ce război are să fie! Pe valea Fluviului trăiesc cel puţin treizeci şi cinci sau treizeci şi şapte de miliarde de oameni. Toţi se vor bate pe viaţă şi pe moarte pentru hrană.

— Diztraczia e că dacă jumătate din ăztia zunt uciji şi rămân pietre destule, tot dejeaba, interveni Joe Miller. Douăjpatru de ore mai târjiu, morzii vor fi iar în viază, zi o iau cu tozii de la înşeput.

— Nu-s convins, îl contrazise Sam. Cred că există o legătură între pietre şi resuscitări. Dacă jumătate dintre pietre sunt scoase din funcţiune, înseamnă că pe linia Lazarus se înregistrează o scădere considerabilă a producţiei. Meteoritul acesta e un sabotor venit din cosmos.

— De la o vreme cred că lumea asta şi resuscitarea noastră nu sunt opera unor fiinţe supranaturale, spuse von Richthofen. Aţi auzit povestea gogonată care circulă de-a lungul Fluviului? Se spune că un om s-a trezit înainte de Ziua Resuscitării într-un loc tare ciudat. În jurul lui erau milioane de trupuri care pluteau prin aer: bărbaţi, femei şi copii, cu toţii goi şi raşi în cap, rotindu-se încet sub influenţa unei forţe necunoscute. Individul acesta, un englez pe nume Perkin, sau Burton, după spusele unora, a murit în jur de 1890. A scăpat de-acolo, dar a fost prins de două fiinţe – cu aspect uman – care l-au adormit la loc. Apoi s-a trezit, ca şi noi, pe malurile Fluviului. Cei ce se ascund în spatele acestei afaceri nu-s infailibili. Au făcut o greşeală în cazul lui Burton. Omul a zărit ce se întâmplă înainte de Resuscitare, o fază intermediară între moartea noastră de pe Pământ şi pregătirea pentru viaţa pe lumea asta. Sună fantastic, parc-ar fi o poveste cu final dorit. Ar mai fi şi…

— Am auzit povestea, îl întrerupse Clemens. Se gândi să-i spună că văzuse chipul lui Burton prin lunetă cu câteva clipe înainte de a o zări pe Livy, dar durerea ce i-o trezi amintirea ei îl făcu să renunţe.

Se sculă în şezut, înjură şi ridică ameninţător pumnul către stele, apoi începu să lăcrimeze. Aflat în spatele lui, Joe Miller întinse mâna uriaşă şi-l bătu uşor pe umăr. Stânjenit de această situaţie, von Richthofen preferă să privească în altă parte.

— Abia aştept să ne umplem potirele, rupse el tăcerea. Aş da orice să trag un fum.

Clemens râse şi-şi şterse lacrimile.

— Nu plâng cu una cu două. Acum însă nu mă mai ruşinez s-o fac. Trăim într-o lume tristă, în multe privinţe la fel de tristă ca şi Pământul nostru. Ne bucurăm totuşi de trupul pe care l-am avut în tinereţe, nu trebuie să muncim pentru a ne câştiga hrana zilnică, am scăpat de grija facturilor neachitate, de teama că ne rămân femeile gravide, de bolile molipsitoare. Iar dacă suntem ucişi, a doua zi ne sculăm întregi şi bine dispuşi, deşi azvârliţi la mii de mile distantă de locul morţii. Nu seamănă cu cele propovăduite de preoţi. Asta, în sine, nu mă surprinde. Poate că, pe undeva, e chiar mai bine aşa. Cui i-ar plăcea să zboare mereu pe aripi aerodinamice instabile sau să stea toată ziua locului cântând prost la harpă sau să înalţe mereu osanale?

Lothar începu să râdă şi spuse:

— Poţi să-ntrebi pe orice sărăntoc indian sau chinez dacă nu-i merge cu mult mai bine decât în cealaltă lume. Numai noi, occidentalii răsfăţaţi de soartă, am ajuns să bodogănim şi să căutăm cauza şi efectul în tot ce ne înconjoară. Mare lucru n-am ştiut despre funcţionarea cosmosului nostru pământesc iar despre acesta aproape că n-avem habar. Important e că ne aflăm aici şi poate vom descoperi cine şi de ce ne-a adus în locul ăsta. Până una-alta, cât se mai găsesc femei frumoase şi dornice de aventuri galante, ţigări de foi, gumă de visat, vin şi câte-o bătaie pe cinste, cui îi pasă? O să mă distrez în această vale a umbrelor sclipitoare până când bucuriile vieţii îmi vor fi răpite din nou. Viii cu viile şi plăcerile, morţii cu cenuşa şi durerile.

După aceea rămaseră tăcuţi o vreme şi Clemens nu reuşi să adoarmă decât cu puţin timp înainte de începerea ploii. Coborî să se adăpostească sub ciupercă până ce ploaia se potoli. Revenit pe piatră, tremură şi se răsuci ore în şir de pe o parte pe alta, deşi se învelise cu prosoape groase şi mari. În zori, Miller îl scutură violent să se trezească. Grăbit, se dădu jos de pe piatră şi se îndepărtă de ea. Cinci minute mai târziu, piatra scoase o flacără albăstruie de vreo zece metri înălţime şi mugi ca un leu.

În aceeaşi clipă, toate pietrele de peste Fluviu începură să vuiască.

Clemens aruncă o privire spre Lothar.

— Cineva a întregit circuitul.

— Asta mă înfioară, îi răspunse Lothar. Cine-o fi acest *cineva?*

Apoi tăcu, dar nici nu ajunseră bine pe malul celălalt, că porni să sporovăiască şi să râdă ca un oaspete la o petrecere mondenă. Prea multă veselie strică, socoti Clemens şi spuse:

— Din câte ţin minte, până acum n-au intervenit în nici un fel. De data asta se pare că *protectorii* noştri n-au avut încotro.

5

În următoarele cinci zile se străduiră să ducă corabia până pe mal. Zăboviră încă două săptămâni s-o repare. Rămaseră de pază tot timpul, dar nu văzură pe nimeni apărând în zonă. După ce lansară corabia la apă fără catarge şi pânze, vâsliră în josul Fluviului, dar nu întâlniră nici ţipenie de om.

Echipajul, învăţat să vadă câmpiile înţesate de bărbaţi şi femei, trăi un sentiment de nelinişte. Tăcerea devenise supărătoare. În lumea aceasta, în afară de peştii din Fluviu şi de râmele din sol, nu existau animale, însă oamenii animau peisajul.

— Curând vor apărea şi hienele, îi spuse Clemens lui Bloodaxe. Fierul acela e mai preţios decât a fost vreodată aurul pe Pământ. Vrei bătălii? O să ai parte de atâtea, de-o să-ţi iasă şi-pe nas.

Rotindu-şi securea, nordicul se strâmbă de durerea pe care o simţea în regiunea coastelor.

— Să vină! Vor afla că luptă pentru a aduce bucurie în inimile frumoaselor Valkirii!

— Vorbe! îl contră Joe Miller. Sam zâmbi, dar se furişă în spatele titantropului. Bloodaxe se temea doar de o singură fiinţă pe lume, dar se putea întâmpla să-şi piardă minţile, şi

aşa puţine şi să sară la bătaie. Se stăpâni, fiindcă avea nevoie de Miller, care valora cât douăzeci de războinici de-ai lui.

Vreme de două zile, corabia navigă doar pe lumină. Noaptea, la timonă rămânea un singur om, iar ceilalţi dormeau. În cea de-a treia zi, pe înserat, titantropul, Clemens şi von Richthofen stăteau pe puntea prova fumând şi sorbind whisky, oferit de potirele lor la ultima escală.

— De ce-i spuneţi Joe Miller? întrebă Lothar.

— Dac-ar fi să-i pronunţi numele adevărat ţi-ai rupe limba, fiindcă-i mai lung decât orice termen tehnic inventat vreodată de-un filozof german, îi explică Sam. N-am fost în stare să-l rostesc nici prima dată, nici de atunci încoace. După ce-a învăţat engleză cât să-mi poată spune o glumă – şi te asigur că era tare nerăbdător s-o facă – am hotărât să-i zic Joe Miller. Mi-a relatat una atât de prăfuită, că nici nu-mi venea să cred. Ştiam că e cunoscută de multă vreme; prima dată am ascultat-o, într-o formă puţin diferită, în Hannibal, Missouri, pe când eram copil. Şi spre dezgustul meu, o ascultam la bătrâneţe pentru a suta oară. Dar în nici un caz nu m-am aşteptat s-o aud spusă de cineva care a murit cu o sută de mii sau chiar un milion de ani înainte ca eu să mă nasc!

— Dar cum sună?

— Păi, cică era odată un vânător care urmărise ziua-ntreagă o căprioară rănită. A sosit şi noaptea care a adus cu ea o furtună grozavă. Văzând licărirea unui foc, vânătorul s-a oprit în faţa unei peşteri. L-a întrebat pe vraciul bătrân care trăia acolo dacă îi îngăduie să rămână peste noapte. Şi vraciul i-a răspuns: „Sigur, dar stăm cam îngrămădiţi. Va trebui să dormi cu fiică-mea.” Să-ţi spun mai departe?

— Zam n-a râz atunşi, mormăi Joe. Uneori îmi vine-a crede că zi-a pierdut zimzul umorului.

Plin de afecţiune, Clemens îl trase pe Joe de nasul în formă de proiectil şi spuse:

— Uneori îmi vine-a crede că nu grezezti. În realitate sunt cel mai mare umorist din lume fiindcă mă macină tristeţi nesfârşite. Râsul îşi trage seva din durere.

O vreme, pufăi din ţigara de foi şi rămase cu ochii spre mal. Înainte de apusul soarelui, corabia intrase într-un ţinut unde căldura degajată de meteorit fusese cumplită. În afară de câţiva arbori de fier, restul copacilor fuseseră mistuiţi într-o mare de flăcări. Arborii de fier îşi pierduseră frunzele în acel nimicitor incendiu şi până şi coaja lor extrem de rezistentă arsese, iar lemnul, mai rezistent decât granitul, se carbonizase. De asemenea, explozia îi înclinase sau îi trântise pe unii la pământ, retezându-i de la nivelul solului. Potirele de piatră se înnegriseră şi nu mai stăteau vertical, dar nu se deformaseră deloc.

— Lothar, vorbi el într-un târziu, cred că a venit momentul să afli de ce am pornit în căutarea asta. Joe ţi-o poate spune în felul lui; eu vreau să-ţi explic ce nu înţelegi. E o situaţie ciudată, dar cu nimic mai stranie decât tot ce s-a-ntâmplat de când ne-am trezit cu toţii din morţi.

— Mi-e zete, îl întrerupse Joe. Vreau mai întâi o gură de apă.

Îşi concentra ochii albaştri-închis, adumbriţi de găvanele osoase, asupra cupei adânci. Privi cu o asemenea intensitate, de parcă ar fi încercat să reînvie scenele pe care urma să le descrie. Articulând unele consoane mai puternic decât pe altele, conferindu-i limbii pe care o vorbea o sonoritate gâlgâitoare dar, în acelaşi timp, comică prin sâsâit, cu glasul gutural care creştea, devenind răsunător şi profund ca acela auzit din adâncul oracolului de la Delphi, Joe începu să depene povestea Turnului Ceţurilor:

— M-am trezit undeva pe malul Fluviului, gol puzcă aza cum sunt zi acum. Mă aflam într-un loc cu mult la nord fază de pozizia noaztră de azi, fiindcă era mai frig zi lumina nu avea ztrăluşirea de aişi. N-am văjut nişi un om, numai noi... ăă, titantropii, după cum ne numezte Zam. Aveam potire, dar mai mari decât ale voaztre, aza ca ăzta. Zi nu primeam

bere zi vizkey. Nu ztiam şe-i aşela alcool, fiindcă nu apărea în potirele noaztre. Beam apă din Fluviu.

Am crejut că zuntem în locul unde merji când mori, adică zeii ne dăduseră locul aşela zi tot şe ne trebuia. Eram fericizi, ne împerecheam, mâncam, dormeam zi luptam cu duzmanii. Zi-az fi fozt fericit zi-acum dacă n-ar fi apărut baborul.

— Vrea să zică vapor, interveni Sam.

— Aza am zbuz zi eu. Babor. Zam, nu mă mai întrerube. Zi-aza m-ai întristat zbunându-mi că nu ezistă zei. Păi eu i-am văjut.

— Ai văzut *zeii!* întrebă Lothar.

— Nu togmai. Am văzut unde trăiezc. Le-am văjut nava.

Von Richthofen deveni curios:

— Poftim? Despre ce vorbeşti tu acolo?

Clemens îi făcu un semn cu ţigara de foi.

— Mai încolo. Lasă-l să vorbească. Dacă-l întrerupem prea des, începe să le-ncurce.

— Acolo de unde vin eu nimeni nu ze bagă-n vorba altuia. Dac-o faşe, se aleje c-un pumn în bot.

— De-aceea ai tu nasul atât de mare, Joe. Şi te durea rău?

Joe Miller îşi mângâie podoaba.

— Altul n-am, zi zunt mândru cu el. În partea azta a văii n-am văjut vreun pigbeu cu azemenea nas. Acolo de unde vin eu, nazu-i un zemn al mărimii... cum îi zbuneţi voi, Zam?

Sam se înecă şi-şi scoase ţigara din gură.

— Joe, parcă ne povesteai despre navă.

— Aza. Ba nu. Nu-i adevărat. Încă nu azunzezem acolo. Dar cum vă zbuneam, într-o ji ztăteam lunjit pe mal zi mă uitam la hârzoana peztilor. Mă bătea gândul ză mă ridic zi ză-mi fac un cârlig ză prind zi eu câziva. Zi deodată aud un mujet. Zi şe ză veji, de după cotul Fluviului a apărut un monztru îngrojitor. M-am zberiat rău. Am zărit în zuz. Tocmai voiam ză fug, dar am văjut oameni călare pe el. Arătau ca oamenii, dar când monztrul z-a apropiat, am văjut că erau nişte piticozi azili zi plini de zcabie zi n-aveau

nişi unul naz. I-az fi putut bate măr pe tozi cu o zingură mână, numai că ei călăreau monztrul aşela numit Zarpele de Fluviu de parcă erau albine pe blana urzului. Aza că…

Ascultând din nou povestea, Clemens retrăi sentimentele pe care le avusese şi prima oară. Se simţea apropiat de fiinţa aceasta de la începuturile umanităţii. Cu toate că pronunţa bolovănos, sâsâind, bâlbâindu-se şi găsindu-şi cu greu cuvintele, exprimarea Titanului îl impresiona. Clemens intui panica maimuţei, uimirea şi dorinţa aproape copleşitoare de a o rupe la goană. Mai încercă şi celălalt îndemn interior, curiozitatea, cărei o înălţase la rangul de rudă apropiată a omului, dacă nu chiar de egal al lui. Dincolo de fruntea boltită palpita acea materiei cenuşie care nu se mulţumea să existe pur şi simplu, ci simţeai nevoia de a se hrăni cu forme şi lucruri necunoscute, cu modele încă nevăzute.

Joe a rămas pe mal, deşi a stat cu mâna încleştată pe toarta potirului, nu cumva să-l piardă în caz că ar fi trebuit să fugă.

Monstrul s-a apropiat. Lui Joe i s-a năzărit că s-ar putea sa nu fie viu. Dar dacă aşa stăteau lucrurile, de ce-şi ţinea capul aplecat, gata să lovească? Şi cu toate astea, nu părea viu. Radia un aer de *nefiinţă*. Asta nu însemna nimic, bineînţeles. Joe văzuse un urs rănit prefăcându-se că-i mort de-a binelea şi apoi ridicându-se brusc şi smulgând braţul unui vânător.

Şi totuşi, deşi asistase la moartea vânătorului, a doua zi îl văzuse din nou în viaţă în ziua în care se trezise pe malul Fluviului alături de alţi semeni. Iar dacă vânătorul, dar şi Joe puteau să trăiască din nou, atunci de ce n-ar fi putut şi acel cap de şarpe cu trăsături împietrite să-şi piardă rigiditatea ca de moarte pentru a-l lua în colţi?

Şi-a făcut uitate temerile şi, tremurând, s-a apropiat de monstru. Era un Titan, fratele mai mare al omului, abia trezit la viaţă şi manifestând dorinţa oricărui primat de a şti ce se petrece în jurul lui.

Un pigmeu arătând jalnic, dar purtând pe frunte un cerculeţ din sticlă pe care se vedea un soare arzător pictat

cu roşu, i-a făcut semn lui Joe Miller să se apropie. Ceilalţi pigmei de pe creatura nemişcata au rămas în spatele omului cu cerculeţ pe frunte, ţinându-şi pregătite suliţe şi alte obiecte despre care Joe a aflat mai târziu că se numeau arcuri şi săgeţi. Nu păreau înspăimântaţi de colos, dar asta era pesemne din cauză că obosiseră de atâta vâslit în susul Fluviului şi nu le păsa ce se va întâmpla.

I-a trebuit mult timp pigmeului să-l convingă pe Joe să urce pe navă. Au venit cu toţii la ţărm să-şi încarce potirele, moment în care Joe s-a tras departe de ei. Au mâncat, ca şi Joe de altfel, dar păstrând distanţa. Speriaţi de sosirea navei, semenii lui Joe fugiseră spre dealuri. Curând după aceea, văzând că Şarpele de Fluviu nu-l ameninţa pe Joe, s-au apropiat cu băgare de seamă. Pigmeii s-au retras pe nava lor.

Apoi căpetenia a scos un obiect necunoscut din potir, a apropiat o sârmă înroşită de capătul lui; atât din obiect cât şi din gura pigmeului a ieşit fum. La vederea primului vălătuc de fum, Joe a tresărit; ai lui au şters-o din nou spre poalele dealurilor. Joe s-a întrebat dacă fiinţele lipsite de nas erau cumva puii balaurului. Poate că progeniturile lui luau această formă larvară, dar erau ele capabile să scoată fum şi foc pe nări ca şi mama lor?

— Nu-z prozt cum par, spuse Joe. Nu mi-a trebuit mult până ză-mi dau zeama că fumul iejea din aşel lucru, care ze cheamă zigară. Căpetenia lor mi-a dat de înzelez că dacă mă zui pe navă îmi dă zi mie ză fumej. Acum, când jtiu şe jtiu, aj fi nebun z-o fac, dar atunşi voiam ză trag un fum. Pezemne că vroiam ză-mi imprezionez tribul, şine ztie.

A sărit pe navă, iar sub greutatea lui aceasta s-a înclinat la babord. Şi-a învârtit potirul, arătându-le pigmeilor că le va zdrobi ţestele cu el dacă va fi atacat. Au priceput semnele şi nu s-au apropiat de el. Căpetenia i-a dat lui Joe o ţigară de foi şi, cu toate că l-a apucat tuşea, gustul tutunului i s-a părut ciudat, ba chiar i-a plăcut. Mai apoi, după ce a băut bere pentru prima oară, a rămas fascinat.

Şi în felul acesta, Joe a hotărât să călătorească pe spinarea Şarpelui de Fluviu alături de pigmei. A fost pus să tragă la rame şi i s-a dat numele de Tehuti.

— Tehuti? se miră von Richthofen.

— Numele grecesc e Hermes, lămuri Clemens lucrurile. Egiptenii, care-l numeau Thot, îl înfăţişau pe zeu sub forma unui ibis cu ciocul lung. Cred că Joe trebuie să le fi amintit de zeul-babuin, Bast, dar nasul uriaş a cântărit mai greu în hotărârea lor. Aşa a devenit el Thot sau Tehuti.

Zilele şi nopţile petrecute pe Fluviu zburau ca vântul. Joe se simţea uneori ostenit de toate şi dorea să fie debarcat. Deprinsese deja limba pigmeilor, dar se exprima poticnit. Căpetenia era de acord să-i facă pe voie lui Joe, înţelegând limpede că orice refuz se putea încheia cu măcelărirea întregului echipaj. Spunea însă cu amărăciune în glas că Tehuti îşi întrerupea educaţia tocmai când începuse să facă progrese. Fusese o brută deşi avea chipul zeului înţelepciunii, iar curând va deveni om.

Brută? Zeu? Om?

Ce însemnau aceste cuvinte?

Ordinea nu era întru totul corectă, zicea căpetenia. Succesiunea normală mergea de jos în sus: brută, om şi zeu. Într-adevăr, puteai întâlni un zeu luând înfăţişarea unei fiare, iar omul, în sufletul căruia se amestecau trăsături de animal şi de zeu oscila între unul şi altul, devenind când unul când celălalt.

Asta depăşea puterea de înţelegere a lui Tehuti, care avea creierul mai puţin dezvoltat. Atunci se aşeza şi rămânea cu privirea aţintită către malul de care se apropiau. Nu va mai avea ţigări şi bere. Oamenii de pe mal făceau parte din acelaşi neam cu el, dar nu erau din tribul lui şi l-ar fi putut omorî. Pe de altă parte, pentru prima oară în viaţă se simţea atras de speculaţia intelectuală şi, o dată revenit între titantropi, dorinţa de emancipare avea să se stingă.

De aceea s-a uitat la căpetenie şi a clipit, a zâmbit clătinând din cap şi i-a spus că va rămâne pe navă. Şi-a ocupat locul la cârma pupa şi a reînceput să studieze cel

mai minunat dintre lucruri: limbajul care putea exprima idei filozofice. A dobândit fluenţă în exprimare şi a început să priceapă spusele căpeteniei, deşi uneori îi venea foarte greu, de parcă ar fi strâns în palmă un ghem de ghimpi. Dacă îi scăpa o idee sau alta, o urmărea, o prindea, înghiţind-o, întâmplându-i-se uneori să se înece cu ea. Până la urmă, o digera şi se extrăgea *esenţa* din ea.

Fluviul curgea pe lângă ei. Echipajul vâslea, ţinându-se aproape de mal, unde curentul era mai slab. După zile şi nopţi de călătorie, soarele nu mai urca prea sus pe cer ci, la zenit, rămânea mereu mai jos faţă de cum se obişnuiseră. Iar aerul devenise mai rece.

— Joe şi ceilalţi se apropiau de polul nord, explică Sam. Înclinaţia ecuatorului acestei planete faţă de planul eclipticii este zero. După cum ştii, nu există anotimpuri; ziua şi noaptea sunt egale ca durată. Dar Joe se apropia de punctul din care soarele se vede tot timpul jumătate sub orizont şi jumătate deasupra lui. Mai curând, aşa l-ar fi văzut în absenţa munţilor.

— Da, era tot timpul crepuzcul. Mi-era frig, dar oamenilor le era zi mai zi. Tremurau din toate mădularele.

— Corpul lui mătăhălos radiază mai lent căldura decât trupurile noastre pipernicite, spuse Clemens.

— Te rog, Zam. Ză zbun mai departe zau ză-mi zin gura?

Lothar şi Sam îi zâmbiră împăciuitor.

Continuă. Vântul creştea în intensitate, ceaţa se îndesea. L-a cuprins neliniştea. Ar fi vrut să se întoarcă, dar fără să piardă respectul de care se bucura din partea căpeteniei. S-a hotărât să meargă până la capăt alături de ei.

— Nu ştiai încotro se duceau? întrebă Lothar.

— Nu togmai. Intenzionau ză azungă la ijvoarele Fluviului. Zocoteau pezemne că jeii trăiau acolo zi o ză le îngăduie intrarea în adevărata lume de dincolo. Jişeau că lumea azta nu era şea adevărată, şi doar o etapă zpre ea. N-am priceput eu ezact, dar aza zbuneau.

Nava a intrat într-un golfuleţ apărat de o limbă de pământ. Pe mal nu au mai văzut nici un potir de piatră. De nevoie, au prins peşte şi l-au uscat. Mai aveau la bord

rezerve de muguri de bambus strânşi din ţinuturile însorite pentru asemenea situaţii.

Căpetenia şi oamenii lui s-au rugat, apoi au început să escaladeze o serie de cascade. Forţa supraumană a lui Tehuti-Joe Miller i-a ajutat să depăşească multe piedici. Alteori, masivitatea lui devenea o povară şi un pericol.

Au continuat să urce, tot timpul uzi din cauza umezelii din aer. Când au ajuns la o stâncă al cărui perete neted ca gheaţa avea înălţimea de trei sute de metri şi-au pierdut orice speranţă. Pornind în recunoaştere, au găsit o frânghie atârnând pe faţa stâncii. Era alcătuită din prosoape legate unul de altul. Joe i-a încercat rezistenţa şi a urcat pe ea folosindu-şi forţa braţelor şi împingându-se cu picioarele şi a ajuns în vârf. A privit în jos spre cei care-l urmau. Căpetenia, care pornise prima, a obosit curând şi, ajuns la jumătatea distanţei, n-a mai fost în stare să urce. Joe l-a tras cu tot cu frânghia extrem de grea până sus. Apoi a procedat la fel şi cu ceilalţi.

— De unde, Doamne iartă-mă, apăruse frânghia? întrebă von Richthofen.

— Le pregătise cineva drumul, spuse Clemens. Ţinând seama de nivelul scăzut al tehnologiei de pe această planetă, nimeri n-ar fi găsit o modalitate de a duce frânghia pe vârf ca s-o lege acolo. Un balon ar fi reuşit să ducă un om până sus. S-ar putea confecţiona un balon din piele de Balaur de Fluviu sau din piele de om, să ştii. Iar hidrogenul îl poţi obţine trecând abur peste mangal supraîncălzit în prezenţa unui catalizator potrivit. Dar în lumea asta săracă în metale, de unde catalizatori? Hidrogenul poate fi produs şi fără catalizator, dar cu un consum enorm de combustibil. Ei însă n-au găsit nici urmă de cuptoare necesare pentru producerea hidrogenului. Pe de altă parte, de ce-ar fi lăsat prosoapele? Dacă mai aveau nevoie de ele? Nu, o persoană necunoscută, să-i zicem Necunoscutul Misterios, a pus frânghia aceea pentru Joe şi pigmei. Sau pentru cine s-ar întâmpla să treacă pe acolo. Să nu mă-ntrebi cine sau de ce a făcut asta. Ai răbdare. Mai sunt multe de spus.

Cărând cu ei frânghia, au parcurs câteva mile pe platoul scăldat în lumina crepusculară şi ceţoasă. Au ajuns la o altă stâncă de unde au văzut că Fluviul se lărgea deasupra lor într-o cascadă. Joe socotea că era atâta apă acolo, încât până şi luna Pământului putea pluti pe ea. Nu s-ar fi mirat prea mult dacă marele astru negru-argintiu ar fi apărut pe buza cascadei şi s-ar fi prăbuşit în acel tunet al apei, spărgându-se în bucăţi de pietrele din vâltoare.

Vântul şfichiuitor s-a înteţit; ceaţa a devenit tot mai densă. Picăturile de apă se condensau pe prosoapele în care se înfofoliseră din cap până în picioare. Stânca din faţa lor era netedă ca oglinda şi cădea perpendicular pe cea abia escaladată. Vârful i se pierdea în negură; putea avea la fel de bine cincisprezece sau trei mii de metri înălţime. Au cercetat baza ei, sperând să găsească măcar o fisură. Şi au aflat-o. Era un intrând la joncţiunea platoului cu stânca. Dar atât de scund, încât i-a silit să intre târâş, pe coate şi genunchi. Joe şi-a ros umerii de pereţi. Stânca era însă netedă, de parcă tunelul fusese făcut de un om, iar apoi lustruit până la dispariţia oricărei asperităţi.

Tunelul urca prin munte la un unghi ceva mai mic de 45 de grade. Lungimea lui nu putea fi apreciată. Când ajunseră la capătul celălalt, umerii lui Joe sângerau şi, cu toate că se înfăşurase în prosoape, palmele şi genunchii îi erau carne vie.

— Nu pricep, spuse von Richthofen, am impresia că munţii au fost modelaţi în aşa fel încât să constituie un obstacol în drumul oamenilor spre capătul Fluviului. De ce a fost tunelul acesta săpat în stâncă pentru a permite trecerea nepoftiţilor? Şi de ce nu exista un tunel în primul perete de stâncă?

— Ar fi fost vizibil pentru toate santinelele sau patrulele din ţinut, răspunse Clemens. Al doilea perete stâncos era învăluit în ceaţă.

— Frânghia din prosoape albe pare mult mai evidentă, nu se lăsă Lothar.

— Poate c-a fost pusă acolo cu puţin timp înainte de venirea lui Joe, spuse Clemens.

Von Richthofen râse.

— Pentru numele lui Dumnejeu, lază-mă pe mine ză zbun! La urma urmei, e poveztea mea.

— Şi e gogonată ca şi tine, îl puse la punct Clemens, făcând aluzie la înfăţişarea mătăhăloasă a lui Joe.

— Pietrele zi betzele pot ză-mi frângă coaztele.

6

Au mai parcurs zece mile de-a lungul altui platou. Au dormit chinuit, au mâncat, apoi au început urcuşul. Deşi versanţii erau foarte abrupţi şi accidentaţi, puteau fi escaladaţi. Principalul duşman îl constituia lipsa de oxigen. Respirau gâfâit şi erau nevoiţi să se odihnească din ce în ce mai des.

Pe Joe deja îl dureau picioarele. Nici n-a întrebat dacă se poate odihni. Atâta vreme cât ceilalţi erau în stare să păşească mai departe, trebuia să-i însoţească.

— Joe nu poate sta în picioare la fel de mult ca omul, interveni Clemens. Toţi membrii speciei lui suferă de platfus. Greutatea lor e prea mare pentru orice biped. Nu m-ar mira dacă specia din care face parte a dispărut tocmai din pricină că li s-a prăbuşit bolta piciorului.

— Ztiu eu un zbeşimen de Homo Sapiens care-o ză ze brăbuzeazcă la bământ cu nazul frânt dacă zi-l bagă unde nu-i fierbe oala, spuse Joe.

Au tot urcat până când Fluviul, cât era el de lat, se vedea dedesubtul lor doar ca un firicel. Nici firicelul acesta nu putea fi văzut tot timpul din cauza norilor. Zăpada şi gheaţa făceau ascensiunea şi mai primejdioasă. Au găsit apoi un drum de coborâre spre un alt platou şi au orbecăit prin ceaţă înfruntând un vânt care urla şi-i lovea cu sălbăticie.

S-au trezit lângă o deschizătură uriaşă aflată în munte. Din ea ţâşnea Fluviul, iar versanţii munţilor se ridicau netezi şi verticali în jurul lor. Nu-şi puteau continua drumul decât pătrunzând în deschizătura aceea. Mugetul produs la gura ei era atât de puternic, încât semăna cu vocea unui zeu

care vorbea tunător ca moartea, iar ei nici nu se puteau auzi unul pe altul.

Joe Miller a descoperit o brână îngustă care pătrundea în peşteră la mare înălţime deasupra apei. A observat căpetenia aşezându-se înapoia lui. După o vreme a înţeles că pigmeii îl considerau călăuză şi sprijin. Când strigau să se facă auziţi în ciuda urletului apei, îl numeau Tehuti. Nu părea ceva neobişnuit, însă înainte simţise nuanţe de batjocură în modul cum foloseau acest nume. Acum devenise adevăratul lor Tehuti.

— E ca şi cum l-am numi pe prostul satului Iehova sau cam aşa ceva, îl întrerupse iarăşi Clemens. Când n-au nevoie de ajutorul zeilor, oamenii îşi bat joc de ei. La ananghie, îi tratează cu respect. Am putea spune că Thot îi conducea prin poarta către Lumea Umbrelor. Sigur, cad în păcatul comun omenirii de a transforma orice coincidenţă în simbol. Câine fără purici nu se poate.

Joe Miller respira precipitat, iar nasul lui grotesc fremăta, la fel ca şi pieptul, aducând a foale. Retrăirea acelor sentimente deşteptase multe spaime uitate.

Brâna nu semăna cu tunelul săpat în munte. Nu fusese pregătită pentru ei. Era presărată cu colţi de rocă, şi din ea lipseau porţiuni, iar uneori urca atât de sus, încât Joe trebuia să se târâie pe burtă pentru a se strecura printre ea şi tavanul peşterii. Bezna îl făcea să se simtă orb, de parcă cineva îi scosese ochii. Nici auzul nu-l ajuta prea mult, fiindcă vuietul apei îl asurzea. Nu-i rămăsese decât pipăitul pentru a se orienta şi uneori devenea atât de agitat, încât se întreba dacă nu cumva şi acest simţ îl trădase. Ar fi renunţat cu totul, numai că, dacă ar fi făcut-o, cei din spatele lui nu şi-ar fi putut continua drumul.

— Ne-am obrit de două ori ză mâncăm zi ză dormim, spuse el. Togmai când credeam că ne-am butea târî bână terminăm mâncarea, am văjut o pată în faza ochilor. Nu era o lumină. Doar o îndulşire a întunericului.

Ieşiseră din peşteră, în aerul de pe partea cealaltă a muntelui. La câteva sute de metri sub ei se vedea o mare de nori. Soarele se ascunsese dincolo de munţi, însă cerul

încă nu se întunecase. Brâna îngustă continua şi, însângerându-şi mâinile şi picioarele, au coborât târâş, fiindcă poteca se îngustase din cale-afară.

Tremurând din toate mădularele, apucau fiecare colţ de stâncă. Un om a alunecat şi, în cădere, s-a agăţat de un altul. Urlând, amândoi au dispărut printre nori.

Aerul se încălzise.

— Fluviul ceda din căldura acumulată, explică Sam Clemens. Nu numai că izvorăşte la pol, dar se şi varsă acolo după ce a preluat căldură în călătoria lui întortocheată de-a lungul şi de-a latul planetei. Aerul de la polul nord e rece, dar nici nu se compară cu cel de pe Pământ. Asta-i pură speculaţie, bineînţeles.

Au ajuns la o altă brână pe care puteau sta în picioare cu faţa la stâncă, înaintând în lateral, ca nişte crabi. Drumul înconjura muntele. Joe s-a oprit brusc. Valea îngustă se lărgise, făcând loc unei câmpii. De jos a auzit zgomotul valurilor lovindu-se de stânci.

Prin lumina difuză, Joe a zărit munţii ce înconjurau marea de la polul nord. Apele acoperite de nori alcătuiau o suprafaţă cu diametrul de şaizeci de mile. Pe ţărmul opus, norii erau mai deşi. Atunci nu fusese în stare să-şi explice fenomenul, dar Sam îi explicase că norii ascundeau gura Fluviului, unde apele mai calde intrau în contact cu aerul rece.

Joe a mai făcut câţiva paşi, urmând curbura brânei.

Şi atunci a văzut un cilindru din metal în calea lui.

Arăta atât de straniu încât, vreme de o clipă, nu a priceput ce era. Apăruse pe neaşteptate. Apoi a căpătat contururi familiare şi şi-a dat seama că era un potir pierdut de vreun om care trecuse pe poteca aceea periculoasă înaintea lui. Un pelerin necunoscut care supravieţuise aceloraşi primejdii. Până în acel loc. Pusese potirul jos să mănânce. Capacul fiind dat în lături, Joe a văzut înăuntru resturi putrezite şi urât mirositoare de peşte şi pâine mucegăită. Omul purtase potirul sperând pesemne să dea peste vreo piatră şi să-l reîncarce.

Păţise el ceva. N-ar fi lăsat potirul acolo decât dacă ar fi fost ucis ori s-ar fi speriat atât de tare, încât uitase de el.

Gândul i-a îngheţat lui Joe sângele în vine.

A trecut de ieşitura care apăruse într-un loc unde brâna ocolea o stâncă din granit. Pentru o clipă a pierdut marea din ochi.

A depăşit stânca şi a scos un ţipăt

Oamenii l-au strigat, vrând să ştie ce-l tulburase atât.

Nu le-a putut spune, fiindcă uimirea îl făcuse să uite limbajul abia deprins, şi le-a vorbit în limba lui natală.

Norii din mijlocul mării se sparseră doar în câteva secunde. Dintre ei a răsărit vârful unei construcţii. Era cilindrică, de culoare cenuşie, aducând cu un potir gigantic.

Ceaţa se risipea şi se forma la loc în jurul lui, când dezvăluindu-l când ascunzându-l.

Undeva, în munţii care înconjurau marea polară, exista o spărtură. Soarele se afla exact în dreptul ei. O rază de lumină a străpuns această deschizătură şi a căzut pe partea de sus a turnului.

Joe şi-a mijit ochii şi a încercat să vadă prin răsfrângerea orbitoare.

Exact deasupra turnului a apărut ceva rotund pe cale de a ateriza. Ca un ou, alb, datorită căruia strălucea atât de puternic în lumina soarelui.

În următoarea clipă, când soarele a dispărut din dreptul spărturii, strălucirea s-a stins. Turnul şi obiectul de deasupra lui s-au mistuit în ceaţă şi beznă. Exclamând la vederea obiectului zburător, Joe a făcut un pas înapoi. S-a împiedicat de potirul rămas de la pelerin.

A vânturat din braţe să-şi recapete echilibrul, dar nici măcar agilitatea lui de maimuţă nu l-a putut salva. S-a prăbuşit pe spate, urlând îngrozit şi rostogolindu-se prin aer. O singură dată a reuşit să mai zărească un şir de siluete neclare, ale căror guri formau pete de culoare mai închisă: tovarăşii lui, care-i urmăreau căderea spre norii şi apele de dedesubt.

— Nu-mi amintezc ză fi ijbit apa, spuse Joe. M-am trejit tranzbortat la vreo douăjeşi de mile de locul în care trăia

Zam Clemenz. Mă refer la locul în care trăiau nordişii din zecolul jeşe era noaztră. A trebuit s-o iau de la înşebut cu altă limbă. Omulezii fără naz z-au zberiat de mine, dar voiau ză lupt în numele lor. Apoi l-am cunozcut be Zam şi ne-am împrietenit

Rămaseră tăcuţi o vreme. Joe duse paharul la buzele lui mobile de cimpanzeu şi bău restul de alcool. Cu un aer serios pe chipuri, ceilalţi doi îl urmăriră în linişte. Doar licărul ţigărilor mai străpungea bezna.

Von Richthofen rupse tăcerea:

— Omul acela care purta un cerculeţ de sticlă cu un soare pictat. Cum spuneai că-l chema?

— N-am jis nişicum.

— Bine, dar cum se numea?

— Ikhnaton. Zam jtie mai multe despre el decât mine deji eu am trăit trei ani în preazma lui. Dar, spuse Joe sumeţindu-se, îl jtiu pe *om*, iar Zam cunoajte câteva adevăruri iztorişe, parc-aza le zişe.

7

Von Richthofen le ură noapte bună şi coborî sub punte. Sam se plimbă de colo-colo, oprindu-se o clipă să-i aprindă timonierului o ţigară. Vroia să doarmă, dar nu reuşea. Insomniile îl chinuiseră ani de zile; se învârtejeau prin creierul lui, care funcţiona cu o viteză înnebunitoare, parcă detaşat de dorinţa organismului de a se odihni.

Joe Miller rămase pe vine, rezemându-se de balustradă şi-şi aşteptă amicul – singura fiinţă în care avea încredere şi pe care o iubea – să coboare. Capul îi lunecă pe neaşteptate în piept, nasul bont descrise, obosit, un arc şi Joe începu să sforăie. Zgomotul amintea de doborârea unor copaci cu ajutorul unui ferăstrău mecanic. Arbori de sequoia spintecaţi, crăpaţi, gemeau. Suspine şi bolboroseli de neînchipuit începură să alterneze cu activităţile desfăşurate de cioplitorii în lemn.

— Fie-zi zomnul dulce, micuzule, îl imită Sam, ştiind că Joe visa Pământul pierdut pe vecie, unde hălăduiau

mamuţi, urşi uriaşi, lei şi unde femele frumoase – pentru el – din aceeaşi specie îi făceau curte. Joe gemu în somn, apoi scânci şi Sam îşi dădu seama că visa din nou că fusese prins de-un urs care-i molfăia picioarele. Pe Joe îl dureau labele zi şi noapte. Asemenea tuturor membrilor speciei lui, era prea corpolent şi greoi pentru a se deplasa ca un biped. Natura făcuse un experiment cu o specie subumană gigantică şi o lepădase ca pe un deşeu.

— *Creşterea şi decăderea suferinzilor de platfus*, spuse Sam. Un articol pe care n-am sa-l scriu niciodată.

Scoase şi el un geamăt slab ca un ecou. Revăzu trupul pe jumătate sfârtecat al Livyei, redat pentru o clipă de valuri, apoi smuls din nou. Dar oare fusese cu adevărat Livy? Nu i se mai păruse de cel puţin zece ori c-o văzuse printre nenumăratele fiinţe de pe maluri? Cu toate astea, rămăsese dezamăgit de fiecare dată când, cu chiu cu vai, îl convinsese pe Bloodaxe să tragă la mal pentru a vedea măcar dacă avea dreptate. Acum nu găsea nici un motiv să creadă că acel cadavru fusese al soţiei lui.

Gemu din nou. Ce cruzime, dacă fusese chiar Livy! Ce mult semăna întâmplarea asta cu viaţa! S-o ai atât de aproape şi apoi să-ţi fie smulsă cu câteva clipe înainte de a putea să fii alături de ea. Şi s-o vadă azvârlită pe punte ca şi cum Dumnezeu – sau forţa plină de dispreţ care conducea universul – ar fi rostit printre hohote de râs: „Vezi ce aproape ai fost?! Suferă, nenorocită adunătură de atomi! Jeleşte, prăpăditule! Trebuie să plăteşti prin lacrimi şi chin!”

— Pentru ce să plătesc? mormăi Sam şi-şi muşcă ţigara de foi. Ce crime am comis? N-am suferit de ajuns pe Pământ pentru cele făptuite de mine, ba chiar şi pentru cele nefăcute?

Moartea venise să-l ia de pe Pământ şi se bucurase fiindcă asta însemna sfârşitul tuturor durerilor. Nu mai trebuia să jelească suferinţele şi moartea iubitei lui soţii şi a fiicelor şi nici să se întunece la chip fiindcă se simţea răspunzător de moartea singurului fiu, care pierise din neglijenţa lui. Sau fiul se îmbolnăvise din pricina lipsei lui de precauţie? Unde îi fusese mintea când lăsase cuvertura să

alunece şi să-l lase expus pe micuţul Langdon în timpul plimbării cu sania pe o zi atât de friguroasă de iarnă?

— Nu! exclamă Sam, făcându-l pe Joe să se foiască şi pe timonier să bolborosească ceva în nordică.

Lovi cu pumnul în palma deschisă a celeilalte mâini şi Joe mormăi ceva neinteligibil.

— Doamne, de ce trebuie să mă simt vinovat *pentru tot ce-am făptuit?* strigă Sam. Acum nu mai contează! Toate păcatele s-au şters; am pornit-o de la capăt, cu sufletele curate.

Ba conta. N-avea importanţă că toţi morţii trăiau din nou, bolnavii erau sănătoşi, iar faptele rele rămăseseră atât de departe în timp şi spaţiu, încât trebuia să fie iertate şi uitate. Omul nu-şi putea renega faptele şi gândurile pe care le avusese pe Pământ.

Regretă că n-avea cu sine gumă de visat. Ea l-ar fi făcut fericit alungând remuşcările care nu-i dădeau pace.

Pe de altă parte, ar fi putut la fel de bine să-i zgândărească suferinţa. N-avea cum să ştie dacă nu va trăi un sentiment atât de adânc de groază, încât să-şi dorească moartea. Fiind din, cale-afară de înspăimântat de monştrii care-l ameninţaseră în somn după ultimul consum de gumă, acum nu mai îndrăznea nici să se gândească la ea. De data asta, poate... Ba nu!

Micuţul Langdon! Nu-l va revedea nicicând! Nu avea decât doi ani şi patru luni când murise, iar asta însenina că nu fusese resuscitat în Valea Fluviului. Acelaşi lucru era valabil cu toţi copiii care decedaseră pe Pământ înainte de a împlini cinci ani. Cel puţin pe planeta aceasta. Era de presupus că trăiau cu toţii, probabil pe alta. Din motive pe care Sam nu le cunoştea, cei care se ocupau de resuscitare hotărâseră să nu-i aducă aici pe sugari. Nu i se va oferi prilejul de a-şi repara greşeala.

Tot astfel, nu le va mai găsi nici pe Livy sau pe fiicele lui: Sarah, Jean şi Clara. În nici un caz de-a lungul Fluviului lungi de douăzeci de mii de mile, pe malurile căruia trăiesc treizeci şi şapte de miliarde de oameni. Chiar dacă cineva ar fi pornit de la un capăt, privind fiecare persoană de pe

un singur mal, iar apoi, ajungând la celălalt, s-ar fi întors pe malul opus fără să-i scape nimeni, i-ar fi trebuit... cât oare? O milă pătrată cercetată pe zi ar însemna un drum de, să zicem 365 în 40.000.000, cât făcea asta? Nu se pricepea să socotească în gând, dar sigur rezultau mai bine de 109.000 ani.

Chiar dacă cineva ar fi fost în stare să parcurgă o distanţă atât de istovitoare asigurându-se că nu i-a scăpat nici un chip, tot se putea întâmpla ca după o sută de mii de ani să nu-l vadă. Persoana căutată putea să fi murit înaintea celui ce o căuta şi să fi fost azvârlită în josul Fluviului, adică în urma celui care-o căuta. Ori se putea ca persoana căutată să treacă în timpul nopţii pe lângă cel ce-o căuta.

Poate că exista însă şi o altă cale. Exista posibilitatea ca fiinţele care se ocupau de această vale a Fluviului şi de resuscitare să aibă puterea de a localiza pe oricine ar fi voit. Sigur posedau un fişier central sau vreun alt mijloc de stabilire a identităţii sau locului în care se aflau diferiţi locuitori ai văii.

Ori, dacă nu posedau aşa ceva, puteau fi siliţi să plătească pentru ceea ce făcuseră.

Relatarea lui Joe Miller nu era o invenţie. Prezenta unele aspecte foarte neclare, însă ele trezeau un sentiment reconfortant. Cu alte cuvinte, acea persoană sau fiinţă fără de nume voia ca locuitorii văii să aibă cunoştinţă de turnul învăluit de ceţurile mării de la polul nord. De ce? Sam nu ştia şi nici nu putea emite vreo teorie. Dar tunelul acela fusese săpat în stâncă pentru a îngădui oamenilor să descopere turnul. Acolo se afla cu siguranţă lumina care putea să alunge vălul de ignoranţă. Sam era convins de asta. Se cuvenea să nu uite bine cunoscuta istorie a acelui englez, Burton sau Perkin, dar mai curând Burton, care se trezise înainte de termen, în faza pregătitoare a resuscitării. Evenimentul acesta era la fel de întâmplător ca şi tunelul săpat prin munte?

Tot astfel avusese şi Sam Clemens primul lui vis, pe care îl alimentase până ce devenise Marele Vis. Pentru a-l

transforma în realitate, avea nevoie de fier, mult fier. De aceea îl convinsese pe Erik Bloodaxe să plece în expediţie în căutarea sursei securii lui. Sam nu se prea aştepta să afle cantităţi suficiente de metal pentru a construi uriaşul vapor, dar nordicul avea să-l ducă în susul Fluviului, spre marea polară,

Având un noroc pe care nu-l merita – şi simţea că nu e demn de nimic bun – se găsea în preajma unei cantităţi mai mari de metal decât nădăjduise. Asta nu însemna că îşi pierduse orice speranţă.

Avea nevoie de oameni pricepuţi. Ingineri care să cunoască metode de extragere a fierului conţinut de meteorit, de topire şi de turnare, dar şi de tehnicieni pentru sutele de componente ale vaporului.

Îl împunse pe Joe Miller cu vârful piciorului în coaste şi-i spuse:

— Scoală-te, Joe. Curând are să plouă.

Titantropul mârâi şi se ridică întinzându-se, amintind de un turn care răsare din ceaţă. În lumina stelelor, dinţii îi sclipiră. Îl urmă pe Sam, iar scândurile din lemn de bambus scârţâiră sub greutatea lui. De sub punte se auzi o înjurătură în nordică.

Munţii de pe ambele maluri erau acum acoperiţi de nori, iar întunericul cobora asupra văii, scoţând în evidenţă strălucirea nemiloasă a celor douăzeci de mii de stele gigantice şi a norilor de gaz. În scurt timp, după ploaia torenţială de jumătate de oră, norii aveau să se risipească.

Fulgerul vârstă cerul pe malul estic; tunetul bubui la câteva secunde în urma lui. Fulgerul îl speria întotdeauna sau, mai curând, pe copilul din el. Îi brăzda trupul şi-i arăta chipurile tulburate sau tulburătoare ale celor pe care-i jignise, insultase sau dezonorase, iar dincolo de ele se găseau chipuri nedesluşite care-i puneau în cârcă păcate nenumite. Fulgerul se zbătea în sufletul lui; în asemenea momente credea în existenţa unui Dumnezeu răzbunător, hotărât să-l ardă de viu, să-l copleşească prin dureri de neînchipuit. Undeva printre nori se afla Judecătorul Neîndurător căutându-l pe Sam Clemens.

— Z-aude un tunet în zozul Fluviului, spuse Joe. Ba nu! Nu-i tunet. I-azcultă! Nu-l auji? E şeva şiudat, zeamănă a tunet, da-i altceva.

Sam ascultă şi simţi că pielea i se încrâncenează de frig. Dinspre aval răsună un duduit slab. În clipa în care auzi un bubuit ceva mai tare din amonte, senzaţia de frig se accentuă.

— Ce naiba se-ntâmplă?

— Nu te zberia, Zam. Zunt alături de tine.

Numai că şi el începuse să tremure.

Un fulger răspândi dâre de lumină albicioasă pe malul răsăritean.

Sam tresări şi exclamă:

— Isuse! Am văzut ceva licărind.

Joe se apropie ocrotitor şi spuse:

— Zi eu am văjut! Nava! Ztii, şea pe care-am văjut-o deazupra turnului. Dar a dizpărut.

Joe şi Sam rămaseră tăcuţi şi scrutară întunericul. Fulgerul explodă iar, însă de astă dată deasupra Fluviului nu se mai zări forma albă, ovoidală.

— A apărut din senin şi s-a mistuit în beznă. Ca un miraj, aprecie Sam. Dacă n-ai fi văzut-o şi tu, aş fi crezut că-i o iluzie.

Sam se trezi. După noaptea petrecută pe punte, înţepenise şi se simţea înfrigurat şi dezorientat. Se rostogoli şi privi printre gene la soarele care tocmai se înălţa deasupra lanţului muntos dinspre răsărit.

Joe stătea întins pe spate lângă el, iar timonierul dormea lângă timonă.

Dar altceva îl făcu să se ridice în picioare. Când coborî privirea, auriul soarelui se estompă şi văzu că tot ce-l înconjura era verde. Noroiul care acoperise câmpiile şi munţii, aşchiile şi tot felul de resturi aduse de apă dispăruseră. Câmpia era acoperită de iarbă proaspătă, dealurile se făleau cu ierburi înalte, pâlcuri de bambuşi, precum şi cu stejari, tisă şi arbori de fier uriaşi.

— Asta-i treaba, mormăi Sam, zâmbind mai mult fără voia lui, fiindcă încă nu-şi revenise din uimire. Cineva sau

ceva îi adormise pe toţi cei de pe *Dreyrugr* şi, în vreme ce nimeni nu-şi dăduse seama de nimic, se efectuase incredibila operaţiune de îndepărtare a noroiului şi de înlocuire a vegetaţiei. Această porţiune a Fluviului renăscuse!

8

Se simţi neînsemnat, slab şi neajutorat ca un nou-născut. Ce-ar putea face el, sau alt om, pentru a înfrunta nişte fiinţe care aveau la dispoziţie asemenea puteri nebănuite, încât reuşeau să realizeze adevărate miracole?

Trebuia totuşi să existe o explicaţie, măcar fizică. Totul fusese făcut prin intermediul ştiinţei şi a capacităţii de a controla fără efort forţe inimaginabile; în asta nu era nimic supranatural.

Întrezări totuşi o rază de speranţă. S-ar putea ca vreuna dintre fiinţele acestea necunoscute să treacă de partea omenirii. De ce? *Ca rezultat al vreunei bătălii mistice?*

Curând se treziră şi ceilalţi. Bloodaxe şi von Richthofen apărură pe punte în acelaşi timp. Văzându-l pe neamţ, Bloodaxe se încruntă, fiindcă nu aprobase prezenţa lui pe puntea de dunetă, dar priveliştea vegetaţiei renăscute îl uimi în aşa măsură încât uită să-l mai alunge.

Razele soarelui căzură pe potirele de piatră de forma unor ciuperci. Aruncară scânteieri spre sute de apariţii minuscule, moviliţe parcă alcătuite din ceaţă, care apăruseră brusc pe iarba din preajma pietrelor. Moviliţele se unduiră asemenea unor valuri de căldură şi, ca la un semn, se închegară în forme solide. Pe iarbă stăteau întinşi sute de oameni: bărbaţi şi femei. Erau goi-puşcă, iar lângă fiecare dintre ei se afla un maldăr de prosoape şi câte un potir.

— O translaţie în bloc, murmură Sam către neamţ. Cei care au murit din cauza defectării pietrelor de pe malul apusean. Oameni de pretutindeni. Singurul avantaj e că va trece multă vreme până să se organizeze şi n-au habar că sub picioarele lor se găseşte o sursă de fier.

— Dar cum găsim meteoritul? întrebă von Richthofen. Mai mult ca sigur că urmele lui au fost acoperite.

— Dac-o mai fi acolo, spuse Sam şi scăpă o înjurătură. Pentru cel care-a făcut toate astea peste noapte nu era mare lucru să mute meteoritul, indiferent cât de mare ar fi fost. Oftă şi continuă: Ori poate a căzut în mijlocul Fluviului şi acum zace la sute de metri adâncime.

— Pari deprimat, prietene, spuse Lothar. Vino-ţi în fire. În primul rând, poate că meteoritul n-a fost luat. Iar apoi, ce contează? N-o să-ţi meargă mai rău decât până acum. Încă mai sunt femei, vin, cântece...

— Astea nu mă mulţumesc. În plus, nu admit ideea c-am fost resuscitaţi doar pentru a ne distra o eternitate întreagă. N-are rost să credem aşa ceva.

— De ce nu? întrebă Lothar zâmbind. N-ai cum să ştii ce le-a îndemnat pe fiinţele astea să creeze totul şi să ne aducă aici. Poate se hrănesc cu sentimentele noastre.

Vorbele lui Lothar îi stârniră interesul. Simţi că deprimarea nu-l mai apasă atât de rău. Îi veni o idee care, cu toate că în sine era întristătoare, îl umplu de entuziasm.

— Vrei să spui că am devenit o turmă înzestrată cu emoţii? Iar păstorii noştri se îmbuibă cu hălci mari şi suculente de iubire, costiţe de speranţe, ficat de disperare, piept de râs, inimi de ură, chifle de orgasm?

— E o simplă teorie, se scuză Lothar. Dar e pe măsura altora, ba chiar mai bună decât ele. Nu mă deranjează că mă storc de sentimente. De fapt, aş putea fi unul dintre taurii lor de prăsilă, ca să zic aşa. Şi fiindcă veni vorba, ia te uită la frumuseţea aceea de colo. Numai să m-apropii de ea, şi gata!

Bine dispus pe moment, Sam se lăsă curând pradă unei tristeţi iremediabile. Poate că neamţul avea dreptate. Dacă era aşa, fiinţele umane aveau tot atâtea şanse de a câştiga în faţa necunoscutului cât o vită care încearcă să-şi păcălească stăpânul. Până să fie înfrânt definitiv, taurul ar găsi prilejul de a împunge, chiar de a ucide.

Îi explică lui Bloodaxe cum stăteau lucrurile. Norvegianul îl privi neîncrezător.

— Cum găsim steaua căzătoare? Nu putem răscoli tot pământul căutând-o. Doar ştii cât de îndărătnică e iarba asta. Cu unelte din piatră până şi săparea unei gropi amărâte îţi ia zile întregi. Şi iarba creşte curând la loc, acoperind-o.

— Trebuie să existe o soluţie, spuse Sam. Măcar de-am avea un magnet natural ori vreun soi de detector de metale. Dar de unde?

Lothar îşi găsise de lucru făcând semne cu mâna către o blondă cu aspect statuar, aflată pe mal, dar nu-i scăpase nici o vorbă de-a lui Sam. Se întoarse şi spuse:

— Din aer lucrurile apar cu totul diferit. Se poate întâmpla ca zeci de generaţii de agricultori să are pământul fără să-şi dea seama că dedesubt se află o clădire. Dar un aviator, trecând pe deasupra acelui loc, vede imediat că acolo e îngropat ceva. Apare o schimbare de culoare faţă de restul peisajului, uneori chiar şi vegetaţia arată altfel, deşi lucrul acesta nu e valabil aici. Adevărul e că pământul dezvăluie multe lucruri ascunse celui care zboară la înălţime. Solul are alt aspect deasupra ruinelor.

Sam se însufleţi.

— Vrei să spui că dacă ţi-am construi un planor ai putea descoperi locul?

— Tare mi-ar plăcea, spuse Lothar. Poate reuşim într-o bună zi. Trebuie doar să urcăm destul de sus pe munte şi să privim atent în vale.

Plin de încântare, Sam trase o sudalmă.

— Mare noroc pe capul nostru că te avem printre noi. N-aş fi aflat niciodată asemenea lucruri. Apoi se încruntă: Dar nu putem urca prea sus. Uită-te la munţii ăştia. Se ridică drepţi, netezi şi alunecoşi ca politicienii care nu mai recunosc promisiunile pe care le-au făcut în timpul campaniei electorale.

Neavând răbdare să-i asculte, Bloodaxe îi întrebă ce puneau la cale. Sam îi explică.

— Deci până la urmă, amicul ne-ar putea fi de folos, spuse Bloodaxe. Asta n-ar fi o problemă de netrecut, numai să găsim cremene. Până la vreo trei sute de metri înălţime

putem ciopli trepte în peretele muntelui. O să ne ia ceva timp, dar merită.

— Şi dacă n-avem cremene? întrebă Sam.

— Putem răzbate cu ajutorul explozibililor, afirmă Bloodaxe. Facem praf de puşcă.

— Pentru asta avem nevoie de excremente umane, de care nu ducem lipsă, spuse Sam. Iar din bambus şi pin obţinem mangal. Dar de unde sulf? Poate nici nu găsim aşa ceva prea lesne.

— Ştim că e din abundenţă la vreo şapte sute de mile în josul Fluviului, explică Bloodaxe. Să luăm lucrurile pe rând. Întâi trebuie să localizăm meteoritul. După ce facem asta, trebuie să amânăm excavaţiile până construim un fort pentru a apăra zona. Vă spun eu, s-ar putea să fim primii, dar în nici un caz singurii. Atraşi de miros, oamenii vor veni ca lupii, din toate părţile. Vor apărea puzderie şi va trebui să luptăm împotriva tuturor ca să ţinem fierul numai pentru noi. De aceea, întâi găsim steaua şi apoi săpăm s-o păstrăm.

Sam scoase o înjurătură.

— S-ar putea să trecem chiar acum pe lângă ea.

— Atunci o să tragem la ţărm, îl linişti Bloodaxe. Putem începe chiar din locul ăsta. De altfel, tot trebuie să luăm dejunul.

După trei zile, echipajul de pe *Dreyrugr* stabili că în imediata apropiere nu exista nici un depozit de cremene sau cuarţ. Şi chiar de-ar fi existat cândva, mai mult ca sigur că se topise din cauza căldurii emanate de prăbuşirea meteoritului. Iar după apariţia vegetaţiei, solul nu conţinea nici o rocă.

Rocile folosite pentru confecţionarea de unelte se întâlneau de obicei la poalele dealurilor sau munţilor. Ori, dacă munţii erau crăpaţi la bază, fenomen destul de frecvent, ei puteau oferi roci utile. Însă zona era pustie.

— Ne-a părăsit norocul, se văicări Sam într-o seară în cursul unei discuţii cu von Richthofen. N-avem cum să descoperim meteoritul. Şi chiar dacă l-am găsi, cu ce să

facem minerit? Oxizii de nichel şi fier sunt materiale foarte dure.

— Ai fost cel mai mare umorist al lumii, spuse Lothar. Te-ai schimbat mult de când ai fost resuscitat?

— Ce-are una cu alta? exclamă Sam. Umoristul e omul al cărui suflet e negru ca noaptea, dar care transformă bezna în explozii de lumină. Iar când lumina piere, întunericul redevine stăpân.

Rămase cu privirea aţintită la pâlcurile de bambuşi. Zări chipuri, întregi, micşorându-se, apoi alungindu-se, lăţindu-se, luându-şi zborul – asemenea scânteilor dintr-un foc înteţit – şi mistuindu-se până când noaptea şi stelele le absorbi. Cu ochii plânşi, Livy se ridică într-o spirală. Chipul lui Jean, rece şi neclintit ca şi atunci când o văzuse pentru ultima oară în sicriu, tremură cuprins de flăcări, dar rămânând îngheţat, apoi se înălţă o dată cu fumul. Tatăl lui, la fel. Fratele lui, Henry, cu trăsăturile arse şi umflate de explozia unui cazan cu aburi. Iar la urmă o faţă zâmbitoare, cea a lui Tom Blakenship, băiatul ce-i servise ca model pentru Huckleberry Finn.

Copilul care visa să plutească etern pe o plută la vale pe Mississippi, inconştient, dar trecând prin multe aventuri, sălăşuise mereu în sufletul lui Sam. Acum avea prilejul să călătorească pe apă la nesfârşit. Putea trăi nenumărate momente de adâncă emoţie, putea discuta pe săturate cu duci, conţi şi capete încoronate. Putea lenevi, pescui, i se oferea prilejul să flecărească zi şi noapte, fără a trebui să muncească pentru a-şi câştiga existenţa, avea posibilitatea de a se lăsa în voia apei o mie de ani şi de a face tot ce poftea.

Din nefericire, nu putea face exact ce dorea. Sclavia legată pe potire se practica în prea multe zone. Existau indivizi ticăloşiţi care capturau oameni şi-i privau de produsele de lux oferite de potire: ţigări de foi, băutură, gumă de visat. Prizonierilor li se dădea să mănânce cât să nu moară de foame, iar asta doar pentru a li se putea folosi potirele. Erau ţinuţi legaţi de mâini şi de picioare, ca nişte păsări duse la piaţă, nu cumva să-şi pună capăt zilelor. Iar

dacă vreunul reuşea să se sinucidă, atunci era translatat în alt loc la mii de mile depărtare şi cădea mai mult ca sigur în ghearele altor stăpâni de sclavi.

În plus, era bărbat în toată firea şi bucuria de a călători pe o plută nu s-ar fi comparat cu aceea trăită de un copil. Nu, dacă-şi continua plimbarea pe Fluviu avea nevoie de protecţie, confort şi, dorinţă lesne de înţeles, de autoritate. La asta se adăuga visul lui mai vechi, acela de a fi pilot pe o navă cu zbaturi. Pe Pământ reuşise acest lucru pentru scurt timp. Acum însă va fi căpitanul celui mai mare, mai rapid şi mai puternic vapor care existase vreodată, navigând pe cel mai lung Fluviu din lume, un Fluviu care făcea ca Missouri-Mississippi şi afluenţii lor, Nilul, Congo, Obi, Râul Galben, adunate laolaltă, să pară ca un pârâu din ţinutul Ozark. Vaporul lui va avea şase punţi situate mult deasupra liniei de plutire, două roţi cu zbaturi de dimensiuni uriaşe, cabine luxoase pentru echipaj şi numeroşii călători printre care se vor afla cele mai vestite personalităţi ale vremii în care au trăit. Iar el, Samuel Langhorne Clemens, alias Mark Twain, va fi căpitan. Vaporul nu se va opri decât atunci când va atinge izvoarele Fluviului, de unde se va porni într-o expediţie împotri-va monştrilor care creaseră acest loc şi redeşteptaseră omenirea pentru a retrăi dureri, dezamăgiri, suferinţe şi tristeţi.

Călătoria ar dura o sută de ani sau poate două, chiar trei secole, dar asta nu avea importanţă. Lumea aceasta nu prea avea cu ce să se laude, însă timpul prisosea.

Sam se lăsă prins de strălucirea imaginilor pe care le vedea cu ochiul minţii, de impresionanta navă fluvială, văzându-se în timonerie în postura de căpitan, având-l ca secund probabil pe domnul Cristofor Columb sau pe domnul Francis Drake, căpitan al Trupelor de Asalt – ba nu, nu căpitan, ci maior, întrucât la bord nu se va afla decât o persoană care să poarte titlul de căpitan: Sam Clemens însuşi – maiorul va fi, desigur, Alexandru cel Mare sau Iulius Cezar sau poate chiar Ulysses S. Grant.

Un gând negru săgeta minunatul balon care plutea dus pe aripile visului şi-l dezumflă pe neaşteptate. Cei doi

nestruniţi ai Antichităţii, Alexandru şi Cezar, n-ar suporta multă vreme poziţia de subordonare. Ar complota încă dintru început pentru a trece la conducerea navei cu zbaturi. Iar cealaltă mare personalitate, U. S. Grant, va accepta să execute ordinele lui Sam Clemens, un simplu umorist, un om de litere, într-o lume în care nu se pomeniseră tipărituri?

Pierzând aer, balonul iluziilor lui Sam se dezumflă. Atârna moale. Se gândi din nou la Livy, atât de aproape de el, însă smulsă brutal chiar de ceea ce făcuse posibil celălalt vis al lui. I se arătase pentru un scurt răstimp, apoi îi fusese răpită din nou, de capriciul unui zeu crud. Dar oare visul se putea împlini? Nici măcar nu era sigur că va reuşi să găsească meteoritul, care pesemne că se afla undeva în apropiere.

9

— Sam, arăţi cam palid şi obosit, spuse Lothar.

— Mă duc la culcare, îi răspunse Sam ridicându-se.

— Cum adică, o dezamăgeşti pe frumoasa veneţiană din secolul al XVII-lea care ţi-a făcut ochi dulci toată seara? îl sâcâi Lothar.

— Ocupă-te tu de ea, îl sfătui Sam. Se îndepărtă.

În cursul ultimelor ore se simţise de câteva ori tentat să o ducă în coliba lui, mai ales că se încălzise binişor cu whisky din potir. Acum se simţea lipsit de vlagă. În plus, ştia că va avea remuşcări dacă s-ar culca cu Angela Sangeotti. În cei douăzeci de ani petrecuţi aici avusese zece ţiitoare, şi de fiecare dată îl mustrase conştiinţa. Iar acum, ciudat lucru, s-ar simţi vinovat, nu numai din cauza Livyei, ci şi a lui Temah, însoţitoarea sa de origine indoneziana, alături de care petrecuse ultimii cinci ani. „Ridicol!” şi-o spusese de nenumărate ori. „Nu am motive să mă consider vinovat faţă de Livy. Soarta ne-a despărţit de atâta timp, încât ne-am înstrăinat unul faţă de celălalt. Ni s-au întâmplat prea multe amândurora din Ziua Resuscitării până acum.”

Raţionamentul logic nu-l ajuta câtuşi de puţin. Suferea. La o adică, de ce nu? Raţiunea n-avea nimic de-a face cu adevărata logică; omul era un animal iraţional, acţionând strict în funcţie de temperamentul înnăscut şi de stimulii în faţa cărora era vulnerabil.

„Prin urmare, de ce să mă torturez din pricina unor lucruri care nu-mi pot fi imputate doar pentru că nu-mi pot înfrâna pornirile?

Fiindcă îmi stă în fire să mă torturez singur pentru întâmplări de care nu-s vinovat. Sunt de două ori blestemat. Primul atom de pe Pământ, ciocnindu-se cu un alt atom, a dat naştere lanţului de evenimente care au condus, în mod mecanic, la apariţia mea aici, pentru a păşi în bezna acestei planete ciudate prin mijlocul mulţimii de tineri îmbătrâniţi, sosiţi aici de pretutindeni şi din toate timpurile, îndreptându-mă spre o colibă din lemn de bambus unde mă aşteaptă singurătatea, vinovăţia şi mustrările de conştiinţă, toate inutile din punct de vedere logic şi, totuşi, inevitabile.”

— Ticăloşi cu inimă de piatră! răbufni el şi ridică pumnul spre cer. Apoi râse trist şi adăugă: Dar aşa cum eu nu mă pot schimba, nici Ei nu pot lupta împotriva propriei lor cruzimi şi nepăsări. Suntem cu toţii prizonierii slăbiciunilor noastre.

Gândurile acestea nu-l ajutară să alunge cât de cât dorinţa de răzbunare. Va muşca mâna care-i dăruise viaţă eternă.

Coliba lui din lemn de bambus se afla la poalele dealurilor, sub un arbore de fier uriaş. Deşi era o cocioabă amărâtă, ea reprezenta un adevărat lux în acest ţinut în care uneltele din piatră necesare pentru construirea unei case constituiau o raritate. Cei translataţi aici erau nevoiţi să se mulţumească cu locuinţe încropite din te miri ce: tulpini de bambus îndoite şi legate între ele cu împletituri din ierburi la vârf şi pe părţile laterale şi acoperite cu frunzele uriaşe rupte din arborii de fier. Din cele cinci sute de varietăţi de bambus din această vale, unele puteau fi

despicate şi fasonate, devenind cuţite care se toceau totuşi aproape imediat.

Sam intră în colibă, se aşeză pe patul improvizat şi se acoperi cu câteva prosoape mari. Zgomotul difuz al petrecerii îl deranja. După ce se foi o vreme, cedă tentaţiei de a mesteca o bucată de gumă de visat. Nu putea anticipa efectul: extaz, forme multicolore în permanentă schimbare, senzaţia că lumea era perfectă, dorinţa de a face dragoste sau o neagră deznădejde din care săreau să-l atace monştri, fantome acuzatoare, reminiscenţe ale Pământului pierdut, arzând în flăcările iadului în vreme ce demoni fără chip îşi râdeau în barbă de ţipetele lui.

Mestecă şi-şi înghiţi saliva, dându-şi imediat seama că greşise. Era deja prea târziu. Continuă să mestece, retrăind clipele în care, copil fiind, era cât pe ce să se înece dacă nu l-ar fi salvat cineva. „Asta a fost prima oară când am murit”, se gândi el, „ba nu, am murit la naştere. Ciudat, mama nu mi-a vorbit niciodată despre asta.”

O văzu pe mama lui zăcând în pat, cu părul încâlcit, pielea lipsită de orice culoare, pleoapele întredeschise, gura căscată. Doctorul se ocupa de noul-născut – adică de Sam – şi trăgea dintr-o ţigară de foi. Vorbind cu jumătate de gură, se adresase tatălui:

— Nu prea merita salvat.

— Aveai de ales între a salva *arătarea asta* şi mamă? întrebase tata.

Doctorul avea o claie de păr roşcat, o mustaţă roşcovană pe oală şi ochi albaştri spălăciţi.

— De obicei îmi îngrop greşelile, răspunsese el. Îţi faci prea multe probleme. Voi salva boţul ăsta de carne, deşi, zău că nu merită, şi o voi salva şi pe ea.

Doctorul îl înfăşase şi-l pusese pe pat, după care se aşezase şi începuse să scrie într-un carneţel cu coperte negre.

— Te-apuci să scrii într-un moment ca ăsta? întrebase tata.

— Trebuie, răspunsese doctorul, şi aş fi avansat mai mult dacă n-aş trăncăni atâta. Asta-i un jurnal al tuturor

sufletelor pe care le aduc pe lume. Sper să scriu într-o bună zi o carte mare despre evoluţia celor ce le-am dat viaţă, pentru a vedea dacă a ieşit vreunul mai de doamne-ajută. Dacă voi reuşi să aduc în aceasta vale a plângerii un geniu, *măcar unul*, atunci pot să consider că a meritat să trăiesc. Dacă nu, înseamnă că mi-am risipit viaţa umplând lumea asta tristă cu dobitoci, ipocriţi egoişti etc.

Micuţul Sam începuse să urle, iar doctorul spusese:

— Ţipă ca un suflet pierdut în lupta cu moartea, nu ţi se pare? Parc-ar fi pedepsit să poarte toate păcatele lumii pe umerii lui firavi.

— Eşti un om ciudat, spusese tată-său. Rău, dacă mă gândesc bine. Fără frica de Dumnezeu.

— Da, plătesc tribut către Prinţul întunericului.

Aerul din cameră era greu din cauza mirosului de sânge, respiraţiei încărcate de alcool a doctorului, a duhorii de tutun şi de sudoare.

— Cum îl veţi boteza? Samuel? Aşa mă cheamă şi pe mine! Înseamnă „numele lui Dumnezeu”. Glumesc şi eu. Doi de Samuel, ce zici? Arată bolnăvicios, amărât, nu cred că apucă ziua de mâine. Dar dacă o să trăiască, are să regrete că n-a murit.

— Pleacă din casa mea, spurcăciune născută din diavol! Răcnise tata. Ce fel de om eşti? O să chem alt doctor! Nici măcar n-o să spun cuiva că ai asistat-o pe soţia mea sau că mi-ai trecut pragul. O să alung din casa asta duhoarea ta nesuferită.

Nesigur pe picioare, doctorul îşi aruncase instrumentele murdare în geantă şi o închisese cu un pocnet sec.

— Prea bine. Numai că din pricina ta am zăbovit în satul ăsta nenorocit, plin de proşti. Drumul mă poartă spre lucruri mai măreţe şi mai plăcute, prietene provincial. Ştiind că şarlatanii care slujesc de moaşe în văgăuna asta sunt plecaţi din oraş, mi-am făcut milă cu tine doar fiindcă-s bun la inimă. M-am smuls din căldurica tavernei să bat drumul până aici şi să salvez pruncul ăsta căruia i-ar sta mai bine mort, infinit mai bine. Nu ştiu cum se face, dar asta-mi aduce aminte că trebuie să-mi plăteşti onorariul.

— S-ar cuveni să te azvârl afară din casă şi să te răsplătesc doar cu blesteme! spusese tata. Dar oamenii trebuie să-şi plătească datoriile, indiferent dacă le convine ori nu. Uite-ţi cei treizeci de arginţi.

— Arată mai degrabă a bucăţi de hârtie, spusese doctorul. Ei, şi-acum poţi să-l chemi pe cel care-o să-ţi recomande pilule, nebunie şi moarte, dar ţine minte că Doctorul Ecks ţi-a smuls soţia şi pruncul din ghearele morţii. Ecks, cantitate neglijabilă, eternul călător, străinul misterios, ticălosul devotat ideii de a-i ţine-n viaţă pe alţi ticăloşi, iubitor al diavolescului whisky, de vreme ce nu suport romul.

— Afară! Ieşi! strigase tata. Pleacă până nu te omor!

— Nu mai e nici un pic de recunoştinţă pe lumea asta, bolborosise Doctorul Ecks. Din nimic m-am născut, trec printr-o lume înţesată de proşti şi-n nimic mă voi întoarce. Ecks este egal cu zero.

Transpirând, stând cu ochii căscaţi şi nemişcaţi ca aceia ai unei statui de piatră reprezentându-l pe Apollo, Sam urmărise întreaga dramă. Scena şi actorii rămăseseră prizonierii unui glob de lumină gălbuie prin care fulgerară dâre de lumină roşiatică, după care totul dispăru fără urmă. Doctorul privise peste umăr înainte de a ieşi din casă. Asta se întâmplase în Florida, Missouri, la data de 30 noiembrie 1835. Îşi scosese ţigara de foi din gură şi rânjise dispreţuitor, dându-şi la iveală dinţii îngălbeniţi dintre care răsăreau doi canini anormal de lungi şi neverosimil de albi.

Imaginea clipi scurt şi se stinse, de parcă ar fi fost o scenă dintr-un film care se opreşte brusc. Pe uşa care apăruse la locul naşterii lui Sam, iar acum devenise intrarea în coliba lui din bambus, intră o altă siluetă. Rămase pentru o clipă profilată în lumina stelelor, apoi se făcu una cu umbrele dinăuntru. Sam închise ochii şi-şi luă inima în dinţi, pregătindu-se să trăiască din nou momente de spaimă. Gemu şi-i păru rău că mestecase gumă de visat. Ştia totuşi că dincolo de groază se întrezărea un grăunte de fericire. Ura ideea şi, în acelaşi timp, o îndrăgea. Drama legată de naşterea sa fusese o nălucire, rod al minţii lui care încerca

să-şi explice de ce era aşa şi nu altfel. Dar ce însemna această siluetă întunecată, care păşea tăcută şi sigură ca şi moartea? Din ce cotlon ascuns al minţii lui apăruse creatura asta?

Auzi o voce baritonală:

— Sam Clemens! Nu te agita! N-am de gând să-ţi fac vreun rău! Am venit să te ajut!

— Şi ce doreşti ca răsplată pentru asta? întrebă Sam. Bărbatul chicoti şi spuse:

— Îmi placi. Am făcut o alegere bună.

— Poate vrei să spui că eu am preferat să mă alegi, îl ajuta Sam.

Urmară câteva momente de tăcere, apoi omul continuă:

— Înţeleg. Crezi că-s o altă nălucire stârnită de guma de visat. Nici vorbă. Poţi să mă pipăi.

— La ce bun? Ca nălucire produsă de gumă, ar trebui să ştii că poţi fi văzut şi chiar pipăit. Spune-mi cu ce gând ai venit

— Chiar totul? Istoria ar fi prea lungă, iar eu nu îndrăznesc să zăbovesc mult timp pe-aici. Mai sunt semeni de-ai mei prin zonă şi s-ar putea să bage de seamă. Asta mi-ar pricinui necazuri, fiindcă sunt tare bănuitori. Ştiu că printre ei există un trădător, dar n-au nici cea mai vagă idee cine-ar putea fi acela.

— Semeni? Ei? repetă Sam.

— Ei, adică noi, Eticii, facem investigaţii în aceasta zona, explică bărbatul. Trecem printr-o situaţie unică, fiind prima oară că grupuri complet lipsite de omogenitate au ajuns să trăiască laolaltă. Acest lucru ne oferă prilejul de a efectua studii şi de aceea înregistrăm totul. Deţin funcţia de administrator-şef, fiindcă sunt unul dintre Cei Doisprezece.

— După ce mă trezesc o să caut să mă lămuresc în ceea ce; te priveşte, îi răspunse Sam.

— Eşti treaz, iar eu exist. Sunt o realitate obiectivă. Şi, repet, nu am prea mult timp la dispoziţie.

Sam dădu să se ridice, dar se trezi împins la loc de o mână care-l făcu să priceapă că se afla în faţa unei

puternice forţe fizice şi mentale. Simţind-o, Sam începu să tremure.

— Eşti unul dintre Ei, şopti el. Unul dintre Ei!

Alungă din minte gândul de a-l prinde pe bărbat şi de a chema ajutoare.

— *Dintre* ei, dar nu *de partea* lor. Sunt cu voi, fiinţele umane, şi mă voi îngriji ca semenii mei să nu-şi desăvârşească proiectul lor murdar. Am un plan, însă el cere mult timp, răbdare, paşi mărunţi, precauţi şi înşelători. Până acum am luat legătura cu trei oameni; tu eşti al patrulea. Ceilalţi cunosc doar frânturi ale planului. Dacă vreunul dintre ei ar fi dat în vileag şi interogat, nu le-ar putea spune Eticilor decât puţine lucruri. Planul trebuie să se desfăşoare încet şi totul să pară drept simplă întâmplare. La fel cum şi meteoritul trebuie să lase impresia că a fost un accident.

Sam vru din nou să se ridice, dar îşi înfrâna dorinţa înainte de a simţi atingerea mâinii;

— N-a fost un accident?

— Nu. Ştiu de multă vreme despre visul tău de a construi un vapor şi de a călători până la capătul Fluviului. Fără fier ţi-ar fi imposibil. De aceea am deviat meteoritul, aducându-l în câmpul de atracţie al acestei planete şi făcându-l să se prăbuşească în apropierea locului în care te aflai. Nici prea aproape, desigur, altfel ai fi murit şi-ai fi fost translatat din zona asta. Există sisteme de protecţie pentru a împiedica materia cosmică să se prăbuşească în valea Fluviului, dar am reuşit să le anihilez până a trecut meteoritul. Din nefericire, supraveghetorii au repus în funcţiune sistemul de respingere aproape în ultimul moment. Când l-au activat, efectul lui a făcut ca meteoritul să capete altă traiectorie decât cea pe care-am calculat-o eu. Drept urmare, noi, adică tu, era cât pe ce să fim ucişi. Doar norocul te-a salvat. Dar mai apoi am aflat că ceea ce tu numeşti noroc ţine cu mine.

— Şi-atunci, steaua căzătoare?…

— E o stea doborâtă în mod deliberat.

„Dacă ştie atâtea despre mine; trebuie să fie cineva din echipajul lui *Dreyrugr*” gândi Sam. „Doar dacă poate deveni invizibil... Nu-i imposibil. Nava în formă de ou pe care-am văzut-o era invizibilă; am zărit-o doar pentru că cineva a vrut asta. Pesemne că fulgerul a influenţat aparatul care face nava invizibilă. Şi-atunci, ce să cred? Asta-i altă nălucire provocată de guma de visat.”

— Unul dintre agenţii lor e aproape, spuse omul. Ascultă-mă cu atenţie. Meteoritul n-a fost îndepărtat fiindcă n-am avut timp. Mai precis, *eu* am hotărât aşa. E îngropat sub pământul câmpiei şi dealurilor aflate la zece mile depărtare. Să numeri zece pietre-potir în susul Fluviului. Vei ajunge la marginea craterului original, unde sunt îngropate câteva fragmente mari şi multe altele mici. Să începi săpăturile. Restul te priveşte. Te voi ajuta când voi avea prilejul, dar nu pot întreprinde ceva care să bată la ochi.

Inima lui Sam începu să bată atât de tare, încât nu reuşi să-şi audă nici propria voce.

— De ce vrei să construiesc vaporul?

— Vei afla la momentul potrivit. Deocamdată bucură-te că ţi s-a dat ce-ţi trebuie. Ascultă! La cinci mile în amonte, aproape de poalele munţilor se găseşte un zăcământ uriaş de bauxită. Iar nu departe, un filon de platină şi la două mile de el, cinabru.

— Bauxită? Platină?

— Of, ce nătâng!

Se auzi respiraţia precipitată a omului. Sam aproape că reuşi să simtă zbaterea interioară a omului care încerca să-şi înfrângă dezgustul şi furia. Apoi, cu glas liniştit, urmă:

— Vei avea nevoie de bauxită pentru a obţine aluminiu, iar platina îţi va sluji drept catalizator pentru nenumăratele componente ale vaporului. N-am timp să-ţi explic acum. Prin părţile astea sunt câţiva ingineri care-ţi vor spune ce să faci cu substanţele minerale. Trebuie să plec. *Se apropie*. Să faci cum ţi-am spus. A, da, la treizeci de mile în susul Fluviului vei găsi cremene!

— Dar..., începu Sam. Silueta se mai zări o clipă, apoi dispăru. Sam se ridică greoi şi merse până la uşă. Pe maluri

ardeau focuri şi prin faţa lor se hârjoneau siluete şterse. Necunoscutul plecase. Sam dădu roată colibei, dar nu văzu pe nimeni. Ridică ochii spre cerul străveziu pe care se vedeau nori de gaze şi ciorchini de stele albe, albastre, roşii şi galbene. Spera să surprindă licărul pierit al vreunui vehicul care devenea invizibil. Zadarnică dorinţă.

10

Întorcându-se spre colibă, tresări văzând o siluetă înspăimântător de mare, învăluită în întuneric, stând în faţa intrării. Simţindu-şi inima bătându-i nebuneşte, întrebă nesigur:

— Joe?

— Da, bubui vocea groasă a lui Joe care înaintă spre el. Pe aişi a trecut sineva care nu-i om. Zimt mirozul lui. E-o aromă ziudată, altfel decât a voaztră. Ztii, azta m-a făcut ză-mi amintezc...

Rămase tăcut vreme de câteva clipe. Sam aşteptă, ştiind că moara cu pietre uriaşe măcina materia gândului. Apoi Joe continuă:

— Uf, ză mă ia naiba!

— Ce s-a întâmplat, Joe?

— Azta a fozt tare demult, z-a-ntâmplat pe Pământ, jtii, cu câtva timp înainte de a muri. Ba nu, nu ze boate. Izuze Criztoaze, dacă-i adevărat şe zpui despre eziztenza noastră, atunşi trebuie ză vi fost acum vreo zută de mii de ani!

— Hai, Joe, nu mă ţine încordat.

— Păi, n-o ză creji şe zic. Dar trebuie ză ţii minte că zi nazul meu are memorie.

— Mi se pare absolut normal, doar ţi-e mai mare decât creierul, spuse Sam. Spune o dată, sau vrei să mor de curiozitate?

— Am înzelez, Zam. Eram pe urmele unui membru din tribul *vifzangkruilz*, care locuia la vreo jeşe mile debărtare de noi, pe şealaltă parte a unui deal mare care zemăna cu...

— Lasă detaliile, Joe, îl îmboldi Sam.

— Aza, era zbre zeară zi jtiam că mă abrobiam de dujmanul meu, fiindcă urmele lăzate de el erau prea broasbete. Zi atunşi am aujit un jgomot care m-a făcut ză cred că individul urmărit era de fapt be urmele mele zi aveam ză fiu eu cel lovit cu bâta-n cab în loc ză ze întâmble inverz. De aşeea m-am lăsat la bământ zi m-am târât zbre locul de unde venize jgomotul. Zi ghizi şe-am văjut. Doamne, cum de nu zi-am boveztit până acum? Mare nătărău mai zunt!

— Cu asta sunt de acord. Deci?...

— Omul m-a mirozit, nu-mi dau zeama cum, fiindcă, aja mare cum zunt, nu fac jgomot nişi cât o nevăztuică ztrecurându-ze către o pazăre. În zvârjit, venize be urmele mele zi m-ar fi butut lua brin zurprindere. Numai că acum jăşea be bământ, reşe ca un zloi. Zi lângă el ztăteau două fiinze umane. Oi fi eu mai curazoz decât mulzi alzii, dar era brima oară că vedeam oameni zi brobabil că m-am zberiat. Zau oricum, eram precaut. Purtau haine, adică şeea ce mi-ai dezcris tu drept haine. Aveau în mână nijte lucruri şiudate, beze groaze ji negre, lungi de vreo treijeşi de şentimetri, care nu erau din lemn, băreau mai curând din ozel, ca zecurea lui Bloodacze. Eu stăteam bine azcunz, dar ticălojii au reujit cumva ză-ji dea zeama că mă aflam acolo. Unul dintre ei a întinz băzul zbre mine zi mi-am bierdut cunojtinza. Am adormit. Când mi-am revenit, şei doi oameni zi *vif*-ul dizbăruzeră. Am blecat de-acolo mâncând nori, dar mirozul aşela nu l-am uitat.

— Asta-i toată povestea?

Joe încuviinţă din cap.

— La naiba, cum adică? exclamă Sam, Asta înseamnă că aceşti... aceşti oameni au fost cu ochii pe noi cinci sute de mii de ani? Sau mai mult? Ar putea fi aceiaşi?

— Şe vrei ză jişi?

Sam îl avertiză pe Joe să nu spună nimănui ce avea să audă. Ştia că se putea încrede în titantrop, însă când începu să-i relateze cele întâmplate, simţi mustrări de conştiinţă. X îi ceruse să nu scoată o vorbă către nimeni.

Joe dădu din cap cu atâta convingere, încât nasul lui amintea de un buştean care sălta pe o mare agitată.

— Totul ze leagă. Jişi că-i o coinşidenză? Fabtul că i-am văjut pe Pământ, aboi am mers în eczbedizia lui Ikhnaton, zi turnul zi nava jburătoare, zi faptul că tu ai fozt alez acum de acezt Icz ză conztruiejti baborul cu jbaturi? Despre azta şe bărere ai?

Sam era atât de emoţionat, încât nu reuşi să adoarmă decât aproape de crăpatul zorilor. Se sculă cu greu să ia micul dejun, deşi ar fi preferat să rămână în pat. În timp ce vikingii, neamţul şi Joe mâncau ceea ce le oferiseră potirele, el le prezentă o versiune cenzurată la sânge a experienţei pe care o avusese. Le povesti totul ca şi cum ar fi fost un vis. Dacă mirosul lui Joe n-ar fi venit ca o confirmare a vizitei necunoscutului, ar fi fost convins că *fusese* vorba de un vis.

Von Richthofen se arătă reticent, desigur, însă nordicii credeau în revelaţii prin intermediul viselor. Adică nu chiar toţi. Din nefericire, printre inevitabilii sceptici se număra şi Erik Bloodaxe.

— Vrei să hoinărim cale de zece mile şi să ne apucăm de săpat doar pentru că tu ai avut un coşmar ciudat? explodă el. Clemens, mereu am zis că mintea ţi-e la fel de plăpândă ca şi curajul, dar acum m-am convins de asta! Las-o baltă!

Sam se aşezase să mănânce. Se ridică în picioare şi, fulgerându-l pe Bloodaxe pe sub sprâncenele stufoase, spuse:

— Atunci eu şi Joe plecăm singuri. O să-i convingem pe localnici să sape şi când vom găsi fier – şi sigur o să dăm de el – n-o să devii asociatul nostru nici în virtutea sentimentelor, nici pe bani. Cât priveşte iubirea, dacă veni vorba, nici pe Pământ, nici aici n-ai avut parte de ea, iar bani nu există pe planeta asta.

Lăsând să-i cadă din gură bucăţi de pâine şi friptură, Bloodaxe răcni şi începu să-şi rotească securea.

— N-o să permit unui sclav prăpădit să-mi vorbească astfel! Mai curând o să-ţi sapi mormântul, pârlitule!

Joe, care se ridicase deja să se alăture lui Clemens, mârâi şi-şi scoase de la brâu securea uriaşă. Vikingii îşi lăsară mâncarea şi merseră să se aşeze în spatele căpeteniei lor. Von Richthofen zâmbise tot timpul cât ascultase visul lui Clemens. Zâmbetul îi îngheţă pe faţă şi începu să tremure, dar nu de frică Se ridică şi el şi, fără să scoată o vorbă se aşeză în dreapta lui Clemens. Apoi i se adresă lui Bloodaxe:

— Prietene nordic, ai batjocorit priceperea şi curajul războinicilor germani. O să-ţi vârâm rânjetul batjocoritor pe gât.

Bloodaxe scoase un hohot puternic de râs:

— Doi cocoşei luptători şi un maimuţoi! N-o să aveţi parte de-o moarte uşoară; mă îngrijesc eu să vă chinuiţi zile întregi până să vă bucuraţi de ea! O să vă milogiţi de mine să pun capăt durerilor voastre!

— Joe! spuse Clemens. Ai grijă să-l ucizi întâi pe Bloodaxe! După aceea poţi să mai transpiri niţel doborându-i pe ceilalţi.

Joe ridică securea grea de douăzeci şi cinci de kilograme deasupra umărului şi o roti în faţă şi-n spate descriind un arc de 45 de grade cu uşurinţa cu care ar fi învârtit un băţ.

— Pot ză-i jdrobezc zternul dintr-o jvârlitură zi z-ar putea ză-i dărâm la bământ zi pe câziva dinapoia lui, spuse Joe.

Nordicii ştiau că nu erau vorbe goale; îl văzuseră zdrobind multe ţeste. Era în stare să ucidă jumătate dintre ei înainte de a fi răpus, poate chiar să-i facă fărâme fără să păţească nimic. Dar ei juraseră să-l apere pe Bloodaxe până la moarte şi, cu toate că mulţi dintre ei îl urau, nu voiau să-şi calce cuvântul.

Pe valea Fluviului n-ar fi trebuit să existe laşi; curajul s-ar fi cuvenit să devină universal. Moartea nu era dispariţia totală; orice om ucis se năştea din nou. Dar cei care dovediseră curaj pe Pământ erau curajoşi şi aici, iar laşii nu se schimbau câtuşi de puţin. Probabil că în sinea lui, omul ştia că moartea dura doar o zi, dar celulele corpului, inconştientul, emoţiile şi toate celelalte care alcătuiau laolaltă caracterul lui nu recunoşteau acest adevăr. Sam Clemens se ferea cât putea de violenţă şi de durerea care o

însoţea, temându-se de ea mai mult decât de moartea violentă. Luptase alături de vikingi, mânuise o secure şi aruncase cu suliţa, rănise şi fusese rănit, ba chiar ucisese o dată un om, deşi făcuse asta mai degrabă din întâmplare decât din pricepere. În concluzie, era un războinic mediocru. Atunci când lupta, sângele parcă-i fugea din trup şi toată forţa lui se istovea.

Sam ştia asta foarte bine, dar pentru atâta lucru nu se învinuia şi nici nu se ruşina.

Bloodaxe era furios şi nu se temea defel. Dar dac-ar fi murit, lucru foarte probabil, nu şi-ar mai fi găsit locul alături de Clemens, care visa să construiască vaporul Fluvial şi să ia cu asalt citadelele de la polul nord. Şi, deşi dispreţuise visul, sufletul îi şoptea că el putea fi o revelaţie dăruită de zei. Era posibil să piardă un viitor glorios, iar asta doar din vina sa.

Sam Clemens îl cunoştea ca pe propriul lui buzunar şi era gata să pună rămăşag că ambiţia se va dovedi mai tare decât furia. Aşa se şi întâmplă. Regele îşi plecă securea şi făcu un efort să zâmbească.

— Nu-i bine să pui la îndoială darurile zeilor înainte de a le cerceta, recunoscu el. Am cunoscut preoţi cărora Odin şi Heimdall le-a încredinţat adevărul în vis, însă ei n-au avut curajul să lupte şi au minţit doar când nu a trebuit să vorbească în numele zeilor. Aşa că vom săpa în căutarea fierului. Dacă vom găsi, bine. Dacă nu... o vom lua de la început.

Sam respiră uşurat şi speră să scape de tremurul care nu-i dădea pace. Băşica udului şi pântecul îl dureau de dorinţa de a se despovăra, însă nu îndrăzni să se retragă într-un asemenea moment. Trebuia să joace rolul bărbatului care câştigase bătălia. Zece minute mai târziu, incapabil să mai reziste, porni spre latrină.

X, Necunoscutul Misterios, spusese că excavaţiile puteau începe în orice loc din apropierea celei de-a zecea pietre-potir din susul Fluviului. Cu toate acestea, trebuia ca presupuşii săpători să le dea o lecţie localnicilor pentru ca aceştia să priceapă cine e stăpânul. Un gangster din

Chicagoul anilor douăzeci-treizeci, Alfonso Gilbretti, făcuse alianţă cu un magnat belgian al cărbunelui şi oţelului de la sfârşitul secolului al XIX-lea şi cu un sultan al Turciei de la mijlocul veacului al XVIII-lea. Acest triumvirat urmase modelul deja bine cunoscut, punând bazele unei bande cu numeroase celule formate din cei care, în viaţa lor pământeană, îi exploataseră fără milă pe semenii lor prin crimă, afaceri sau alte activităţi. Cei care crâcniseră în faţa acestor proaspăt autoproclamaţi stăpâni fuseseră lichidaţi cu o zi în urmă, iar banda stabilise ce parte va plăti fiecare „cetăţean” din ceea ce-i oferea potirul pentru a se bucura de „protecţie”. Gilbretti îşi alcătuise un harem de cinci femei, dintre care două se arătaseră dornice să-l slujească, iar una murise cu o seară înainte fiindcă încercase să-i crape capul cu un potir când acesta intrase peste ea în colibă.

Clemens aflase toate astea ascultând diverse bârfe. Îşi dădu seama că vikingii vor avea de înfruntat două sute de bandiţi şi cel puţin o mie de aşa-zişi membri ai miliţiei. Patruzeci de bărbaţi şi douăzeci de femei li se vor opune. Însă localnicii erau înarmaţi doar cu suliţe din lemn de bambus având vârfuri călite în foc, în vreme ce invadatorii aveau armuri din piele de balaur de Fluviu, securi, suliţe şi săgeţi cu vârfuri făcute din piatră. Fără a-l mai pune la socoteală pe Joe Miller.

Aflat pe corabie, Bloodaxe îi anunţă pe localnici de intenţiile lui. Dacă voiau să li se alăture, erau liberi s-o facă sub conducerea nordicilor. Însă nici unul dintre ei nu va fi nevoit să „contribuie” cu nimic din ce-i oferea potirul personal şi nici o femeie nu va fi siluită.

Gilbretti slobozi o înjurătură siciliana şi o suliţa către Erik. Nordicul scăpă de efectul amândurora şi-şi azvârli securea. Lama ei se înfipse în pieptul lui Gilbretti şi, înainte ca cineva să apuce a face vreo mişcare, purtând asupra sa o bâtă ţintuită cu cremene, Erik coborî de pe corabie în goană să-şi recupereze preţioasa armă. Joe Miller porni după el, urmat de treizeci de războinici. Femeile sloboziră săgeţi, iar alt grup de pe corabie trase în bandiţi cu ultima rachetă pe

care-o mai aveau. Nimeriră exact la ţintă, în ultimele rânduri ale micii armate strânse de Gilbretti. Fură ucişi, răniţi sau năuciţi aproape patruzeci de oameni.

Câteva clipe mai târziu, magnatul belgian şi turcul erau morţi, având capetele făcute chisăliţă de securea lui Joe, iar ceilalţi fuseseră doborâţi ori o rupseseră la goană.

Dar nici din aceştia nu scăpă vreunul. Membrii miliţiei găsiră acum prilejul să se răzbune, bătându-i sau înjunghiindu-i de moarte. Nu rămaseră decât zece supravieţuitori pe care oamenii îi răstigniră şi îi împunseră cu beţe de bambus, ascuţite şi trecute prin foc. Sam Clemens reuşi să suporte o vreme urletele celor schingiuiţi. Nu voia să-şi piardă din popularitate stricând distracţia oamenilor, aşa că se strădui să nu bage în seamă acest spectacol. Lothar von Richthofen spuse că înţelegea prea bine dorinţa celor ce fuseseră chinuiţi până atunci de a provoca durere. Dar nu dorea să mai tolereze mult o asemenea barbarie. Păşi către cel mai apropiat schingiuit şi-l reduse la tăcere cu o singură lovitură de secure. Apoi ordonă ca ceilalţi să fie ucişi imediat. Probabil că Erik Bloodaxe s-ar fi împotrivit acestei porunci, fiindcă socotea normal ca duşmanii să fie torturaţi spre a le da un exemplu atât lor cât şi celorlalţi. Însă el fusese năucit de o bucată de piatră azvârlită de explozia rachetei şi nu mai ştia ce se întâmplă în jur.

Cam fără tragere de inimă, membrii miliţiei executară ordinul, dar aşa cum îl înţeleseseră ei. Îi aruncară pe cei nouă supravieţuitori în Fluviu, care avea să stingă flăcările, dar nu şi durerea provocată de aşchiile din lemn de bambus. Unii se zbătură minute întregi până să se înece. Lucru de mirare, fiindcă nefericiţii ar fi putut să alunge chinurile din pântece înghiţind apă, ştiind că peste scurt timp vor fi din nou vii şi teferi. Dar dorinţa instinctivă de supravieţuire era atât de puternică, încât se zbăteau să-şi ţină capetele deasupra apei cât de mult erau în stare.

11

Excavaţiile nu începură imediat. Se impunea mai întâi organizarea localnicilor, statuarea clară a unor autorităţi legislative, judecătoreşti şi administrative şi întemeierea unei armate. Trebuia stabilită suprafaţa pe care se forma noul stat. Clemens şi Bloodaxe se gâlceviră o vreme pe această temă şi căzură de acord în cele din urmă că puteau administra zona întinzându-se trei mile în susul şi-n josul Fluviului, pornind de la locul exploatării. La graniţe se construi un soi de linie de apărare care amintea de cea de la Maginot, adică o fâşie lată de şase metri, presărată cu pari ascuţiţi din bambus, lungi de aproape şaizeci de centimetri, înfipţi în pământ la diferite unghiuri. Linia mergea de la poalele munţilor până la malul Fluviului. În preajma obstacolelor cu săgeţi şi ţepuşe se construiră colibe, ce slujeau de garnizoane în care locuiau suliţaşi împreună cu femeile lor.

Un al treilea cal-de-frize se construi pe mal. După ce îl terminară, mutară corabia către locul din susul Fluviului unde, dacă era să dea crezare afirmaţiilor Necunoscutului Misterios, se afla un filon de cremene. Bloodaxe rămase pe loc împreunai cu vreo cincisprezece dintre oamenii lui. Îi încredinţa secundului Snorri Ragnarsson sarcina de a conduce expediţia. Snorri urma să trateze cu localnicii pentru obţinerea de cremene, promiţându-le o cotă din fierul care avea să fie extras. Dacă aceştia refuzau să cedeze, avea poruncă să-i ameninţe. Bloodaxe socoti că Joe Miller era cel mai potrivit să însoţească expediţia, fiindcă statura uriaşă şi înfăţişarea grotescă a titantropului aveau să bage spaima în oameni.

Sam Clemens aprobă logica hotărârii, însă nu agrea ideea de a fi izolat de Joe. Nu vru totuşi să plece alături de Joe, fiindcă ştia de ce-ar fi fost în stare Bloodaxe în absenţa sa. Regele era arogant şi pus pe harţă. Dacă îi supăra pe oameni, putea provoca o revoluţie a cărei forţă i-ar fi copleşit pe vikingii rămaşi.

Fumând şi gândind febril, Sam păşea furios încoace şi încolo prin faţa colibei lui. Sub stratul de iarbă se găsea fier, mai mult decât suficient pentru a-şi împlini Visul, dar nu

putea începe săpăturile până nu se încheiau o mulţime de pregătiri. Iar fiecare pas pe care se gândea să-l facă era descurajat de apariţia altor probleme. Se simţea atât de frustrat, încât muşcă din ţigara de foi, cât pe ce s-o reteze. Trebuia ca oamenii care trăiau deasupra zăcământului de cremene să fie intimidaţi de apariţia lui Joe pentru a coopera. Dar dacă Joe pleca, se putea ca Bloodaxe sa profite de ocazie pentru a-l ucide. Temându-se de Joe, n-ar face-o pe faţă, dar nu i-ar fi fost peste mână să aranjeze un *accident*.

Lac de transpiraţie, Sam înjură.

— Dacă mor, o să fiu resuscitat în alt loc, atât de departe de locul ăsta, că s-ar putea să-mi ia o mie de ani până să mă întorc vâslind într-o canoe. Până atunci se vor găsi alţii să extragă fierul şi să construiască vaporul meu. Al meu! Al meu! Nu-i al lor! Numai al meu!

Exact în acele momente de furie, Lothar von Richthofen se apropie în goană.

— Am găsit doi oameni de care avem nevoie. Doar că unul nu-i bărbat, închipuieşte-ţi, o femeie inginer!

Bărbatul, John Wesley O'Brien, fusese inginer metalurg pe la mijlocul secolului al XX-lea. Femeia era pe jumătate mongolă, jumătate rusoaică şi-şi petrecuse mare parte din viaţă în comunităţile miniere din Siberia.

Sam Clemens dădu mâna cu ei şi le spuse pe scurt ce avea de făcut în prezent şi ce spera să realizeze în viitor.

— Dacă există un zăcământ mare de bauxită în apropiere, atunci putem construi tipul de vapor dorit, spuse O'Brien.

Era foarte emoţionat, ca orice om căruia i se oferea speranţa de a-şi continua aici profesiunea pe care-o avusese pe Pământ. Existau mulţi ca el, atât bărbaţi cât şi femei, care vroiau sa lucreze, fie şi pentru a-şi omorî vremea: doctori care n-aveau nimic de făcut decât să imobilizeze vreun mădular rupt, tipografi care n-aveau litere de aşezat în pagină pentru că nu găseau hârtie, poştaşi fără corespondenţă de dus, fermieri lipsiţi de recolte, fierari fără cai de potcovit, gospodine fără copii de

crescut, care găseau mâncarea gata preparată, nu erau nevoiţi să meargă la cumpărături, iar curăţenia nu le lua mai mult de cincisprezece minute, comis-voiajori care n-aveau ce vinde, predicatori a căror învăţătură religioasă fusese pe deplin discreditată de însăşi existenţa acestei lumi, contrabandişti lipsiţi de mijloacele necesare fabricării ilegale de alcool din cereale, fabricanţi de nasturi fără nasturi, peşti şi târfe a căror profesiune se dusese de râpă de supraoferta venită din partea amatorilor, mecanici fără maşini, specialişti în arta persuasiunii privaţi de absenţa reclamelor, producători de covoare având la dispoziţie doar iarbă ori fibre de bambus pentru prelucrare, cowboy văduviţi de cai ori vite, pictori frustraţi de lipsa vopselelor şi a pânzei, pianişti fără de piane, lucrători la calea ferată căutând fier, agenţi de bursă fără acţiuni de negociat şi aşa mai departe.

— Doriţi, totuşi, o navă cu aburi, continuă O'Brien, iar acest lucru este lipsit de realism. Ar trebui să vă opriţi cel puţin o dată pe zi pentru a tăia lemn de foc, ceea ce ar însemna timp risipit chiar dacă localnicii v-ar permite să luaţi din cantităţile limitate de bambus şi pin. Pe de altă parte, arborii, cazanele şi alte componente s-ar uza cu mult înainte de a ajunge la capătul călătoriei şi n-aţi avea destul spaţiu la bord pentru a transporta fierul necesar fabricării pieselor de schimb. Nu, aveţi nevoie de motoare electrice. Ei bine, prin părţile acestea există un om pe care l-am întâlnit la scurtă vreme după translatarea mea. Acum nu ştiu unde se află, dar nu poate fi prea departe. O să-l caut eu, scutindu-vă de efort. Un adevărat vrăjitor în probleme de electricitate, el a fost inginer la sfârşitul secolului al XX-lea şi are cunoştinţele necesare pentru a construi exact tipul de motor care vă trebuie.

— Opreşte-te, moară desferecată! exclamă Sam. De unde procurăm uriaşa cantitate de energie electrică necesară? Va trebui să creăm propria noastră Cascadă Niagara şi s-o cărăm cu noi?

O'Brien era un tânăr scund, cu o coamă de păr aproape portocalie şi cu un chip având trăsături atât de delicate,

încât părea efeminat. În ciuda zâmbetului puţin strâmb de pe buze, reuşea să fie totuşi fermecător.

— Avem electricitate la dispoziţie pretutindeni de-a lungul Fluviului, spuse el. Arătă către silueta în formă de ciupercă a celei mai apropiate pietre-potir. Pietrele acestea emit o cantitate de energie electrică uriaşă de trei ori pe zi. Ce ne opreşte să conectăm cabluri de alimentare la câteva dintre ele şi să încărcăm acumulatoarele care vor alimenta motoarele navei?

Sam se holbă o clipă, apoi exclamă:

— Bleg şi nătărău ce sunt! Ba nu, asta-i o exprimare redundantă. Sunt un nătărău! Îmi stau în faţa ochilor de-atâta vreme şi nu m-am gândit o clipă la asta! Bineînţeles! După aceea privi printre gene şi-şi încruntă sprâncenele stufoase şi zbârlite: Dar cum naiba înmagazinezi toată energia aceea? Nu sunt eu mare specialist în electricitate, dar ştiu sigur că ai avea nevoie de o baterie mai mare decât Turnul Eiffel sau de-un acumulator de dimensiunile piscului Pike.

O'Brien clătină din cap.

— Aşa am crezut şi eu, dar individul, un mulatru, jumătate bur, jumătate zulus, pe nume Lobengula van Boom, susţine că dacă are materialele necesare poate construi un dispozitiv de înmagazinare – căruia-i zice batacondensator – un cub cu latura de zece metri, cu capacitatea de zece megakilowaţi care poate furniza o zecime de volt pe secundă sau chiar totul odată. Dacă putem extrage bauxită, vom produce aluminiu pe care-l vom folosi la circuite şi la înfăşurările motorului. Aluminiul n-are calităţile cuprului, dar cum nu găsim un asemenea material, ne vom face treaba şi aşa.

Furia şi nemulţumirea lui Sam dispărură ca prin farmec, Zâmbi, pocni din degete şi sări în sus de fericire.

— Găseşte-l pe van Boom! Vreau să-i vorbesc!

Trase din ţigară atât de tare, încât capătul ţigării de foi străluci precum imaginile care i se derulau prin minte. Uriaşul vapor cu zbaturi spumega deja în susul Fluviului, având-l pe Sam Clemens în timonerie, Sam Clemens

purtând şapca de Căpitan de Navă făcută din piele de Balaur de Fluviu, Sam Clemens, căpitan al miticului şi unicului vapor cu zbaturi care vibra parcă de nerăbdare să pornească în călătoria lungă de cel puţin un milion de mile. Nu mai existase o asemenea navă pe un astfel de Fluviu făcând o asemenea călătorie! Cu sirena răsunând, cu clopotele vuind, cu echipajul format din oameni faimoşi din toate timpurile. Începând cu subumanul Joe Miller din anul 1.000.000 înaintea erei noastre până la oamenii de ştiinţă firavi, dar deosebit de inteligenţi, ai sfârşitului de secol XX.

Von Richthofen îl trezi la realitatea imediată:

— Sunt gata să încep excavaţiile în căutarea fierului. Ce ai de gând cu Joe?

Sam gemu şi spuse:

— Nu mă pot hotărî. Sunt încordat ca un tăietor de diamante înainte de a face prima crestătură. O mişcare greşită şi diamantul Kohinoor se sparge. Am înţeles! O să-l trimit pe Joe. Trebuie să risc. Dar fără el mă simt neajutorat ca un apicultor care n-are găleată să strângă mierea sau ca un bancher în Vinerea Neagră[3]. O să le spun lui Bloodaxe şi Joe şi o să-ţi poţi alcătui echipa. Numai c-ar trebui să organizăm o mică ceremonie. Să dăm ceva de duşcă, iar eu o să inaugurez săpăturile.

Câteva minute mai târziu, după ce ţinuse o cuvântare, încălzit de o gură zdravănă de bourbon şi strângând o ţigară de foi între dinţi, Sam începu să sape. Hârleţul din lemn de bambus era ascuţit, însă iarba era atât de deasă şi rezistentă, încât a trebuit să-l transforme în cuţit. Asudând, înjurând, afirmând că urâse dintotdeauna munca fizică şi că nu era croit să devină săpător de şanţuri, Sam crâmpoţi iarba. Când încercă să înfigă hârleţul de-acum bont în pământ, Sam descoperi că nu reuşise să scoată nici măcar o mână de ţărână. Trebuia ca iarba şi stratul de pământ uscat să fie îndepărtate.

---

[3] Vineri, 24 septembrie, este ziua în care s-a declanşat marea panică financiară din 1869, dată rămânând cunoscută sub acest nume până în prezent (n. tr.)

— Mama tuturor încornoraţilor! blestemă el şi azvârli hârleţul la pământ. Asta s-o facă un ţărănoi care-i născut pentru asemenea muncă ingrată! Eu lucrez cu mintea!

Mulţimea pufni în râs şi se apucă de treabă cu cuţite din bambus şi securi de cremene.

— Dacă fierul o fi la trei metri adâncime o să ne ia trei ani să ajungem la el, spuse Sam. Joe, adu cât mai multă cremene, altfel n-avem nici un spor.

— E muzai? întrebă Joe Miller. O ză-mi libzezti, Zam.

— Trebuie să pleci, la fel ca toată lumea. Nu-ţi face griji pentru mine.

12

În următoarele trei zile săpară o groapă de trei metri diametru şi treizeci de centimetri adâncime. Von Richthofen organiză echipele astfel că ele erau înlocuite la fiecare sfert de oră. Nu duceau lipsă de amatori bine clădiţi, gata să sape, dar încetineala era provocată de cioplirea de noi unelte din cremene şi de confecţionarea de unelte din lemn de bambus. Bloodaxe începu să mârâie văzând cum se ciobeau cuţitele şi securile, zicând că în caz de atac, armele din piatră n-ar fi putut să zgârie nici măcar pielea unui sugar. Clemens îl rugă pentru a nu ştiu câta oară să-i dea securea de oţel, însă Bloodaxe refuză.

— Dacă Joe ar fi aici, l-aş pune pe el să i-o ia, îi spuse Clemens lui Lothar. Apropo, unde-o fi Joe? Ar fi trebuit să se întoarcă deja, fie cu mâna goală, fie aducându-ne daruri.

— Cred c-ar fi cazul să trimitem pe cineva cu barca, sugeră von Richthofen. M-aş duce eu, dar am impresia că ai încă nevoie de mine ca să te apăr de Bloodaxe.

— Dacă Joe a păţit ceva, o să avem amândoi nevoie de protecţie, conchise Sam. Uite, afganul acela, Abdul, ar putea deveni spionul nostru. E-n stare să treacă nebăgat în seamă şi printr-un coş colcăind de şerpi cu clopoţei.

După două zile, în zori, Abdul se întoarse. Îi trezi pe Sam şi pe Lothar, care dormeau în aceeaşi colibă în ideea de a se apăra unul pe celălalt. În engleza lui stâlcită, Abdul le

povesti că Joe Miller era legat fedeleş într-o cuşcă solidă din lemn de bambus. Făcuse o tentativă de a-l elibera pe Joe, dar cuşca era păzită zi şi noapte.

Vikingii fuseseră primiţi amical şi cu înţelegere. Căpetenia locală se arătase surprinsă de ideea că va face un târg bun dând cremene pentru fier. Organizase o mare petrecere pentru a sărbători acordul şi le oferise oaspeţilor băutură şi gumă de visat pe săturate. Nordicii fuseseră copleşiţi în vreme ce sforăiau ameţiţi de alcool. Şi Joe dormea, dar se trezise când începuseră să-l lege. Fără nici o armă, omorâse douăzeci de oameni şi rănise cincisprezece, dar până la urmă căpetenia îl năucise cu o lovitură de bâtă după ceafă. Izbitura, care ar fi frânt gâtul oricui, îi luase puterile lui Joe, ceea ce le permisese atacatorilor să sară pe el imobilizându-l şi căpetenia îl mai trăsnise o dată în cap.

— Căpetenia şi-a dat seama că Joe e un luptător puternic, spuse Abdul. Mai ceva decât Rustam. Am auzit fără să vreau câţiva oameni spunând că vor să-l folosească pe Joe ca ostatic. Căpetenia vrea să devină partener la mina de fier. Dacă e refuzat, nu-l va ucide pe Joe, dar îl va face sclav, deşi mă-ndoiesc de reuşită. Are de gând să ne omoare într-un atac şi să-i rămână tot fierul numai lui. E-n stare. Îşi alcătuieşte o flotă uriaşă; multe vase mici, încropite în grabă, dar bune să transporte câte patruzeci de oameni fiecare. Va declanşa un atac total, având războinici înarmaţi cu arme din cremene, arcuri şi săgeţi şi bumeranguri grele.

— Şi cine-i acest presupus Napoleon? întrebă Sam.

— Oamenii îi zic Regele Ioan. Cică a domnit în Anglia pe vremea când luptătorii purtau armuri şi luptau cu spada în mână. În epoca lui Saladin. Fratele lui a fost un războinic vestit, Richard Inimă de Leu.

Sam blestemă şi spuse:

— Ioan Fără-de-Ţară! Vicleanul Prinţ John cu inimă întunecată. Atât de ticălos, încât englezii au jurat să nu mai aibă niciodată vreun rege cu numele de Ioan. Decât el, mai

bine ni-l puneam în cap pe nemernicul de Leopold al Belgiei sau pe Jim Fiske![4]

Jumătate de oră mai târziu, Sam se lăsă cotropit de deznădejde. De astă dată, mesajul îi parveni ca un zvon purtat din gură-n gură. La treizeci de mile în josul Fluviului se afla o flotă uriaşă care naviga înspre ei. Era compusă din şaizeci de vase cu un singur catarg, fiecare dintre ele transportând patruzeci de luptători. Conducătorul acestei armade era regele unui ţinut aflat în afara zonei afectate de prăbuşirea meteoritului. Se numea Joseph Maria von Radowitz.

— Am citit la şcoală despre el! se trezi von Richthofen. S-a născut în 1797 şi cred c-a murit prin 1853. A fost expert în probleme de artilerie şi prieten apropiat al lui Frederick Wilhelm al IV-lea al Prusiei. Supranumit „Călugărul Războinic”, fiindcă deşi ajunsese general, avea opinii religioase de neclintit. A murit neconsolat, deoarece căzuse în dizgraţie. Deci acum e din nou în viaţă, tânăr şi, neîndoielnic, încercând să-i convertească pe toţi la puritanism, omorându-i pe cei care nu-s de acord cu părerile lui.

O oră mai târziu, Sam primi vestea că flota Regelui Ioan ridicase ancora.

— Forţele lui John vor ajunge primele, îi spuse Sam lui Bloodaxe. Se vor deplasa mai iute, fiindcă au de partea lor curentul şi vântul.

— Ţi-ai şi găsit cui să-i spui toate astea! pufni cu dispreţ Bloodaxe.

— Ce-ai de gând să întreprinzi?

— Întâi îl zdrobesc pe englez, apoi îl fac praf pe neamţ, îi răspunse Bloodaxe. Îşi învârti securea şi adăugă: Pe himenul sfâşiat al miresei lui Thor! încă mă dor coastele, dar n-o să bag în seamă durerea!

Sam nu încercă să-l contrazică. Mai târziu, rămas singur cu Lothar, i se confesă:

— E un lucru admirabil să lupţi fără sorţi de izbândă şi să mori. Dar din asta nu-ţi iese nimic. Ştiu, o să spui că n-am

---

[4] Filozof şi istoric american (1842-1901)(n. tr.)

curaj nici cât un gândac, dar eu am un vis măreţ, care transcende noţiunilor de credinţă şi moralitate, oricât de înălţătoare or fi ele. Lothar, îmi doresc vaporul ăsta şi vreau să-l pilotez până la capătul Fluviului, indiferent ce s-ar întâmpla! Dac-am avea vreo şansă în lupta ce urmează, n-aş gândi aşa. Dar n-avem. Suntem copleşiţi numeric şi avem arme inferioare. De aceea am de gând să le propunem un târg.

— Cui? întrebă amărât von Richthofen, pierzându-şi culoarea din obraji.

— Lui Ioan. O fi el cel mai mişel dintre regi, deşi mulţi îi râvnesc locul în competiţia asta sălbatică, dar pe el l-am convinge mai uşor să se alieze cu noi. Flota lui Radowitz e mai mare decât a lui, şi chiar dacă Ioan ar reuşi printr-o minune să învingă, forţele i-ar slăbi într-atât, încât am putea să punem mâna pe el. Dar dacă ne alăturăm lui Ioan, i-am administra o asemenea papară lui Radowitz, că ar şterge-o de-aici cu coada între picioare, ca un câine bătut.

Von Richthofen pufni în râs şi spuse:

— Am crezut la început că vrei să ne ascundem în munţi iar apoi să coborâm pentru a ne oferi serviciile celui mai tare. N-aş suporta ideea de-a fugi ca un laş, lăsându-i pe sărmanii oameni să ducă greul.

— Să nu-mi spui pe nume dacă n-o să propun ceva cinstit, reluă Sam. Aş face-o dacă n-aş avea de ales. Sugerez să scăpăm într-un fel sau altul, de Bloodaxe. El nu va accepta să-l ia pe Ioan ca partener.

— Va trebui să fii cu ochii pe Ioan, care e ca un şarpe veninos, îl sfătui neamţul. Dar altă ieşire nu văd. Şi nici nu mi se pare că trădăm pe cineva dacă-l ucidem pe Bloodaxe. Ne punem la adăpost. Şi el te-ar lichida cu primul prilej favorabil.

— Iar noi nici măcar nu-l vom ucide de-adevăratelea, reflectă Sam. Îl eliminăm doar din peisajul ăsta.

Clemens vroia să mai discute despre modul de acţiune, însă von Richthofen spuse că vorbiseră de ajuns. Ca de obicei, Sam amâna momentul hotărâtor. Trebuia neapărat să treacă imediat la fapte.

— Aşa cred şi eu, recunoscu Sam şi oftă.

— Ce-ai păţit? întrebă Lothar.

— Mă simt vinovat chiar înainte de a făptui păcatul, răspunse Sam. Mă simt ca un laş, deşi nu prea am motive. Absolut nici unul! Dar am fost adus pe lume ca să mă simt apăsat de păcate, chiar şi de acela de a mă fi născut.

Lothar îşi ridică braţele de disperare şi se îndepărtă, aruncând peste umăr:

— Urmează-mă ori rămâi aici. Nu cumva să te-aştepţi că te voi recunoaşte drept căpitan al vaporului nostru. Căpitanii nu ezită să treacă la acţiune.

Sam se strâmbă, dar porni după el. Lothar vorbi cu doisprezece oameni despre care era încredinţat că vor face cum li se spune. Până când puseră la punct amănuntele şi oamenii plecară după arme, amiaza trecu şi soarele începu să coboare. Se întoarseră dinspre colibe înarmaţi cu suliţe şi cuţite. Unul dintre ei avea un arc din lemn de bambus şi şase săgeţi periculoase, eficace doar la mică distanţă.

Pornind cu Lothar von Richthofen şi Sam Clemens în frunte, grupul se îndreptă spre coliba regelui nordic. Şase vikingi stăteau de pază afară.

— Vrem să vorbim cu Bloodaxe, spuse Sam, încercând să se adreseze fără să-i tremure vocea.

— E-năuntru cu o femeie, spuse Ve Grimarsson.

Sam ridică mâna. Lothar ţâşni pe lângă el şi-l lovi pe Grimarsson cu o bâtă în cap. O săgeată şuieră pe lângă umărul lui şi se înfipse în gâtul unei santinele. În mai puţin de zece secunde, toţi zăceau morţi sau erau răniţi prea grav ca să mai continue lupta. Din depărtare se auziră strigăte şi alţi zece vikingi veniră în goană să-şi apere căpetenia. Gol-puşcă, urlând şi ţinându-şi securea de oţel în poziţie de atac, Bloodaxe ţâşni pe uşă. Von Richthofen se repezi cu suliţa înainte şi o înfipse în nordic. Bloodaxe scăpă securea şi, împins de forţa loviturii, păşi împleticit înapoi până se izbi de peretele din bambus al colibei. Rămase cu ochii căscaţi; deschise gura; sângele porni să curgă pe la colţurile buzelor şi pielea îi deveni cenuşie.

Neamţul smulse suliţa din abdomen şi Bloodaxe se prăvăli la pământ.

În lupta ce urmă, şase dintre oamenii lui Clemens îşi pierdură viaţa, iar patru se aleseră cu răni. Vikingii nu se dădură bătuţi până nu fură reduşi la tăcere ca şi regele lor.

Horcăind de efort, mânjit de sângele duşmanilor şi sângerând dintr-o rană căpătată la umăr, Sam Clemens se rezemă în suliţă. Ucisese un om, pe Gunnlaugr Thorrfinnsson, perforându-i un rinichi, în momentul când acesta îl atacase pe von Richthofen. Îi părea rău de Gunnlaugr. Dintre toţi nordicii, lui îi plăceau cel mai mult glumele spuse de Sam. Iar acum fusese înjunghiat pe la spate de prietenul lui, acelaşi Sam Clemens.

„Am luat parte la 38 de bătălii şi-am ucis doar doi oameni. Celălalt a fost un turc grav rănit care încerca să se ridice în picioare. Sam Clemens, marele războinic, inimosul erou,” Urmărit de aceste gânduri, privi cu oroarea şi fascinaţia pe care o exercitaseră dintotdeauna cadavrele asupra lui şi care nu s-ar fi stins nici dacă ar fi trăit zece mii de ani.

Apoi scoase un ţipăt de spaimă şi-şi trase piciorul stâng, într-un efort disperat de a şi-l smulge din mâna care-l reţinea. Nereuşind, ridică suliţa, cu gând s-o înfigă în omul care-l imobilizase. Privi în jos, drept în ochii albaştri spălăciţi ai lui Bloodaxe. Acesta revenise la viaţă pentru o clipă. Din ochi dispăruse luciul sticlos, iar pielea nu mai era cenuşiu-albăstruie. Vocea-i era slabă, dar îndeajuns de puternică, astfel încât atât Sam, cât şi cei aflaţi aproape, auziră vorbele lui:

— *Bikkja*! Căcăreze de şobolan! Ascultaţi-mă! Nu vă las să plecaţi până nu voi termina ce am de spus! Zeii mi-au dat puterile unei *voluspa*[5]*.* Ei cer răzbunare pentru trădarea voastră. Ascultaţi! Ştiu că există fier sub iarba asta scăldată în sânge. Simt fierul curgându-mi prin vine. Culoarea lui întunecată îmi îngheaţă sângele. Veţi găsi mai mult fier decât vă trebuie pentru marele vapor alb. Îl veţi extrage şi

[5] Cuvânt derivat de la titlul unui poem scandinav, care a ajuns să capete înţelesul, oarecum impropriu, de profet-femeie (n. tr.)

veţi construi o corabie care să rivalizeze cu *Skithblathnir*. Tu, Clemens Mişelul, îi vei fi căpitan, iar ea va pluti pe Fluviu mai multe mile decât poate merge-ntr-o zi Sleipnir, cel cu opt picioare[6]. Vei rătăci de colo-colo, spre nord, sud, est şi vest, după cum te vor purta apele Fluviului. O să-nconjori lumea de nenumărate ori. Dar construcţia lui şi navigaţia vor aduce multă amărăciune şi nenumărate nenorociri. Iar după ani şi ani, cât viaţa a două generaţii de pe Pământ, după mari suferinţe şi puţine bucurii, când vei crede c-ai ajuns, în sfârşit, la capătul lungii călătorii, atunci vei da din nou peste mine!

Eu te voi căuta! O să te-aştept cu corabia mea şi-o să te omor. Şi n-o să apuci să vezi capătul Fluviului şi nici n-o să treci prin porţile Valhallei!

Brusc înfrigurat, Sam se simţi gata să se dezmembreze. Rămase nemişcat, cu toate că strânsoarea din jurul gleznei mai slăbise. Auzi horcăitul de moarte şi nici nu se clinti, nici nu privi în jos.

Lipsit de vlagă, Bloodaxe vorbi iar:

— Aştept!

Se auzi un nou horcăit, ceva mai surd şi mâna lui Bloodaxe căzu la pământ. Sam făcu un efort să se îndepărteze de el, aproape sigur că se va desface în fărâme. Se uită la von Richthofen şi spuse:

— Superstiţii! Nimeni nu poate cunoaşte viitorul!

— Nu se ştie, Sam. Dar dacă evenimentele se desfăşoară aşa cum crezi tu, adică automat şi mecanic, atunci viitorul e predeterminat. Dacă lucrurile sunt cunoscute dinainte, atunci de ce nu ni se revelă viitorul măcar pentru o clipă, de ce nu se aprind lumini orbitoare de-a lungul tunelului timpului, iar omul să vadă până dincolo?

Sam nu-i răspunse. Von Richthofen râse pentru a-i arăta că glumea şi-l bătu pe umăr.

— Vreau să beau ceva. Neapărat, spuse Sam. Nu dau doi bani pe superstiţiile astea prosteşti.

Era însă convins că ochii aceia care se stingeau văzuseră peste ani şi ani şi avea să creadă asta pe vecie.

---

[6] Calul zeului Odin (n. tr.)

13

Când mai era o oră până la căderea întunericului apăru şi flota Regelui Ioan. Sam Clemens trimise un om pentru a-l anunţa pe Ioan că vroia să discute un posibil parteneriat. Ioan, gata oricând să discute cu cel pe care intenţiona să-l înjunghie pe la spate, se arătă dispus să negocieze. Sam rămase pe mal, iar Ioan Fără-de-Ţară se aplecă peste copastia galerei. După ce alungase senzaţia de îngheţ cu câteva pahare zdravene de whisky, Sam îi povesti cum stăteau lucrurile şi vorbi elocvent despre marele vapor ce urma a fi construit după extragerea fierului.

Ioan era un bărbat scund, brunet, cu umeri foarte laţi, păr roşcovan şi ochi albaştri. Zâmbea mai tot timpul şi vorbea o engleză aproape lipsită de accentul vremii sale, ceea ce o făcea destul de uşor de înţeles. Înainte de a ajunge în această parte a Fluviului, trăise zece ani printre oamenii din Virginia sfârşitului de secol XVIII. Fiind un talentat lingvist, se exprima fluent şi se debarasase de multe dintre structurile caracteristice ale englezei şi francezei normande folosite în secolul al XII-lea.

Înţelese imediat de ce i-ar sluji să se alăture lui Clemens împotriva lui von Radowitz. Nu încăpea nici o îndoială că avea reţineri privind modul de acţiune după ce scăpau de von Radowittz, însă coborî pe mal şi jură prietenie şi înfrăţire veşnică. Amănuntele pactului fură stabilite la un pahar, apoi Ioan porunci eliberarea lui Joe Miller din cuşca aflată pe nava-amiral.

Lui Sam nu-i stătea în fire să verse lacrimi cu una, cu două, dar pe obrajii lui apărură câteva lacrimi când îl văzu pe titantrop. Joe plângea ca o cascadă ambulantă şi, când îl strânse în braţe pe Sam, aproape că-i frânse coastele.

Ceva mai târziu, von Richthofen nu-şi putu ascunde sentimentele faţă de Clemens:

— Când îl aveai pe Bloodaxe alături, măcar ştiai la ce să te aştepţi. Prost târg am făcut!

— Eu sunt din Missouri, îi răspunse Sam, şi n-am fost un neguţător strălucit de catâri. Cu toate astea, atunci când ai pe urmele tale o haită de lupi gata să te sfâşie, eşti în stare să dai o mârţoagă deşelată pe un mustang sălbatic, numai să te scoată din colţii lor. Abia după aceea te gândeşti cum vei coborî fără să-ţi frângi gâtul.

Bătălia, care începu în zorii zilei următoare, ţinu multă vreme. Dezastrul îi pândi de câteva ori pe Sam şi pe Ioan. Profitând de ceaţa care căzuse în primele ore ale dimineţii, flota englezului se pitise lângă malul răsăritean şi apăruse în spatele celei germane. Torţele aprinse azvârlite de marinarii lui Ioan incendiară multe dintre navele lui von Radowitz. Însă invadatorii se înţelegeau foarte bine între ei, dovedeau o disciplină exemplară, luptaseră îndelung alături unii de alţii şi erau mult mai bine înarmaţi.

Rachetele lor scufundară numeroase galere de-ale lui Ioan şi făcură breşe în obstacolele construite de-a lungul malului. Soldaţii nemţi debarcară la adăpostul unei ploi de săgeţi. În cursul acestei manevre, o rachetă explodă în groapa săpată pentru extragerea fierului. Suflul îl azvârli cât colo pe Sam. Pe jumătate năucit, se ridică în picioare. În aceeaşi clipă simţi prezenţa unui bărbat pe care nu-l văzuse în viaţa lui, Sam era convins că omul nu mai apăruse în ţinut până atunci.

Necunoscutul avea un metru şi optzeci şi o statură robustă, chiar masivă. Ca un berbec roşcovan şi bătrân, deşi arăta, desigur, de parcă ar fi avut doar douăzeci şi cinci de ani. Părul inelat şi castaniu îi atârna pe spate până în talie. Avea sprâncenele la fel de stufoase ca şi Sam. Ochii îi erau mari, căprui-închis cu steluţe verzui. Avea nasul acvilin şi bărbia proeminentă, iar urechile mari făceau un unghi drept faţă de cap.

„Trupul unui berbec bătrân”, gândi Sam, „şi capul unei bufniţe cu ciuf.”

Arcul lui era confecţionat dintr-un material pe care Sam îl mai văzuse, dar greu de procurat: două dintre coarnele curbate aflate în gura peştelui numit Balaurul de Fluviu. Amândouă erau unite, alcătuind un arc dublu şi curbat. De

departe cel mai puternic şi rezistent din această vale, prezenta totuşi un dezavantaj. Arcaşul avea nevoie de braţe extrem de puternice pentru a-l îndoi.

Necunoscutul avea în tolba din piele douăzeci de săgeţi cu vârful din cremene, corpul croit cu multă iscusinţă din oase provenind de la aripioarele Balaurului de Fluviu şi aripile de ghidaj tăiate din bucăţi de os atât de subţiri, încât razele de soare treceau prin ele.

Vorbi într-o germană cu accent străin, greu de identificat:

— Semeni cu Sam Clemens.

— Chiar sunt, răspunse Sam. Ce-a mai rămas din mine. Dar de unde?...

— Mi-ai fost descris de..., necunoscutul tăcu o clipă, ...de unul dintre Ei.

La început Sam nu pricepu. Pe de o parte semisurzenia provocată de explozie, urletele oamenilor care se ucideau unii pe alţii la nici zece metri depărtare, iar pe de alta, bubuiturile îndepărtate ale rachetelor şi apariţia neaşteptată a acestui bărbat confereau scenei un aer de irealitate.

— Te-a trimis... Necunoscutul Misterios... el te-a îndrumat încoace! Eşti unul dintre Cei Doisprezece!

— El? Nici gând! ***Ea*** m-a trimis!

Sam nu avea vreme să ceară lămuriri. Îşi înfrână dorinţa de a-l întreba dacă se pricepea să folosească arcul. Dădea impresia că era în stare să-l pună pe deplin în valoare. Sam se căţără pe vârful mormanului de pământ din apropierea gropii şi arătă către cea mai apropiată navă duşmană care stătea cu prova spre mal. Pe puntea de dunetă stătea un bărbat care dădea comenzi.

— Von Radowitz, conducătorul duşmanilor, spuse Sam. Cu arcurile noastre slabe nu-l putem nimeri.

Cu mişcări calme dar rapide, oprindu-se doar cât să ţintească şi fără să compenseze viteza vântului care bătea constant cu şase mile pe oră, arcaşul slobozi o săgeată din arcul negru. Traiectoria săgeţii se sfârşi în plexul solar al lui von Radowitz. Sub forţa loviturii, neamţul făcu un pas înapoi, se răsuci, lăsând să se vadă vârful săgeţii care îi

ieşise prin spate, şi se prăbuşi peste balustradă drept în apa dintre navă şi mal.

Secundul îşi regrupa oamenii, iar arcaşul îl străpunse şi pe el cu o săgeată. Îmbrăcat în armura din piele de Balaur de Fluviu şi învârtind prin aer bâta din lemn de stejar, Joe Miller făcea ravagii printre nemţii din centrul liniei de atac. Răspândea în jur moarte şi groază. Zdrobea douăzeci de ţeste pe minut şi, din când în când, prindea câte-un om cu mâna rămasă liberă şi-l azvârlea pentru a doborî alţi câţiva.

Se întâmplă ca în spatele lui Joe să se strecoare câte un duşman, însă săgeţile negre din os doborâră cinci dintre aceştia unul după altul.

Invadatorii rupseră rândurile şi încercară să se retragă spre navele lor. Gol, plin de sânge, dar zâmbitor, von Richthofen începu să danseze în faţa lui Sam.

— Am câştigat! Am câştigat!

— Ţi-ai câştigat dreptul de a avea maşina zburătoare, spuse Sam. Apoi, întorcându-se către necunoscut: Care ţi-e numele?

— Multe nume avut-am, dar când bunicul m-a luat în braţe pentru-ntâia dată, m-a numit Odiseu.

— Avem multe de vorbit. Altceva nu-i veni în minte.

Oare acest bărbat fusese cântat de Homer? Adevăratul Ulise, adică istoricul Ulise, care *luptase* sub zidurile Troiei şi despre care povesteau legendele şi basmele strânse mai târziu? De ce nu? Bărbatul învăluit în umbre care-i vorbise lui Sam afirmase că alesese douăsprezece persoane din miliardele de oameni de pe planetă. Sam n-avea idee ce mijloace folosise pentru a-i alege, dar presupuse că nu greşise. Iar Necunoscutul Misterios îi vorbise despre unul dintre ei: Richard Francis Burton. Oare Cei Doisprezece aveau un soi de aură care îngăduiau renegatului să-i recunoască pe aceia care se potriveau misiunii? Era ceva în sufletul lor care-i recomanda?

Pe înnoptat, Sam, Joe, Lothar şi aheul porniră spre colibele lor după ce sărbătoriseră victoria. De atâta vorbit, Sam avea gâtlejul uscat. Încercase să stoarcă de la aheu tot ce ştia despre asediul Troiei şi peregrinările lui de după

aceea. Aflase atâtea încât, în loc să se lumineze, era şi mai nedumerit.

Troia pe care o ştia Odiseu nu era oraşul din preajma Helespontului, ruinele pe care arheologii pământeni le numeau Troia VII. Troia asediată de Odiseu, Agamemnon şi Diomede era mai departe spre sud, chiar în faţa insulei Lesbos, dar spre interior şi la nord de râul Kaikos. Fusese locuită de oameni înrudiţi cu etruscii, care locuiau pe vremea aceea în Asia Mică şi mai târziu emigraseră în Italia din cauza invadatorilor eleni. Odiseu cunoştea oraşul pe care generaţiile ulterioare îl consideraseră ca fiind Troia. Acolo trăiau dardanieni şi barbari; ei erau înrudiţi cu adevăraţii troieni. Oraşul lor căzuse în mâinile altor barbari veniţi din nord cu cinci ani înainte de războiul troian.

Trei ani după asediul adevăratei Troie, care ţinuse doar doi ani, Odiseu plecase în expediţie alături de danaeni, sau ahei împotriva Egiptului sub domnia lui Ramses al III-lea. Raidul se sfârşise cu un dezastru. Odiseu fugise pe mare ca să scape cu viaţă şi, împotriva voinţei lui, făcuse un lung voiaj care ţinuse trei ani, în cursul căruia vizitase Malta, Sicilia şi unele părţi ale Italiei, tărâmuri necunoscute grecilor de pe vremea aceea. Nu-i întâlnise pe lestrigoni, eoli, pe Calipso, Circe sau Polifem. Pe soţia lui o chemase într-adevăr Penelopa, dar nu fusese silit să ucidă nici un peţitor.

În ce-i privea pe Ahile şi Hector, Odiseu îi ştia doar ca personaje principale ale unui cânt. Presupunea că amândoi fuseseră pelasgi, o populaţie stabilită în Elada peninsulară înainte de a fi fost cucerită de aheii sosiţi din nord. Aheii adaptaseră cântul pelasgic la propriile lor scopuri, iar mai târziu barzii o încorporaseră în *Iliada*. Odiseu aflase despre *Iliada* şi *Odiseea* fiindcă întâlnise un erudit care ştia ambele epopei pe de rost.

— Atunci, ce ne poţi spune despre Calul Troian? exclamă Sam, aşteptându-se ca la această întrebare să nu primească răspuns. Spre surprinderea lui, Odiseu nu numai că ştia de el, dar spuse că ideea îi aparţinuse în întregime.

Fusese o înşelătorie gândită într-un moment de disperare şi ar fi trebuit să dea greş.

Asta îl uimi cel mai mult pe Sam. Eruditşii făcuseră front comun pentru a respinge veridicitatea acestei istorii, susţinând că era o imposibilitate strigătoare la cer. S-ar fi cuvenit să aibă dreptate, întrucât ideea părea într-adevăr trasă de păr şi părea cu totul improbabil ca aheii să fie atât de proşti construind calul, iar troienii îndeajuns de dobitoci lăsându-se păcăliţi. Dar calul de lemn existase, iar aheii pătrunseseră în oraş ascunşi înăuntrul lui.

Von Richthofen ascultă discuţia celor doi. Sam socoti că Joe şi Lothar ar trebui să ştie despre Etic, deşi acesta îl sfătuise să nu spună nimănui. Dacă n-o făcea, multe dintre hotărârile pe care le va lua Sam vor rămâne neînţelese chiar şi celor mai apropiaţi asociaţi. Pe de altă parte, Sam simţea că, destăinuind secretul şi către alţii, îi va arăta Eticului cine era sufletul întregii acţiuni. Un gest copilăresc, la urma urmei, dar Sam se lăsă pradă imboldului.

Cu excepţia lui Joe care dormea deja, Sam le ură tuturor noapte bună şi se întinse pe patul improvizat. Deşi era foarte obosit, nu reuşi să adoarmă. Amintind de o tornadă care încearcă să treacă prin gaura cheii, sforăiturile şuierătoare ale lui Joe nu-l ajutară nicidecum să alunge insomnia. În plus, emoţiile legate de evenimentele următoarei zile îl ţineau încordat de pe acum, făcându-l să-şi simtă creierul vibrând. Avea să fie o zi istorică, asta dacă se va găsi cineva să scrie istoria planetei. Sigur, vor exista hârtie, cerneluri, creioane, chiar şi o tiparniţă. Uriaşa Navă Fluvială va publica o revistă săptămânală.

Va apărea o carte care va povesti cum a fost adâncită groapa prin detonarea rachetelor capturate de pe nava lui von Radowitz. Poate vor da de fier chiar mâine; trebuia să se întâmple aşa.

La toate acestea se adăuga îngrijorarea în ce-l privea pe Regele Ioan, vicleanul mereu zâmbitor. Doar Dumnezeu ştia ce punea la cale mintea aceea şireată. Puţin probabil că Ioan va încerca ceva josnic înainte de construirea vaporului, iar clipa asta era departe, peste ani şi ani.

Deocamdată nu avea nici un motiv de nelinişte. Cu toate acestea, Sam se frământa de pe acum.

14

Sam se trezi brusc, simţindu-şi inima bătând de parcă i-ar fi fost călcată în picioare de vreun monstru apărut în coşmarul pe care-l avusese. Prin spaţiile libere dintre tulpinile de bambus şi pe lângă pânza atârnată la intrare pătrundea un aer umed. Ploaia răpăia pe acoperişul din frunze, iar dinspre munţi se rostogoli cu ecou bubuitul unui tunet. Joe, pe de altă parte, continua să sforăie bubuitor în legea lui.

Sam se întinse, apoi scoase un ţipăt şi se ridică în şezut. Atinsese pe cineva. Fulgerul îndepărtat mai îndulci bezna din interiorul colibei, lăsând să se zărească silueta neclară a cuiva care stătea ghemuit lângă pat.

Sam auzi o voce baritonală:

— Nu spera ca titantropul să-ţi vină în ajutor. M-am îngrijit eu să nu se trezească înainte de răsăritul soarelui.

Sam îşi dădu seama astfel că Eticul putea vedea şi pe întuneric. Îşi scoase o ţigară de foi din sertarul măsuţei pliante şi întrebă:

— Te deranjează dacă fumez?

Răspunsul Necunoscutului Misterios întârzie atât de mult, încât Sam rămase pe gânduri. Licărul firului încins al brichetei lui Sam nu putea fi destul de puternic pentru a dezvălui trăsăturile bărbatului şi probabil că purta mască pe faţă. Oare nu suporta mirosul ţigării de foi ori al tutunului în orice formă? Ezita să o spună răspicat fiindcă acest amănunt îl putea da de gol? Faţă de cine? Faţă de ceilalţi Etici care ştiau că au un renegat printre ei? Erau doisprezece la număr, cel puţin aşa afirmase Necunoscutul. Dacă aceştia ar fi aflat că el, Sam Clemens, ar fi fost contactat de unul de-ai lor, căruia nu-i plăcea mirosul de tutun, atunci ar fi ştiut pe dată despre cine era vorba.

Sam nu-şi exprimă bănuielile cu voce tare. Le va păstra pentru sine pentru a se sluji de ele mai târziu.

— Fumează, spuse Necunoscutul. Deşi nu-l văzu şi nici nu-l auzi mişcându-se, Sam avu impresia că se trăsese puţin înapoi.

— Care-i scopul acestei vizite neaşteptate? întrebă Sam.

— Să te anunţ că nu ne vom putea vedea multă vreme. Nu vroiam să crezi că te-am părăsit. Trebuie să plec cu treburi pe care nu le-ai înţelege chiar dacă ţi le-aş explica. Va trebui să te descurci singur. Dacă lucrurile vor merge prost în ce te priveşte, nu voi putea interveni nici măcar pe ascuns. Deocamdată, cu ce ai, poţi lucra cel puţin un deceniu. Vei fi nevoit să-ţi foloseşti imaginaţia pentru a rezolva multe probleme tehnice care vor apărea. Eu nu-ţi mai pot furniza metale ori materiale trebuincioase sau să te scot din încurcăturile pe care le vei avea cu invadatorii. Am riscat destul aducându-ţi meteoritul şi spunându-ţi unde sunt bauxita şi platina. Mai există şi alţi Etici, nu Cei Doisprezece, ci din eşalonul doi, care te vor supraveghea, însă ei nu vor interveni. Nu vor socoti că vaporul periclitează Planul. Ar prefera, bineînţeles, să nu ai fier, iar când vei „descoperi” platina şi bauxita se vor supăra de-a binelea. Vor ca voi, pământenii, să vă continuaţi dezvoltarea psihică, nu tehnologică. Dar nu-şi vor băga nasul în ceea ce faceţi.

Sam simţi un fior. Deşi îl ura pe Etic, îşi dădu seama pe neaşteptate că ajunsese să se bizuie mult pe sprijinul lui moral şi material.

— Sper să nu păţim nimic, spuse Sam. Astăzi era cât pe ce să pierd mina de fier. Dacă n-ar fi fost Joe şi individul acela, Odiseu... Ia stai puţin! se lumină el deodată. Odiseu mi-a spus că Eticul cu care a vorbit era femeie!

Din întuneric se auzi un hohot reţinut de râs.

— Ce-nseamnă asta?

— Ori nu eşti singurul renegat, ori îţi poţi schimba vocea. Ori poate nu-mi spui adevărul. Pesemne sunteţi amestecaţi *cu toţii* în chestia asta şi fiecare ne îndoapă cu minciuni pentru a-şi realiza propriile maşinaţiuni. Am devenit nişte biete unelte în mâinile voastre.

— Nu te mint! Şi nici nu-ţi pot confirma bănuielile. Dacă tu, ori ceilalţi pe care i-am ales, veţi fi descoperiţi, relatările voastre îi vor ameţi pe semenii mei.

Se auzi un foşnet.

— Acum trebuie să plec. Rămâi singur. Mult noroc.

— Stai! Ce se-ntâmplă dacă dau greş?

— Se va găsi altcineva să construiască vaporul, dar am motive să sper că o vei face tu însuţi.

— Deci nu-s decât o unealtă. Dacă ea se strică, o azvârli şi găseşti alta.

— Nu-ţi pot asigura reuşita. Nu-s zeu.

— Să vă ia naiba pe toţi! strigă Sam. De ce n-aţi lăsat lucrurile cum erau pe Pământ? Ne bucuram de pacea veşnică. Fără durere şi suferinţă. Fără trudă necurmată şi pătimiri. Am pierdut totul. Devenisem liberi, scăpasem de povara cărnii. Voi ne-aţi întemniţat din nou şi ne-aţi luat până şi dreptul de a ne sinucide. Moartea a devenit ceva de neatins. E ca şi cum ne-aţi fi zvârlit pe vecie în iad!

— Situaţia nu-i chiar atât de rea, îl domoli Eticul. Majoritatea o duceţi mai bine decât înainte. Ori cel puţin la fel de bine. Ologii, orbii, diformii, bolnavii, flămânzii sunt sănătoşi şi teferi. Nu trebuie să trudiţi sau să vă faceţi probleme pentru hrana zilnică şi cei mai mulţi mănâncă mai bine decât pe Pământ. Cu toate astea, în mare, sunt de acord cu tine. A fost o crimă, cea mai cumplită crimă, să vă resuscităm. Prin urmare...

— O vreau înapoi pe Livy! strigă Sam, Şi pe fiicele mele! Decât izolate, adică separate una de alta pe vecie, le prefer moarte! Măcar nu m-aş mai chinui tot timpul gândindu-mă că ar putea suferi sau s-ar putea afla într-o situaţie cumplită. De unde să ştiu eu că nu-s violate, bătute, torturate? Răul e atotputernic pe planeta asta. Aşa *se şi cuvine*, fiindcă aici s-a strâns populaţia originală a Pământului!

— Aş putea să te-ajut, spuse Eticul. Dar mi-ar lua ani întregi să le găsesc. Nu-ţi explic ce mijloace aş folosi, pentru că e prea complicat, iar eu trebuie să plec înainte ca ploaia să înceteze.

Sam se ridică şi păşi înainte cu mâinile întinse.

— Opreşte-te! îl avertiză Eticul. M-ai atins o dată.

Sam se opri.

— Ai putea să mi-o găseşti pe Livy? Şi pe fete?

— O voi face. Pe cuvântul meu. Dar... dar dacă va dura ani în şir? Să presupunem că până atunci vei construi vaporul şi te afli la un milion de mile în susul Fluviului, iar eu te anunţ că ţi-am găsit soţia, însă ea e la trei milioane de mile în aval. Îţi pot comunica locul, dar nu ţi-o pot aduce, aşa că totul ar cădea în sarcina ta. Ce vei face într-o asemenea situaţie? Te vei întoarce şi-ţi vei pierde douăzeci de ani revenind de unde ai plecat? Ţi-ar îngădui echipajul să procedezi aşa? Mă-ndoiesc. Pe de altă parte, chiar dacă ai reuşi, nu vei avea certitudinea că ea va fi în locul indicat. Între timp ar putea fi ucisă şi transferată altundeva, chiar şi mai departe decât la început.

— Să te ia naiba! urlă Sam.

— Şi, să nu uităm, continuă Eticul, oamenii se mai schimbă. Când o vei revedea, s-ar putea să nu-ţi mai placă.

— O să te omor! răcni Sam. Aşa să-mi ajute!...

Rogojina din bambus de la intrare se dădu în lături. Necunoscutul se profilă pentru o fracţiune de secundă, o siluetă îmbrăcată în mantie semănând cu un liliac, având pe cap ceva ce aducea cu un dom. Sam strânse pumnii şi se strădui să rămână nemişcat ca un sloi de gheaţă, aşteptând ca furia să se topească. Apoi începu să se învârtă prin colibă până când, în cele din urmă, azvârli ţigara cât colo: Avea un gust amărui; până şi aerul pe care-l respira îl râcâia pe gât.

— Blestemaţi să fie! Lua-l-ar naiba! O să-mi construiesc vaporul, o să ajung la polul nord şi aflu eu ce se petrece! Şi-o să-l ucid! Pe toţi o să-i omor!

Ploaia se opri. De departe se auziră strigăte. Sam ieşi, gândindu-se îngrozit că Necunoscutul fusese prins, deşi i se părea imposibil. În acelaşi moment înţelese că vaporul însemna foarte mult pentru el şi că nimic nu trebuia să împiedice construcţia lui, chiar dacă s-ar fi putut răzbuna chiar acum pe Etic. Odată şi-odată trebuia să vină şi asta.

Dinspre câmpie se apropiau câteva persoane luminându-şi calea cu torţe. Când ajunseră mai aproape, Sam distinse chipurile câtorva santinele şi pe cel al lui von Richthofen. Cu ei se aflau trei necunoscuţi.

Purtau veşminte încropite din prosoape mari, prinse laolaltă cu cleme magnetice, care le cădeau amplu în jurul trupurilor. Faţa celui mai scund dintre necunoscuţi era umbrită de o glugă. Cel mai înalt era un bărbat cu faţa lungă, osoasă şi negricioasă, având un nas uriaş şi încovoiat.

— Vreţi să intraţi în competiţie? întrebă Sam. În coliba mea doarme cineva care vă bate de departe la capitolul ăsta.

— *Nom d'un con! Va te faire foutre!* spuse lunganul. Oriunde mă duc trebuie să mă las insultat? Asta-i ospitalitatea pe care o oferiţi oaspeţilor? Cum, am călătorit zece mii de leghe în condiţii cumplite în speranţa să-l găsesc pe omul care să mă facă să mai simt o dată oţelul în mână doar pentru ca el să-mi dea cu tifla? Află, mişel ignorant şi insolent, că Savinien Cyrano al II-lea de Bergerac nu întoarce şi celălalt obraz. Dacă nu-ţi ceri scuze cu toată sinceritatea şi nu vorbeşti cu glas de înger, te voi străpunge cu nasul pe care-l batjocoreşti atât!

Sam îşi ceru prea plecate scuze, spunând că nervii îi fuseseră puşi la grea încercare în bătălia abia încheiată. Se uită cu mirare la figura legendară şi se întrebă dacă nu cumva era şi el unul dintre cei doisprezece aleşi.

Cel de-al doilea bărbat, zvelt, blond şi cu ochi albaştri, se prezentă drept Hermann Göring. Un os spiralat, luat de la un peşte de Fluviu, îi atârna de o sfoară petrecută pe după gât şi, după acest semn, Sam îşi dădu seama că era membru al Bisericii Celei de-A Doua Şanse. Asta însemna bucluc, fiindcă predicatorii ei propovăduiau pacifismul absolut.

Cea de-a treia persoană îşi dădu gluga pe spate şi dădu la iveală un chip atrăgător cu păr lung şi negru legat într-un coc precum al zeiţei Psyche.

Sam se bălăbăni pe picioare, cât pe ce să leşine.

— Livy!

Femeia tresări. Fără să scoată un cuvânt, făcu un pas spre el şi, părând palidă în lumina torţelor, îl privi. Se legănă nesigură pe picioare, dând impresia că va leşina dintr-o clipă în alta.

— Sam, spuse ea pierdut.

El înainta, însă ea se răsuci şi se agăţă de Bergerac să se sprijine. Francezul o îmbrăţişa şi se uită urât la Sam Clemens.

— Curaj, mieluşica mea! Cât mă ai alături, n-o să-ţi facă nici un rău. Ce *reprezintă* el pentru tine?

Ea ridică ochii spre el cu o expresie care-l convinse pe Sam. Urlă şi ridică pumnul spre stelele care tocmai apăreau dintre nori.

15

Vaporul naviga prin visul lui Sam ca un diamant sclipitor de douăzeci de milioane de carate.

O asemenea navă nu mai existase şi nici nu avea să existe vreodată.

Va fi botezată *Nu se închiriază*. Va fi atât de blindată şi de înarmată, încât nimeni nu i-o va putea lua. Şi nici nu va reuşi cineva s-o cumpere ori s-o închirieze.

Numele scris cu litere mari şi negre strălucea pe corpul ei alb. NU SE ÎNCHIRIAZĂ.

Miticul vapor va avea patru punţi: cea a căldărilor, cea principală, de promenadă şi de aterizare pentru aparatul de zbor. Gabaritul navei va fi de o sută patruzeci şi cinci de metri şi cincisprezece centimetri. Traversul navei în dreptul apărătorilor pentru zbaturi va fi de douăzeci de metri. Pescajul mediu, cu nava încărcată, patru metri. Corpul va fi făcut din magnaliu sau poate din plastic. Coşurile vor scoate fum doar din când în când, fiindcă la bord se va afla un cazan cu aburi. Dar asta doar pentru a propulsa gloanţele mari din plastic din mitralierele cu aburi. Zbaturile uriaşe vor fi acţionate de motoare electrice de dimensiuni enorme.

Nu se închiriază va fi singura navă din metal de pe Fluviu, unica propulsată de altă forţă decât cea a braţelor şi vâslelor sau a vântului şi-i va face pe toţi să se ridice în picioare pentru a privi lung, fie ei născuţi în anul 2.000.000 î.e.n. sau în 2000 e.n.

Iar el, Samuel Clemens, va fi Căpitanul, cu C mare, fiindcă la bordul navei cu un echipaj de o sută douăzeci de oameni, va exista doar un singur Căpitan.

Regele Ioan al Angliei se putea autointitula şi Amiral, dacă avea chef, deşi, după părerea lui Sam Clemens, trebuia să fie Secund, nu Amiral. Iar dacă ar fi fost după voia lui Sam Clemens, Regelui Ioan – Ioan Fără-de-Ţară, Ioan împuţitul, Ioan Perfidul, Ioan Destrăbălatul, Ioan Cocină-de-Porci – nici măcar nu i s-ar îngădui să pună piciorul pe punte. Fumând o ţigară groasă de foi, purtând o şapcă albă şi îmbrăcat cu un kilt tot alb, la care se va adăuga un prosop aruncat peste umeri ca o mantie, Sam Clemens se va apleca peste sabordul tribord al timoneriei şi va urla: *Fiţi gata, neisprăviţilor! Puneţi mâna pe hoitul acela putred de imoralitate şi perfidie şi aruncaţi-l de pe schela de acces la bord! Nu-mi pasă dacă o să cadă-n Fluviu sau pe mal! Scăpaţi-mă de gunoiul ăla uman!*

Iar Prinţul Ioan va zbura peste balustrada punţii cazanelor. Şiretul Ioan, răcnind, suduind în engleza medie cu accent franţuzit sau în franceza anglo-normandă sau în esperanto. Apoi pasarela va fi ridicată şi vor răsuna clopotele, sirena va şuiera, iar Sam Clemens, aşezat în spatele pilotului, va da ordinul de pornire în voiaj.

Călătoria! În susul Fluviului, pentru a naviga probabil douăzeci de milioane de mile vreme de patruzeci sau o sută de ani. Ce vapor, ce Fluviu, ce voiaj, cum nu îndrăznise a visa pe Pământ, de mult dispărutul Pământ! În susul Fluviului, singurul de pe lumea aceasta, pe unica navă de-o asemenea măreţie, cu Sam Clemens drept *La Sipestro*, Căpitan, respectat ca *La Estro*, Şef.

Cât de fericit era!

Iar după aceea, în vreme ce se îndreptau spre mijlocul Fluviului, doar pentru a testa curentul, mult mai puternic

acolo, în vreme ce miile de oameni de pe mal făceau semne cu braţele sau chiuiau sau plângeau în urma navei, Samuel Langhorn Clemens, alias Mark Twain – Căpitan, Şef – văzu un bărbat cu o chică blondă şi cu umeri laţi făcându-şi loc prin mulţime.

Bărbatul purta un kilt dintr-o pânză ce aducea cu un prosop, fixată cu cleme magnetice. Sandalele erau confecţionate din pielea unui Balaur de Fluviu mare cât o balenă. În jurul gâtului gros şi musculos avea un şirag de vertebre de peşte cu corn, strălucitor colorate. În mâna uriaşă şi puternică strângea coada unei securi de luptă făcute din fier. Ochii lui albaştri spălăciţi îl ţinteau pe Sam Clemens, şi faţa lată cu nas vulturesc era ameninţătoare.

— *Mai repede! Mai repede! Viteză maximă drept înainte!* răcni Sam Clemens către pilot.

Zbaturile mari începură să se afunde în apă din ce în ce mai grăbite – *pleosc – pleosc*. În ciuda izolaţiei din fibră de sticlă, vibraţiile făcură puntea să tremure. Deodată, bărbatul blond, Erik Bloodaxe, Regele viking din secolul al X-lea, apăru în timonerie.

Strigă la Sam Clemens în nordica veche: *Trădătorule! Căcărează de Ratatosk! Ţi-am spus c-o să te-aştept pe malul Fluviului! M-ai trădat ca să scoţi fierul din steaua căzută şi să-ţi construieşti singur vaporul!*

Sam fugi din timonerie şi coborî pe scări, de pe o punte pe alta, până ajunse în labirintul din cală, dar Erik Bloodaxe rămânea mereu la doi paşi în urma lui.

Sam Clemens alergă pe lângă motoarele electrice de dimensiuni colosale, intră în laboratorul de chimie, unde inginerii fabricau nitratul de potasiu din excremente umane şi-l amestecau cu sulf şi mangal pentru a obţine praf de puşcă. Înşfacă un aprinzător şi o lampă cu răşină, apăsă pe cursor şi din cutie ţâşni o sârma luminoasă, încinsă până la alb.

Opreşte-te, altfel arunc toată nava în aer! strigă Sam.

Erik încremenise, dar îşi rotea securea uriaşă pe deasupra capului. Rânji şi spuse: *Îţi iubeşti vaporul mai mult decât orice altceva, chiar mai mult decât pe*

nepreţuita Livy! N-ai îndrăzni s-o ucizi! O să te despic drept în două cu securea şi-am să-ţi iau Vaporul!

Nu! Nu! răcni Sam. *Să nu-ndrăzneşti! Nu eşti în stare! Nu poţi! Acesta-i visul meu, dragostea mea, pasiunea, viaţa, lumea mea! Nu!*

Nordicul se mai apropie cu un pas; securea vâjâi încă o dată pe deasupra capului.

Nu sunt în stare? Ia priveşte!

Sam privi peste umărul lui Bloodaxe şi văzu o umbră. Se apropie şi deveni o siluetă înaltă, fără chip. Era X, Necunoscutul Misterios, Eticul renegat care făcuse meteoritul să se prăbuşească în Fluviu pentru ca Sam să aibă fier şi nichel şi să-şi construiască nava pe această planetă săracă în minerale. Pentru a pluti în susul Fluviului, către Marea Polară de Nord, unde Turnul Ceţurilor, Marele Potir, sau cum s-o fi numit, era ascuns într-o pâclă îngheţată. Iar o dată ajuns acolo, împreună cu cei unsprezece oameni aleşi de X pentru împlinirea planului încă nerevelat, Sam va năvăli în turn pentru a afla – ce anume? Ce se găsea acolo.

Necunoscutule! strigă Sam. *Salvează-mă! Ajutor!*

Hohotul de râs şuieră precum vântul mării polare, transformându-i măruntaiele în cristale de gheaţă.

Salvează-te singur, Sam!

Ba nu! Nu! răcni Sam. Şi atunci deschise ochii şi ultimul geamăt se stinse. Ori visase că gemea?

Se ridică în picioare. Patul era făcut din lemn de bambus, iar salteaua dintr-o ţesătură de fibre de bambus, umplută cu frunze uriaşe de arbore de fier. Pătura era încropită din cinci prosoape legate între ele cu cleme magnetice. În camera care măsura aproximativ şase metri pătraţi, se aflau un pat lipit de un perete, un birou şi o masă cu tăblie rotundă, în jur de douăsprezece scaune, toate din lemn de bambus ori pin şi o oală de noapte din lut ars. Se mai găseau şi o găleată din bambus, pe jumătate plină cu apă, o cutie largă şi înaltă cu multe compartimente pentru suluri de hârtie, un suport conţinând fleşete din lemn de bambus şi pin cu vârfurile din cremene sau fier, arcuri şi săgeţi din

tisă, o secure de război din fier-nichel şi patru cuţite lungi din oţel. Pe perete se vedeau zece cuiere de care atârnau prosoape albe. Pe un cuier pentru pălării se afla o şapcă de ofiţer naval, confecţionată din piele şi acoperită cu pânză albă şi subţire.

Pe masă era potirul lui, un cilindru metalic de culoare cenuşie, având o toartă metalică.

Pe birou erau împrăştiate sticluţe din sticlă, conţinând cerneală neagră precum funinginea, un număr de tocuri din os şi unul din fier-nichel. Hârtiile de pe birou erau făcute din coajă de bambus, deşi mai existau câteva foi din pergament subţire extras de pe partea interioară a stomacului de peşte cu corn.

Ferestrele din geam (sau iublouri, cum obişnuia el să le numească) se înşirau de jur împrejurul camerei. După câte ştia Sam Clemens, aceasta era singura casă care se putea mândri cu ferestre în întreaga Vale a Fluviului. Desigur, pe o rază de zece mii de mile, alta ca ea nu mai exista.

Singura lumină venea din cer. Cu toate că încă nu se crăpase de zi, lumina era ceva mai puternică decât cea aruncată de luna plină pe Pământ Stele uriaşe şi multicolore împânzeau cerul, unele atât de mari, încât arătau ca nişte bucăţi rupte din lună. Între stele, dincolo de ele şi chiar în faţa unora mai strălucitoare, se întindeau văluri şi ghirlande sclipitoare. Erau de fapt nori cosmici formaţi din gaz, splendori ce-i fermecau pe oamenii sensibili la frumos care trăiau de-a lungul Fluviului.

Sam Clemens îşi linse buzele, simţind în gură un gust acru după alcoolul pe care-l băuse cu o seară înainte şi gustul şi mai neplăcut al visului din care tocmai se trezise, apoi făcu câţiva paşi nesiguri prin cameră. Deschise ochii de-a binelea abia când ajunse la birou; îşi luă aprinzătorul şi apropie firul înroşit al acestuia de lampa cu untură de peşte aflată pe un suport din piatră.

Deschise un iublou şi privi spre Fluviu. Cu un an în urmă n-ar fi văzut decât câmpia netedă, lată de aproape o milă şi jumătate, acoperită de iarbă scurtă şi aspră, de un verde aprins. Acum devenise un teren înfiorător, presărat cu

movile de pământ, galerii adânci şi multe clădiri construite din bambus şi pin în care se aflau cuptoare din cărămidă. Acestea erau aşa-zisele oţelării, fabrica de sticlă, topitoriile, morile de ciment, forjele, atelierele de fierărie, arsenalele, laboratoarele şi fabricile de acid sulfuric şi azotic. La jumătate de milă depărtare se vedea un gard înalt din buşteni de pin care înconjura locul unde avea să construiască prima ambarcaţiune din metal.

În stânga lui licăreau câteva lămpi de lipit. Oamenii săpau chiar şi noaptea pentru a scoate hălci mari de siderit din pământ, producând piese din fier-nichel.

În spatele său se aflase o pădure formată din arbori de fier înalţi de trei sute de metri, pini roşii, stejar negru şi alb, tisă şi desişuri de bambuşi. Toate aceste specii se înălţaseră cândva pe poalele dealurilor; se putea spune că, în general, dealurile rămăseseră la locul lor, însă arborii, în afara celor de fier, dispăruseră. Doar giganticii arbori de fier rezistaseră securilor mânuite de oamenii lui Clemens. Ierburile înalte fuseseră tăiate şi fibrele lor, tratate chimic, deveniseră hârtie şi frânghii, însă rădăcinile lor se dovediseră atât de rezistente şi de încâlcite, încât nu avuseseră nici un motiv să le mai scoată din pământ. Truda şi materialele necesare smulgerii rădăcinilor costase imens. Nu era vorba de bani, fiindcă aşa ceva nu exista, ci de sudoare, piatră uzată şi unelte din oţel care se ciobiseră.

Zona frumoasă cândva, cu nenumăraţi copaci, iarbă strălucitor de verde şi flori colorate crescute pe plantele căţărătoare care înveşmântau copacii, arăta acum ca un câmp de bătălie. Fusese silit să creeze urâţenie pentru a construi un vapor frumos.

Sam tresări sub mângâierea vântului rece şi umed care bătea întotdeauna seara dinspre amonte. Tresări înfiorat şi de priveliştea dezolantă ce-i apărea în faţa ochilor. Indiferent de părerea pe care o avea despre această lume, iubea frumuseţea şi ordinea firească a naturii şi îndrăgea aspectul de parc al văii. O făcuse să arate înfiorător din cauza visului său. Şi trebuia să extindă hidoşenia, deoarece morile şi fabricile lui aveau nevoie de tot mai mult lemn pe

care să-l ardă, să-l transforme în hârtie ori mangal. Terminase până şi ultimele resurse ale statului şi aproape că epuizase şi ceea ce obţinuse prin negoţ de la Cernskujo, aflat la nord şi Publiujo, la sud. Dacă vroia mai mult, trebuia să pornească război împotriva celor mai apropiaţi vecini ori să încheie înţelegeri pentru a achiziţiona materiale de la state mai îndepărtate sau de peste Fluviu. Sau să le cucerească şi să ia de acolo tot lemnul. N-ar fi dorit să procedeze astfel; ura războiul din principiu, iar practic, abia de-l putea suporta.

Dar dacă ţinea să aibă Vaporul, trebuia să procure lemn pentru a-şi menţine fabricile în funcţiune.

Mai avea nevoie şi de bauxită, criolit şi platină dacă voia să construiască generatoare şi motoare din aluminiu.

Cea mai apropiată sursă de astfel de materiale era în Soul City, statul aflat la douăzeci şi şase de mile în josul Fluviului, condus de Elwood Hacking, care ura albii.

Până acum, Sam reuşise să dea arme din fier contra bauxită, criolit, cinabru şi platină. Chiar şi propriul stat al lui Sam, Parolando, avea mare nevoie de arme. Parcă vrând să împovăreze şi mai mult situaţia lui Sam, Hacking insistase ca Parolando să-şi folosească oamenii săi pentru extragerea şi transportul minereului.

Sam oftă din rărunchi. De ce naiba nu dirijase Necunoscutul Misterios meteoritul să cadă exact lângă zăcământul de bauxită? Dacă ar fi fost aşa, când el şi vikingii lui Bloodaxe sosiseră în zonă imediat după căderea meteoritului, ar fi putut să pună mâna pe teritoriul pe care se afla în prezent Soul City. La sosire, Hacking ar fi fost silit fie să se alăture lui Sam, fie să plece în altă parte.

În ciuda forţei pe care-o avea Necunoscutul, tot nu i-ar fi fost uşor să devieze un meteorit de o sută de mii de tone din fier-nichel de pe traiectorie pentru a-l face să cadă la numai douăzeci şi şase de mile de zăcămintele de bauxită şi alte minerale. În realitate, Necunoscutul îşi închipuise că nimerise drept la ţintă, înainte de a pleca în acea misiune despre care nu scosese o vorbă, îi spusese lui Sam că mineralele se aflau în susul Fluviului, toate pe o rază de

şapte mile. Dar se înşelase. Asta îl făcea pe Sam să fie fericit şi, în acelaşi timp, furios. Era supărat fiindcă nu toate zăcămintele îi erau la îndemână, dar se bucura văzând că şi Eticii puteau greşi.

Acest adevăr nu le era de nici un folos oamenilor întemniţaţi pe vecie între munţii înalţi de 6000 de metri într-o vale lată de aproximativ 9,9 mile. Dacă Sam nu reuşea să-şi construiască Vaporul, se putea ca oamenii să rămână prizonieri mii de ani sau o eternitate.

Sam se apropie de dulăpiorul din lemn de pin nevopsit, deschise uşa şi scoase o sticlă cu aspect opac. Conţinea aproape jumătate de litru de whisky donat de oamenii care nu obişnuiau să bea. Trase o duşcă zdravănă, se strâmbă, pufni, se bătu pe piept şi puse sticla la loc. Ha! Nimic nu-i ca o duşcă la început de zi, mai ales după ce te-ai trezit dintr-un coşmar pe care l-ar fi detestat până şi Marele Cenzor al Viselor. Asta numai dacă, Marele Cenzor l-ar fi iubit cât de cât şi ar fi dovedit puţin respect faţă de un bine cunoscut creator de vise, adică Sam Clemens. Pesemne că Marele Cenzor nu ţinea deloc la Sam. După toate aparenţele, puţini îl mai îndrăgeau în ultimul timp. Iar el, pentru a-şi construi nava, se vedea silit să facă tot soiul de lucruri neplăcute.

Iar Livy, cea care-i fusese soţie pe Pământ vreme de treizeci de ani, îi făcea viaţa şi mai amară.

Înjură, îşi mângâie mustaţa inexistentă, băgă din nou mâna în dulăpior şi scoase sticla. Mai trase o duşcă. Simţi lacrimi în ochi, dar nu-şi dădu seama dacă erau din pricina tăriei băuturii ori a lui Livy. Pesemne că în lumea asta de forţe complexe şi operaţiuni misterioase – în care existau şi agenţi misterioşi – lacrimile se datorau şi unora şi altora. La toate astea se adăugau alte lucruri, pe care intuiţia nu se deranja să le detecteze în aceste momente. Intuiţia trebuia să mai aştepte până când mintea i se va mai limpezi şi atunci, cu un efort, va descoperi care sunt adevăratele probleme.

Traversă covoraşele din fibre de bambus şi se uită afară pe iublou. Jos, la vreo şaizeci de metri, sub ramurile unui

arbore de fier, se afla o colibă cu două încăperi de formă rotundă şi cu un acoperiş conic. În dormitor trebuia să fie Olivia Langdon Clemens, soţia sa – *fosta* – şi lunganul, deşiratul, năsosul şi colţurosul Savinien Cyrano al II-lea de Bergerac, spadasin, libertin şi om de litere.

— Livy, cum de-ai putut? se tângui Sam. Cum de te-a lăsat sufletul să-mi frângi inima, iubirea Tinereţii Tale?

Trecuse un an de când ea sosise însoţită de Cyrano de Bergerac. Rămăsese trăsnit, aşa cum nu i se întâmplase în cei şaptezeci şi patru de ani cât trăise pe Pământ şi în cei douăzeci şi unu de când se afla pe Lumea Fluviului. Dar îşi revenise. Mai bine zis, şi-ar fi revenit dacă nu l-ar fi tulburat şi altceva, dar nu atât de cumplit. Nimic nu se compara cu ceea ce-i făcuse Livy. La urma urmei, era explicabil ca ea să-şi găsească pe cineva în decurs de douăzeci de ani. Mai ales că era tânără şi frumoasă, plină de pasiune şi nu nutrise speranţa de a-l revedea vreodată. Chiar şi el trăise cu vreo cinci-şase femei şi nu se putea aştepta la fidelitate şi castitate din partea ei. Dar crezuse că, atunci când îl va vedea, îşi va abandona însoţitorul aşa cum te grăbeşti să azvârli din mână un fier încălzit la roşu.

Nici pomeneală. Ea îl iubea pe Bergerac.

De când apăruse din ceţurile Fluviului, aproape că nu fusese zi în care să n-o vadă. Îşi vorbeau destul de politicos şi uneori reuşeau să-şi iasă din carapace, râzând şi glumind aşa cum făceau şi pe Pământ. Alteori, prin sclipiri inconfundabile, ochii lor îşi spuneau că vechea iubire încă mai pâlpâia între ei. În alte ocazii, închipuindu-şi că dorul îi trecuse – de parcă ar fi fost apucat de nevricale, se gândise el mai târziu râzând, când de fapt îi venea să plângă – păşea spre ea, ca tras de un magnet, însă ea se apropia şi mai mult de Cyrano, dacă acesta se întâmpla să fie în preajmă, sau îl căuta din priviri dacă nu era.

Livy îşi petrecea noapte de noapte cu nespălatul, grosolanul, năsosul, guşatul franţuz, care se dovedea în acelaşi timp fascinant, inteligent, spiritual, viguros, talentat şi inimitabil. „Broscoi viril”, bolborosi Sam. Şi-l imagină

sărind, orăcăind plin de dorinţă, către silueta eterică, delicată şi atrăgătoare a lui Livy; ţopăind şi orăcăind...

Se cutremură. Nu-i slujea la nimic. Nu reuşea s-o uite cu totul nici măcar când îşi aducea aici femei în secret, deşi nu era nevoie să se ascundă. Chiar dacă mesteca gumă de visat, tot nu şi-o putea scoate din gând. Ca un făcut, parcă adusă de vânturile dorinţei, Livy pătrundea cu şi mai multă forţă în mintea lui ca o mare zbuciumată de furtună. Frumoasa navă *Livy*, cu velatură albă umflată de vânt, copastia rotunjită şi forme aerodinamice şi elegante...

Şi-i auzea râsul, acel clinchet delicat, lucrul pe care-l îndura cel mai greu.

Se îndepărtă şi privi pe iublourile prova. Rămase lângă piedestalul din lemn de stejar şi timona cu spiţe mari pe care o sculptase el însuşi pentru Vapor. Încăperea aceasta era „timoneria" lui, iar cele două camere din spate constituiau texasul[7]. Clădirea se afla pe partea de deal din imediata apropiere a câmpiei. Era aşezată pe piloni înalţi de zece metri şi nu se putea intra în ea decât pe o scară sau o scară de salvare (ca să folosim un termen marinăresc) de la tribord sau printr-un sabord direct de pe dealul din spatele camerei texasului. Deasupra timoneriei se găsea un clopot mare, după câte ştia el, singurul de pe Lumea Fluviului. Când ceasul cu apă din colţ anunţa ora 6:00, el bătea clopotul. Iar valea cufundată încă în întuneric se trezea la viaţă.

16

Ceaţa încă plutea deasupra Fluviului şi a malurilor lui, dar reuşi să vadă forma uriaşă culcuşită a pietrei-potir situată la vreo milă şi jumătate pe panta ce ducea spre Fluviu. O clipă mai târziu văzu o bărcuţă ca de jucărie apărând din ceaţă. Două siluete săriră pe mal, apoi o luară la fugă spre dreapta. În lumina destul de puternică, Sam le urmări cu privirea, cu toate că uneori îi erau ascunse vederii de

[7] Puntea superioară a unei nave fluviale sau cu aburi (n. tr.)

diferite clădiri. După ce siluetele ocoliră fabrica de olărie care avea două etaje, cei doi o tăiară drept spre dealuri. Abia acum îi pierdu din ochi, dar se părea că se îndreptau spre „palatul” din buşteni al lui Ioan Plantagenet.

Serviciul de santinele din Parolando nu se ridica la înălţime. La fiecare sfert de milă, pe mal, se găsea câte o colibă înălţată din zece în zece metri, în care erau patru oameni de serviciu. Dacă vedeau ceva care le dădea de bănuit, aceştia erau instruiţi să bată din tobe, să sufle în cornurile din os şi să-şi aprindă torţele.

Să fi fost doi bărbaţi strecurându-se la adăpostul cetii pentru a duce veşti regelui Ioan, ex-regele Ioan, al Angliei?

Cincisprezece minute mai târziu, Sam văzu o umbră furişându-se printre clădiri. Apoi sfoara legată de clopoţelul aflat la intrarea în timonerie se mişcă. Privi prin iubloul de la tribord. Văzu chipul unui alb. Spionul personal al lui Sam, William Grevel, renumit neguţător de lână, cetăţean din Londra, decedat în Anul Domnului 1401. De-a lungul Fluviului nu existau oi şi nici vreun alt mamifer în afară de om. Dar fostul neguţător dovedise aptitudini deosebite pentru spionaj şi-i plăcea să-şi petreacă nopţile trăgând cu urechea.

Sam îi făcu semn să urce; Grevel alergă pe scară şi intră după ce Sam dădu în lături bârna ce bloca uşa masivă din stejar.

— *Saluton, leutenanto Grevel,* spuse Sam în esperanto. *Kio estas?*

(În traducere: „Bun venit, locotenent Grevel. Ce s-a întâmplat?)

—*Bonan matenon, Estro. Ciu Grasa fripono, Rego Johano, estas jus akceptita duo spionoj*, îi răspunse Grevel.

(În traducere: „Bună dimineaţa, Şefule. Ticălosul ăla gras, Regele Ioan, tocmai a primit doi spioni.”)

Nici Sam, nici Grevel nu puteau înţelege engleza vorbită de celălalt, dar, cu rare excepţii, se descurcau foarte bine în esperanto.

Sam zâmbi. Bill Grevel îşi dăduse drumul în jos de pe ramura unui arbore de fier, trecând exact pe deasupra

capului unei santinele, iar apoi, coborând pe o frânghie, ajunsese pe marginea acoperişului clădirii cu două etaje. Trecuse prin dormitorul unde se odihneau trei femei şi se târâse până în capul scării. Ioan şi spionii lui, un italian din secolul al XX-lea şi un ungur din secolul al VI-lea, se aflau la masă imediat dedesubt. Cei doi îi prezentau rezultatele călătoriei lor în amonte. Ioan era furios, şi pe drept cuvânt.

Ascultând raportul lui Grevel, Sam se înfurie şi el.

— A încercat să-l asasineze pe Arthur al Noii Britannii? Ce are de gând să facă omul ăsta, să ne distrugă pe toţi?

Păşi nervos de colo-colo, se opri cât să-şi aprindă un trabuc şi continuă să măsoare încăperea. Când se mai potoli, îl invită pe Grevel să guste puţin vin şi o bucată de brânză.

Ironia soartei, ajutată pesemne şi de Etici, care cine ştie ce alte lucruri la fel mai puseseră la cale, făcuse ca regele Ioan al Angliei şi nepotul pe care-l ucisese în mod josnic să se afle la o depărtare de doar treizeci şi două de mile unul de altul. Arthur, Prinţ al Britanniei de pe defunctul Pământ, îşi strânsese oamenii printre care se trezise într-un stat căruia îi dăduse numele de Noua Britannie. Pe teritoriul lung de zece mile peste care domnea trăiau foarte puţini britani, dar asta nu avea importanţă. Tot Noua Britannie se numea.

Arthur aflase doar de opt luni că unchiul său îi era vecin. Călătorise incognito prin Parolando pentru a se convinge cu ochii lui asupra identităţii omului care-i tăiase gâtul şi-l azvârlise în Sena, după ce-i legase bolovani de picioare. Arthur vroia să-l captureze pe Ioan şi să-l ţină în viaţă cât de mult posibil torturându-l în fel şi chip. Dacă l-ar fi ucis de-a dreptul, ar fi pierdut pe vecie prilejul de a se bucura pe deplin de gustul răzbunării. O dată ucis, Ioan avea să se trezească în următoarea zi undeva, pe malul Fluviului, la mii de mile depărtare.

Arthur trimisese mesageri cerând ca Ioan să-i fie predat. Aceste pretenţii fuseseră respinse, desigur, datorită simţului onoarei ce-l anima pe Sam, dar şi temerii că Ioan îl împiedica să fie de acord cu cererile lui Arthur.

De astă dată, Ioan trimisese patru oameni să-l asasineze pe Arthur. Doi fuseseră ucişi; ceilalţi doi scăpaseră doar cu răni uşoare. Acest lucru însemna invazie. Arthur nu căuta numai să se răzbune pe Ioan, ci şi să intre în posesia meteoritului din fier.

Statul dintre Parolando şi Noua Britannie, o porţiune de paisprezece mile de pe malul drept al Fluviului, era cunoscut sub numele de Pământul lui Chernsky, sau *Cernskujo*, în esperanto. Chernsky, colonel de cavalerie din Ucraina secolului al XVI-lea, refuzase alianţa cu Arthur. Dar statul imediat la nord de Noua Britannie era guvernat de Ieyasu. Ambiţios şi puternic, omul acesta întemeiase în 1 600 Şogunatul Tokugawa, cu capitala la Yedo, viitorul oraş Tokio. Spionii lui Sam afirmaseră că japonezul şi britanul se întâlniseră de şase ori, uneltind să pornească război.

Pe de altă parte, la nord de statul Ieyasujo se afla Kleomenujo. Acesta din urmă era guvernat de Kleomenes, un rege al Spartei şi frate vitreg cu Leonidas, cel care rezistase în pasul Thermopile. Kleomenes îi întâlnise de trei ori pe Ieyasu şi Arthur.

La sud de Parolando era o porţiune de unsprezece mile numită Publia, după regele ei, Publius Crassus. Publius fusese ofiţer în cavaleria lui Cezar în timpul campaniei din Galia. El părea să fie prietenos, deşi scosese un profit considerabil după ce-l lăsase pe Sam să-i taie pădurile.

La sud de Publia se găsea Tifonujo, peste care domnea Tai Fung. una dintre căpeteniile lui Kublai Khan, care murise pe Pământ în urma unei căzături de pe cal.

Iar la sud de Tifonujo era Soul City, condusă de Elwood Hacking şi Milton Firebrass.

Sam se opri şi se uită urât la Grevel pe sub sprâncenele stufoase.

— Necazul cel mare e că nu putem face mare lucru, Bill. Dacă-i spun lui Ioan că ştiu de încercarea lui de a-l ucide pe Arthur care, după umila mea părere, merită să moară, atunci are să-şi dea seama că am spioni în casa lui. Iar el va

dezminţi totul, cerând să aduc martori, şi ştii ce-ar păţi şi ei şi ***tu***.

Grevel păli.

— Nu-ţi pierde sângele rece, n-am de gând s-o fac. Nici vorbă. Singura soluţie e să ne ţinem gura şi să fim cu ochii în patru. Numai că eu mă sufoc aici păstrând secretul. Omul ăsta îi întrece în josnicie pe toţi cei pe care i-am cunoscut şi dac-ai şti cât de larg mi-a fost cercul de cunoştinţe, incluzându-i între ele şi pe editori, mi-ai da dreptate.

— Ioan nu-i decât un perceptor oarecare, spuse Grevel cu convingere, socotind că aceasta era o insultă supremă. Ceea ce pentru el era adevărat

— Proastă zi am avut când a trebuit să mi-l aleg pe Ioan ca partener! mormăi Sam, pufăind din trabuc şi întorcându-se spre Grevel. Dar dacă nu l-as fi atras de partea mea, aş fi pierdut orice şansă de a avea fier.

După ce-i mulţumi lui Grevel, se descotorosi de el. Cerul de deasupra munţilor de peste Fluviu căpătase o tentă roşiatică. Curând, întreaga boltă cerească avea să devină rozalie pe margini şi albastră în rest, dar mai era până să vadă soarele răsărind de dincolo de munţi. Pietrele-potir urmau să se descarce înainte de răsărit.

Se spălă pe faţă într-un lighean, îşi pieptănă părul roşcat şi des peste cap, îşi întinse pastă de dinţi cu degetul peste dinţi şi gingii şi scuipă. După aceea îşi luă centura cu patru teci şi o punguţă care se legăna de o cureluşă şi se încinse. Îşi puse un prosop lung pe umeri drept capă, îşi luă bastonul din stejar îmbrăcat în fier şi potirul. Coborî scările. Iarba era încă umedă. În fiecare noapte, vreme de jumătate de oră, ploua, iar valea nu se zvânta decât după răsăritul soarelui. Dacă microbii şi viruşii n-ar fi fost eradicaţi complet, jumătate din oamenii care trăiau pe Valea Fluviului ar fi murit demult de pneumonie şi gripă.

Sam era din nou tânăr şi plin de vigoare, dar mişcarea tot nu-i plăcea. De fiecare dată când mergea pe jos, se gândea la calea ferată pe care ar fi vrut s-o construiască de acasă până la malul Fluviului. Dar asta i-ar îngrădi libertatea de mişcare. De ce n-ar construi, în schimb, un automobil al

cărui motor să funcţioneze pe bază de alcool obţinut din lemn?

Se trezi curând înconjurat de oameni; nu mai prididea să salute în dreapta şi-n stânga: *Saluton!* şi *Bonan Matenon!* Când ajunse la mal, îi dădu potirul său unui om care să-l aşeze pe platforma adâncită a stâncii sure, în formă de ciupercă. În adâncitură se aflau deja aproape şase sute de potire, iar mulţimea se retrase la o distanţă respectabilă. Cincisprezece minute mai târziu, din rocă ţâşni un fulger însoţit de un zgomot asurzitor. Flăcările albastre se înălţară până la şapte-opt metri înălţime, iar tunetul răsună puternic, stârnind ecouri dinspre munţi. Păstrătorii de potire numiţi pentru acea zi urcară pe stâncă şi înmânară cilindrii posesorilor lor. Sam porni cu al său către timonerie, iar pe drum se întrebă de ce nu delega pe cineva să i-l aducă în fiecare zi. În realitate, fiecare om era atât de dependent de potir, încât nu-l putea încredinţa altcuiva, fiind tot timpul cu ochii pe el.

Ajuns acasă, glisă capacul. În cele şase despărţituri se găseau micul dejun şi diverse bunătăţi.

Potirul avea un fund fals în care era ascuns un convertor energie-materie şi meniuri programate. În acea dimineaţă primise ouă cu şuncă, pâine prăjită cu unt şi gem, un pahar cu lapte, o felie de pepene, zece ţigări, o porţie de marijuana, un cub de gumă de visat, un trabuc şi o cană cu un lichior delicios.

Se aşeză să mănânce cu mare poftă şi, ridicând ochii, simţi un gust neplăcut în gură. Privind pe iubloul de la tribord (ca să nu mai aibă sub ochi uşa casei lui Cyrano), văzu un tânăr îngenuncheat. Ţinându-şi ochii închişi şi mâinile împreunate, individul se ruga. Purta doar un kilt şi un os spiralat de Peşte de Fluviu atârnat de gât cu un şnur din piele. Părul îi era blond închis, faţa lată şi trupul musculos. Dar coastele începuseră să-i iasă în evidenţă.

Credinciosul era Hermann Göring.

Sam scăpă o sudalmă şi se ridică precipitat de pe scaun, dărâmându-l, îl ridică şi-şi mută micul dejun la masa rotundă din mijlocul camerei. Individul îi stricase pofta de

mâncare în repetate rânduri. Sam nu suporta multe lucruri, dar pe ex-păcătoşi îi ura cel mai mult, iar Hermann Göring păcătuise mai abitir decât mulţi alţii şi acum, parcă pentru a-şi ispăşi păcatele, devenise mai sfânt decât oricare altul. Cel puţin aşa i se părea lui Sam, deşi Göring susţinea că era, într-un fel, cel mai josnic dintre josnici.

Du-te naibii cu umilinţa ta arogantă cu tot, spusese Sam. *Ori măcar du-o cu vânt din pupa, că pute*...

Dacă n-ar fi existat Magna Carta, pe care o redactase chiar Sam (în ciuda protestelor Regelui Ioan, repetând în felul acesta istoria) de mult i-ar fi alungat pe Göring şi pe susţinătorii lui din Parolando. În fine, cel puţin de o săptămână. Dar Carta, constituţia statului Parolando, cea mai democratică din istoria omenirii, prevedea libertatea religioasă şi libertatea neîngrădită a cuvântului. Aproape totală, mai precis. Trebuia să fie prevăzute anumite limite.

Documentul pe care-l semnase cu mâna lui îi interzicea să-i împiedice pe misionarii Bisericii Celei de-A Doua Şanse să-şi exercite dreptul la predică.

Cu toate astea, dacă Göring continua să protesteze, să ţină cuvântări, să-i convertească şi pe alţii la doctrina rezistenţei paşnice, Sam Clemens nu-şi va vedea niciodată terminat vaporul. Hermann Göring făcuse din vapor un simbol; zicea că reprezintă trufia umană, lăcomia, înclinaţia spre violenţă şi lipsa de respect faţă de planurile pe care le concepuse Creatorul pentru lumea oamenilor.

Omul nu trebuia să construiască Vapoare, ci mai curând temple impresionante pentru sufletul său. Omul nu avea nevoie acum decât de un acoperiş deasupra capului, ca să nu-l plouă, şi pereţi subţiri pentru a se bucura din când în când de puţină intimitate. Omul nu mai era nevoit să-şi câştige existenţa prin sudoarea frunţii. Alimentele şi băutura îi erau oferite de-a gata, fără să fie obligat să dea nimic în schimb, nici măcar să se arate recunoscător. Omul avea acum timp pentru a-şi hotărî destinul. Dar nu trebuia ca el să-i calce pe alţii în picioare, să-i lipsească de bunuri, iubire sau demnitate. Trebuia să dovedească respect faţă

de ceilalţi şi de sine însuşi. Dar nu putea face asta prin hoţie, tâlhărie, violenţă, dispreţ. Trebuia să...

Sam îi întoarse spatele. Göring nutrea sentimente frumoase pe care Sam le împărtăşea. Numai că Göring se înşela dacă îşi închipuia că, lingând picioarele celor care-i aduseseră pe oameni acolo, va contribui la naşterea unei Utopii sau la salvarea sufletelor. Umanitatea fusese trasă din nou pe sfoară; era folosită, maltratată şi pervertită. Resuscitarea, reîntinerirea, lipsa bolilor, mâncarea, băutura şi fumatul pe gratis, absenţa obligaţiei de a munci din greu şi a necesităţilor economice, toate erau iluzii, reprezentau acadele pentru ademenirea omenirii, aflate în faza copilăriei, către o alee întunecoasă unde... Unde, ce? Nu avea idee. Însă Necunoscutul Misterios spusese că omenirea era atrasă în cea mai mare înşelătorie imaginabilă, chiar mai crudă decât cea reprezentată de viaţa pe Pământ. Omul fusese resuscitat şi plasat pe această planetă ca subiect al unui uriaş studiu academic. Asta era tot. Iar după încheierea studiilor, Omul se va întoarce din nou în beznă şi uitare. Înşelat iarăşi.

Dar ce avea de câştigat Necunoscutul spunând asta celor câţiva oameni pe care-i selectase? De ce nu alesese un număr mai mic pentru a-l ajuta să-i înfrângă pe egalii săi, Eticii? Ce urmărea de fapt? Oare îi minţea pe Sam, Cyrano, Odiseu şi pe ceilalţi, pe care Sam încă nu-i cunoscuse?

Sam Clemens habar n-avea. Era la fel de neştiutor ca şi pe Pământ. Nu ştia decât una şi bună: voia să aibă vaporul.

Ceaţa se ridicase; perioada destinată micului dejun se încheiase. Verifică ceasul cu apă şi sună din clopotul cel mare de la timonerie. Imediat ce încetă să bată, începură fluierăturile sergenţilor. Pe întreaga suprafaţă a porţiunii late de zece mile, cunoscută şi sub numele de Parolando, se auzeau ţiuituri stridente. Apoi se auzi răpăitul tobelor şi oamenii din Parolando îşi începură ziua de muncă.

17

În Parolando trăiau 17.000 de oameni, însă Vaporul avea să ia la bord doar o sută douăzeci. Dintre ei, douăzeci erau deja siguri că se vor îmbarca. Aceştia erau Sam şi Joe Miller, Lothar von Richthofen, van Boom, de Bergerac, Odiseu, trei ingineri, Regele Ioan, plus femeile cu care împărţeau colibele, cărora li se făcuseră promisiuni de călătorie. Restul aveau să afle cu câteva zile înainte de plecare dacă trudiseră degeaba sau nu. La vremea cuvenită, numele acestora vor fi trecute pe bilete de hârtie care se vor introduce într-o cuşcă mare din sârmă. Ea se va roti, iar apoi Sam, legat la ochi, o va opri şi va extrage, unul după altul, o sută de nume. Aceşti norocoşi vor forma echipajul vaporului *Nu se închiriază*.

Acesta va avea de călătorit aproximativ cinci milioane de mile, dacă puteau da crezare vorbelor Necunoscutului. Socotind că ar parcurge în jur de 335 de mile în douăzeci şi patru de ore, vaporului i-ar lua mai bine de patruzeci şi unu de ani pentru a ajunge la capătul Fluviului. Dar nu putea parcurge zilnic această distanţă, desigur. Echipajul va trage la mal pentru a-şi petrece vacanţele pe uscat şi pentru efectuarea reparaţiilor. Vaporul putea suferi uzuri, deşi Sam plănuia să ia cu sine multe piese de schimb. O dată aflată în marş, nava nu se mai putea întoarce pentru piese de schimb şi nici nu le putea găsi în altă parte. Nu vor mai descoperi nicăieri metal pentru aşa ceva.

Lui Sam îi venea greu să creadă că va avea aproape o sută patruzeci de ani când va ajunge la izvoarele Fluviului.

Dar ce însemna asta când îl aşteptau mii de ani de tinereţe?

Privi prin iublourile babord. Câmpia era înţesată de oameni care coborau dinspre dealuri către fabrici. Dealurile din spatele său erau împânzite de alţii, aflaţi în drum spre fabricile de pe dealuri. O mică armată lucra la barajul din nord-vest, de lângă poalele munţilor. Între două dealuri înalte se ridica un zid din beton pentru a zăgăzui apa unui pârâu care-şi avea izvorul aproape în vârful muntelui. Când lacul format în spatele barajului va ajunge la cota maximă, surplusul de apă va fi folosit pentru acţionarea

generatoarelor electrice capabile să furnizeze energie morilor.

Deocamdată, energia electrică necesară provenea de la o piatra-potir. Un transformator coborâtor de tensiune de dimensiuni uriaşe, construit din aluminiu, prelua energie de trei ori pe zi, o transmitea prin fire foarte groase tot din aluminiu către un dispozitiv mare cât o clădire cu două etaje, cunoscut sub numele de batacitor. Acesta era o descoperire electronică de la sfârşitul secolului al XX-lea, care înmagazina sute de kilovolţi într-o sutime de microsecundă şi o putea elibera la orice putere, începând cu o zecime de volt şi terminând cu o sută de kilovolţi. Era prototipul de batacitor care va fi instalat pe vapor. În prezent, energia era consumată în primul rând de un dispozitiv de tăiere construit de van Boom, care tăia bucăţile de fier-nichel scoase la lumină din mina de pe câmpie. Energia putea fi folosită pentru topirea metalului. Aluminiul pentru fire şi batacitorul fuseseră fabricate cu eforturi şi costuri deosebite, din silicat de aluminiu, extras din lutul aflat sub rădăcinile ierbii de la poalele munţilor. Dar resursele se epuizaseră şi singura sursa exploatabilă din punct de vedere economic se afla acum în Soul City.

Sam se aşeză la birou, trase un sertar şi scoase un ceaslov mare legat în piele de băşică de peşte, cu paginile din hârtie fabricată din fibre de bambus. Era jurnalul său, *Memoriile unui Lazăr*. Deocamdată folosea cerneală făcută din apă şi acid tanic obţinut din coajă de stejar şi cărbune chimic pur obţinut din cărbune de lemn măcinat fin, aflat în suspensie, pentru a-şi nota întâmplările şi impresiile de peste zi. Când tehnologia din Parolando avea să atingă un nivel satisfăcător, va folosi înregistratorul electronic pe care i-l promisese van Boom.

Nici nu apucă să scrie câteva cuvinte, că auzi din nou răpăitul tobelor. Toba mare reprezenta liniile; tobele mici, punctele. Erau în codul Morse; limba, esperanto.

Von Richthofen urma să tragă la mal peste câteva minute.

Sam se ridică să privească din nou pe fereastră. Catamaranul pe care von Richthofen călătorise în aval cu trei zile în urmă se afla la jumătate de milă de mal. Prin iublourile de la tribord, Sam văzu un bărbat scund cu părul roşcovan ieşind pe porţile palatului din buşteni în care locuia Regele Ioan. În urma lui păşeau gărzi de corp şi tot soiul de linguşitori.

Regele Ioan vroia să se asigure că von Richthofen nu-i transmitea vreun mesaj secret din partea lui Elwood Hacking.

Fostul monarh al Angliei, în prezent părtaş la domnie în Parolando, purta un kilt pepit în roşu şi negru, un aranjament de prosoape care aducea cu un poncho, cizme înalte până la genunchi din piele roşie de Balaur de Fluviu. În jurul taliei purta o centură lată cu numeroase teci în care stăteau tot atâtea pumnale din oţel, o sabie scurtă şi o secure. Într-o mână ţinea un sceptru cu coroană, una dintre numeroasele surse de dispută între Sam şi Regele Ioan. Sam nu era dispus să consume metal pentru astfel de anacronisme inutile, dar Ioan insistase, iar Sam bătuse în retragere.

Găsi o oarecare alinare când se gândi la numele acestei mici naţiuni. În esperanto, Parolando însemna „ţara pereche” şi numele rămăsese, fiindcă era guvernată de doi oameni. Dar Sam nu-i spusese lui Ioan că o altă traducere putea fi „Ţara lui Twain”.

Ioan o luă pe o potecă din pământ bătătorit care ocolea clădirea joasă a unei fabrici, apoi ajunse la picioarele scării de la baza locuinţei lui Sam. Paza de corp, un individ mătăhălos, pe nume Sharkey, trase de frânghie şi clopotul cel mic slobozi un clinchet.

Sam scoase capul pe uşă şi strigă:

— Poftim la bord, Ioan!

Ioan ridică ochii albaştri spălăciţi spre el şi-i făcu semn lui Sharkey să urce înaintea lui Ioan se temea de asasini şi avea toate motivele. Pe de altă parte, se simţea ofensat că trebuia să vină acasă la Sam, însă ştia că von Richthofen îşi va prezenta raportul numai în faţa lui.

Sharkey intră, cercetă timoneria lui Sam şi se uită prin cele trei încăperi ale texasului. Sam auzi un muget, la fel de grav şi de puternic precum al unui leu, venind dinspre ultimul dintre dormitoare. Sharkey reveni imediat şi închise uşa.

— Chiar dacă-i bolnav, Joe Miller e-n stare să înghită la micul dejun trei boxeri profesionişti şi să mai ceară supliment, spuse Sam cu un zâmbet

Sharkey nu-i răspunse. Făcu un semn în dreptul iubloului şi Ioan urcă fără să se mai teamă că va cădea pradă unei ambuscade.

Catamaranul fusese tras pe uscat şi silueta delicată a lui von Richthofen traversa câmpia, ţinându-şi potirul într-o mână şi bastonul de ambasador, confecţionat din lemn, în cealaltă. Privind pe un alt iublou, Sam îl văzu pe lunganul de Bergerac conducând un pluton de soldaţi către zidul dinspre sud. Pe Livy n-o zări.

Ioan intră.

— *Bonan matenon, Johano!* îl întâmpină Sam.

Ioan se simţea tare necăjit de faptul că Sam refuza să i se adreseze cu *Via Rega Mosto* – Maiestatea Voastră – atunci când erau singuri. *La Konsulo* – Consulul – era titlul corect al fiecăruia şi până şi acesta îi venea peste mână lui Sam, care-i încuraja pe alţii să i se adreseze cu La Estro, Şeful, fiindcă asta îl înfuria peste măsură pe Ioan.

Ioan mormăi ceva şi se aşeză la masa rotundă. O altă pază de corp, un protomongol ciolănos şi impresionant prin musculatură, Zaksksromb, despre care se presupunea că murise cam prin anul 30.000 î.e.n., îi aprinse lui Ioan un trabuc uriaş. Zak, cum i se mai spunea, era, în afară de Joe Miller, cel mai puternic bărbat din Parolando. Unii susţineau că Joe Miller nu putea fi considerat om sau, cel puţin, sigur nu era homo sapiens.

Sam se gândi că ar fi bine ca Joe să se dea jos din pat. Zak îi crea o stare de iritare. Dar Joe mestecase gumă de visat drept sedativ. În urmă cu două zile, dintre ghearele unei macarale scăpase o bucată mare de siderit în timp ce Joe trecea pe sub ea. Macaragiul susţinea că fusese vorba

de un simplu accident, dar Sam avea motive să se îndoiască.

— Ai auzit ceva despre nepotul tău în ultima vreme? întrebă Sam şi pufăi din trabuc.

Ioan nu tresări, însă ochii i se dilatară uşor. Îl privi pe Sam care se aşezase între timp în faţa lui la masă.

— Nu. Era necesar?

— Mă întrebam şi eu. M-am gândit să-l invit pe Arthur la o discuţie. Nu înţeleg de ce doriţi să vă ucideţi unul pe altul. Nu suntem pe Pământ, după cum bine ştii. De ce să nu dăm uitării vechile duşmănii? Ce dacă l-ai băgat într-un sac şi l-ai aruncat în estuar? Morţii cu morţii, viii cu viii. Am putea să ne folosim de pădurile lui şi mai avem nevoie de calcar să producem carbonat de calciu şi magneziu. El are din belşug aşa ceva.

Ioan îl fulgeră cu privirea, apoi îşi plecă ochii şi zâmbi.

„Vicleanul Ioan”, gândi Sam. „Lunecosul Ioan. Josnicul Ioan.”

— Pentru a obţine lemn şi calcar, va trebui să plătim cu oţel şi arme, răspunse Ioan. N-am de gând să-i îngădui nepotului meu să pună gheara pe mai mult oţel.

— M-am gândit să abordez subiectul împreună cu tine, spuse Sam, fiindcă la amiază...

Ioan se crispă.

— Da?

— Păi, m-am gândit să ridic problema în faţa Consiliului. S-ar putea să ajungem la vot.

Ioan se linişti.

— Zău?

Sam se gândi: *Îţi închipui că ai scăpat. Îi ai pe Pedro Ansurez şi pe Frederick Rolfe de partea ta şi un vot de cinci la trei în Consiliu înseamnă respingerea...*

Se gândi din nou să suspende Magna Carta, pentru a rezolva lucrurile care nu mai sufereau amânare. Dar asta ar fi însemnat război civil, adică sfârşitul visului său.

Se învârti de colo-colo, în vreme ce Ioan îi descrise, cu voce tare şi cu detalii greţoase, modul cum o cucerise pe ultima blondă din viaţa lui. Sam se strădui să-i ignore

vorbele; mereu se enerva când îl auzea pe omul acesta lăudându-se, deşi femeile care-i cedau lui Ioan nu puteau da vina pe alţii pentru propria lor slăbiciune.

Se auzi clinchetul clopoţelului. Sosise Lothar von Richthofen. Acum purta părul lung şi astfel, cu trăsăturile lui frumoase, oarecum slave, semăna cu un Göring mai puţin îndesat, dar mai atrăgător. Cei doi se cunoscuseră destul de bine în cursul primului război mondial, întrucât luptaseră sub conducerea baronului Manfred von Richthofen, fratele mai mare al lui Lothar. Acesta din urmă avea un caracter nestăpânit, direct şi agreabil, dar în această dimineaţă zâmbetele şi purtarea degajată dispăruseră.

— Care-s veştile proaste? întrebă Sam.

Lothar luă ceaşca de whisky oferită de Sam, o dădu pe gât şi spuse:

— Sinjoro Hacking tocmai a încheiat construcţia fortificaţiilor. Soul City are acum de jur împrejur ziduri de şase metri înălţime şi trei grosime. S-a purtat urât cu mine, tare urât. M-a făcut *ofejo* şi *honkio*, cuvinte pe care nu le-am mai auzit.. Nu m-am deranjat să-i cer explicaţii.

— *Ofejo* s-ar putea să vină de la englezescul *ofay*[8], îl lămuri Sam, dar n-am auzit niciodată celălalt cuvânt. *Honkio* spuneai?

— O să le auzi la tot pasul de-acum încolo, îl linişti Lothar, dacă o să ai de a face cu Hacking. Iar de asta sunt sigur. După ce m-a potopit cu o sumedenie de vorbe jignitoare, mai ales la adresa strămoşilor mei nazişti, Hacking a trecut la treabă. Cât am trăit pe Pământ n-am auzit de nazişti, înţelegi, pentru că am murit într-un accident de avion în 1922. Părea că-l scosese ceva din sărite – poate că la început starea de nervozitate n-avea nici o legătură cu mine. Din tot ce a spus el, concluzia e că s-ar putea să întrerupă aprovizionarea cu bauxită şi alte minerale.

Sam se rezemă de tăblia mesei până când realiză gravitatea situaţiei.

---

[8] Termen dispreţuitor folosit pentru albi (n. tr.)

— Cred c-o să iau şi eu o doză de curaj, spuse el apucând sticla.

— S-ar părea că Hacking nu-i prea încântat de structura populaţiei statului său, continuă von Richthofen. Un sfert dintre ei sunt negri din Harlem care au murit între 1960 şi 1980, înţelegi, şi o optime, negri din Dahomey din secolul al XVIII-lea. Dar mai are un sfert de diverse origini: arabi wahhabi din secolul al XIV-lea, fanatici care încă mai susţin că Mahomed e profetul lor şi că se află aici doar pentru o scurtă perioadă de încercare. Mai e un sfert compus din caucazieni cu piele neagră, dravidieni, asiatici-indieni din secolul al XIII-lea şi o optime proveniţi de pretutindeni şi din toate epocile. Din secolul al XX-lea există o oarecare majoritate de o optime.

Sam dădu din cap aprobator. Deşi umanitatea resuscitată era formată din oameni care trăiseră începând cu anul 2.000.000 î.e.n. până în 2008, un sfert se născuseră după 1899, dacă estimările erau corecte.

— Hacking vrea ca Soul City să fie populat exclusiv de negri. A spus că şi atunci când trăise pe Pământ nutrise convingerea că integrarea era posibilă. Tinerii albi din vremea lui se eliberaseră de prejudecăţile părinţilor, iar el sperase. Dar în ţară nu sunt prea mulţi dintre contemporanii lui albi. Iar arabii wahhabi îl scot din minţi. Pe Pământ, Hacking a devenit musulman ştiai asta? Întâi a fost musulman negru, o varietate tipic americană. După aceea a trecut la adevăratul cult musulman, a făcu un pelerinaj la Mecca şi era foarte convins că arabii, cu toate că sunt albi, nu manifestau atitudini rasiste. Dar masacrul negrilor sudanezi de către cei de origine arabă şi istoria înrobirii negrilor de către arabi l-au tulburat. Oricum, aceşti wahhabi din secolul al XIX-lea nu sunt rasişti, ci doar fanatici religioşi care creează o mulţime de probleme. Hacking n-a spus lucrurilor pe nume, dar eu am stat acolo zece zile şi m-am convins cu ochi mei. Wahhabii vor să convertească întreaga populaţie din Soul City la tipul lor de religie şi, dacă n-o pot face pe cale paşnică vor recurge la vărsare de sânge. Hacking vrea să scape de ei şi de

dravidieni, care se consideră superiori africanilor, indiferent de culoarea pielii. În orice caz, Hacking va continua să ne furnizeze bauxită dacă-i trimitem toţi cetăţenii noştri negri în schimbul wahhabilor şi a dravidienilor. Plus o cantitate sporită de arme din oţel. La care se adaugă o cotă mai mare de siderit brut.

Sam gemu. Regele Ioan scuipă pe podea. Sam se strâmbă şi spuse:

— *Merdo, Johano!* N-o să-i îngădui nici măcar unui Plantagenet să scuipe pe podeaua mea! Foloseşte scuipătoarea or ieşi afară!

Văzându-l pe Regele Ioan că se burzuluieşte, făcu un efort să-şi domolească furia şi sentimentul de frustrare. Nu era momentul potrivit unei confruntări directe. Trufaşul ex-monarh nu va da înapoi în problema scuipatului, care era, la urma urmei derizorie.

Sam făcu un gest prin care anula ieşirea de mai devreme şi spuse:

— Să lăsăm asta. Scuipă după pofta inimii! Dar nu se putu abţine să nu adauge: Atâta vreme cât mă voi bucura şi eu de acelaşi privilegiu în casa ta, desigur.

Ioan mârâi şi băgă în gură o bucată de ciocolată. Vorbi morocănos şi indispus, ceea ce arăta că şi el se supărase, dar încerca să-şi stăpânească sentimentele.

— Sarazinul ăsta, Hacking, a mers cam departe. Eu socot că i-am sărutat îndeajuns laba aceea neagră. Cererile lui au frânat construcţia corăbiei...

— A vaporului, Ioan, îl corectă Sam. E vapor, nu corabie.

— *Boato, smoato*. Eu zic aşa, să cucerim Soul City, trecem toţi cetăţenii prin tăişul sabiei şi punem mâna pe minerale. Apoi vom putea fabrica aluminiul acolo. De fapt, tot în Soul City am putea construi şi vaporul. Şi pentru a fi siguri că nu ne mai supără nimeni, ar trebui să cucerim toate statele aflate între noi şi Soul City.

Ioan cel nebun după putere.

Cu toate acestea, Sam se simţi înclinat să-i dea dreptate, măcar în cazul de faţă. Peste aproape o lună, Parolando va poseda armele care să-i îngăduie să facă tocmai ce

propunea Ioan acum. Numai că Publia avea o atitudine prietenoasă şi notele ei de plată nu se dovedeau împovărătoare, iar Tifonujo, deşi cerea un preţ cam mare, se lăsase lipsită de toţi copacii. Era totuşi posibil ca ambele state să folosească fier-nichelul pe care-l primeau în schimbul lemnului pentru a face arme, astfel încât să atace Parolando.

Pesemne că şi sălbaticii de peste Fluviu puneau la cale acelaşi lucru.

— N-am terminat, reluă von Richthofen. Hacking a cerut ca schimbul de cetăţeni să aibă loc pe baze egale, dar nu va încheia nici un acord în acest sens decât dacă trimitem un negru pentru a trata cu el. Zice că s-a simţit insultat pentru că m-aţi trimis pe mine, fiindcă eu aş fi prusac şi de viţă aristocratică până-n măduva oaselor. Dar va trece cu vederea jignirea, fiindcă de altceva nu suntem în stare, dacă-i vom trimite data viitoare un membru al Consiliului. Unul care să fie negru.

Sam aproape că scăpă trabucul din mână.

— N-avem nici un consilier negru!

— Tocmai asta e! Cu alte cuvinte, Hacking ne sugerează să alegem unul.

Ioan îşi trecu ambele mâini prin părul roşcat care-i ajungea până pe umeri, apoi se ridică în picioare. Ochii lui albaştri ardeau pe sub sprâncenele nisipii.

— Sarazinul ăsta îşi închipuie că ne poate dicta cum să ne ocupăm de treburile noastre interne. Eu zic aşa: Război!

— Nu, stai o clipă, dragă Johano. Ai toate motivele să fii furios, după cum spunea şi bătrânul fermier când a căzut în puţ, dar adevărul e că, deşi ne putem apăra foarte bine, nu suntem în stare să invadăm şi să ocupăm teritorii întinse.

— Să ocupăm? strigă Ioan. Vom măcelări jumătate din populaţie şi o vom pune în lanţuri pe cealaltă!

— Ioan, ăă, Maiestate, după moartea ta, lumea s-a schimbat mult. De acord, există alte forme de sclavie, mai subtile, dar n-aş vrea să ne certăm încercând a le defini. Aşa cum a spus şi vulpea către găini, n-are rost să facem

tărăboi. O să numim încă un Consilier, *pro tem*[9]. Şi-l trimitem să discute cu Hacking.

— În Magna Carta nu există prevederi pentru Consilieri *pro tem*, interveni Lothar.

— Putem modifica Magna Carta, sugeră Sam.

— Va trebui să organizăm alegeri populare.

Ioan pufni plin de dispreţ. El şi Sam Clemens avuseseră multe discuţii aprinse privind drepturile cetăţenilor.

— Mai e ceva, spuse Lothar încă zâmbitor, dar pe un ton ce-i trăda exasperarea.

— Hacking cere ca lui Firebrass să i se îngăduie să facă o inspecţie. Îl interesează în mod deosebit avionul nostru.

Ioan începu să spumege.

— Ne întreabă dacă primim bucuroşi un spion.

— Nu ştiu, spuse Sam. Firebrass e şeful Statului Major al lui Hacking. S-ar putea ca el să-şi formeze o altă idee despre noi. E inginer, cred că a deţinut o diplomă universitară în fizică. Am auzit de el. Lothar, tu ce-ai aflat?

— Mi-a creat o impresie deosebită, recunoscu von Richthofen. S-a născut în 1974 la Syracuse, New York. Tatăl negru, mama jumătate irlandeză, jumătate indiană irocheză. A aparţinut celui de al doilea grup care urma să coboare pe Marte şi a fost primul care a făcut ocolul planetei Jupiter.

„Oamenii au reuşit şi asta”, se gândi Sam. „Au coborât pe Lună şi apoi pe Marte. Parcă-i ceva scos din paginile lui Jules Verne sau Frank Reade, Jr.. Fantastic şi, cu toate acestea, cu nimic mai prejos decât lumea în care ne aflăm. Sau, decât lumea simplă a anului 1910. Nimic nu putea fi explicat într-un mod care să satisfacă nevoia de înţelegere a omului.” I se părea incredibil.

— Vom dezbate problema în şedinţa de azi a Consiliului, sugeră Sam, dacă nu ai nici o obiecţie. Vom organiza alegeri generale pentru un consilier *pro tem*. În ce mă priveşte, îl propun pe Uzziah Cawber.

— Cawber a fost sclav, nu? întrebă Lothar. Nu ştiu. Hacking a spus că nu vrea sclavi eliberaţi.

---

[9] Temporar (lb. lat.)(n. tr.)

Sclavul tot sclav rămâne, gândi Sam. *Când un sclav se revoltă, ucide şi e ucis din pricina protestului său împotriva sclaviei – chiar dacă e resuscitat, el tot nu se consideră om liber. S-a născut şi a crescut într-o lume pătrunsă până-n străfunduri de esenţa sclaviei şi fiecare gând care-i trece prin minte, fiecare mişcare pe care-o face e afectată ori influenţată de sclavie. Cawber s-a născut în 1841 în Montgomery, Alabama, a învăţat să scrie şi să citească şi a slujit ca secretar în casa fostului său stăpân, l-a ucis pe fiul acestuia în 1863, a scăpat şi a plecat către vest, devenind cowboy, lucru greu de înţeles, iar apoi miner. A fost omorât de o suliţă sioux în 1876; fostul sclav ucis de unul care avea să devină sclav. Cawber e încântat de această lume – cel puţin aşa pretinde – fiindcă nimeni nu-l poate transforma sau lua ca sclav. Însă el este sclav al propriei lui gândiri şi al propriilor lui reacţii. Chiar şi atunci când îşi ţine capul sus, tresare dacă aude un plesnet de bici şi lasă capul în pământ fără ca măcar să-şi dea seama de asta…*

Oare de ce fusese readusă omenirea la viaţă? Bărbaţii şi femeile fuseseră distruşi de ceea ce se întâmplase pe Pământ şi nu vor reuşi nicicând să repare ce stricaseră. Membrii sectei A Doua Şansă susţineau că omul se putea schimba cu totul. Dar sectanţii erau o adunătură de mâncători de gumă de visat.

— Dacă Hacking îndrăzneşte să spună ceva legat de sclavie, Cawber are să-l omoare, spuse Sam. Eu zic să-l trimitem pe el.

Ioan ridică din sprâncenele nisipii în semn de mirare. Sam ştia ce gândea Ioan. Probabil că, într-un fel sau altul, se puteau folosi de Cawber.

Sam aruncă o privire la ceasul de apă.

— A venit vremea să facem turul de inspecţie. Ioan, vrei să mă-nsoţeşti? Vin şi eu peste câteva clipe, spuse el şi se aşeză la birou să-şi noteze câte ceva în jurnal.

Asta îi oferi lui Ioan prilejul de a ieşi primul, aşa cum merita un fost rege al Angliei şi al unei bune părţi din Franţa. Sam se gândi că era ridicol să-şi facă probleme din pricina unor asemenea chestiuni de protocol, însă îl detesta

atât de mult pe Ioan, încât nu suporta ca acesta să câştige nici măcar o victorie neînsemnată precum cea de acum. Preferă să mimeze că are de lucru decât să intre în conflict cu Ioan sau să iasă înaintea lui, declanşând astfel o criză de autoritate.

Sam se grăbi să ajungă din urmă grupul care cuprindea cei şase Consilieri şi reuşi asta în faţa fabricii de acid azotic. Trecură repede prin hale. Mirosurile degajate de acidul sulfuric şi cel azotic, de distilarea distructivă a lemnului pentru producerea de alcool, acetonă, creozot, terebentină şi acid acetic, băile pline cu formaldehidă şi tratarea excrementelor umane şi a lichenilor răzuiţi de pe pereţii munţilor pentru extragerea azotatului de potasiu, toate acestea, combinate, erau de ajuns pentru a face şi o hienă să verse ce-a mâncat la micul dejun. Consilierii se prăjiră şi asurziră în sala laminorului, în morile de măcinat, în forjele şi atelierele de fierărie. Se umplură din cap până în picioare de praful alb din morile de ciment şi de la fabrica de magneziu. În fabrica de aluminiu se prăjiră, asurziră şi respirără din nou aerul puturos.

Armurăria, situată pe deal, nu funcţiona la ora aceea. În afara zgomotelor îndepărtate, era linişte. Dar frumuseţea dispăruse. Pământul fusese răscolit, copacii retezaţi, iar din coşurile fabricilor aflate în amonte fumul se ridica, negru şi înţepător, de-a lungul munţilor.

În faţă le apăru van Boom, inginerul-şef care trăise la sfârşitul secolului al XX-lea şi era jumătate afrikander, jumătate zulus. Era un bărbat atrăgător, cu părul cârlionţat şi bine bronzat. Avea aproape un metru şi nouăzeci şi cântărea în jur de o sută zece kilograme. Se născuse într-o tranşee pe vremea Anilor Sângeroşi.

Îi salută destul de cordial (ţinea la Sam şi tolera prezenţa lui Ioan), dar nu zâmbi ca de obicei.

— E gata, spuse el, dar vreau să ţineţi seama de obiecţiunile mele. Jucăria e simpatică, face zgomot pe săturate, arată impresionant şi poate ucide. Dar reprezintă o risipă şi-i lipseşte eficienţa.

— Te exprimi ca un membru al Congresului, îi reproşă Sam.

Van Boom îi conduse pe uşa impunătoare a unei construcţii din bambus şi le arătă arma din oţel aflată pe o masă. Apoi o ridică. Chiar şi în mâinile lui mari, pistolul era uriaş. Trecu pe lângă ei şi ieşi afară în soare. Sam îşi pierdu răbdarea. Întinsese mâna să ia arma, iar individul îl ignorase. Dacă van Boom vroia să facă o demonstraţie în aer liber, de ce nu spusese aşa de la bun început?

— Inginerii ăştia! bolborosi Sam. Apoi ridică din umeri. Ţi-ar veni mai uşor să atingi un catâr cu degetul între ochi decât să-i schimbi obiceiurile lui van Boom.

Acesta ridică arma în aer, făcând metalul cenuşiu-argintiu să sclipească în razele soarelui.

— Asta e pistolul Mark I, îi lămuri el. Numit astfel fiindcă l-a inventat Şeful.

Supărarea lui Sam se topi ca gheaţa de pe Mississippi la vremea dezgheţului.

— E o armă cu cremene, care se încarcă pe la culasă, poate trage foc cu foc şi are ţeava ghintuită şi capacitate de penetrare. Rămase cu arma în mâna dreaptă şi continuă: Iată cum se încarcă. Se împinge înainte pârghia de blocare pe de partea stângă a ţevii. Acest lucru eliberează închizătorul culasei. Se apasă apoi în jos ţeava cu mâna stângă. Această mişcare împinge garda trăgaciului în pat, unde pavăza acţionează ca braţ pentru armarea cocoşului.

Băgă mâna într-o desagă atârnată de curea şi scoase un obiect mare şi cenuşiu de formă semisferică.

— Acesta e un glonţ din bachelită sau formaldehid-fenol, o răşină, de calibrul şaizeci. Se împinge glonţul, aşa cum vedeţi, până când intră în ghidajele ţevii.

Apoi extrase din aceeaşi desagă un pachet lucios al cărui conţinut era de culoare neagră.

— Aceasta este o încărcătură de praf negru de puşcă învelit în azotat de celuloză. Curând vom avea cordită în locul prafului de puşcă. Asta, dacă vom folosi arma. Acum, introducem încărcătura în cameră cu capătul care conţine

amorsa înainte. Amorsa e un filament din hârtie azotată, impregnată cu praf de puşcă. După aceea ridic ţeava cu mâna stângă, în felul acesta, blocând-o în poziţie de tragere. Acum Mark I este pregătit de tragere. Dar, în cazuri extreme, când amorsa nu ia foc, se poate turna praf în locaşul de lovire plasat puţin în faţa dispozitivului de ochire. Dacă se întâmplă să dea rateu, arma poate fi armată cu degetul mare. Trebuie remarcat că vrana de pe partea dreaptă a scutului apără faţa trăgătorului.

Un om adusese o ţintă mare din lemn şi o fixase într-un cadru aşezat pe patru picioare. Ţinta era aşezată la vreo douăzeci de metri. Van Boom se întoarse către ea, ţinu pistolul întins înainte şi ţinti prin mecanismul de ochire.

— Daţi-vă înapoi, domnilor, îi sfătui el. Căldura degajată de trecerea prin aer va face să ardă stratul protector al glonţului şi va lăsa o dâră subţire de fum pe care o veţi putea vedea. Glonţul din plastic trebuie să fie de calibru mare din cauza greutăţii lui reduse. Dar acest lucru sporeşte rezistenţa opusă de aer la înaintare. Dacă hotărâm să folosim această armă, deşi eu mă opun cu toată convingerea, am putea să mărim calibrul la şaptezeci şi cinci pentru Mark II. Raza de lovire eficientă este de aproximativ cincizeci de metri, însă peste treizeci de metri precizia scade, şi nici până la distanţa asta nu ne putem lăuda cu rezultate prea grozave.

Cremenea era în percutor. La apăsarea pe trăgaci, percutorul avea să cadă şi să zgârie suprafaţa aspră a frizei. Friza acoperea cavitatea de amorsare şi trebuia împinsă în faţă de cremene, lăsând liber filamentul amorsei încărcăturii de praf de puşcă.

Se auzi un declic în clipa în care mecanismul de declanşare eliberă cocoşul, urmă aprinderea instantanee a filamentului şi un bubuit. Declicul-flacără-bubuitul ţinură cât ai spune clic-fâs-bum şi, între declic şi bubuitură, van Boom avu timp destul să şi aducă arma pe linia ţintei după ce fusese azvârlită înapoi de lovitura cocoşului greu şi a cremenei.

Într-adevăr, glonţul lăsă o dâră delicată de fum, care se risipi repede în vântul ce bătea cu aproximativ treizeci de kilometri pe oră. Van Boom sigur mai exersase tragerea, pentru că glonţul lovi ţinta aproape în centru. Pătrunse pe jumătate în lemnul moale de pin, se sfărâmă şi lăsă o gaură mare în urma sa.

— Glonţul nu va pătrunde prea adânc în trupul unui om, spuse van Boom, dar va face o gaură mare. Iar dacă loveşte în apropierea vreunui os, fragmentele lui l-ar sparge.

În continuare, vreme de o oră, Consulii şi Consilierii fericiţi traseră de zor unul după altul. Deşi puţin temător, pentru că până atunci nu mai văzuse vreo armă de foc, Regele Ioan se arătă deosebit de încântat. Cunoscuse praful de puşcă la vreo câţiva ani după ce fusese resuscitat, iar atunci văzuse doar bombe şi rachete.

— Domnilor, spuse van Boom, dacă veţi continua tot aşa, veţi termina toată provizia de gloanţe, şi confecţionarea cere multă manoperă şi materie primă. Tocmai de aceea mă opun ideii de a face mai multe. Mai am şi alte obiecţiuni: unu, arma are precizie doar la distanţe mici; doi, încărcarea şi tragerea cer mult timp şi un arcaş bun poate doborî trei pistolari înainte ca aceştia să-şi reîncarce armele, rămânând în acelaşi timp în afara razei lor de acţiune. Pe de altă parte, gloanţele din plastic sunt irecuperabile, în vreme ce săgeţile, da.

— Toate astea-s vorbe fără noimă! îl puse Sam la punct. Simplul fapt că avem asemenea arme dovedeşte superioritatea noastră tehnologică şi militară. I-am speria de moarte pe jumătate din duşmani chiar înainte de începerea bătăliei. Pe de altă parte, uiţi cât timp îţi trebuie să pregăteşti un arcaş bun, iar pistolul poate fi mânuit după o lecţie destul de scurtă.

— Adevărat, îl aprobă van Boom. Dar ar putea doborî pe cineva? Fiindcă veni vorba, mă gândeam să fac arbalete din oţel. Nu pot fi manevrate la fel de repede ca arcurile, dar nu necesită pregătire îndelungată, iar săgeţile pot fi

recuperate, iar acestea pot fi mult mai periculoase decât jucăriile astea zgomotoase şi puturoase.

— Nici vorbă, domnule! spuse Sam. Nici să nu te gândeşti! Insist să producem cel puţin două sute de pistoale. Vom înarma un grup care se va numi Pistolarii din Parolando. Ei vor deveni spaima Fluviului – stai să vezi! O să te convingi curând!

18

Deşi nu-i stătea în obicei, Ioan îl susţinu pe Sam. Insistă ca primele pistoale să intre în posesia lui şi a lui Sam, iar următoarele douăsprezece în dotarea pazei lor de corp. Abia după aceea avea să fie organizat şi antrenat noul grup.

Sam i se arătă recunoscător lui Ioan pentru sprijin, dar îşi spuse în gând să verifice oamenii care vor forma grupul de pistolari. Nu voia ca acesta să fie alcătuit cu precădere din oameni loiali lui Ioan.

Van Boom nu se osteni să-şi ascundă nemulţumirea:

— Să vă spun ceva! Iau un arc bun din lemn de tisă şi douăsprezece săgeţi şi mă aşez la cincizeci de metri. La un semnal, voi opt înaintaţi spre mine, trăgând după pofta inimii cu Mark I – iar eu vă voi doborî pe toţi înainte să vă apropiaţi pentru a mă lovi! Facem târgul? Eu sunt gata să-mi risc viaţa!

— Nu fi copil, îl sfătui Sam.

Van Boom îşi dădu ochii peste cap.

— Eu, copil?! Voi puneţi Parolando în primejdie – şi *pe deasupra*, vaporul – fiindcă vreţi *pistoale* cu care să vă jucaţi!

— După ce sunt gata pistoalele, poţi să faci arcuri câte vrei, spuse Sam. Uite! Pentru Pistolari o să confecţionăm şi o armură. Asta o să te determine să-ţi schimbi părerea. De ce nu mi-a venit ideea mai devreme? Păi, oamenii noştri vor fi înveşmântaţi în oţel care va frânge armele epocii de piatră ale duşmanilor noştri de parcă ar fi paie. Să-i lăsăm pe ei să folosească săgeţi cu vârf din cremene. Vor sări din

platoşele de oţel, iar Pistolarii vor avea timp din belşug să tragă până-i vor goni pe duşmani dincolo de hotarele propriului lor stat!

— Uitaţi că a trebuit să dăm în schimb minereu şi chiar arme din metal contra alimente şi materie primă, nu se lăsă van Boom. Duşmanul va avea săgeţi cu vârfuri din oţel care pot trece şi prin armuri. Amintiţi-vă de Crecy şi de Agincourt.

— Nimeni nu se mai poate înţelege cu tine, constată Sam. Cred că eşti *pe jumătate* turc, atât de încăpăţânat ai devenit.

— Dacă părerile dumneavoastră sunt reprezentative pentru rasa albă, atunci mă bucur că-s pe jumătate zulus, îi răspunse van Boom.

— Nu fi arţăgos, îl îndemnă Sam. Să-ţi spun ceva, o să numim arma van Boom-Mark I. Ce părere ai?

— Prefer să nu-mi leg numele de ea, se ţinu băţos inginerul. O să vă fac cele două sute de pistoale. Dar aş vrea să introduc în fabricaţie o versiune îmbunătăţită, acea Mark II, despre care v-am vorbit.

— Să producem întâi două sute din acestea, iar după aceea vom trece la Mark II, propuse Sam. N-aş vrea să pierdem prea mult timp tot încercând să obţinem arma perfectă, pentru ca apoi să ne trezim dintr-o dată că nu avem nici una în caz de nevoie. Şi totuşi…

Vorbi pe îndelete despre Mark II. Avea o pasiune pentru dispozitivele mecanice. Pe Pământ inventase o serie de lucruri care îl făcuseră bogat. Şi mai era şi maşina de cules litere tip Paige, în care-şi îngropase – şi acesta era adevărul – toată averea pe care o agonisise din cărţi.

Sam se gândi la monstruoasa maşină de cules şi la modul în care-l adusese la sapă de lemn. Vreme de-o clipă, Paige şi Boom părură să se contopească şi se simţi vinovat şi puţin îngrozit.

Apoi van Boom se plânse în legătură cu materialele şi manopera investite în PAZ-1, prototipul aparatului de zbor. Sam nu-l luă în seamă. Plecă împreună cu ceilalţi spre hangarul care se afla pe câmpie, la o milă depărtare de

locuinţa sa. Aparatul era finisat parţial, dar la vremea primului zbor avea să arate la fel de scheletic şi de plăpând ca şi acum.

— Seamănă cu unele avioane construite în 1910, constată von Richthofen. Când o să mă aşez în carlingă, o să rămân în bătaia vântului de la brâu în sus. Toată maşinăria asta seamănă mai mult cu o libelulă. Principalul scop e să testăm eficienţa motorului pe bază de alcool obţinut din lemn şi materialele folosite la fabricarea aparatului.

Von Richthofen promise că în decurs de trei săptămâni va efectua primul zbor. Îi arătă lui Sam planurile pentru lansatoarele de rachete care vor fi aşezate sub aripi.

— Avionul poate transporta circa şase rachete mici, dar va fi bun în primul rând pentru cercetare. Nu poate prinde o viteză mai mare de şaptezeci de kilometri pe oră împotriva vântului. Dar va fi plăcut să zbor cu el.

Sam rămase dezamăgit că aparatul nu avea decât un loc. Aştepta cu nerăbdare să zboare pentru prima oară în viaţă – adică în a doua lui viaţă. Von Richthofen îl linişti însă, anunţându-l că următorul prototip va fi de două locuri, iar Sam va deveni primul pasager.

— După ce-l testezi minuţios, spuse Sam. Se aştepta ca Ioan să protesteze, insistând ca el să fie plimbat primul. Dar se vedea limpede că Ioan nu era prea dornic să se ridice de la pământ.

Făcură ultima oprire la şantierul naval, situat la jumătatea drumului dintre hangar şi locuinţa lui Sam. Ambarcaţiunea aflată în îngrăditura din buşteni de pin avea să fie terminată într-o săptămână. ***Balaurul de Fier I*** era prototipul amfibiu al şalupei care va intra în dotarea marelui vapor. Era o alcătuire minunată, făcută din magnaliu, lungă de aproape zece metri, de forma unui crucişător al Marinei Americane, având însă roţi şi trei turele pe puntea ei zveltă. Acţionată cu abur şi arzând alcool obţinut din lemn, putea fi folosită pe apă şi pe uscat, avea un echipaj format din unsprezece oameni şi era, cel puţin aşa susţinea Sam, invincibilă.

Bătu uşor cu palma în corpul şalupei şi spuse:

— De ce să ne facem probleme că n-avem arcaşi? Sau că avem numai asta? Cu o asemenea forţă implacabilă putem sfărâma un regat. E dotată cu un tun acţionat de abur cum n-a văzut nici Pământul, nici lumea asta. Are un cazan atât de mare fiindcă e propulsat de forţa aburului.

Una peste alta, turul îl făcuse fericit. Adevărat, planurile pentru marele Vapor abia fuseseră schiţate, însă ele cereau timp. Pentru început, problema cea mai arzătoare era protejarea statului, iar pregătirile pentru construirea Vaporului îi dădeau o stare de bună dispoziţie. Îşi frecă mâinile satisfăcut şi pufăi dintr-o havană abia aprinsă, trăgând fumul verzui adânc în plămâni.

Iar apoi o văzu pe Livy.

Iubita lui Livy, care bolise îndelung şi murise în cele din urmă în Italia în 1904.

Revenită la viaţă, tinereţe şi frumuseţe dar, vai, nu la pieptul lui.

Păşea spre el ducându-şi potirul de toartă şi purtând un kilt tivit cu o bordură stacojie care-i venea până la jumătatea coapselor şi un văl străveziu drept sutien. Avea un trup încântător, picioare lungi, trăsături frumoase. Fruntea îi era înaltă şi de un alb strălucitor. Ochii, mari şi sclipitori. Buzele, pline şi arcuite; zâmbetul atrăgător; dinţii, mici şi foarte albi. De obicei purta părul cu cărare, pieptănat atent, dar răsucit într-un coc. Acum ţinea după ureche o floare purpurie asemănătoare cu trandafirul care creştea pe plantele agăţătoare care împodobeau arborii de fier. Salba de la gât era confecţionată din vertebre spiralate de peşte cu corn.

Sam simţi că i se strânge inima.

Se legănă venind spre el, iar sânii îi jucau sub ţesătura semitransparentă. Iat-o pe Livy a lui, care fusese întotdeauna atât de modestă, îmbrăcase rochii închise la culoare, fără decolteu şi lungi până la călcâie şi nu se dezbrăcase niciodată în faţa lui pe lumină. Acum Livy îi amintea de femeile pe jumătate despuiate din Insulele Sandwich. Avu un sentiment de jenă, ştia el de ce. Senzaţia

de uşoară greaţă pe care-o trăise în prezenţa băştinaşilor se datorase atât nedoritei atracţii pe care femeile o exercitaseră asupra lui cât şi repulsiei, fiecare dintre aceste stări fiind legată de cealaltă şi neavând vreo legătură cu localnicii *per se*.

Livy crescuse într-un mediu puritan, dar asta n-o făcuse inflexibilă. Pe Pământ deprinsese să bea şi-i plăcuse berea, ba chiar fumase în câteva rânduri şi devenise oarecum păgână sau, mai curând, îşi arătase îndoiala faţă de dogmă. Îl tolerase chiar şi pe el, care blestema mereu şi uneori, dacă se întâmpla să nu aibă fetele prin preajmă, îşi permitea să fie mai slobodă la gură. Acuzaţiile că ea îi cenzurase cărţile şi le făcuse astfel să-şi piardă din virilitate loveau în cine nu trebuia. Mai toată cenzura o aplicase chiar el.

Da, Livy se dovedise întotdeauna adaptabilă.

Poate depăşise măsura. Acum, după ce nu-l văzuse douăzeci de ani, se îndrăgostise de Cyrano de Bergerac. Iar Sam trăia cu neplăcutul sentiment că franţuzul trezise în ea ceva ce i-ar fi stat şi lui în putere dacă n-ar fi fost atât de inhibat. Dar după aceşti ani petrecuţi pe malul Fluviului şi după ce mestecase destulă gumă de visat, multe dintre reţinerile dinainte dispăruseră.

Dar era prea târziu.

Doar dacă Cyrano ar fi dispărut...

— Bună, Sam, îl salută ea. Cum îţi merge când vremea e atât de frumoasă?

— Aici fiecare zi e frumoasă, îi răspunse el. Nici măcar nu poţi înjgheba o conversaţie despre vreme, pe lângă faptul că n-ai cum s-o schimbi.

Ea râse cristalin.

— Hai cu mine până la piatra-potir. Se apropie ora prânzului.

Se jura în fiecare zi să nu se mai apropie de ea, fiindcă fiecare întâlnire îl îndurera. Şi cu toate astea, profita până şi de cea mai mică şansă de a fi cât mai aproape.

— Şi Cyrano?

— A, e tare fericit fiindcă, până la urmă, a primit şi el o floretă. Bildron, armurierul, i-a promis că o va căpăta primul, după tine şi ceilalţi Consilieri, desigur. Atât de greu i-a venit să se împace cu gândul că n-o să mai ţină niciodată o floretă în mână... Apoi a auzit de meteorit şi am venit încoace, iar acum cel mai vestit spadasin din lume va avea prilejul de a demonstra tuturor că reputaţia lui n-a fost o minciună, aşa cum susţin unii.

— Stai puţin, Livy. N-am spus că oamenii au minţit în privinţa reputaţiei lui. Am susţinut doar că s-au făcut unele exagerări. Eu încă nu cred istoria aceea despre felul cum a ţinut singur în şah două sute de spadasini.

— Bătălia de la Porte de Nesle a avut loc în realitate! Şi n-au fost două sute! Sam, şi tu eşti unul dintre cei care scornesc neadevăruri, aşa ai făcut dintotdeauna. Erau o adunătură de ucigaşi plătiţi, vreo sută sau cam pe-acolo. Chiar dac-ar fi fost doar douăzeci şi cinci, adevărul e că Cyrano i-a atacat cu mâna goală ca să-şi salveze prietenul, cavalerul de Lignieres. A ucis doi şi a rănit şapte, iar pe restul i-a alungat. Asta-i adevărul gol-goluţ!

— Nu vreau să mă cert asupra meritelor bărbatului tău, spuse el. Şi nici pentru altceva. Să discutăm aşa cum aveam noi obiceiul, pe vremea când ne simţeam bine împreună – înainte de a te îmbolnăvi.

Livy se opri. Se întunecă la chip.

— Ştiam eu că ai urât boala mea.

— Nu asta a fost cauza. Cred că mă simţeam vinovat pentru că erai bolnavă, de parcă putea fi cineva învinovăţit Dar nu te-am urât niciodată pe motivul ăsta. Dacă ar fi fost să detest pe cineva; eu o meritam pe deplin.

— N-am spus ca m-ai urât, explică Livy. Am spus că n-ai suportat boala, şi ai dovedit-o în multe feluri. Oh, poate că-ţi închipuiai că eşti plin de nobleţe, bunătate şi iubire, iar de cele mai multe ori chiar aşa ai şi fost. Dar au existat şi destule momente când privirile, vorbele, bolboroselile şi gesturile... cum să te descriu mai exact? Nu reuşesc, dar ştiam că mă respingeai, uneori mă detestai, fiindcă eram bolnavă.

— Ba nu! strigă el atât de tare, încât atrase privirile curioase ale câtorva.

— De ce mai insişti? Adevărat ori nu, acum tot nu mai are importanţă. Te-am iubit atunci şi, într-un fel, încă te iubesc. Dar nu ca la început.

Cât mai avură de mers pe drumul care traversa câmpia, Sam rămase tăcut. Trabucul avea un gust de parcă ar fi fost făcut din iarba sconcsului.

Cyrano nu apăru. Supraveghea construcţia unei secţiuni din zidul de apărare de pe malul Fluviului. Asta îl bucură pe Sam. Îi venea greu s-o întâlnească pe Livy singură, dar nu putea suporta s-o vadă alături de franţuz.

Fără să mai scoată vreo vorbă, se despărţiră.

În cale îi apăru o femeie frumoasă cu părul bogat, de culoarea mierii şi aşa reuşi să mai uite de sentimentele pe care le nutrea faţă de Livy. Se numea Gwenafra. Murise la vârsta de aproape şapte ani într-o zonă care trebuie să fi fost Cornwall, pe vremea când fenicienii sosiseră în acele părţi pentru a exploata minele de staniu. Fusese resuscitată printre oameni care nu ştiau limba celtică şi adoptată de un grup care vorbea engleza. După cum îi descria, unul dintre ei fusese Sir Richard Burton, pe care Sam avea impresia că-l văzuse pe mal înainte de căderea meteoritului. Burton şi prietenii săi construiseră o ambarcaţiune cu pânze şi porniseră spre izvoarele Fluviului, lucru explicabil pentru un om care-şi petrecuse jumătate din viaţă explorând zonele sălbatice ale Africii şi ale altor continente. Pe Pământ, Burton căutase izvoarele Nilului şi descoperise lacul Tanganika. Ajuns pe această lume, pornise din nou căutarea sursei singurului fluviu – cel mai mare dintre toate – fără să se teamă că ar putea avea zece sau chiar douăzeci de milioane de mile lungime.

După mai bine de-un an, ambarcaţiunea lui fusese atacata de răufăcători şi unul dintre ei o înjunghiase pe micuţa Gwenafra cu un cuţit din piatră şi o azvârlise în Fluviu, unde se înecase. Se trezise în ziua următoare undeva departe, în emisfera nordică. Vremea era mai rece, soarele mai palid, iar oamenii de acolo susţineau că nu

trebuia să mergi decât cale de douăzeci de mii de pietre-potir pentru a ajunge într-un ţinut unde jumătate din timp soarele era deasupra munţilor, iar restul timpului ascuns de ei. Acolo trăiau oameni păroşi, cu chipuri simiene, înalţi de trei metri şi cântărind peste trei sute de kilograme.

(Acest lucru era adevărat, Joe Miller fiind unul dintre titantropii din acea zonă.)

Oamenii din amonte care o adoptaseră vorbeau *suomenkielta*, ceea ce în engleză însemna finlandeză. Nu departe în josul Fluviului, trăiau suedezi din secolul al XX-lea, oameni paşnici. Gwenafra dusese o viaţă destul de fericită alături de părinţii ei adoptivi. Învăţase finlandeză, suedeză, engleză, un dialect chinez din secolul al IV-lea î.e.n. şi esperanto.

Într-o bună zi se înecase accidental şi se trezise în aceste părţi. Încă şi-l amintea pe Burton; păstra cu sfinţenie dragostea pe care o nutrise faţă de el. Dar având un caracter realist, era gata să iubească şi alţi bărbaţi. Şi, după cum auzise Sam, avusese un iubit de care tocmai se despărţise. Acum voia un bărbat care să-i fie credincios, calitate greu de găsit pe această lume.

Sam simţi o atracţie irezistibilă faţă de ea. Singurul lucru care-l împiedica să-i propună convieţuirea era teama de a n-o înfuria pe Livy. O asemenea temere era ridicolă; atâta vreme cât trăia cu Cyrano, Livy nu avea dreptul să-i spună cum să-şi organizeze viaţa. Pe de altă parte, Livy arătase limpede că nu-i păsa de viaţa intimă ori publică a lui Sam. Cu toate astea, în mod inexplicabil, Sam se temea să-şi aducă o altă femeie în colibă. Nu vroia să rupă şi ultima legătură, oricât de firavă ar fi fost.

Flecari câtva timp cu Gwenafra şi se convinse că încă nu-şi găsise pe nimeni.

19

Prânzul se dovedi dezamăgitor. „Ruleta” ascunsă undeva în fundul fals al potirului, ca la o aruncare nefericită de zaruri, îi oferi o masă pe care doar un indian goshute ar fi

fost în stare s-o mănânce, dar până şi acesta ar fi înghiţit-o cu noduri. Sam aruncă totul, dar reuşi să se consoleze cu două trabuce, ţigări şi aproximativ două sute de mililitri de băutură cu un gust delicios, dar neobişnuit. Papilele lui gustative începură să freamăte doar de mirosul ei.

Întâlnirea cu Ioan şi Consiliul dură trei ore. După o gâlceava pe cinste şi câteva încercări de a rezolva neînţelegerea prin vot, hotărâră să prezinte oamenilor chestiunea de amendare a Cartei, astfel încât să poată fi ales un Consilier *pro tem*. Ioan ţinu lucrurile în loc vreme de cel puţin o oră, susţinând că nu era nevoie de supunere la vot. Consiliul putea să afirme de-a dreptul că amendamentul fusese votat şi cu asta basta. Oricât i s-ar fi explicat, în mintea lui Ioan nu era loc pentru asemenea probleme. Iar asta nu pentru că-i lipsea inteligenţa, ci pentru că, emoţional vorbind, nu era capabil să înţeleagă şi să accepte democraţia.

Votară în unanimitate să accepte vizita lui Firebrass ca trimis oficial al lui Hacking. Numai că trebuia să fie urmărit pas cu pas.

După toate acestea, Ioan se ridică şi ţinu o cuvântare, sărind uneori de la exprimarea în esperanto la cea în franceza normandă, mai ales când se lăsa cuprins de emoţie. Considera că, înainte de a fi invadat el însuşi, statul Parolando ar trebui să invadeze Soul City. Acţiunea putea începe de îndată ce erau gata pistoalele şi vehiculul amfibiu, *Balaurul de Foc I*. Era însă recomandabil să pună la încercare tăria armelor şi curajul trupelor mai întâi împotriva Noii Britannii. Spionii săi erau siguri că Arthur plănuia să-i atace foarte curând.

Oamenii lui de paie îl sprijiniră, dar ceilalţi, inclusiv Sam, votară împotriva unei asemenea acţiuni. Ioan se făcu roşu la chip, înjură şi bătu cu pumnul în masă, dar nimeni nu vru să se răzgândească.

După masa de seară, tobele transmiseră un mesaj din partea lui Hacking: Firebrass avea să sosească a doua zi, cu puţin înainte de amiază.

Sam se retrase în birou. La lumina lămpilor care ardeau ulei de peşte – curând aveau să folosească energia electrică – van Boom, Tanya Velitsky, John Wesley O'Brien, inginerii şi el analizară diferite idei privind modul de realizare a Vaporului şi făcură schiţe preliminare. Hârtia era deocamdată o raritate şi pentru desene vor avea nevoie de cantităţi enorme. Van Boom spuse că vor fi obligaţi să aştepte până când vor putea fabrica un anumit tip de plastic. Pe acest material puteau trasa schiţe cu un „creion" magnetizat, corecturile urmând a fi făcute foarte lesne prin demagnetizare. Sam aprecie soluţia propusă. Numai că el vroia să înceapă construcţia Vaporului în momentul în care vehiculul amfibiu va fi terminat. Van Boom spuse că nu putea fi de acord cu acest lucru. Aveau prea multe probleme de rezolvat.

Înainte de încheierea întrunirii, van Boom scoase un pistol Mark I dintr-un sac.

— Acum avem zece, explică el. Acesta e al dumneavoastră, cu complimente din partea Grupului de Ingineri din Parolando. Aveţi şi douăzeci de pachete de praf de puşcă, împreună cu douăzeci de gloanţe din plastic. Puteţi dormi cu ele sub pernă.

Sam îi mulţumi, apoi inginerii plecară şi baricadă uşa. După aceea se duse în camera din spate să stea la palavre cu Joe Miller. Joe era încă treaz, dar spuse că nu va mai lua sedative înainte de culcare. Trebuia să se scoale devreme a doua zi. Sam îi ură noapte bună uriaşului şi se duse în dormitorul alăturat timoneriei. Dădu de duşcă două înghiţituri de whisky şi se întinse în pat. După o vreme reuşi să aţipească, deşi se temea că ploaia de la ora trei îl va trezi ca de obicei şi nu va mai fi în stare să adoarmă din nou.

Se trezi, dar ploaia încetase de mult. De undeva se auzeau strigăte, apoi răsună o explozie care clătină timoneria. Sări din pat, îşi trase repede un kilt pe el, înşfacă o secure şi dădu fuga în timonerie. Îşi aminti brusc de pistol, dar hotărî să se întoarcă după el când va afla ce se petrece,

Fluviul era încă învăluit în ceaţă, dar dinspre el se revărsau sute de siluete întunecate, iar ici şi colo se zăreau vârfurile unor catarge. Pretutindeni pe întinsul câmpiei şi pe dealuri se agitau făclii. Tobele începură să bată.

Se auzi o nouă detunătură. O strălucire în noapte şi trupuri ce zburau prin aer în toate direcţiile.

Privi pe iubloul de la tribord. O mulţime de oameni ieşeau pe porţile împrejmuirii din buşteni care apăra palatul lui Ioan. Printre aceştia se zărea şi silueta mătăhăloasă a lui Ioan.

Curând apărură din ceaţă şi alţi oameni. În lumina puternică a stelelor se vedeau cum se aliniază şi pornesc înainte şir după şir. Primele rânduri ale invadatorilor ajunseseră deja în fabrici şi înaintau rapid pe câmpie, către poalele dealurilor. Dinăuntrul fabricilor răsunară explozii menite să-i alunge pe apărători. Iar apoi, Sam văzu o flacără roşie dispărând imediat şi ceva negru ţâşnind în direcţia lui. Se aruncă la podea. Se auzi o detunătură dedesubtul lui, podeaua gemu şi se arcui, iar geamurile din sticlă implodară. O adiere de fum înecăcios îi ajunse la nări, apoi dispăru.

Ar fi trebuit să se ridice şi să o rupă la goană, dar nu reuşi. Era asurzit şi împietrise locului. Oricând putea fi lansată o nouă rachetă care să nu-şi mai greşească ţinta.

Se simţi apucat de umăr şi ridicat în aer. Apoi un braţ îi trecu pe sub picioare şi se trezi cărat afară. Braţele şi pieptul uriaşului erau foarte păroase, musculoase şi calde ca ale unei gorile. O voce care parcă venea de la capătul unui tunel îi tună în ureche:

— Ia-o uzurel, Şefu'.

— Pune-mă jos, Joe. N-am nimic, doar că mi-e ruşine. Aşa şi trebuie: să mă ruşinez.

Starea de şoc se risipea, în locul ei instalându-se un calm relativ. Apariţia masivului titantrop îi dădea curaj. Dragul de Joe – o fi fost el o creatură subumană nu deosebit de inteligentă, dar valora cât un batalion.

Joe îşi îmbrăcă armura din piele. Într-o mână ţinea o secure enormă din oţel cu două tăişuri.

— Cine-z aztia? mugi el. Din Zoul Zity?

— Habar n-am, răspunse Sam. Eşti în stare să lupţi? Te mai doare capul?

— Doare. Daa, pot ză lupt. Unde plecăm de-aizi?

Sam îl îndrumă spre poalele dealului, către locul unde oamenii se strângeau în jurul lui Ioan. Îşi auzi numele strigat, se întoarse şi văzu silueta deşirată a lui de Bergerac, având-o pe Livy alături. Era înarmată cu un scut mic şi rotund din stejar îmbrăcat în piele şi o suliţă cu vârf din oţel. Cyrano se fălea cu o armă lungă, având o strălucire mată. Sam făcu ochii mari. Era o floretă.

— *Morbleu!* strigă Cyrano, apoi trecu la esperanto: Armurierul tău mi-a dat-o imediat după masa de seară, zicând că n-are rost să mai aştepte.

Îşi roti floreta, tăind aerul cu un şfichiuit puternic.

— Mă simt din nou viu. Oţel, oţel ascuţit!

O explozie din apropiere îi făcu pe toţi să se azvârle la pământ. Sam rămase întins până se convinse că nu aveau să fie loviţi de o a doua rachetă şi privi spre timonerie. Primise o lovitură directă; faţada fusese pulverizată; focul cuprinsese o porţiune, urmând să ajungă imediat în texas. Jurnalul fusese cuprins de flăcări, dar putea să-şi recupereze potirul ceva mai târziu. El era indestructibil.

În următoarele câteva clipe, armele bazuka aflate pe umerii trăgătorilor din Parolando sloboziră proiectile din lemn, având cozile cuprinse de jerbe de scântei, care se ridicară în aer, descriind traiectorii nesigure. Proiectilele căzură în apropierea sau chiar în mijlocul grupurilor de duşmani şi explodară ca nişte mingi de flăcări, făcând mult fum, care se risipi repede în vânt.

Trei gonaci sosiră să raporteze care era situaţia Atacul fusese lansat din trei poziţii, toate situate în apropierea Fluviului. Grosul trupelor era concentrat în această zonă, cu scopul clar de a-i captura pe conducătorii din Parolando, fabricile mai mari şi vehiculul amfibiu. Celelalte două corpuri de armată se aflau pe flancuri, la depărtare de aproximativ o milă. Forţa invadatoare era compusă din oameni din Noua Britannie şi Kleomenujo şi din ulmacii de

peste Fluviu. Aceştia erau sălbatici care trăiseră în Siberia în jurul anului 30.000 î.e.n. şi ai căror urmaşi migraseră, traversând strâmtoarea Bering, devenind amerindieni.

De nimic nu-i bun serviciul de spionaj al lui Ioan, gândi Sam. Doar dacă nu cumva are şi el vreun amestec în atacul ăsta. Dar dacă ar fi aşa, n-ar mai rămâne aici, unde riscă să fie ucis în orice clipă... Oricum, Arthur din Noua Britannie n-ar face nici în ruptul capului un târg cu unchiul care l-a ucis.

Rachetele continuau să zboare de o parte şi de alta, iar focoasele de aproape două kilograme de exploziv şi schijele din fragmente de piatră făceau multe victime. Cei din Parolando erau avantajaţi; se puteau lipi de pământ, iar rachetele lor explodau în mijlocul atacatorilor aflaţi în marş. Pentru a-şi atinge scopul, invadatorii erau nevoiţi să înainteze.

Cu toate acestea, era înspăimântător să te faci una cu pământul, aşteptând următoarea bubuitură, sperând că nu va răsuna mai aproape decât precedenta. Răniţii scoteau răcnete care lui Sam nu i se păreau totuşi sfâşietoare fiindcă, asurzit de explozii, abia de mai auzea, iar pe de altă parte, îl îngrijora mai mult soarta sa decât a altora. Apoi, dintr-o dată, rachetele încetară sa mai sfârtece tot ce exista în jur. Sam îşi simţi umărul zguduit de o mână uriaşă. Ridică ochii şi văzu pe mulţi din jurul său ridicându-se în picioare. Sergenţii răcneau în urechile celor năuciţi de zgomote, încercând să alcătuiască o formaţie de luptă. Ori adversarii erau atât de aproape, încât nici una dintre părţi nu mai folosea proiectile, ori le lansaseră pe toate.

În faţă se vedea o masă întunecata, o mare de oameni turbaţi, urlând şi agitându-se în încercarea de a urca dealul, dar primele trei rânduri se prăbuşiră secerate de săgeţi. Dar cei din spatele acestora nu se împrăştiară. Săriră peste trupurile prăbuşite şi continuară să înainteze. Deodată, arcaşii se treziră doborâţi de lovituri ori străpunşi de suliţe.

Sam se ţinu în preajma lui Joe Miller, care porni încet înainte, izbind cu securea în stânga şi-n dreapta. Apoi, uriaşul se prăvăli la pământ şi, aşa cum o haită de şacali atacă un leu bolnav, inamicii se repeziră asupra lui să-l

dovedească. Sam încercă să ajungă la el; securea lui sfărâmă un scut şi o căpăţână, apoi un braţ ridicat în aer, după care simţi o durere arzătoare între coaste. Se trezi împins mereu înapoi, dar continuă să lovească în toate părţile cu securea până când, înfigând-o într-o ţeastă, o pierdu. Se împiedică de un morman de lemne. Deasupra lui se afla podeaua casei sfârtecate, care încă stătea în picioare, susţinută pe trei piloni.

Se răsuci şi observă pistolul Mark I pe care-l lăsase lângă pat. Lângă el se aflau trei pachete de praf de puşcă şi filamente de detonare îmbibate cu azotat şi câteva gloanţe din plastic. Explozia le azvârlise afară din casă

Pe lângă el trecură doi bărbaţi încleştaţi ca într-un dans fiecare chinuindu-se să-şi prindă adversarul în strânsoare, gemând de efort şi privindu-se unul pe altul cu ură, în vreme ce pe feţele amândurora curgeau şiroaie de sânge. Cei doi se opriră o clipă şi abia acum Sam îl recunoscu pe Regele Ioan. Duşmanul lui era mai înalt dar nu tot atât de bine clădit. Acesta din urmă îşi pierduse coiful şi i se vedeau părul roşcovan şi ochii albaştri care străluceau în lumina văpăilor de deasupra lor.

Sam desfăcu pistolul, introduse cartuşul şi încărcătura, aşa cum o făcuse şi în dimineaţa în care trăsese de probă pe deal, blocă ţeava şi se ridică în picioare. Cei doi bărbaţi încă luptau, unul dintre ei lunecă puţin şi a trebuit să se retragă, apoi celălalt paţi la fel; fiecare încerca să-şi îngenuncheze adversarul. Ioan avea un cuţit din oţel în mâna dreaptă, iar duşmanul lui, o secure; fiecare se străduia să apuce braţul înarmat al celuilalt.

Sam aruncă o privire împrejur. Nu venea nimeni să-l atace. Se trase înapoi şi întinse în faţă ţeava pistolului, ţinându-l cu ambele mâini, să nu-i tremure. Apăsă pe trăgaci, auzi declicul, arma zvâcni într-o parte din cauza cocoşului greu, urmă o flacăra orbitoare, un bubuit, un nor de fum şi cel care-l atacase pe Ioan se prăbuşi în lături, cu o jumătate de cap spulberată de glonţ.

Ioan căzu la pământ gâfâind. Apoi se ridică singur, îl privi pe Sam care-şi reîncărca arma şi-i spuse:

— Mii de mulţumiri, colega! Omul acela era nepotul meu, Arthur!

Sam nu-i răspunse. Dacă ar fi dovedit mai mult sânge rece, ar fi aşteptat până când Arthur l-ar fi ucis pe Ioan, iar apoi i-ar fi zburat capul. Părea o ironie ca el, Sam, care ar fi avut atâta de câştigat de pe urma morţii lui Ioan, să-l salveze. Pe de altă parte, nici nu se putea aştepta la recunoştinţă din partea lui. Individul nu era în stare de asemenea sentimente.

Sam termină de încărcat pistolul şi se îndepărta, căutându-l pe Joe Miller. O văzu însă pe Livy bătând în retragere cu paşi împleticiţi, apărându-se cu scutul de loviturile date cu o secure din piatră de un ulmak al cărui braţ stâng atârna însângerat. Suliţa ei se frânsese şi în scurtă vreme ar fi fost doborâtă şi scutul i-ar fi fost sfărâmat. Sam apucă pistolul de ţeavă şi lovind cu patul lui, crăpă capul ulmakului. Livy se prăbuşi istovită la pământ şi începu să plângă. În alte condiţii, s-ar fi aplecat s-o mângâie, însă Livy părea să nu fi păţit nimic iar, pe de alta parte, Sam nu ştia unde era Joe Miller. Se avântă în iureşul luptei şi-l văzu pe Joe din nou în picioare, zdrobind ţeste, trupuri şi braţe cu lovituri ample de secure.

Sam se opri la câţiva paşi de un bărbat care venea din spatele lui Joe, ţinând o secure mare în ambele mâini. Sam trase, iar glonţul smulse o parte din pieptul omului.

Câteva clipe după aceea, duşmanii începură să se retragă, încercând să scape cu fuga. Cerul se întuneca. În lumina scăzută se vedeau oamenii din Parolando sosind dinspre nord şi sud. Celelalte două coloane duşmane fuseseră risipite, iar întăririle îi copleşiseră pe atacatori. Pe deasupra, nou-sosiţii aduseseră rachete şi aruncaseră în aer bărcile şi canoele care îi aşteptau pe invadatori.

Sam se simţea prea înflăcărat ca să mai ia în seamă pierderile umane şi distrugerile. Reuşise să scape pentru prima oară de starea de melancolie care-l cuprindea ori de câte ori trebuia să lupte. În ultimele zece minute, bătălia îi provocase o bucurie *reală*.

O clipă mai târziu toată bucuria i se risipi. Pe câmpul de luptă apăru Hermann Göring, gol-puşcă, având o privire disperată în ochi; sângele îi şiroia pe faţă. Ţinea braţele ridicate deasupra capului şi striga:

— O, fraţi şi surori! Ruşine vouă! Aţi ucis, aţi urât, aţi râvnit după sânge şi aţi trăit sentimentul crimei! De ce n-aţi lăsat braţele jos să-i primiţi pe duşmani cu iubire? Să le îngăduiţi să facă ce vor din voi? Aţi fi suferit şi murit, însă victoria finală v-ar fi aparţinut! Duşmanii ar fi simţit iubirea voastră, iar cu altă ocazie ar fi ezitat înainte de a porni la război. Iar după aceea poate şi-ar fi pus întrebarea: „Ce fac? De ce mă port astfel? N-am câştigat nimic... iar iubirea voastră ar fi sfărâmat învelişul de piatră al inimilor lor şi...”

Apropiindu-se din spate, Ioan îl lovi în cap cu mânerul cuţitului. Göring se prăbuşi şi rămase lat la pământ.

— Asta merită trădătorii! strigă Ioan. Se uită împrejur cu o figură fioroasă şi răcni: Unde sunt Trimalchio şi Mordaunt, ambasadorii mei?

— Doar n-or fi chiar atât de proşti să mai zăbovească prin preajmă. N-o să pui niciodată mâna pe ei. Le-a fost limpede că-ţi vei da seama cine te-a vândut lui Arthur, îl lămuri Sam.

Actul de brutalitate comis de Ioan împotriva lui Göring era ilegal, întrucât toată lumea din Parolando avea dreptul să-şi exprime liber părerile. Sam socoti că arestarea lui Ioan într-un asemenea moment nu era măsura cea mai înţeleaptă. Şi el simţise dorinţa de a-l lovi pe Göring.

Încă plângând, Livy trecu clătinându-se prin dreptul lor. Sam porni după ea către locul unde Cyrano stătea pe un morman de cadavre. Franţuzul avea vreo zece răni, dar nu grave, iar de la gardă până la vârf, floreta îi era mânjită de sânge. Făcuse o strălucită dovadă a calităţilor lui.

Livy se azvârli la pieptul lui. Sam le întoarse spatele şi se îndepărtă. Nici măcar nu primise mulţumiri c-o salvase de la moarte.

Auzi o bufnitură puternică din spatele lui. Se răsuci pe călcâie. Restul casei se prăbuşise cu piloni cu tot.

Se simţea secătuit de puteri, însă ştia că nu va avea prilejul sa se odihnească în cursul zilei. Trebuia să evalueze pierderile umane şi distrugerile provocate. Trebuia ca morţii să fie transportaţi la fabrica de recuperare de pe deal, întrucât grăsimea lor era folosită pentru fabricarea glicerinei. Procedeul era respingător, însă necesar, iar morţilor oricum nu le mai păsa. Mâine aveau să reînvie undeva pe valea Fluviului, departe de acest loc.

În plus, întreaga populaţie trebuia ţinută în alertă pentru a răspunde oricărui alt atac armat şi se impunea urgentarea lucrărilor de construcţie a zidului de-a lungul Fluviului Trebuia să fie trimişi cercetaşi şi mesageri pe teren pentru a stabili cu exactitate care era situaţia militară. Exista pericolul ca uimakii, kleomenienii şi noii britani să lanseze un atac pe toate fronturile.

Un căpitan îi raportă că liderul din Kleomenujo, Kleomenes, fusese găsit mort lângă malul Fluviului; un şrapnel din piatră îi perforase ţeasta. Aşa sfârşise fratele vitreg al marelui luptător spartan, Leonida, care apărase trecătoarea de la Termopile. Mai precis, aşa pierise în această lume.

Sam numi câţiva oameni care să plece de îndată cu barca spre cele două ţări. Ei aveau sarcina de a duce vestea că Parolando nu dorea să se răzbune dacă noii conducători ofereau garanţii că vor adopta o atitudine prietenească. Ioan se plânse că nu fusese consultat şi urmă o ceartă scurtă, dar aprigă. Sam recunoscu în cele din urmă că, în principiu, Ioan avea dreptate, însă nu găsise timp pentru a discuta anumite probleme. Ioan îl informă că, în virtutea legii, Sam trebuia să mai aştepte. Se cuvenea ca toate hotărârile să fie aprobate de amândoi.

Lui Sam nu-i făcu plăcere să recunoască, dar Ioan avea dreptatea de partea lui. Nu era cazul ca vreunul dintre ei să dea ordine care să contrazică părerea celuilalt.

Plecară împreună să inspecteze fabricile. Nu erau grav avariate. Invadatorii nu voiseră să le distrugă, întrucât intenţionau să le folosească. Vehiculul amfibiu, *Balaurul de Foc I,* rămăsese neatins. Sam se înfiora gândindu-se ce s-ar

fi putut întâmpla dacă ar fi fost terminat şi ar fi căzut în mâinile duşmanilor. Având-ul, ar fi reuşit să frângă centrul apărării, iar apoi s-ar fi îngropat pentru a ţine în loc forţele din Parolando până la sosirea întăririlor. De acum înainte, pentru a proteja vehiculul, avea să instituie o gardă specială în jurul lui.

După prânz adormi în coliba unui Consilier. Mai târziu, se trezi zgâlţâit de umăr şi avu impresia că abia pusese geană peste geană. Deschise ochii şi-l văzu pe Joe stând aplecat deasupra lui; răsuflarea lui Joe duhnea a whisky.

— Tocmai a zozit delegazia din Zoul Zity.

— Firebrass! exclamă Sam, ridicându-se brusc în picioare. Am uitat cu totul de el. Ce moment şi-a ales să apară!

Coborî spre Fluviu unde în apropierea unei pietre-potir, se afla un catamaran tras pe plajă. Ioan ajunsese deja şi saluta delegaţia compusă din şase negri, doi arabi şi doi indieni asiatici. Firebrass era un bărbat scund, bronzat, cu părul cârlionţat şi ochii mari, căprui cu steluţe verzi. Fruntea lui uriaşă, umerii laţi şi braţele musculoase contrastau cu picioarele slăbănoage, făcându-l să pară impunător doar de la brâu în sus. La început, vorbi în esperanto, dar mai apoi trecu la engleză. Folosea un limbaj foarte straniu, încărcat cu termeni greoi şi cuvinte din argou, iar Sam nu înţelese mare lucru. Însă Firebrass părea să radieze căldură umană şi sinceritate, iar Sam se simţi bine în prezenţa lui.

— Mai bine ne întoarcem la esperanto, sugeră Sam cu un zâmbet şi îi turnă trei degete de whisky în cană. Asta-i limbajul călătorilor spaţiali ori dialectul din Soul City?

— Al marţienilor, răspunse Firebrass. Soul City are o populaţie foarte amestecată, iar limba oficială e esperanto, desigur, deşi Hacking intenţiona să impună araba. Numai că acum nu-l mai încântă prezenţa arabilor, adăugă el cu voce scăzută şi privind spre Abd al-Rahman şi Aii Fazguli, membrii de origine arabă ai delegaţiei sale.

— După cum poţi vedea, spuse Sam, nu prea avem posibilitatea de a organiza o discuţie tihnită. Deocamdată.

Trebuie să facem ordine, să obţinem informaţii privind situaţia dincolo de graniţele statului Parolando şi să ne pregătim apărarea. Eşti însă bine venit şi în următoarele zile vom începe tratativele.

— Nu mă deranjează, îl linişti Firebrass. Aş vrea să arunc o privire, dacă nu te superi.

— Deloc, dar trebuie să-şi dea acordul şi celălalt Consul.

Ioan zâmbi de parcă l-ar fi durut dinţii – ceea ce putea fi chiar adevărat în situaţia de acum – şi spuse că Firebrass era bine venit, dar trebuia să umble însoţit de o gardă de onoare de fiecare dată când îşi părăsea reşedinţa ce i se va pune la dispoziţie. Firebrass îi mulţumi, dar un alt membru al delegaţiei, Abdullah X, protestă vehement şi pe alocuri obscen. Firebrass nu interveni imediat, apoi îi recomandă lui Abdullah să se poarte cuviincios, întrucât erau oaspeţi. Sam se arătă recunoscător, deşi se întrebă dacă intervenţia indianului şi ordinul lui Firebrass nu fuseseră cumva aranjate dinainte.

Nu le priise să stea şi să audă tot soiul de injurii aduse rasei albe, deşi ele nu fuseseră adresate cuiva anume. Lui Sam nu prea-i conveni, însă se văzu silit să-l aprobe pe Abdullah. Acesta avea dreptate când se referea la situaţia ce existase cândva, dar Pământul dispăruse, iar ei trăiau într-o lume nouă.

Sam îi conduse personal pe delegaţi la cele trei colibe aşezate una lângă alta; ele aparţinuseră unor femei şi bărbaţi care pieriseră în luptă cu o noapte înainte. Apoi se mută şi el în apropierea delegaţiei.

Se auzi un duruit de tobe în preajma unei pietre-potir. Noua căpetenie a ulmakilor dorea pace. Fostul lor conducător, Shrubgrain, fusese ucis, iar capul său avea să fie adus peste o oră dacă se stabileau condiţiile păcii. Shrubgrain îşi trădase poporul, ducându-l la pieire.

Sam porunci să se transmită noului şef, Threelburm, invitaţia de a veni la tratative.

Ritmurile tobelor din Ţara lui Chernsky îi comunicară că Ieyasu, care domnea peste o porţiune de pământ lungă de douăsprezece mile, situată între Noua Britannie şi

Kleomenujo, invadase Noua Britannie. Asta însemna că noii britani nu vor fi o primejdie pentru Parolando, dar vestea îl nelinişti pe Sam. Ieyasu era un individ foarte ambiţios. De îndată ce-şi va consolida noul stat, exista probabilitatea să se socotească îndeajuns de puternic pentru a cuceri şi Parolando.

Alt răpăit de tobe. Publius Crassus transmitea felicitări a salutări fierbinţi şi dorea să sosească în vizită peste o zi pentru a vedea cum putea sprijini Parolando.

Şi să constate cât de rău am fost loviţi şi dacă nu cumva am devenit o pradă uşoară, gândi Sam. Până în acel moment, Publius se dovedise paşnic, dar era imposibil ca un bărbat care îl slujise pe Iulius Cezar sa nu-i calce pe urme.

Clătinându-se pe picioare şi având capul bandajat cu un prosop însângerat, Göring apăru susţinut de doi dintre acoliţii săi. Sam îşi exprimă speranţa că omul pricepuse aluzia şi-şi va lua tălpăşiţa din Parolando, deşi nu avea mare încredere în capacitatea lui de înţelegere.

Se duse la culcare. La lumina torţelor care ardeau pretutindeni, paznicii vegheau, atenţi la orice umbră şi scrutând ceţurile. În ciuda oboselii de peste zi, avu un somn agitat. Tot răsucindu-se şi negăsindu-şi locul, o dată se şi trezi, înfrigurat şi cu inima bătându-i nebuneşte, convins că în colibă se afla şi o a treia persoană. Se aştepta să descopere silueta învăluită în umbre a Necunoscutului Misterios. Dar, în afară de Joe, lăbărţat pe uriaşul pat din lemn de bambus, nu era nimeni.

20

A doua zi se trezi ofilit într-o lume proaspătă. Ploaia de la ora 3:00 noaptea spălase sângele şi duhoarea prafului de puşcă; Cadavrele dispăruseră, iar cerul era limpede şi albastru. Comunitatea îşi reluă activităţile obişnuite, dar resimţi absenţa celor patru sute cincizeci de bărbaţi şi femei. Jumătate din ei se aflau în fabrica de reciclare; restul, în spital. Celor care voiau să scape de chinuri li se

făcu pe voie. Cu multă vreme în urmă, securea fusese singurul element de eutanasie, însă acum, graţie tehnologiei din Parolando, treaba se făcea cu o pastilă de cianură de potasiu.

Unii dintre răniţi hotărâră să reziste. Cu timpul, mădularele sau ochii le creşteau la loc. Cei care nu erau în stare să suporte durerile, se îmbarcau pe Expresul Sinucigaşilor, iar cadavrele lor luau calea fabricii de reciclare.

Secretara îi fusese ucisă. Sam o întrebă pe Gwenafra dacă n-ar dori să-i ia locul şi ea se arătă foarte încântată. Noul post îi oferea o situaţie deosebită şi nu făcu nici un secret din faptul că-i plăcea să fie în preajma lui. Lothar von Richthofen nu păru la fel de plăcut impresionat.

— Indiferent de relaţiile dintre voi de ce să nu fie secretara mea? întrebă Sam.

— N-am nici un motiv, explică Lothar, doar că aş putea avea şanse mai mari dacă n-ar sta prea mult pe lângă tine.

— Cel mai bun dintre noi are să câştige.

— E vorba şi de sentimentele mele, dar n-aş vrea să-i răpeşti prea mult timp ori să-i dai iluzii. Ştii bine că n-o să-ţi iei altă consoartă câtă vreme Livy va rămâne aici.

— Ljvy n-are nici un cuvânt de spus în privinţa purtării mele, spuse Sam. Mare serviciu mi-ai face dacă ai ţine seama de asta.

Lothar zâmbi cam strâmb şi spuse:

— Sigur, Sam.

Gwenafra îl însoţi cuminte peste tot, luând notiţe, transmiţând mesaje, fixându-i programul şi aranjându-i întâlniri. Deşi era foarte ocupat, Sam îşi găsi momente de răgaz pentru a vorbi şi glumi cu ea, simţind o căldură aproape de fiecare dată când o privea. Gwenafra părea că-l adoră.

Trecură două zile. Lucrul la amfibie în schimburi care acopereau toată ziua dădu roade. Vehiculul avea să fie gata peste două zile. Delegaţia din Soul City vizită diverse locuri, fiind însoţită peste tot de doi oameni de-ai Regelui Ioan. Joe Miller, care după bătălie căzuse din nou la pat, spuse că se

simţea din nou în formă. Acum, Sam îi avea alături atât pe Gwenafra, cât şi pe titantrop, iar lumea i se părea mai atrăgătoare, cu toate că nu era nici pe departe ideală. Prin telegraful tobelor sosi vestea că Odiseu îşi încărcase bărcile cu cremene şi avea să se întoarcă peste o lună. Plecase în fruntea unei flote de zece bărci pentru a face negoţ cu Selina Hastings, căpetenia din Selinujo. Pe Pământ ea fusese Contesa Huntingdon, născută în 1707, decedată în 1791. Acum era membră a Bisericii celei de-A Doua Şanse şi colabora cu Sam doar pentru că Parolando le permitea misionarilor lui Göring să predice după pofta inimii, pe acest teritoriu, în schimbul cremenii, i se promisese un mic vapor cu aburi în care să călătorească în susul şi în josul Fluviului pentru a face noi prozeliţi. Sam socotea că Selina nutrea speranţe deşarte. Prima escală putea să-i fie şi ultima, existând şansa să i se taie gâtul pentru vapor. Dar treaba asta o privea personal.

Consilierii purtară discuţii cu delegaţia din Soul City la o masă rotundă din cea mai spaţioasă încăpere a palatului lui Ioan. Sam ar fi vrut să amâne totul, fiindcă Ioan era într-o dispoziţie mai proastă decât de obicei. Una dintre femeile lui încercase să-l asasineze, cel puţin aşa susţinea el. Fusese înjunghiat în coaste, iar el îi rupsese falca şi o dăduse cu capul de colţul unei mese. Fără să-şi fi recăpătat cunoştinţa, femeia murise după o oră şi fuseseră nevoiţi să accepte afirmaţia lui Ioan că ea îl atacase prima. Sam ar fi dorit să obţină depoziţii ale unor martori oculari, însă acest lucru se dovedi imposibil.

Ioan avea dureri din pricina rănii, era pe jumătate turmentat de whiskyul pe care-l băuse drept anestezic şi pus pe harţă fiind-că femeia îndrăznise să-l sfideze. Stătea prăbuşit pe un scaun din stejar, iscusit sculptat, tapiţat cu piele de peşte cu corn. Într-o mână ţinea o cană din lut ars plină cu whisky, o ţigară îi atârna între buze şi măsura nervos pe toată lumea.

Firebrass tocmai spunea:

— Hacking a crezut cândva în segregaţia deplină a albilor şi nonalbilor. Era convins, ferm convins, că albii nu puteau

nicicum să-i accepte din adâncul sufletului pe cei de altă culoare – adică pe negri, mongoli, polinezieni şi amerindieni. Segregaţia reprezenta singurul mod în care cei de altă culoare a pielii puteau trăi demn, simţindu-se atrăgători şi considerându-se un grup înzestrat cu personalitate şi mândrie. Egali, dar separaţi. Apoi, conducătorul lor, Malcolm X, i-a părăsit pe musulmanii negri. Şi-a dat seama că greşea. Nu toţi albii erau ticăloşi, rasişti împătimiţi, tot aşa cum nu toţi negrii aveau nasul turtit. Hacking a fugit din Statele Unite ca să trăiască în Algeria, iar acolo a descoperit că atitudinea era aceea care dădea naştere rasismului,

„Departe de a fi o descoperire nemaipomenită ori uimitoare”, gândi Sam. Dar îşi promisese că nu va interveni în discuţie.

— Iar apoi, tinerii albi din Statele Unite sau, mai curând, majoritatea lor, au repudiat prejudecăţile manifestate de proprii lor părinţi şi i-au sprijinit pe negri în lupta lor. Au ieşit în stradă şi au demonstrat, au creat tulburări, şi-au riscat viaţa pentru ei. Păreau să ţină sincer la negri, nu pentru că aşa considerau firesc, ci pentru că negrii erau fiinţe umane, iar acestea pot fi simpatizate sau chiar iubite. Cu toate acestea, deşi s-a străduit să-i socotească fiinţe umane, Hacking nu s-a simţit niciodată în largul său în mijlocul albilor americani. A fost distrus, tot astfel cum mai toţi albii, ori mai curând albii în vârstă, se simţeau ruinaţi. Dar a încercat să ţină la acei albi care erau de partea lui şi-i respecta pe tinerii albi care le spuneau părinţilor şi întregii societăţi rasiste să se ducă dracului.

Apoi a murit ca oricare altul, fie el negru sau alb. S-a trezit între chinezii din epoca antică şi nu s-a simţit prea fericit în mijlocul lor, fiindcă aceştia considerau toate celelalte naţii drept inferioare.

Sam îşi aduse aminte de chinezii din Nevada şi California de la începutul anilor şaizeci, oameni cenuşii şi scunzi, harnici, cumpătaţi şi umili. Avuseseră de îndurat jigniri pe care oamenii nu le-ar fi adresat nici măcar unui catâr, fuseseră scuipaţi, blestemaţi, torturaţi, bătuţi cu pietre,

prădaţi, violaţi, suferind aproape orice înjosire şi răutate imaginabilă. Nu beneficiaseră nici de cel mai neînsemnat drept, nu avuseseră apărători şi nu se bucuraseră de protecţie. Şi cu toate astea, nu scoseseră o vorbă, nu se revoltaseră, mulţumindu-se să rabde. Oare ce gânduri clocoteau în spatele acelor chipuri ca nişte măşti? Crezuseră şi ei în superioritatea chinezului faţă de orice alb ticălos? Dacă era aşa, de ce nu ripostaseră nici măcar o dată? Dacă ar fi încercat, ar fi fost masacraţi, dar măcar pentru câteva clipe ar fi înfruntat totul ca nişte bărbaţi adevăraţi.

Însă chinezii credeau în timp; el era aliatul lor. Dacă tatăl nu făcea avere, atunci fiul va avea timp să se îmbogăţească. Dacă nu, nepotul lui.

— Prin urmare, continuă Firebrass, Hacking a plecat într-o luntre scobită din trunchiul unui copac, a coborât Fluviul şi, după ce a parcurs mii de mile, s-a stabilit printre negrii africani din secolul al XVII-lea. Strămoşi de-ai zuluşilor înainte de migrarea lor spre sudul Africii. După o vreme, a plecat şi de acolo. Se dovediseră din cale-afară de sângeroşi pentru a-i simţi aproape, iar obiceiurile lor erau prea respingătoare. Apoi a trăit într-o zonă unde populaţia era o amestecătură de huni din Evul Mediu şi albi bruneţi de la sfârşitul Epocii de Piatră. L-au tolerat destul de bine, însă el ducea dorul propriului său popor, negrii americani. De aceea a plecat mai departe şi a fost capturat de moabiţii din Antichitate şi, făcut sclav, a evadat, a fost luat prizonier de către evrei şi a căzut în sclavia potirului, a scăpat iarăşi, a găsit o comunitate retrasă de negri americani care fuseseră sclavi înainte de Războiul Civil şi o vreme a trăit fericit în mijlocul lor, dar superstiţiile lor şi atitudinea lor dependentă de albi l-au scos din sărite şi a plecat şi de acolo, a navigat în josul Fluviului şi a locuit cu diferite alte populaţii. Apoi, într-o bună zi, nişte albi blonzi, un popor nordic după toate aparenţele, au întreprins un raid împotriva poporului care-l primise, a luptat şi a fost ucis.

Resuscitarea l-a aruncat aici. Trăieşte cu convingerea că singurele state fericite întemeiate de-a lungul Fluviului

trebuie să fie alcătuite din oameni având aceeaşi culoare a pielii, aceleaşi gusturi şi care să fi trăit pe Pământ în aceeaşi perioadă istorică. Nici o altă combinaţie nu se dovedeşte viabilă. Acest loc nu-i va schimba pe oameni. Pe Pământ putea accepta ideea de progres, fiindcă tinerii dovedeau o gândire elastică. Bătrânii aveau să moară încetul cu încetul, iar copiii tinerilor albi puteau lepăda complet povara prejudecăţilor rasiale. Însă pe această planetă nu se va întâmpla aşa ceva. Fiecare om e construit într-un anume fel. Prin urmare, dacă Hacking nu va descoperi întâmplător o comunitate de albi de la sfârşitul secolului al XX-lea, nu va găsi nici albi lipsiţi de prejudecăţi rasiale. Desigur, albii din Antichitate nu aveau nimic împotriva negrilor, dar aceştia reprezintă o ciudăţenie pentru omul civilizat.

— Sinjoro Firebrass, ce concluzie ar trebui să trag din această cuvântare? întrebă Sam.

— Dorim o naţiune omogenă. Nu putem încorpora toţi negrii de la sfârşitul secolului al XX-lea, însă putem deveni o naţiune de negri cât se poate de cuprinzătoare. Ştim că în Parolando aveţi aproximativ trei mii de negri. Am dori să vi-i dăm pe dravidieni, arabi şi pe cei care nu sunt negri în schimbul negrilor de aici. Hacking a făcut propuneri similare vecinilor dumneavoastră, dar nu-şi poate impune punctul de vedere.

Regele Ioan se ridică în picioare şi se răsti:

— Vrei să spui că n-are nimic de oferit?

— Cam aşa stau lucrurile, recunoscu Firebrass, aruncând o privire spre Ioan. Dar, într-o bună zi, îi vom convinge.

— Adică atunci când veţi avea destule arme din oţel? întrebă Sam.

Firebrass se mulţumi să ridice din umeri.

Ioan trânti cana de tăblia mesei, spărgând-o.

— Ei bine, nu vrem nici un arab sau dravidian de-al vostru şi nici scursorile din Soul City Să-ţi spun eu cum vom proceda! Pentru fiecare tonă de bauxită sau criolit sau uncie de platină, vă vom da unul dintre cetăţenii noştri negri! Puteţi să vă păstraţi toţi sarazinii infideli ori să-i

trimiteţi la naiba-n praznic, în josul Fluviului ori să-i înecaţi, că nouă nu ne pasă.

— Stai puţin, încercă Sam să-l domolească. Nu ne putem da cetăţenii. Dacă vor să plece de bunăvoie, treaba lor. Dar nu-i putem trimite cu forţa. Trăim într-o societate democratică.

Explozia de furie a lui Ioan îl făcuse pe Firebrass să se întunece la chip.

— Eu n-am sugerat să ***daţi*** pe cineva, spuse el. Ştiţi că nu suntem neguţători de sclavi. Noi vrem un schimb de voluntari, unul contra unul. Arabii wahhabi, reprezentaţi de al-Rahman şi Fazguli, simt că nu sunt bine văzuţi în Soul City şi ar dori să plece undeva unde să formeze o comunitate proprie, un soi de Kasbah[10], ca să zicem aşa.

Lui Sam ideea i se păru puţin trasă de păr. Nu puteau face acelaşi lucru şi în Soul City? Iar dacă nu, de ce nu plecau cu toţii? Între altele, farmecul acestei lumi consta în aceea că oamenii nu mai erau legaţi de proprietate şi nici nu depindeau de venituri pentru a trăi. Fiecare putea să-şi care în spinare tot ce poseda, iar construirea unei locuinţe nu era o problemă într-o lume unde bambusul creştea cu cinci centimetri pe zi.

Hacking voia pesemne să-şi aducă oameni în Parolando, astfel ca ei să poată spiona sau să se răscoale atunci când va declanşa invazia.

— Vom comunica propunerea voastră fiecărui cetăţean, încuviinţă Sam. Asta-i tot ce putem face. Acum cealaltă problemă: e dispus Sinjoro Hacking să continue livrarea de materie primă şi lemn?

— Atâta vreme cât ne trimiteţi minereu şi arme din oţel, răspunse Firebrass. Dar Hacking s-a gândit să ridice preţul.

Ioan trânti cu pumnul în masă.

— N-o să ne lăsăm jefuiţi! urlă el. Şi-aşa plătim prea mult! Nu ne şantaja, Sinjoro Firebrass, altfel o să pierdeţi totul! Absolut totul, inclusiv viaţa!

— Las-o mai moale, Maiestatea Voastră, spuse Sam împăciuitor, apoi i se adresă lui Firebrass: Ioan nu se simte

---

[10] Vechi stat barbar din nordul Africii,în zona Algeriei de azi (n. tr.)

prea bine. Te rog să-l ierţi. Cu toate astea, are dreptate. Nu ne forţaţi mâna mai mult de atât.

Abdullah X, un bărbat foarte solid şi negru-tăciune, sări ca ars, împunse cu degetul noduros către Sam şi spuse în engleză:

— Hei, scandalagiilor, ar fi bine să nu ne mai faceţi albie de porci. N-o să înghiţim aşa ceva, Domnule Alb! Să vă fie limpede. Mai ales din partea unuia care a scris o carte ca aceea despre Negrul Jim! Nu ne plac rasiştii albi şi tratăm cu ei doar pentru că acum n-avem încotro.

— Potoleşte-te, Abdullah, îi spuse Firebrass. Îşi însoţi vorbele cu un zâmbet şi Sam se întrebă dacă nu cumva vorbele lui Abdullah făceau parte dintr-un program bine pus la punct. Pesemne că Firebrass se întreba şi el dacă izbucnirea lui Ioan nu fusese exersată. Nu era obligatoriu ca actorii să fie politicieni, însă trebuia ca politicienii să joace teatru.

Sam gemu şi întrebă:

— Sinjoro X, ai citit *Huckleberry Finn*?

— Nu citesc gunoaie, răspunse Abdullah rânjind.

— Atunci nici nu ştii despre ce vorbeşti, am dreptate?

Abdullah se făcu şi mai negru la chip. Firebrass surâse.

— Nici nu trebuie să citesc porcăria aia rasistă, dom’le! se răsti Abdullah. Hacking mi-a povestit despre ea şi părerea lui mi-ajunge!

— Întâi s-o citeşti şi după aceea mai discutăm, spuse Sam.

— Ai luat-o razna? exclamă Abdullah. Ştii bine că pe lumea asta nu există cărţi.

— Atunci ai pierdut şansa asta, nu? spuse Sam. Tremura imperceptibil; nu era obişnuit ca un negru să-i vorbească astfel. În fine, continuă el, nu ne aflăm la o cafenea literară. Să nu ne îndepărtăm de la subiect.

Dar Abdullah o ţinu una şi bună strigând despre cărţile scrise de Sam. De aceea, ieşindu-şi din fire, Ioan sări în picioare şi răcni:

— *Silentu, negraco!*

Ioan folosise cuvântul din esperanto care însemna „negru” sau „negrotei” şi-i adăugase particula „-ac-”, care exprima dispreţul. Pusese lucrurile la punct într-un mod foarte convingător. Urmară câteva momente de uimire tăcută. Abdullah X rămăsese cu gura căscată, apoi o închise şi pe faţa lui apăru o expresie aproape triumfătoare. Firebrass îşi muşcă buzele. Ioan se propti în pumni de tăblia mesei şi se uită încruntat la el. Sam continuă să pufăie din trabuc. Ştia că Ioan inventase termenul fiindcă desconsidera întreaga umanitate. Ioan nu avea prejudecăţi rasiale; în viaţa lui de pe Pământ nu văzuse niciodată mai mult de zece negri. Dar se pricepea de minune să insulte oamenii; această ştiinţă era a doua natură a lui.

— Eu plec! spuse Abdullah X. Mă duc acasă, dar dac-o fac, să fiţi convinşi c-o să plătiţi aluminiul şi platina de-o să vă iasă pe nas, Domnule Charlie.

Sam se ridică şi încercă să calmeze spiritele:

— Stai o clipă. Dacă vrei scuze, ţi le prezint eu în numele tuturor cetăţenilor din Parolando.

Abdullah îl căută din ochi pe Firebrass, însă acesta se uită în altă parte.

— Să-mi ceară el scuze, pe loc! spuse Abdullah.

Arătă cu degetul către Ioan.

Sam se aplecă spre Ioan şi-l sfătui în şoaptă:

— Sunt prea multe în joc pentru a face pe monarhul plin de mândrie, Maiestatea Voastră. Şi cu ieşirea ta s-ar putea să le faci jocul. Pun ei la cale ceva, sunt gata să fac pariu. Cere-ţi scuze.

Ioan se îndreptă de spate şi spuse:

— Nu-mi cer scuze faţă de nimeni, mai ales când e vorba de cineva lipsit de titlu de nobleţe şi, pe deasupra, câine necredincios!

Sam pufni iritat şi făcu un gest cu trabucul.

— Nu-ţi intră în capul tău bolovănos de Plantagenet că aici nu mai există sânge regal sau drepturi divine, că suntem cu toţii nişte oameni de rând? Ori toţi regi?

Ioan nu-i răspunse. Ieşi. Abdullah se uită la Firebrass care dădu aprobator din cap. Abdullah se ridică şi părăsi sala.

— Ei bine, Sinjoro Firebrass, şi-acum ce urmează? Plecaţi acasă? întrebă Sam.

Firebrass scutură din cap.

— Nu, eu nu cred în hotărâri pripite. Dar din punctul de vedere al delegaţiei din Soul City, discuţiile au intrat într-un impas. Asta până când Ioan Fără-de-Ţară îşi cere scuze. Vă dau timp până mâine la amiază să decideţi cum procedaţi.

Dădu să plece.

— O să vorbesc cu Ioan, dar e la fel de încăpăţânat ca un catâr de pe Missouri, spuse Sam.

— N-as vrea să văd cum ratăm negocierile pentru că cineva nu e în stare să-şi pună frâu limbii, explică Firebrass. Mi-ar displăcea să lăsăm baltă afacerile, deoarece asta ar însemna că n-o să-ţi mai poţi construi Vaporul.

— Să nu mă înţelegi greşit, Sinjoro Firebrass. Nu ameninţ pe nimeni. Dar nimic nu-mi va sta în cale. O să obţin aluminiul chiar de-ar fi să-l alung eu însumi pe Ioan din ţară. Ca ultimă soluţie, aş putea veni personal în Soul City să obţin alumina.

— Te înţeleg, spuse Firebrass Dar nu pricepi un lucru: Hacking nu caută să devină puternic. Vrea doar să-şi apere statul cât mai bine, astfel încât cetăţenii să se bucure de viaţă. Iar acest lucru e posibil doar pentru că oamenii au cu toţii aceleaşi gusturi şi ţeluri. Cu alte cuvinte, vor fi toţi negri.

Sam mormăi nemulţumit:

— Prea bine. Rămase apoi tăcut însă, înainte de plecarea lui Firebrass. spuse: O clipă. Ai citit *Huckleberry Finn*?

Firebrass se întoarse spre el.

— Sigur. Când eram puşti o consideram o carte grozavă. Am citit-o din nou la colegiu, iar atunci i-am descoperit minusurile, dar ca adult, mi-a plăcut chiar mai mult în ciuda scăderilor ei.

— Te-a deranjat că Jim era numit Negrul Jim?

— Te rog să nu uiţi că m-am născut în 1974 la o fermă de lângă Syracuse, New York. Pe vremea aceea lucrurile se mai schimbaseră, iar ferma aparţinuse stră-stră-stră-bunicului meu. care venise pe ascuns din Georgia până în

Canada şi apoi, după încheierea Războiului Civil, o cumpărase. Nu, nu m-am simţit jignit de felul în care ai folosit cuvântul. Negrii erau numiţi negrotei pe faţă în perioada scrierii cărţii şi nimănui nu i s-a părut ciudat. Desigur, cuvântul sună ca o insultă. Dar ai descris întocmai modul în care vorbeau oamenii, iar baza etică a romanului, conflictul dintre datoria de cetăţean a lui Huck şi simţămintele lui faţă de Jim ca fiinţă umană şi victoria sentimentelor umane în sufletul lui Huck, m-au tulburat. Cartea era de la un capăt la celălalt un rechizitoriu adus sclaviei, societăţii semifeudale de pe Mississippi superstiţiilor şi prostiei care domneau în acele timpuri. Prin urmare, de ce să mă simt jignit?

— Atunci de ce?...

— Abdullah – al cărui nume adevărat a fost George Robert Lee – s-a născut în 1925, iar Hacking în 1938. Atunci negrii erau negrotei pentru mulţi albi, deşi nu pentru toţi. Ei au descoperit pe pielea lor că violenţa, sau chiar ideea ei, aceeaşi atitudine pe care albii o adoptaseră pentru a-i ţine deoparte, era singura modalitate de a-şi obţine drepturi depline ca cetăţeni ai Statelor Unite. Dar probabil că ţi s-a povestit ce s-a întâmplat după aceea, nu?

Sam încuviinţă din cap.

— Mi-e greu să cred. Nu-i vorba de violenţa tulburărilor sociale. Şi cât am trăit s-au întâmplat astfel de lucruri dar, din câte-am înţeles, nimic nu s-a comparat cu tulburările declanşate la New York de Legea încorporării din timpul Războiului Civil. Adică, îmi vine greu să-mi imaginez licenţiozitatea de la sfârşitul secolului al XX-lea.

Firebrass pufni în râs şi spuse:

— Şi cu toate astea, trăieşti într-o societate care e cu mult mai libertină şi mai licenţioasă – din punctul de vedere al secolului al XIX-lea – decât aceea din secolul al XX-lea. Te-ai adaptat.

— Cred că aşa e. Dar primele două săptămâni de goliciune absolută după resuscitare ne-au arătat fără putinţă de tăgadă că omenirea nu va mai fi nicicând la fel. Oricum, nu în ceea ce priveşte nuditatea. Iar faptul,

imposibil de negat, al resuscitării a sfărâmat multe idei şi atitudini rigide. Deşi cei înrăiţi se află încă printre noi, aşa cum o demonstrează musulmanul tău wahhabi.

— Spune-mi, Sinjoro Clemens. Ai fost unul dintre primii liberali, depăşindu-ţi epoca în multe privinţe. Ai ridicat glasul împotriva sclaviei şi te-ai pronunţat în favoarea egalităţii. Iar când ai redactat Magna Carta pentru Parolando, ai insistat să existe egalitate politică pentru toate rasele şi sexele. Bag de seamă că locuieşti uşă-n uşă cu un negru şi o negresă. Fii sincer, nu te deranjează acest lucru?

Sam trase un fum, îl slobozi afară şi spuse:

— Sincer să fiu, da, m-a deranjat. Dacă e să mărturisesc adevărul, da, aproape că m-a ucis! Mintea îmi zicea una, iar reflexele, alta. Detestabil lucru. Dar am dovedit tărie de caracter, n-am scos o vorbă, m-am apropiat de cuplul acela şi m-am obişnuit să ţin la ei. Iar acum, după un an, mă deranjează foarte puţin. Cu vremea, va dispărea şi sentimentul ăsta.

— Diferenţa dintre tine – care reprezinţi liberalismul alb – şi tineretul din vremea lui Hacking şi a mea, era că realitatea nu ne deranja. O acceptasem aşa cum se prezenta.

— Nu merit laude pentru că am depăşit rezervele mintale? întrebă Sam.

— Încerci să deviezi de la subiect, spuse Firebrass, trecând brusc la engleza argotică. Mai bine o derivă de două grade decât de nouăzeci. Tine-o tot aşa.

Firebrass plecă. Sam rămase singur. După o vreme, se ridică şi ieşi. Prima persoană care-i ieşi în cale se dovedi a fi Hermann Göring. Capul îi era încă înfăşurat cu prosoape, dar paloarea bolnăvicioasă dispăruse, iar ochii nu-i mai sticleau ciudat.

— Cum te mai simţi? îl întrebă Sam.

— Încă mă doare capul. Dar nu mă mai săgetează la fiecare pas ca înainte.

— Nu-mi place să văd oamenii suferind, făcu Sam. De aceea socot c-ai putea să eviţi suferinţele, dacă nu chiar durerile, plecând din Parolando.

— Mă ameninţi?

— Nu cu fapta. Sunt însă mulţi pe care s-ar putea să-i duci la exasperare şi te vor lua la goană cu bâtele. Sau or să te ducă la Fluviu să te înece. Scoţi din sărite pe toată lumea cu predicile tale. Statul acesta a fost întemeiat cu un anume scop: construirea Vaporului. De acord, fiecare poate să vorbească tot ce-i trece prin minte, fără să încalce legea. Dar mai există unii cărora prea puţin le pasă de ea şi n-aş vrea să fiu pus în situaţia de a-i pedepsi fiindcă i-ai stârnit tu. Te sfătuiesc să-ţi faci datoria creştinească şi să-ţi iei tălpăşiţa de prin locurile astea. În felul ăsta n-o să-i mai instigi pe oamenii de treabă să recurgă la violenţă.

— Dar eu nu-s creştin, protestă Göring,

— Am toată admiraţia pentru cei care sunt în stare să recunoască asta. Nu cred să fi întâlnit vreodată un predicator care s-o spună de-a dreptul, şi încă în puţine cuvinte.

— Sinjoro Clemens, spuse Göring, ţi-am citit cărţile când eram mic, întâi în limba germană, apoi în engleză. Dar cu neseriozitatea sau cu ironiile fine nu ajungem nicăieri. Nu sunt creştin, deşi mă străduiesc să pun în practică virtuţile creştine demne de urmat. Eu sunt misionar al Bisericii celei de-A Doua Şanse. Toate religiile de pe Pământ şi-au pierdut orice credit, chiar dacă unele n-o recunosc. Biserica este prima care se dezvoltă pe orice lume nouă. Ea...

— Scuteşte-mă de predici, i-o tăie Sam. M-am săturat ascultându-i pe predecesorii tăi şi pe tine. Ca s-o scurtăm, doar din amiciţie şi din dorinţa de a te scuti de alte necazuri şi, ca să fiu cinstit, ca să nu-mi mai întorci stomacul pe dos, te sfătuiesc să-ţi vezi de drum. Pe dată. Altfel vei fi ucis.

— Atunci mă voi ridica în zori altundeva şi voi rosti Adevărul acolo, oriunde m-aş afla. Vezi tu, aici, ca şi pe Pământ, sângele martirilor stă la originea Bisericii. Cel care ucide pe vreunul dintre noi face ca Adevărul, şansa mântuirii veşnice, să fie cunoscut de tot mai mulţi oameni.

Crimele au ajutat la răspândirea credinţei noastre în josul Fluviului mai repede deci mijloacele obişnuite de călătorie.

— Felicitări! explodă Sam exasperat, trecând la engleză, aşa cum i se întâmpla de obicei când se înfuria. Dar spune-mi, te rog, uciderea repetată a misionarilor voştri nu te tulbură? Nu te temi că-ţi vei pierde trupul?

— Ce vrei să spui?

— Principii pentru toată lumea?

Göring îl privi nedumerit, incapabil să răspundă, de aceea Sam continuă în esperanto:

— Dacă nu mă înşel, unul dintre principiile tale de bază e că omul n-a fost resuscitat ca să se bucure pe vecie de viaţa de aici. I se oferă un timp limitat, deşi multora li se pare foarte lung, mai ales dacă se întâmplă să nu le placă traiul în acest loc. Postulezi ceva analog sufletului, numindu-l psihomorf, corect? Sau uneori ***ka***. Trebuie să faci asta, altminteri nu poţi pretinde că există o continuitate a omului. Fără ea, omul care piere rămâne mort, chiar dacă trupul e reprodus exact şi făcut să trăiască. Al doilea trup e doar o reproducere. Cel revenit din moarte are mintea şi amintirile celui care-a murit, prin urmare, ***crede*** că e aidoma cu el. Dar nu-i adevărat. E doar o copie vie. Moartea a pus capăt existenţei primului om. Şi cu asta, gata.

Dar tu rezolvi această problemă postulând un suflet – sau un psihomorf, sau ***ka*** – dar n-are importanţă cum îl numeşti. Aceasta e o entitate care s-a născut o dată cu trupul, îl însoţeşte, trăieşte şi înregistrează tot ce face trupul şi, dacă nu iei în seamă contradicţia în care am intrat, trebuie să fie o întrupare imaterială a acestuia. Prin urmare, când carnea moare, ka-ul încă există, într-o a patra dimensiune ori în vreo polarizare pe care ochii protoplasmatici n-o pot vedea şi dispozitivele mecanice n-o pot detecta. Am dreptate?

— Te apropii destul de mult, recunoscu Göring. Exprimarea e cam brutală, dar mulţumitoare.

— Până în prezent, spuse Sam, şi slobozi un nor de fum, avem – adică tu, nu eu – sufletul postulat al creştinilor,

musulmanilor şi al altora *ad nauseam*. Dar tu susţii că sufletul nu merge în rai sau în iad. Pluteşte undeva într-un fel de limb cvadridimensional. În absenţa unor fiinţe extraterestre, el ar rămâne acolo pentru totdeauna. Ne referim la extratereştrii care s-au născut cu mult înaintea umanităţii. Aceste superfiinţe au sosit pe Pământ când omenirea încă nu exista; de fapt, ele au vizitat fiecare planetă care într-o bună zi putea crea viaţă înzestrată cu raţiune.

— Nu te exprimi chiar ca noi, constată Göring. Noi susţinem că fiecare galaxie are una, sau poate mai multe specii, care au populat diverse planete. S-ar putea ca aceste fiinţe să se fi născut în galaxia noastră ori să-şi aibă originea într-o altă galaxie mai vârstnică, acum dispărută. În orice caz, ele sunt înţelepte şi, ştiind de multă vreme că pe Pământ va apărea viaţă înzestrată cu raţiune, au instalat dispozitive care au început să înregistreze totul despre aceste fiinţe chiar din clipa în care s-au născut. Dispozitivele nu pot fi detectate de către oameni.

Într-un anumit moment pe care aceşti Antici, cum le spunem noi, l-au prevăzut, înregistrările se transmit către un anume loc, unde morţilor li se dă trup cu ajutorul unor convertoare energie-materie, le este redată tinereţea şi integritatea, iar apoi se fac copii după aceste trupuri – care sunt distruse şi morţii retrăiesc într-o lume nouă, precum asta, prin conversie energie-materie. Psihomorfii, sau *ka*-urile, manifestă o afinitate faţă de gemenii lor protoplasmatici. În clipa în care se face o copie după trupul mort, *ka*-ul se ataşează şi începe să înregistreze. În felul acesta, chiar dacă trupul este distrus şi reprodus de o sută de ori, *ka*-ul continuă să păstreze identitatea, mintea şi amintirile tuturor trupurilor anterioare. Prin urmare, nu se creează doar o copie după alta. E vorba de o conservare a individului original, cu o înregistrare a fiecărui eveniment petrecut în mediul nemijlocit al tuturor trupurilor protoplasmatice ale *ka*-ului.

— Există un „totuşi”! îl întrerupse Sam, făcând un gest larg cu trabucul, apoi împungând aerul cu capătul lui

aprins, cât pe ce să atingă obrazul lui Göring. Totuşi! Voi susţineţi că un om nu poate fi ucis la nesfârşit. Spuneţi că, după câteva sute de resuscitări, moartea se instalează definitiv. Pierderea repetată a vieţii slăbeşte legătura dintre trup şi *ka* şi, în cele din urmă, trupul copiat nu se mai contopeşte cu acesta. *Ka* se îndepărtează şi rătăceşte pe coridoarele pline de fantasme ale celei de-a patra dimensiuni. El devine, de fapt, o fantomă, un suflet pierdut. E terminat.

— Asta-i esenţa credinţei noastre, recunoscu Göring. Ori, mai curând a cunoaşterii noastre, întrucât ştim că acest lucru e adevărat.

Sam înălţă din sprâncenele stufoase în semn de mirare.

— Serios? Aşa ştiţi?

— Da. Fondatorul nostru a auzit Adevărul la un an după Resuscitare, când umanitatea s-a trezit din morţi. Într-o noapte, aflându-se pe o brână înaltă a muntelui şi rugându-se să aibă o revelaţie, i-a apărut un om. Acesta i-a spus şi i-a arătat anumite lucruri care nu i-ar fi fost la îndemână unui muritor de rând. Omul era un agent al Anticilor şi i-a revelat Adevărul, spunându-i fondatorului nostru să meargă şi să predice doctrina Celei de-A Doua Şanse. De fapt, termenul de A Doua Şansă e nepotrivit. E vorba, mai curând, de Prima noastră Şansă, fiindcă pe Pământ n-am avut norocul de a ne bucura de mântuire şi de viaţă eternă. Dar viaţa de pe Pământ a fost un preludiu necesar pentru această Lume a Fluviului. Creatorul a făurit acest univers, iar apoi Anticii au conservat umanitatea – adică toate fiinţele înzestrate cu raţiune din univers. Ei ne-au *conservat!* Dar *mântuirea* stă numai în puterea omenirii! Acum, când fiecărui om i-a fost oferită această şansă, depinde numai de el s-o împlinească!

— Numai şi numai prin intermediul Bisericii celei de-A Doua Şanse, presupun, spuse Sam. N-ar fi vrut să zâmbească ironic, dar nu reuşi să se stăpânească.

— Noi suntem convinşi de asta, rosti Göring cu tărie.

— Şi străinul misterios ce împuternicire avea? întrebă Sam. Se gândi pe dată la Necunoscutul Misterios pe care-l ştia *el*, şi se sperie. Oare era vorba de una şi aceeaşi

persoană? Ori făceau amândoi parte din specia autointitulată Etici? Necunoscutul care trimisese aici meteoritul din crom-nichel şi care-i îngăduise lui Joe Miller să vadă Turnul de lângă înceţoşata Mare Polară de Nord era un renegat al Eticilor. Asta dacă trebuia să dea crezare spuselor lui.

— Împuternicire? se miră Göring. Adică documente eliberate de Dumnezeu? făcu el şi pufni în râs. Fondatorul şi-a dat seama că vizitatorul nu putea fi un simplu om, fiindcă ştia lucruri de care doar un zeu sau o fiinţă superioară putea avea cunoştinţă. Şi i-a arătat anumite lucruri care să-l convingă. I-a spus cum am fost readuşi la viaţă şi motivul. Nu i-a relatat totul. Unele detalii vor fi revelate mai târziu. Iar pe altele trebuie să le descoperim noi înşine.

— Şi cum se numeşte acest fondator? întrebă Sam. Să nu-mi spui că nu ştii. Sau e vreunul dintre secretele bine păstrate?

— Nimeni nu ştie, afirmă Göring. Nici nu e nevoie. Ce importanţă are numele? Şi-a spus Viro. În esperanto asta înseamnă bărbat. De la latinul *vir*. Noi i-am zis Fondinto, Fondatorul, sau La Viro, Bărbatul.

— Tu l-ai întâlnit vreodată?

— Nu, dar am cunoscut două persoane care l-au întâlnit Una a fost de faţă când La Viro a ţinut prima predică, la o săptămâna după ce i-a vorbit Necunoscutul.

— Acest La Viro e bărbat? Nu-i cumva o femeie?

— Sigur e bărbat!

Sam oftă adânc şi spuse:

— Mi-ai luat o piatră de pe suflet. Dacă întemeietorul s-ar dovedi a fi Mary Baker Eddy[11] aş muri de greaţă.

— Poftim?

— Nimic, îl linişti Sam şi zâmbi. Cândva, am scris o carte despre ea. Nu ţin s-o întâlnesc; m-ar jupui de viu. Însă unele dintre chestiile mistice pe care mi le-ai relatat îmi aduc aminte de ea.

---

[11] Fondatoare a Asociaţiei Ştiinţei Creştine, în 1876, şi a Bisericii lui Cristos în 1879 (n. tr.)

— Cu excepţia *ka*-ului, explicaţiile noastre au ca fundament lumea fizică. Iar *ka*-ul are o natură fizică dar, îndrăznesc a spune, oarecum îndepărtată de realitatea noastră. Credem că e vorba de ştiinţă, o ştiinţă a Anticilor, care ne-a oferit resuscitarea din punct de vedere fizic. Asta n-are nimic supranatural, în afara credinţei noastre în Creator, desigur. Restul e ştiinţă pură.

— Precum religia propovăduită de Mary Baker Eddy? întrebă Sam.

— N-am auzit de ea.

— Prin urmare, cum dobândiţi mântuirea?

— Devenind iubire. Iar asta presupune, bineînţeles, să nu răspundem prin violenţă, chiar dacă trebuie să ne apărăm. Credem că putem deveni iubire doar atingând o anumită stare transcendentă prin cunoaştere de sine. Până acum, omenirea nu a deprins cum să folosească guma de visat; omul a abuzat de acest drog, aşa cum a procedat şi cu toate celelalte.

— Şi, indiferent ce înseamnă expresia asta, crezi c-ai *devenit iubire*!

— Încă nu. Dar sunt aproape.

— Cu ajutorul gumei de visat?

— Nu numai. Dar şi ea mă ajută. Trebuie să şi acţionezi, să predici şi să suferi în numele credinţei. Învăţ să nu urăsc. Deprind iubirea.

— De aceea te opui construcţiei Vaporului meu? Crezi că ne risipim vremea făcându-l?

— E un lucru care nu va aduce nimănui binele. Până acum, nu ne-a adus decât pustiirea peisajului, lăcomie, durere şi vărsare de sânge, nelinişte şi trădare. Ură, ură şi iar ură! Şi pentru ce? Ca să ai ceea ce nu stă în puterea altora, un vapor uriaş din metal, acţionat electric, culmea tehnologiei pe această planetă, un fel de corabie a nebunilor. Ca să poţi călători până izvoarele Fluviului. Şi ce-o să faci după ce ajungi acolo? Mai bine ai călători până la izvoarele sufletului!

— Sunt unele lucruri de care n-ai habar, spuse Sam. Mulţumirea de sine era umbrită de o viziune. Un diavol,

ascuns în beznă, şoptindu-i la ureche. Dar un alt diavol pitulat în întuneric picurase idei şi în urechile fondatorului Bisericii. Necunoscutul bisericos era oare diavolul? Fiinţa care venise la Samuel Clemens spusese că ceilalţi erau nelegiuiţii şi că dorea să mântuiască omenirea.

Un diavol ar rosti exact asemenea vorbe, desigur.

— Cuvintele mele nu te lovesc drept în inimă? întrebă Göring.

Sam se bătu cu pumnul în piept şi-i răspunse:

— Ba da, cred că m-a lovit o indigestie...

Göring îşi încleşta pumnii şi strânse din buze.

— Bagă de seamă, o să-ţi pierzi până şi bruma de iubire îl preveni Sam şi se îndepărtă. Nu se simţea chiar triumfător. Adevărul era că avea nişte crampe la stomac. Deşi ştia că ar trebui s-o ia în râs, ignoranţa dublată de trufie îl dădea întotdeauna peste cap.

21

Se făcuse deja după-amiază. Sam Clemens şi Ioan Fără-de-Ţară se certaseră toată dimineaţa. În cele din urmă, exasperat şi făcând uitate atât precauţia cât şi înţelepciunea, Sam exclamă:

— Nu ne putem permite să renunţăm la bauxita oferită de Hacking! Nu trebuie să întreprindem ceva care să pună stavilă construcţiei Vaporului! Pesemne că te porţi astfel pentru a declanşa un război între noi şi Soul City! Maiestatea Voastră, n-o să reuşeşti!

Sam umbla nervos de colo-colo, fluturând o ţigară subţire de foi în timp ce vorbea. Ioan stătea nepăsător la masa rotundă din lemn de stejar din timoneria lui Sam. Joe Miller era aşezat într-un colţ, pe un scaun construit special pentru el. Zakskromb, mongolul uriaş din paleolitic, veghea în spatele lui Ioan.

Pe neaşteptate, Sam se răsuci şi izbi cu amândoi pumnii în tăblia mesei. Ţinându-şi ţigara în colţul gurii şi împreunându-şi furios sprâncenele stufoase, se propti de masă şi se răsti la Ioan :

— Ai cedat o dată la Runnymede, când ai semnat Magna Carta. A fost singurul lucru înţelept pe care l-ai făcut în timpul domniei tale, iar unii susţin că până şi atunci ai strâns din dinţi. Ei bine, acum te afli în faţa unei hotărâri decisive, Maiestatea Ta. Ai să-i ceri scuze lui Abdullah, care le merită pe deplin, altfel cer o sesiune extraordinară a Consiliului pentru a decide dacă mai e cazul să rămâi Consul, alături de mine!

Ioan îl ţintui cu o privire fioroasă, apoi spuse:

— Nu mă sperii eu de ameninţările tale. Dar mi-e limpede că preferi să arunci ţara în război civil decât să lupţi împotriva celor din Soul City. Nu înţeleg ţicneala asta, dar oamenii chibzuiţi au întâmpinat întotdeauna greutăţi când a fost vorba să priceapă lipsa de raţiune. Prin urmare, o să-mi cer scuze. De ce nu? Regele îşi poate îngădui să fie umil faţă de un om de rând. Nu-l costă nimic şi asta-i sporeşte bunătatea divină.

Se ridică şi păşi hotărât afară, urmat îndeaproape de paza de corp.

Sam află că zece minute mai târziu Ioan se înfăţişase la casa de oaspeţi şi-şi ceruse scuze. Abdullah le acceptase cam în silă. Era limpede că aşa i se poruncise.

Cu puţin timp înainte ca sirenele să anunţe încheierea pauzei pentru masa de prânz, apăru Cawber. Se aşeză fără să mai aştepte invitaţia lui Sam, care ridică din sprâncene nelămurit, fiindcă era prima oară când Cawber se purta astfel. Înfăţişarea lui trăda ceva greu de exprimat. Urmărindu-l atent şi pândind fiecare inflexiune din vocea lui Cawber, Sam socoti că era atitudinea unui sclav care hotărâse să caute calea libertăţii.

Cawber ştia că va fi trimis ca emisar în Soul City. Rămase aplecat, sprijinindu-şi braţele masive pe tăblia din stejar, cu palmele desfăcute. Vorbi în esperanto folosind, ca mulţi alţii, îndeosebi timpul prezent, apelând la adverbe de timp pentru a indica viitorul şi trecutul când dorea să clarifice lucrurile.

Echipa lui Cawber discutase cu toţi cei aproximativ trei mii de cetăţeni de culoare (apăruseră unele neînţelegeri în

clasificarea celor născuţi în vremuri preistorice). O treime din ei, deşi fără prea mare elan, erau dispuşi să plece în Soul City pentru a fi schimbaţi cu cetăţenii nedoriţi de Hacking. Majoritatea erau negri de la sfârşitul secolului al XX-lea. Ceilalţi susţineau că aici desfăşurau o activitate care le conferea prestigiu, plăcându-le să fie pe picior de egalitate cu albii, şi nu doreau să renunţe la şansa de a se îmbarca pe Vapor.

Acest din urmă argument era precumpănitor, gândi Sam. Nu era singurul care visa aşa ceva. Ideea apărea în somnul multora, strălucind ca un giuvaier în interiorul căruia se află captiv un licurici.

Firebrass şi oamenii lui fură invitaţi să vină în sala de discuţii. Firebrass întârzie, deoarece era plecat să inspecteze avionul. Pufnise în râs văzându-l atât de ciudat, fragil şi lent şi, cu toate acestea, îl rodea invidia că von Richthofen îl va pilota.

— Şi tu vei avea şansa de a zbura, îl asigură Sam. Cu condiţia să te afli aici la vremea când...

Chipul lui Firebrass deveni serios.

— Ce-aţi hotărât, domnilor, în legătură cu propunerile guvernului meu?

Sam se uită la Ioan, care făcu un gest prin care îl invita să ia cuvântul. Voia ca eventualele resentimente să-i fie adresate lui Sam.

— Trăim într-un stat democratic, începu acesta. Nu le putem spune cetăţenilor noştri să plece decât dacă s-au făcut vinovaţi de vreo încălcare a legii. Deci, după cum văd eu situaţia – cum o simţim ***noi*** – dacă ţine cu orice chip, orice cetăţean din Parolando poate pleca în Soul City. Consider că am ajuns la acest acord încă de la prima discuţie. Problema guvernului dumneavoastră e să negocieze cu fiecare cetăţean în parte. Cât priveşte acceptarea de către noi a arabilor şi dravidienilor dumneavoastră – dacă doresc, le vom oferi şansa de a ni se alătura. Dar ne rezervăm dreptul de a-i expulza dacă nu se comportă conform legilor. Depinde de ei unde vor pleca de aici.

— Nu cred că Hacking vrea pe cineva care nu-i dispus să trăiască în Soul City, indiferent cât de neagră i-ar fi pielea, spuse Firebrass.

— Ce se întâmplă cu livrările de substanţe minerale? interveni Sam. Vor fi sistate în cursul negocierilor?

— N-aş putea face o precizare, îi răspunse Firebrass. Mă îndoiesc dar va trebui să mă consult cu Hacking. Desigur, până când preţul va creşte, va trebui să menţineţi proporţia de minereu şi arme pe care ni le livraţi.

— Bag de seamă că ai spus *va creşte*, nu *ar putea*, remarcă Sam.

— Toate afirmaţiile mele urmează a fi confirmate ori infirmate de guvernul de la Soul City, explică Firebrass zâmbind.

Căzură apoi de acord să-l trimită pe Cawber în Soul City ca ambasador al statului Parolando, în situaţia că se puteau opera modificări în Magna Carta în acest sens. Restul problemelor rămaseră în suspensie. Lui Sam i se păru că Firebrass nu avea intenţia de a grăbi lucrurile. Ba dimpotrivă. Era dispus mai curând să le lase să treneze sau chiar să le frâneze dacă ar fi dat semne de redresare. Voia să rămână în Parolando, iar Sam credea că intenţia reală era de a spiona. Pe de altă parte, poate dorea să stârnească zâzanie.

Mai târziu, comentă întâlnirea cu Ioan, care îi împărtăşi părerea că Firebrass era spion, dar nu înţelegea de ce ar crea tulburări.

— Şi el vrea ca Vaporul să fie construit cât mai repede. Cu cât îl terminăm mai curând, cu atât mai repede va încerca Hacking să pună mâna pe el. Ai impresia că pe Hacking nu-l interesează Vaporul? Îţi închipui cumva că există vreun vecin care n-ar vrea să ni-l smulgă? Arthur a făcut încercarea nereuşită de a ne copleşi pentru că mă ura. Ar fi trebuit să aştepte până când era aproape terminat, iar atunci, aliindu-se cu Kleomenes şi cu ulmakii, ar fi putut să-şi folosească forţele reunite declanşând un atac decisiv. Ca rezultat al pripelii, Arthur şi Kleomenes au

murit, iar Ieyasu le-a invadat ţările, în vreme ce succesorii lor se sfâşie între ei.

— Dacă dăm crezare spionilor noştri, el va câştiga, remarcă Sam.

— Dacă-şi consolidează statul cu celelalte două teritorii, va deveni un inamic de temut.

Tot astfel şi tu, Ioan Fără-de-Ţară, gândi Sam*. Dintre toţi cei pe care va trebui să stau cu ochii după construirea Vaporului, tu eşti cel mai primejdios...*

Firebrass anunţă că pe perioada cât vor continua negocierile, el şi delegaţia sa vor rămâne în Parolando ca misiune de reprezentare a statului Soul City.

— Mă bucur să vă avem printre noi, spuse Sam. Dar Soul City îşi are propria industrie. Ştiu că folosiţi minereurile noastre pentru a produce arme şi alte lucruri despre care spionii noştri n-au reuşit să afle nimic.

Firebrass îl privi surprins, apoi porni să râdă în hohote.

— Îmi forţezi mâna, amice! exclamă el în engleză. Apoi continuă în esperanto: La o adică, de ce să nu fim cinstiţi? Ideea mă amuză. Da, ştim că aveţi spioni printre noi dar şi noi procedăm la fel. Arată-mi şi mie pe cineva care nu trimite spioni în statele vecine. Mă-ntreb însă unde vrei să ajungi.

— Eşti omul cu pregătirea tehnică cea mai bună pe care-l are Hacking. Doctor în ştiinţe. Te ocupi de producţie, cercetare şi dezvoltare. De ce te-a trimis Hacking la noi când, de fapt, are nevoie de tine acolo?

— Înainte de plecare am aranjat ca totul să meargă strună. Soul City n-are nevoie de prezenţa mea acum şi, în plus, mă plictiseam. Voiam să vin, asta-i explicaţia.

— Să poţi vedea ce posedăm, de exemplu pistolul Mark I, avionul, vehiculul amfibiu şi tunul cu abur din dotarea noastră?

Firebrass zâmbi larg şi dădu aprobator din cap.

— Da. De ce nu? Dacă nu eu, le vede altul.

Sam se mai linişti.

— Serveşte-te cu un trabuc. După mine, poţi să te uiţi cât vrei. În afara tunului cu aburi, probabil, nu producem ceva

care să vă surprindă. Iar acesta, apropo, e invenţia mea. Vino cu mine. Mă mândresc tare mult cu el şi aş vrea să ţi-l arăt. E aproape finalizat

Balaurul de Foc I se odihnea pe structura construită din cherestea. De culoare cenuşiu-argintie şi având forma unei ambarcaţiuni cu fundul plat, era dotat cu şapte roţi uriaşe din metal şi plastic pe fiecare latură. În partea din spate avea elice duble, protejate de scuturi. Vehiculul era lung de zece metri, lat de trei şi înalt de trei metri şi jumătate. Pe puntea spate se iveau trei turele. Într-una stăteau pilotul, căpitanul şi radiofonistul, deşi Parolando nu avea deocamdată nici un aparat de radio. Turela din centru era mai înaltă decât celelalte două şi din ea ieşea ţeava unei arme scurte, bine fixate în lemn. Turela din spate era proiectată pentru pistolarii care vor fi înarmaţi cu pistolul Mark I şi, probabil, cu puşti.

— Vehiculul amfibiu arde alcool obţinut din lemn pentru a produce abur, explică Sam. Să urcăm înăuntru prin bocaportul lateral. Vei observa cazanul care ocupă aproape o treime din spaţiul interior. După cum o să-ţi dai şi singur seama, am avu motive întemeiate să-l plasăm acolo.

Suiră pe o scară ca să ajungă înăuntrul turelei principale, care era luminată de un singur bec. Firebrass scoase o exclamaţie de uimire. Era primul bec electric pe care-l vedea de când se afla pe această planetă. Sam îl lămuri că era alimentat de la o baterie.

— Iar acesta e Nemaipomenitul Tun cu Abur, îl prezentă el. Arăta spre cilindrul care ieşea din peretele de compartimentare al turelei. Dedesubt se afla un pat asemănător cu al unui pistol şi un trăgaci. Firebrass se opri lângă dispozitivul de dare a focului, puse degetul pe trăgaci şi privi prin deschizătura de deasupra ţevii. Ridică şi coborî arma.

— Există şi un scaun pentru servant, explică Sam, Cu ajutorul unor pedale, el va putea roti turela după cum doreşte. Ţeava coboară sau urcă cu douăzeci de grade. Aburul din cazan este forţa motrice pentru proiectilele cu calibrul de optzeci de milimetri, făcute din plastic. Tunul

trage dintr-o culată deschisă – cu alte cuvinte, în ţeava nu există proiectil când se apasă pe trăgaci. Prin apăsarea trăgaciului se eliberează o piedică, acest lucru îi permite lacătului închizătorului să se mişte înainte, sub acţiunea unui arc. În timpul cursei înainte, lacătul închizătorului prinde un proiectil din plastic din încărcător şi-l împinge în culată. Puţin înainte ca închizătorul să atingă culata, suporturile cu came de pe fiecare parte culisează pe ghidaje şi rotesc lacătul închizătorului un sfert către dreapta, închizând astfel culata.

Firebrass dădu din cap în semn că a înţeles.

— Bun. Imediat ce se încheie sfertul de rotaţie, canalul de admisie din lacătul închizătorului se aliniază cu canalul de alimentare cu abur de înaltă presiune. Acest lucru permite aburului fierbinte, să zicem la patru sute de grade Fahrenheit[12], să intre în camera închizătorului. Proiectilul din plastic este propulsat prin ţeavă de dilatarea aburului. În acelaşi timp, aburul, care exercită o mare presiune asupra părţii din spate a camerei încărcătorului, împinge înapoi zăvorul culatei. Din cauza greutăţii mai mari a culatei, ea nu începe să gliseze decât după ce proiectilul a ieşit pe ţeava tunului.

În momentul în care culata începe să se deplaseze înapoi, suportul cu came se mişcă în ghidajele camei şi roteşte bolţul cu un sfert de rotaţie spre stânga, oprind pătrunderea aburului. Atunci lacătul închizătorului revine la poziţia sa iniţială. Dacă trăgaciul se menţine apăsat, operaţiunea se repetă la nesfârşit.

— Impresionant, recunoscu Firebrass. Dar tunul n-ar funcţiona mai eficient dacă temperatura ar fi aceeaşi cu a aburului de înaltă presiune? În felul acesta, s-ar folosi mai puţin din energia aburului pentru încălzirea armei, iar asta ar însemna o forţă sporită pentru propulsia proiectilului. Aha, acum înţeleg! Aveţi deja o cămaşă în jurul ţevii. Aburul circulă prin acest înveliş înainte de a intra în arma propriu-zisă, corect?

---

[12] Aproximativ 204° C

— Da, există o cămaşă izolatoare din ghips încastrat în lemn. Te rog să observi supapa aceea de purjare. Ea permite armei să fie încălzită înainte de utilizare; e vorba de câteva secunde înainte de tragere. Dacă nu găseam soluţia asta, tunul se putea bloca. Şi cum temperatura maximă a tunului e aceeaşi cu a aburului din cazan, nu există pericolul de a carboniza ţeava. Ea poate fi utilizată ca armă sau ca tun cu apă. De fapt, în ambele cazuri eficienţa e aceeaşi. În cazul unui proiectil uşor din plastic cu o viteză atât de mică la ieşirea din ţeava, precizia tragerii nu e mare.

Firebrass nu dădu semne că l-ar impresiona în mod deosebit superioritatea militară pe care ar avea-o Parolando prin folosirea vehiculului amfibiu. Asta pesemne fiindcă plănuia să fabrice şi el unul similar pentru Soul City. Sau, dacă Parolando avea unul, probabil că va construi două. Caz în care Parolando va trebui să producă trei.

Soul City nu putea bate Parolando la acest capitol. Însă trebuia ca livrările să nu fie întrerupte, fiindcă atunci şi Soul City va sista aprovizionarea cu bauxită, criolit, platină şi iridiu.

Euforia provocată de demonstrarea calităţilor deosebite ale invenţiei sale se stinse aproape imediat şi destul de vizibil. Dacă Soul City declanşa o cursă a înarmărilor, singura cale de rezolvare a problemei era distrugerea acestuia şi preluarea controlului asupra zăcămintelor de substanţe minerale. Asta însemna însă amânarea construcţiei vaporului. Şi mai presupunea să deranjeze alte două state, Publiujo şi Tifonujo, care se aflau între Parolando şi Soul City. Iar dacă acestea formau o alianţă, forţa lor era grozavă, ţinând seama de armele pe care a trebuit ca Parolando să le ofere în schimbul lemnului.

Sam socotise că acest pericol potenţial era destul de grav. Dar câteva zile mai târziu Ieyasu cuceri cu totul statele învecinate şi trimise o misiune de pace în Parolando. Nu avusese cereri inacceptabile. De fapt, într-un fel, propunerile lui erau utile. El susţinea că naţiunea sa pierduse destui copaci şi dorea să le creeze condiţii pentru

a creşte la loc dar, pentru a obţine o cantitate sporită de arme din Parolando, era dispus să ofere o mare cantitate de lemn şi excremente pentru industria producătoare de praf de puşcă. Avea intenţia să cucerească teritoriile de pe malul celălalt al Fluviului pentru a pune mâna pe lemn.

În concluzie, Parolando îl va plăti pe Ieyasu pentru a recolta lemn cu forţa de la vecinii săi. Pentru Parolando preţul avea să fie scăzut şi mai puţin dureros, întrucât cetăţenii săi vor fi scutiţi de raiduri, crimele şi luare de sclavi.

Iar Sam Clemens va găsi astfel un nou subiect care să-i răpească tihna somnului.

Lui Ioan Fără-de-Ţară propunerea i se păru excelentă.

— Fabricile noastre produc arme în număr tot mai mare, spuse el. Ne putem permite exporturi sporite. Şi trebuie să construim o flotă de vehicule de tipul *Balaurului de Foc*, astfel încât săbiile pe care le oferim acestor popoare să fie lesne dovedite de maşinile noastre.

— Dar când vom începe construcţia Vaporului? întrebă Sam drept răspuns.

Nimeni nu-i dădu răspuns, însă în următoarea zi, van Boom, Velitsky şi O'Brien, inginerii-şefi, îi aduseră primele schiţe preliminare. Erau desenate cu negru pe folii din plastic cu ajutorul unui creion legat la o baterie. Câmpul magnetic din vârful creionului rearanja stratul foarte subţire şi liber aflat în apropierea sa, care acoperea folia. Liniile rămâneau polarizate până când pe deasupra lor trecea un câmp inversor. În felul acesta, cererea de hârtie pentru desene era drastic redusă, iar planurile puteau fi modificate după dorinţă.

Firebrass spuse că ar dori să contribuie la construcţia Vaporului. Cererea i se aprobă, deşi la început Ioan se opusese. Sam susţinu că, folosind orice ofertă li se făcea, lucrările vor înainta mai repede. Pe de altă parte, considera că Firebrass nu va putea fura nava, chiar dacă ştia foarte multe despre ea. Cu toate că Sam nu-i destăinui nimic lui Ioan, îşi făcu un plan propriu în ce-l privea pe Firebrass. Asta presupunea să-l atragă atât de mult, stârnindu-i

entuziasmul, încât el să accepte oferta de a se îmbarca pe vapor.

Utilajele necesare pentru laminarea primelor plăci de bordaj erau aproape finisate. Stăvilarul fusese definitivat cu o săptămână în urmă, iar apa provenind din afluent umplea lacul. În prezent trăgeau sârma de aluminiu pentru generatoarele ce urmau a fi acţionate de căderea de apă. Prototipul batacitorului, care va avea înălţimea unei clădiri cu două etaje, va fi terminat peste o lună dacă procurau materialele necesare.

Câteva zile mai târziu, cinci sute de misionari ai Bisericii celei de-A Doua Şanse cerură azil în Parolando. Ieyasu îi izgonise din noul său stat, ameninţându-i cu diferite torturi sofisticate dacă încercau să se strecoare înapoi. Sam nu auzi imediat această veste deoarece se afla la baraj.

Misionarii refuzară să facă un pas când Ioan le transmise porunca de a pleca pe dată. Auzind răspunsul lor, Ioan zâmbi sumbru, se trase de coama nisipie ca de leu şi slobozi înjurătura lui preferată:

— Pe colţii lui Dumnezeu!

Sam tocmai supraveghea instalarea câtorva tone de dinamită între pereţii dubli. Acesta era încă un atu pe care-l păstra în mânecă, o operaţiune disperată şi, probabil, chiar sinucigaşă, pentru cazul în care vreun duşman ar fi fost pe punctul de a reuşi invadarea statului său.

Von Richthofen, congestionat la faţă şi respirând precipitat după ce urcase dealul în goană, îi povesti despre sosirea misionarilor şi refuzul lor de a-şi lua tălpăşiţa. Nu scoase însă nici o vorbă despre Ioan.

Sam îl rugă să comunice misionarilor că va veni la ei în cursul serii. Puteau să-l aştepte, dar să nu se mişte mai departe de zece-doisprezece metri de piatra-potir alături de care coborâseră pe ţărm. Vreme de o clipă, se gândi să-i alunge imediat şi să comunice soldaţilor că puteau să-i altoiască niţel cu latul săbiilor dacă li se ivea prilejul. Era înfierbântat, transpirat şi plin de pulbere de ciment şi simţea o adversitate ieşită din comun faţă de credincioşii aceştia. Găsiseră în sfârşit o lume binecuvântată, lipsită de

prezenţa sâcâitoare a muştelor şi ţânţarilor, iar oameni de teapa misionarilor încercau să le ia locul.

Uruitul şi pleoscăitul produs de instalaţiile de turnat beton, răcnetele şefilor de paie, scrâşnetul hârleţelor şi zdrăngănitul roţilor din lemn cu obade din fier de la roabe îl împiedicară pe Sam să audă exploziile care se auziră jumătate de oră mai târziu. Nu află nimic decât la sosirea lui von Richthofen, care dăduse fuga să-i relateze ce se întâmplase.

Sam simţi că i se taie genunchii, gata să se prăbuşească într-o băltoacă. Ioan testase noile pistoale asupra misionarilor. O sută de pistoale Mark I cu cremene uciseseră aproape cinci sute de bărbaţi şi femei în doar trei minute. Ioan trăsese şi încărcase arma de zece ori, folosind ultimele trei gloanţe pentru a da lovituri de graţie răniţilor grav.

Fuseseră cruţate aproximativ treizeci de femei, dintre cele mai frumoase. Ioan le luase în palatul său.

Sam văzu mulţimea strânsă în jurul pietrei-potir cu mult înainte de a ajunge pe malul Fluviului. Îl trimise pe Lothar să-i facă loc. Oamenii se dădură în lături din faţa lor precum apele Mării Roşii dinaintea lui Moise, gândi el, numai că Marea Roşie îi apăru abia ***după*** ce trecu prin spaţiul rămas liber. Cadavrele erau îngrămădite unul peste altul, mânjite de sânge, cu carnea sfârtecată, iar oasele sfărâmate de gloanţele cu calibru mare. În cei nouăzeci şi şapte de ani de viaţă, Sam nu reuşise să se obişnuiască cu tăcerea morţilor. Părea să atârne deasupra lor ca un nor invizibil şi îngheţat. Gura care nu va mai scoate o vorbă, creierul care nu va mai gândi...

Nu-i slujea la nimic să-şi aducă aminte că a doua zi toţi aceşti oameni, având trupuri proaspete şi întregi, se vor trezi din nou undeva pe malul Fluviului. Efectul morţii nu putea fi îndulcit prin speculaţii intelectuale.

Ioan dădea porunci pentru ca trupurile să fie trimise la fabrica de săpun şi de recuperare a pielii. Rânji către Sam ca un băieţel obraznic prins în timp ce trage mâţa de coadă.

— Ăsta-i masacru! strigă Sam. Masacru! Fără noimă! De neiertat! N-aveai nici un motiv să faci asta, bestie criminală şi sângeroasă ce eşti! Aşa ai fost dintotdeauna, câine ucigaş şi tot astfel vei rămâne! Porc! Porc! Porc!

Ioan uită să mai zâmbească şi, văzându-l pe Sam apropiindu-se cu pumnii strânşi, făcu un pas înapoi. Uriaş şi ciolănos, Zaksksromb porni spre Sam ţinând o bâtă masivă din stejar şi cu ghimpi de oţel la capăt.

— Terminaţi, strigă Lothar von Richthofen, lasă-l în pace ori cheamă-l pe Joe Miller! Îl împuşc cu mâna mea pe cel care face o mişcare spre Sam.

Sam privi în spate. Lothar ţinea un pistol în ambele mâini şi-l ţintea pe Ioan.

Acesta rămase cu ochii căscaţi şi păli. Până şi ochii albaştri-deschis îşi pierdură culoarea.

O vreme după aceea, Sam se gândi că era bine să-i fi spus lui Lothar să tragă. Chiar dacă cei o sută de pistolari îi erau fideli, probabil că ar fi ezitat să riposteze dacă Ioan ar fi fost ucis din primul foc. Erau înconjuraţi de bărbaţi înarmaţi şi femei, mai toţi ostili lui Ioan şi adânc tulburaţi de măcelul ce se petrecuse acolo. Pesemne că prezenţa lor ar fi împiedicat o altă vărsare de sânge. Chiar dacă n-ar fi intervenit, Sam s-ar fi putut arunca la pământ şi primele focuri ar fi fost ratate. După aceea cine ştie ce s-ar fi întâmplat?

Dar n-avea nici un rost să-şi chinuie imaginaţia. Nu dăduse ordinul.

Cu toate acestea, trebuia să ia imediat măsuri hotărâte. Dacă-l lăsa pe Ioan nepedepsit pentru acest măcel, nimeni nu l-ar mai respecta, ba şi-ar pierde şi respectul de sine. Iar atunci s-ar putea retrage din postul de Consul caz în care ar pierde şi Vaporul.

Întoarse capul uşor, astfel încât să nu-l scape din ochi pe Ioan. Văzu chipul palid şi ochii negri ai lui Livy; arăta de parcă i s-ar fi întors stomacul pe dos. N-o băgă în seamă şi văzându-l pe de Bergerac cu floreta în mână şi stând la marginea cercului uman format în jurul lui, strigă, arătând spre Ioan :

— Căpitane-de Bergerac! Arestează-l pe vice-consul.

Ioan ţinea un pistol în mână, dar nu-l aţinti spre cineva anume.

— Protestez, spuse el cu voce slaba. I-am sfătuit să plece imediat, dar au refuzat. I-am avertizat, iar ei s-au opus, aşa că am dat ordin să fie împuşcaţi. De fapt, ce importanţă are? Mâine vor fi din nou vii.

Cyrano păşi ţanţoş spre Ioan, se opri, salută şi spuse:

— Armele dumneavoastră, Sire.

Zakskromb mârâi şi-şi ridică bâta ghintuită.

— Nu, Zak, îl opri Ioan. Potrivit Cartei, unul dintre Consuli îl poate aresta pe celălalt dacă socoteşte că acesta a încălcat legea. Nu voi rămâne arestat multă vreme.

Întinse pistolul cu patul înainte, îşi scoase centura şi le înmână pe amândouă lui Cyrano. În teci se aflau un cuţit lung şi o spadă scurtă.

— Cât timp tu şi Consiliul îmi veţi hotărî soarta, voi rămâne în palatul meu, preciză el. Potrivit Cartei, trebuie să vă întruniţi în decurs de o oră de la arestare şi, dacă nu intervine starea de necesitate naţională, să luaţi o decizie peste două ore.

Se îndepărtă urmat de Cyrano. Oamenii lui şovăiră o clipă apoi, la ordinul lătrat de Zakskromb, porniră în urma lui Ioan spre palat. Sam privi după ei. Se aşteptase să i se opună rezistenţă. Abia după aceea îşi dădu seama că Ioan ştia prea bine că Sam Clemens trebuia să procedeze aşa, căci altminteri îşi pierdea orice prestigiu. Iar Ioan îl cunoştea pe Sam îndeajuns de bine pentru a-şi da seama că acesta ar dori să evite luarea unei hotărâri care să declanşeze un război civil, dar că n-ar recurge la aşa ceva dacă ar socoti Vaporul în primejdie.

Prin urmare, Ioan îi făcuse jocul. Nu voise să stârnească o confruntare directă. Deocamdată. Pentru moment îşi satisfăcuse pofta de sânge. Întrunindu-se, Consilierii aveau să constate că, din punct de vedere legal, Ioan îşi exercitase drepturile. Moral vorbind, îşi depăşise atribuţiile. Însă în acest caz, sprijinitorii săi vor susţine că el avusese dreptate şi din punct de vedere moral. La urma urmelor,

morţii vor învia din nou, iar lecţia primită de misionarii celei de-A Doua Şanse va fi usturătoare. De acum încolo, vor ocoli Parolando multă vreme. Şi, bineînţeles, Sam Clemens va trebui să admită că acest lucru nu era decât de dorit. Dacă misionarii continuau să-şi facă prozeliţi, Vaporul nu va mai fi construit nicicând. Pe de altă parte, alte state, mai puţin slăbite de filozofia sectanţilor, vor invada Parolando.

Iar Sam Clemens afirma că următorul pas al sprijinitorilor lui Ioan va fi să susţină că aveau tot dreptul să şi tortureze oamenii. La urma urmei, durerea nu era de durată şi orice rană se vindeca prin uciderea victimei. Tot astfel se va justifica şi violul, fiindcă, de ce nu?, femeile nu aveau cum să rămână gravide sau să se îmbolnăvească, iar dacă vreuna se alegea cu răni grave, asta era situaţia. Moartea venea ca soluţie, iar în dimineaţa următoare avea să renască nevătămată. Nu merita să se gândească cineva la suferinţa mintală. Puţină gumă de visat rezolva şi această problemă.

Nu, va spune Sam, nu se pune chestiunea crimei, ci a drepturilor. Ucigând un om, îl muţi, fără consimţământul lui, într-un loc atât de îndepărtat, încât ar putea merge şi o mie de ani de-a lungul Fluviului şi tot n-ar ajunge înapoi. Îl azvârli departe de iubită, prieteni, cămin. Forţa tot forţă rămânea şi era întotdeauna...

Of! Ar face bine să se păzească!

— Sam! răsună o voce plăcută.

Se întoarse. Livy era tot palidă, însă ochii ei aveau strălucirea obişnuită.

— Sam! Dar cum rămâne cu femeile pe care le-a sechestrat?

— Unde mi-o fi capul? se întrebă el. Hai cu mine, Lothar! Văzându-l pe uriaşul Miller pe câmpie, îi făcu un semn cu mâna şi titantropul se apropie pentru a-i întâlni la jumătatea drumului. Lothar se întoarse către cei o sută de arcaşi abia sosiţi, ordonându-le să-i urmeze.

Ajuns în apropierea impunătoarei clădiri din buşteni, Sam rări pasul. Ioan îşi dăduse seama că, deşi pe moment uitase de femeile răpite, Sam îşi va aduce aminte de ele. Ioan era

pregătit să se supună judecăţii Consiliului pentru masacrul săvârşit, fiindcă, legal vorbind, simţea că are dreptatea de partea lui. Dar să-i predea lui Sam femeile era prea mult. Se putea întâmpla ca Ioan să cedeze pornirilor lui mârşave, declanşând un război civil în Parolando.

22

Sam văzu vreo treizeci de femei ieşind pe porţile deschise şi înţelese că Ioan hotărâse să-şi îndrepte greşeala. Chiar şi aşa, tot putea fi acuzat de răpire, o infracţiune mult mai gravă decât crima în această lume pe dos. Dar dacă femeile scăpaseră nevătămate, ar fi fost mult mai greu ca acuzaţia să se susţină.

Se opri şi, de astă dată, crezu că va face infarct. Printre femei se afla şi Gwenafra!

Strigând-o pe nume, Lothar pomi în goană spre ea. Ea alergă spre el cu braţele întinse şi se îmbrăţişară.

După îndelungi îmbrăţişări, sărutări şi suspine, Gwenafra se apropie de Sam care se blestemă pe sine, fiindcă nu putea da vina pe altcineva. Dacă i-ar fi arătat că o dorea în clipele în care ea îi dăduse de înţeles că era disponibilă, atunci n-ar fi pierdut-o în favoarea lui Richthofen. De ce nu se apropiase de ea? De ce se agăţase de ideea că Livy se va întoarce la el şi că, alegându-şi altă femeie, ea îl va detesta într-atât, încât aici nu va mai vrea să-l vadă în ochi?

Nici nu reuşea să mai gândească logic. Cu toate acestea, orice ar fi susţinut filozofii, principala raţiune a logicii era de a-ţi justifica simţămintele.

Gwenafra îl sărută plângând, udându-i pieptul cu lacrimile ei. Se desprinse din braţele lui şi se întoarse la Lothar, lăsându-l pe Sam sa găsească o soluţie în ce-l privea pe Ioan.

Păşi pe poartă, urmat de mătăhălosul Joe Miller. O clipă mai târziu descoperi că von Richthofen îl ajunsese din urmă. Înjura şi bolborosea în germană: „Îl omor!”

Sam se opri.

— Tu să pleci! Şi eu sunt gata să explodez, dar mă stăpânesc. Ne aflăm în bârlogul leului şi dacă încerci ceva necugetat, te poate ucide pretinzând că era în legitimă apărare. Îl văd în stare, drept vorbind, s-ar putea să fi făcut toate astea doar pentru a înscena asasinarea noastră.

— Dar eşti aici doar cu Joe!

— Joe valorează cât zece! În orice caz, dacă n-ai fi fost atât absorbit de giugiuleala cu Gwen, ai fi auzit când am dat ordin trupei să ia palatul cu asalt şi să-i ucidă pe toţi cei care le apar în cale dacă nu ies teafăr peste un sfert de ceas.

Lothar se holbă la Sam.

— Tare agresiv ai devenit în ultima vreme!

— Când văd că necazurile se ţin scai de mine şi construcţia Vaporului nu progresează deloc, e normal să mă enervez, îi răspunse Sam. Nu avea rost să-i spună că furia declanşată de purtarea lui şi a Gwenafrei se revărsa asupra lui Ioan, care era deja atât de detestat, încât ar fi trebuit să se facă mic şi să dispară. Şi aşa ar fi trebuit să se întâmple dacă ar fi existat dreptate pe lume.

Intră în clădirea cea mai mare apărată de fortificaţiile construite din buşteni de pin şi trecu valvârtej pe lângă Sharkey. Huiduma cu umeri căzuţi dădu să-l împiedice, dar Sam nu rări pasul. Apoi din urma lui Sam se auzi un mârâit înfundat. Sharkey rânjise fără a scoate o vorbă şi făcu greşeala de a nu se da la o parte destul de repede. Deşi cântărea peste o sută de kilograme, fiind izbit cu şoldul de uriaşul Joe se trezi zvârlit înapoi ca o păpuşă umplută cu paie.

— Într-o bună zi tot te ucid eu! Strigă Sharkey în engleză.

Joe întoarse încet capul masiv aducând cu turela unei nave de luptă şi bubui ca un tun:

— Daa? Tu zi a cui zeată?

— Joe, de la o vreme dai răspunsuri tare muşcătoare şi prompte, mormăi Sam. Te-ai molipsit de la mine, fără îndoială.

— Nu-z chiar atât de prozt cum cred unii, îi răspunse Joe.

— Nici n-ar fi posibil.

Furia i se mai domolise. Chiar avându-l pe Joe alături, tot nu se simţea în deplină siguranţă. Se bizuia însă pe ideea că Ioan nu va merge chiar atât de departe încât să-l ucidă, fiindcă şi el voia să vadă Vaporul terminat.

Avându-l pe uriaşul Zakskromb aşezat în spatele său, Ioan stătea la masa mare şi rotundă din stejar, alături de vreo zece dintre brutele lui. Fiecare ţinea în mână câte o stacană din lut. Încăperea duhnea a miros de tutun şi băutură. Ioan avea ochii înroşiţi, dar aşa erau mai tot timpul. Fortificaţiile înalte împiedicau razele soarelui, dar pe ferestre pătrundea destulă lumină. Cu toate acestea, în încăpere erau şi câteva torţe care ardeau scoţând fum.

Sam se opri, scoase un trabuc din cutiuţa care-i atârna la centură şi-l aprinse. Se înfurie văzând că-i tremură mâinile, iar asta îi spori mânia împotriva lui Ioan.

— De ajuns, *Maiestatea Voastră*! N-a fost îndeajuns de rău c-ai sechestrat femeile acelea pentru a-ţi împlini scopurile mârşave? De ce-a trebuit s-o iei şi pe Gwenafra? E cetăţean al acestui stat! Singur ţi-ai vârât gâtul în laţ, şi crede-mă că asta nu-i o figură de stil.

Ioan bău dintr-o sorbitură whiskyul din stacană şi o aşeză calm pe masă. Apoi, fără să ridice glasul, explică:

— Le-am adus aici pe femeile acelea pentru a le pune la adăpost. Oamenii erau foarte porniţi împotriva lor; voiau să-i ucidă pe toţi misionarii. Iar Gwenafra a fost luată laolaltă cu ele din greşeală. Voi stabili cine se face vinovat de asta şi-i voi pedepsi.

— Ioan, spuse Sam, afirmaţiile tale ar putea fi puse sub stare de arest pe motiv de vagabondaj. Le lipseşte orice justificare reală. Dar trebuie să-ţi recunosc meritele. Diavolul e un dulce copil pe lângă tine. Acum ai devenit părintele minciunilor şi marele maestru al tuturor înşelăciunilor trecute, prezente şi viitoare. Dacă cel mai mare mincinos te trage pe sfoară cu zâmbetul pe buze, atunci celorlalţi mincinoşi le-a crescut o barbă ca a lui Moş Crăciun.

Ioan se făcu roşu la faţă. Zakskromb rânji şi-şi ridică bâta la înălţimea pieptului. Joe mârâi.

După ce oftă adânc, Ioan îi răspunse:

— Ce, te-au tulburat câteva picături de sânge? Are să-ţi treacă. Nu poţi dovedi ca mincinoasă nici una dintre afirmaţiile mele, am dreptate? Apropo, ai convocat Consiliul? Legea îţi cere s-o faci neîntârziat, ştii bine asta.

Necazul cel mare era că Ioan avea să scape nepedepsit. Toţi, inclusiv susţinătorii lui, ştiau că minţea. Sam era însă conştient că nu putea face nimic decât dacă voia să declanşeze un război civil, iar asta însemna că lupii aflaţi la pândă – Ieyasu, Hacking, poate chiar şi aşa-zişii neutri, Publius Crassus, Chemsky, Tai Fung şi sălbaticii de peste Fluviu – vor invada Parolando.

Sam pufni dispreţuitor şi ieşi. Două ore mai târziu, previziunile sumbre i se adeveriră. Prin votul lor, Consilierii refuzară să-l condamne pe Ioan pentru modul pripit şi defectuos în care rezolvase criza. I se recomandă ca pe viitor să se consulte cu celălalt Consul pentru rezolvarea unor situaţii similare.

Fără îndoială că Ioan se va prăpădi de râs când va afla ce hotărâre se luase şi va cere să i se aducă băutură, tutun şi femei pentru a sărbători acest triumf.

Cu toate acestea, victoria lui nu era deplină. Toţi locuitorii din Parolando ştiau că Sam Clemens i se opusese lui Ioan, dăduse buzna în palatul acestuia fiind sprijinit de o singură persoană, eliberase femeile şi-l insultase fără să se teamă. Ioan eră perfect conştient de situaţie; victoria lui era cam şubredă.

Sam ceru membrilor Consiliului să-i exileze pe toţi misionarii din Parolando spre propria lor siguranţă. Câţiva Consilieri susţinură că acest lucru ar fi ilegal. Trebuia schimbată Carta. Pe de altă parte, era puţin probabil că Ioan va mai întreprinde vreo acţiune împotriva lor după ce fusese avertizat.

Consilierii ştiau la fel de bine ca şi Sam că acum profitau de starea emoţională creată în Parolando pentru a-i izgoni pe membrii cultului. Însă în Consiliu existau şi oameni încăpăţânaţi. Îi înfuria probabil ideea că nu reuşiseră să-l

condamne pe Ioan şi, în acest caz, puteau lua măcar poziţie în favoarea respectării principiilor.

Sam ar fi fost în stare să parieze că supravieţuitorii masacrului vor dori să plece imediat. Însă ei insistară să rămână. Măcelul nu reuşise decât să-i convingă de necesitatea prezenţei lor pe teritoriul statului. Göring construia câteva colibe pentru ei. Sam îi trimise vorbă să pună capăt acestei activităţi. Parolando trecea printr-o criză de lemn. Göring răspunse că el şi tovarăşii săi vor merge să doarmă sub pietrele-potir. Blestemând şi învăluindu-l pe mesagerul misionarilor într-un nor de fum, Sam îşi exprimă cu voce tare marele regret că pneumonia fusese eradicată de pe planetă. După aceea i se făcu ruşine, dar nu-şi schimbă purtarea. N-avea de gând să oprească funcţionarea furnalelor pentru ca oamenii pe care i-ar fi vrut cât mai departe să aibă un acoperiş deasupra capului.

Ca şi cum n-ar fi avut destule necazuri, în aceeaşi seară primi două mesaje care îl făcură să simtă că-i fuge pământul de sub picioare. Unul dintre ele îl anunţa că Odiseu, aflat în drumul de întoarcere în Parolando, dispăruse în cursul nopţii din barcă. Nimeni nu ştia ce i se întâmplase. Era pur şi simplu de negăsit. Al doilea îl informa că William Grevel, omul care-l spiona pe Ioan, fusese găsit cu capul sfărâmat sub o lespede de la poalele muntelui.

Ioan reuşise să afle de activitatea lui şi-l lichidase, iar acum, îşi râdea în barbă, fiindcă Sam nu putea dovedi nimic şi nici nu putea recunoaşte că Grevel lucrase în favoarea sa.

Sam îi convocă pe von Richthofen şi pe Cyrano, pe care-i considera oamenii săi de încredere. Adevărat, relaţia dintre el şi Cyrano era cam încordată din pricina lui Livy, dar spadasinul îl prefera pe Clemens lui Ioan, cu care avusese schimburi dure.

— Poate că dispariţia lui Odiseu e o simplă coincidenţă, presupuse Sam. Dar acest eveniment, plus moartea lui Grevel, mă fac să mă întreb dacă nu cumva Ioan mă loveşte prin prietenii mei apropiaţi. S-ar putea să uneltească uciderea voastră, unul câte unul, în condiţii

astfel alese, încât să nu fie acuzat. E deosebit de şiret. Pesemne că o vreme nu va mai întreprinde nimic. Numai că l-a eliminat pe Odiseu într-un loc unde o investigaţie n-ar reuşi să evidenţieze nici o dovadă. Şi nu-l pot acuza pe Ioan de moartea lui Grevel fără să dau în vileag la ce-l foloseam. Prin urmare, fiţi atenţi la situaţiile în care se pot petrece *accidente*. Şi vegheaţi atunci când nu aveţi pe nimeni în preajmă.

— *Morbleu!* exclamă de Bergerac. Dacă n-ar exista legea asta stupidă privind duelurile, l-aş putea provoca pe Ioan şi n-ar scăpa de ascuţişul spadei mele. Tu, Sinjoro Clemens, eşti vinovat de prevederile ei.

— Am crescut într-o ţară în care duelurile erau lucruri obişnuite, spuse Sam. Obiceiul acesta mă revoltă. Dac-ai fi asistat la tragediile... în fine, să lăsăm asta. Cred că şi tu ai văzut astfel de scene, care se pare că nu te-au sensibilizat prea mult. În orice caz, crezi că Ioan te-ar lăsa să trăieşti până când l-ai provoca la luptă? Nici gând, ai dispărea ori ai cădea victimă vreunui accident, poţi fi sigur de asta.

— Da' Ioan n-ar putea zuferi un aczident? se miră Joe Miller.

— Cum ai reuşi să treci de zidul viu format de gărzile lui de corp? îl întrebă Sam. Nu, numai un accident adevărat ar rezolva problema.

Îi trimise pe ceilalţi la treburile lor şi rămase doar cu de Bergerac şi Joe, care nu se dezlipea de el decât dacă era bolnav ori Sam dorea să fie singur cu gândurile lui.

— Necunoscutul a spus că a ales doisprezece oameni pentru atacul final asupra Turnului Ceţurilor, continuă Sam. Eu, tu, Joe, Francis Burton şi Odiseu suntem cinci. Dar nici unul dintre noi nu ştie care sunt ceilalţi şapte. Acum Odiseu a dispărut şi numai Dumnezeu ştie dacă-l vom mai vedea vreodată. Necunoscutul a dat de înţeles că toţi doisprezece se vor îmbarca pe Vapor în cursul călătoriei. Dar dacă Odiseu ar fi resuscitat undeva în josul Fluviului, prea departe pentru a reuşi să revină aici înainte de a încheia construcţia Vaporului, ghinionul lui.

Cyrano ridică neputincios din umeri şi-şi frecă nasul mare.

— De ce-ţi faci griji? Ori aşa-ţi stă în fire? Din câte ştim, ar putea fi în viaţă. Pesemne s-a întâlnit cu Necunoscutul Misterios despre care, apropo, Odiseu susţine c-ar fi femeie şi atunci nu e acelaşi cu cel cunoscut de noi doi – *mordieux!* m-am îndepărtat de la subiect! Cum spuneam, Odiseu putea fi convocat pe neaşteptate de această persoană misterioasă şi la momentul potrivit vom afla ce s-a întâmplat. Să-l lăsăm pe acest înger sau diavol – din umbră să se îngrijească de toate. Noi trebuie să ne vedem de construcţia fabulosului Vapor şi să-i dăm la o parte pe toţi cei care ne stau în cale.

— Înzelepte vorbe ai jis, interveni Joe. Dacă lui Zam i-ar crezte câte-un fir de păr de fiecare dată când îţi faşe grizi, ar arăta ca un porc zbinoz. Şeea şe, dacă mă gândezc mai bine...

— Din gura pruncilor...[13] şi din codiţele maimuţelor, spuse Sam. Ori o fi invers? N-are importanţă, dacă totul merge cum gândim noi – şi până acum nu s-a prea întâmplat aşa peste treizeci de zile vom începe să sudăm plăcile de magnaliu pentru corpul vasului. Aceea va fi cea mai fericită zi din viaţa mea, în afară de data lansării la apă. M-aş bucura chiar mai mult decât dacă Livy ar spune da...

Ar fi putut să-şi pună frâu limbii înainte de a spune aşa ceva, însă voia să-l sâcâie pe Cyrano. Cu toate acestea, franţuzul nu ripostă. De ce-ar fi făcut-o? O avea pe Livy, iar ea era mereu de acord cu el.

— Eu unul nu aprob ideea, spuse Cyrano, fiindcă sunt un om paşnic. Aş vrea să-mi găsesc răgazul de a mă bucura de lucrurile frumoase pe care le poate oferi viaţa. Aş fi încântat şi să pună capăt războaielor, iar dacă ar avea loc vărsări de sânge, aş prefera ca ele să se petreacă între adevăraţi domni care ştiu să mânuiască o spadă. Mi-e clar că nu putem construi vaporul fără piedici, deoarece aceia care nu

---

[13] Biblia, Psalmul 8:2; „Din gura pruncilor şi ai celor ce sug ai săvârşit laudă, pentru vrăşmaşii Tăi, ca să amuţeşti pe vrăşmaş şi pe răzbunător” (n. tr.)

au fier îl vor, şi nu se vor da înapoi de la nimic pentru a pune mâna pe el. De aceea, eu unul cred că, într-o anume privinţă, Ioan Fără-de-Ţară are dreptate. Poate c-ar trebui să declanşăm un război nimicitor de îndată ce vom avea arme suficiente, astfel încât să curăţăm valea Fluviului pe ambele maluri, înlăturând orice opoziţie cale de treizeci de mile în ambele direcţii. Iar atunci am avea acces nestingherit la lemn, bauxită şi platină...

— Dar chiar dacă am ucide toţi locuitorii, a doua zi teritoriul ar fi repopulat la loc, îl tempera Sam. Ştii cum funcţionează resuscitarea. Ai văzut cât de repede s-a umplut zona de oameni după ce meteoritul pustiise totul.

Cyrano ridică în aer un deget lung şi murdar. Sam se întrebă dacă Lily pierdea mereu bătălia pe care o ducea pentru a-l face să fie curat.

— Mai e ceva, se învioră Cyrano. Oamenii aceştia vor rămâne dezorganizaţi, iar noi, fiind de-ai casei, îi vom înregimenta şi îi vom face cetăţeni ai unui stat extins. Îi vom include în loteria pentru ocuparea locurilor din echipajul vaporului. Până la urmă, am câştiga timp dacă am sista construcţia vaporului şi am proceda aşa cum am sugerat eu.

„Iar eu te voi trimite în fruntea trupelor”, gândi Sam. „Şi vom reînvia istoria lui David, a Batshebei şi a lui Uriah[14]. Cu diferenţa că probabil David nu avea mustrări de conştiinţă care să-i tulbure somnul pentru faptele comise.”

— Nu sunt de acord, reveni Sam. În primul rând, cetăţenii noştri se vor opune din răsputeri pentru a-şi apăra poziţia, fiindcă ei participă la construirea vaporului. Nu se vor lăsa atraşi într-un război de cucerire, mai ales când îşi vor da seama că, incluzând şi alţi oameni în loterie, şansele lor s-ar diminua serios. Pe de altă parte, nu e cinstit.

De Bergerac se ridică ţinându-şi o mână pe mânerul floretei.

— Poate ai dreptate. Dar în ziua în care ai făcut un legământ cu Ioan Fără-de-Ţară şi l-ai ucis pe Erik Bloodaxe

---

[14] Aluzie la regele David, care s-a căsătorit cu Batsheba, fosta soţie a lui Uriah, ofiţer în armata lui David (n. tr.)

ai acceptat să asociezi construcţia vaporului cu vărsarea de sânge, trădarea şi cruzimea. Toate acestea erau inevitabile dacă voiai să-ţi vezi visul cu ochii. Numai că nu poţi începe astfel pentru ca mai târziu să eviţi comiterea de fapte similare sau chiar mai cumplite, în nici un caz, dacă ţii la vapor. Iar acum, noapte bună, amice.

Se înclină şi plecă. Sam pufăi din trabuc, apoi spuse:

— Cât îl urăsc pe omul ăsta! A rostit adevărul! Joe se ridică şi podeaua gemu sub greutatea lui.

— Eu mă dug ză mă gulg. Mă doare gabul. Mă doare undeva de toată iztoria azta. Ori o fagi ori laz-o baltă. Treaba-i glară.

— Dac-aj gândi gu altşeva, aj jişe aşelazi lugru, îl maimuţări Sam. Hai că-mi placi, Joe. Eşti grozav! Ce simplă-i lumea! Problemele te trimit la culcare şi gata! Pe când eu...

— Noapte bună, Zam! spuse Joe şi se duse în texas. Sam se asigură că uşa fusese baricadată şi că paznicii postaţi în jurul clădirii erau la posturile lor. Apoi se culcă şi el.

Îl visă pe Erik Bloodaxe, care-l fugărea pe toate punţile, până în magazia vaporului şi se trezi urlând. Joe stătea aplecat asupra lui, scuturându-l. Picăturile de ploaie răpăiau pe acoperiş, iar de undeva, de lângă povârnişul muntelui, se auzi bubuitul tunetului.

După ce puse de cafea, Joe mai rămase o vreme lângă el. Puse o lingură de cristale în apă rece, iar dizolvarea lor încălzi întregul amestec în câteva secunde. Sorbiră din căni, Sam fumă o ţigară şi vorbiră despre zilele când călătoriseră în josul Fluviului împreună cu Bloodaxe şi vikingii lui în căutare de fier.

— Pe-atunji măcar ne mai diztram din gând în gând, remarcă Joe. Z-au dus vremurile azelea. Agum numai mungă zi mungă zi-s prea mulzi care ne vor pielea. Zi gând golo, femeia ta apare gu năzosul ăzta de Zyrano.

Sam pufni în râs şi spuse:

— Mulţumesc, Joe, n-am mai râs de zile întregi. Năsos! Doamne-Doamne.

— Zam, uneori zunt prea zubtil pentru tine.

Joe se ridică de la masă şi se întoarse în camera lui. În ultima vreme dormiseră prea puţin. Lui Sam îi plăcuse dintotdeauna să lenevească în pat chiar după o noapte de somn odihnitor. Acum abia dacă reuşea să prindă cinci ore pe noapte, deşi uneori îşi făcea chiar şi siesta. Mereu se găsea câte cineva care avea vreo întrebare ori vreo chestiune de lămurit. Inginerii-şefi se ciondăneau asupra unor aspecte, iar asta îl deranja în mod deosebit pe Sam. Îşi închipuise că ingineria era ceva din cale-afară de clar şi precis. Dacă aveai o problemă, găseai şi soluţia cea mai potrivită! Dar van Boom, Velitsky şi O'Brien păreau să trăiască fiecare în lumea lui, nereuşind să se pună de acord. În cele din urmă, pentru a scăpa de orele enervante şi chiar pierdute inutil în discuţii contradictorii, Sam îl delegase pe van Boom să-şi spună ultimul cuvânt. Trebuia ca inginerii să nu-l mai sâcâie cu nimic decât dacă aveau nevoie de aprobarea lui.

Numărul de probleme pe care le considerase de competenţa exclusivă a inginerilor, dar care aveau nevoie de aprobarea lui, era uimitor de mare.

Ieyasu nu se mulţumise să cucerească doar zona locuită de boşimani-hotentoţi de pe malul celălalt al Fluviului, ci acapara şi nouă mile din teritoriul ulmak. Apoi trimisese o flotă în aval, către fâşia de trei mile la sud de ulmaki, unde trăiau indieni sac şi fox, originari din secolul al XVII-lea. Ocupă aceste pământuri doar măcelărind jumătate din locuitori. Ieyasu începu să se codească, cerând un preţ mai mare pentru lemn. De asemenea, voia şi un vehicul amfibiu la fel cu *Balaurul de Foc I*.

Parolando tocmai se pregătea să termine al doilea amfibiu. Între timp fuseseră daţi mai bine de cinci sute de negri contra unui număr similar de dravidieni. Sam refuzase cu încăpăţânare să accepte arabi wahhabi sau insistase ca indienii asiatici să sosească primii. Evident, Hacking era nemulţumit de această situaţie, dar în acord nu se specificase care dintre grupuri avea prioritate.

Aflând prin spioni despre cererile lui Ieyasu, Hacking trimise un mesaj. Voia şi el un vehicul amfibiu şi era gata să

dea în schimb o mare cantitate de minerale. Publius Crassus şi Tai Fung se aliară pentru a invada teritoriul de peste Fluviu, ocupat de oameni din Epoca de Piatră adunaţi acolo din toate epocile şi locurile, care ocupau o porţiune lungă de paisprezece mile de-a lungul malului stâng. Copleşindu-i prin număr şi armament, invadatorii uciseră jumătate din populaţie, iar restul deveniră sclavi. Şi ei ridicară preţul lemnului, dar îl menţinură sub cel cerut de Ieyasu.

Spionii aduseră vestea că Chernsky, domnitor peste o naţiune ce ocupa o porţiune de paisprezece mile lungime la nord de Parolando, făcuse o vizită în Soul City. Puteau doar să-şi imagineze ce se întâmplase acolo, fiindcă Hacking pusese la punct un sistem de securitate a cărui eficienţă era de sută la sută. Sam trimisese acolo opt spioni negri şi ştia că Ioan expediase cel puţin doisprezece. Într-o noapte, târziu, capetele tuturor spionilor fuseseră aruncate din bărci peste zidul ce se întindea de-a lungul malului.

Van Boom veni la Sam în miez de noapte şi-i spuse că Firebrass îl abordase cu fereală.

— Mi-a oferit postul de mecanic-şef pe vapor, recunoscu el.

— Ţi l-a oferit ***el****?* exclamă Sam, cât pe ce să scape trabucul din gură.

— Da. N-a zis-o în atât de multe cuvinte, dar asta am înţeles. Vaporul va fi luat de cetăţenii din Soul City, iar eu voi fi mecanic-şef.

— Şi cum ai primit generoasa ofertă? La urma urmei, tu oricum n-ai ce să pierzi.

— I-am spus să nu creeze un pseudocircuit. Să spună limpede ce vrea. N-a vrut, deşi a mustăcit, drept care l-am anunţat că nu ţi-am jurat credinţă, dar am acceptat oferta ta şi n-am de gând să te trădez, iar dacă s-ar întâmpla ca Soul City să atace Parolando, l-aş apăra până la moarte.

— Grozav, superb! se bucură Sam. Poftim, ia o gură de whisky! Ia şi-un trabuc! Sunt mândru de tine, dar şi de mine însumi dacă am reuşit să inspir un asemenea sentiment de loialitate. Dar aş fi vrut... aş fi vrut.,.

Van Boom îl privi peste marginea cănii.

— Da?

— Aş fi vrut să-l mai tragi de limbă. Am fi putut afla mai multe dacă te prefăceai că accepţi.

Van Boom puse cana pe masă şi se ridică. Trăsăturile lui atrăgătoare se înăspriseră.

— Eu nu vreau să mă mânjesc spionând!

— Întoarce-te! strigă Sam, dar van Boom nu-l luă în seamă. Sam îşi prinse capul între braţe pentru o clipă, apoi puse mâna pe cana lui van Boom. Despre Samuel Langhorne Clemens nu se va afirma niciodată că aruncă whiskyul pe apa sâmbetei. Fie el bun ori rău, cu toate că potirele nu ofereau decât de cea mai aleasă calitate.

Lipsa de realism a lui van Boom îl irita. În acelaşi timp, avea un plăcut sentiment de satisfacţie. Era încântat să constate că mai existau pe lume oameni incoruptibili.

Era o mângâiere că nu trebuia să-şi facă griji în privinţa lui van Boom.

23

La miezul nopţii se trezi întrebându-se dacă nu se impunea să fie îngrijorat. Dacă van Boom nu era chiar atât de curat cum se prezenta singur? Oare nu cumva şiretul de Firebrass îl sfătuise pe van Boom să vină la Clemens cu însăilătura aceea? Nici nu exista o stratagemă mai bună pentru a deruta pe cineva. Dar atunci, ar fi fost mai bine dacă van Boom s-ar fi prefăcut că acceptă să-i dea speranţe lui Firebrass.

— Am început să gândesc la fel ca Regele Ioan! se trezi Sam vorbind cu voce tare.

În cele din urmă, hotărî să se încreadă în van Boom. Era destul de rigid şi uneori se comporta oarecum straniu, lucru de aşteptat din partea unui inginer, dar avea o ţinută morală inflexibilă, de parcă ar fi fost fosilizată.

Munca la măreţul Vapor continua zi şi noapte. Plăcile bordajului fuseseră sudate, iar traversele la fel. Batacitorul şi uriaşele motoare electrice se montaseră, iar lucrările la

sistemul de transport al macaralelor şi motoarelor se încheiaseră. Macaralele în sine erau nişte structuri enorme plasate pe şine şi acţionate cu ajutorul electricităţii stocate în prototipul de batacitor. Erau oameni care veneau de la depărtare de mii de mile din susul şi josul Fluviului cu catamarane, galere, bărci scobite în trunchiuri de copaci, canoe, doar pentru a vedea vestitele lucrări.

Sam şi Ioan fură de acord că mulţimea de oameni care umblau de colo-colo vor încurca muncitorii şi vor permite spionilor să acţioneze fără să se mai teamă.

— De asemenea, umbletul fără rost îi va pune în faţa ispitei de a fura şi n-am vrea să ne învinovăţească cineva că-i împingem la păcat pe oameni. Şi-aşa au destule necazuri, remarcă Sam.

Ioan nu gustă gluma. Semnă ordinul de expulzare a tuturor străinilor, cu excepţia ambasadorilor şi mesagerilor, iar această măsură stăvili sosirea altora. Asta nu împiedică nenumărate ambarcaţiuni să navigheze pe lângă mal pentru ca ocupanţii lor să poată privi cu aviditate. Zidurile din piatră şi pământ erau aproape terminate. Existau, totuşi, multe spaţii goale prin care cei curioşi încă se puteau holba. Aceste deschideri în zid fuseseră lăsate pentru pătrunderea navelor de transport care aduceau lemn, minereu şi cremene. Pe de altă parte, cum câmpia urca spre poalele dealurilor, turiştii puteau vedea multe dintre fabrici şi macarale, iar structura impunătoare a şantierului naval putea fi zărită de departe.

După o vreme, traficul turistic se mai subţie. Prea mulţi dintre curioşi căzuseră în ghearele neguţătorilor de sclavi. Aşa se duse vestea că era primejdios să călătoreşti pe această porţiune a Fluviului. Trecură şase luni. Lemnul din zonă fusese epuizat. Bambusul atingea dimensiuni utilizabile într-o perioadă cuprinsă între trei şi şase săptămâni; copacii aveau nevoie de şase luni pentru a ajunge la maturitate. Statele înşirate pe o distanţă de cincizeci de mile în susul şi-n josul Fluviului faţă de Parolando abia de aveau lemn pentru nevoile lor interne.

Reprezentanţii săi încheiară tratate cu state situate la mari depărtări, dând minereu de fier şi arme pentru a obţine alimente. Parolando încă poseda mari cantităţi de siderit, aşa încât Sam nu se temea că ele se vor epuiza curând. Extragerea minereului, care făcuse ca zona centrală din Parolando să arate ca un peisaj bombardat cu arme grele, cerea însă o imensă forţă de muncă şi multe utilaje. Pe de altă parte, cu cât se aducea mai mult lemn, cu atât creştea numărul de oameni şi utilaje care abandonau munca la construcţia vaporului, trecând la producerea de arme necesare achitării obligaţiilor. În plus, dezvoltarea transportului fluvial crease o cerere sporită de lemn pentru construirea de ambarcaţiuni. Şi trebuia ca tot mai mulţi oameni să fie pregătiţi pentru a deveni marinari şi paznici, necesari protecţiei flotei care transporta lemn şi minereu. Se ajunsese până acolo, încât uneori se vedeau siliţi să închirieze ambarcaţiuni de la statele învecinate, iar taxele erau plătite, ca de obicei, în nichel-crom şi arme.

Sam dorea să fie prezent la şantierul naval din zori şi până la lăsarea întunericului, ba chiar şi mai târziu, fiindcă ţinea să vadă cu ochii lui orice progres, fie el cât de mic, înregistrat în construirea marelui Vapor. Avea însă atâtea sarcini administrative, unele legate indirect de vapor, altele nu, încât nu putea sta pe şantier decât două-trei ore pe zi, asta când avea noroc. Încercă să-l convingă pe Ioan să preia o parte din problemele administrative, însă acesta nu accepta decât îndatoriri care să-i confere mai multă putere asupra forţelor militare sau să-i permită exercitarea de presiuni împotriva celor care i se opuneau.

Previziunile lui Sam, care se temuse că apropiaţii săi vor deveni victime ale unor tentative de asasinat, nu se adeveriră. Fură menţinute paza de corp şi veghea atentă pe timp de noapte, dar Sam socoti că Ioan hotărâse sa nu stârnească suspiciuni, măcar o vreme. Constatase probabil că-şi împlinea mai bine scopurile dacă aştepta până când vaporul va fi aproape terminat.

— Zam, nu creji cumva că te înjeli în privinza lui Ioan? întrebă Joe într-o bună zi. Poate că se va mulzumi cu poztul de zegund pe babor.

— Joe, oare tigrul se poate lipsi de colţi?

— Poftim?

— Ioan e putred până în măduva oaselor. Vechii regi ai Angliei n-au impresionat niciodată prin ţinută morală: Singura diferenţă dintre ei şi Jack Spintecătorul a fost că ei au acţionat fără fereală, având binecuvântarea Bisericii şi Statului. Ioan a fost însă un monarh atât de perfid, încât prin tradiţie s-a stabilit ca nici un alt rege al Angliei să nu mai poarte numele de Ioan. Nici măcar Biserica, deşi dovedise o îngăduinţă ieşită din comun faţă de nelegiuirile săvârşite de mai marii regatului, nu l-a putut înghiţi pe Ioan. Papa a aruncat Interdictul asupra întregii naţiuni şi l-a făcut pe Ioan să se târâie în genunchi până la picioarele sale, cerşind îndurare şi scâncind ca un câine bătut. Eu cred că până şi atunci când a sărutat picioarele Papei a reuşit să-i sugă puţin sânge din degetul mare. Iar după ce l-a îmbrăţişat pe Ioan, sunt sigur că Papa s-a controlat prin buzunare să vadă dacă nu-i lipsea ceva. Vreau să-ţi intre în cap că Ioan nu s-ar putea îndrepta nici dacă ar vrea asta. Va rămâne pentru totdeauna un ticălos cu două feţe, o hienă, un sconcs.

Trăgând dintr-un trabuc ceva mai lung decât propriu-i nas, Joe spuse:

— Eu unul, nu-mi dau zeama. Oamenii ze mai zghimbă. Uită-te numai şe-a făgut Bizeriga celei de-A Doua Janze din unii. Ia-l de ezemblu pe Göring. Gândejte-te la tine. Zbuneai gă pe vremea ta femeile purtau ztraie care le azgundeau trupul de la gât pân’ la gălgâie ji-zi fierbea zângele doar dagă vedeai o glejnă, ce să mai zic de-o goabză! Acum rămâi de lemn, ghiar dacă veji zi nu ztiu ţe...

— Ştiu, ştiu! aprobă Sam. Vechile atitudini şi ceea ce psihologii numesc reflexe condiţionate se modifică. Tocmai la asta mă refeream când spuneam că oamenii care rămân prizonieri ai prejudecăţilor rasiale şi sexuale pe care le-au

avut pe Pământ nu profită de avantajele oferite de Fluviu. Omul se poate schimba, dar…

— Poate? se miră Joe. Dar mi-ai zbuz mereu gă totul, bână ji modul în gare gândejte zi aczionează omul, e determinat de şeea şe s-a betregut cu mult înainte de a ze nazte. Azta şe înzeamnă? Înzeamnă gă e vorba de filojofie deterministă, atâta tot. Uite, dacă-zi înghibui că totu-i ficzat dinainte, iar oamenii zunt maşini, ca ză zbunem lugrurilor pe nume, atunji cum pozi crede că ei ze mai pot zghimba?

— Păi, încercă Sam să tragă de timp, şi ochii albaştri-deschis îi străluciră fioros pe sub sprâncenele stufoase, ei bine, până şi teoriile mele sunt determinate mecanicist, iar dacă se bat în cap, n-am ce face.

— Atunji, pentru numele lui Dumnejeu, exclamă Joe, azvârlindu-şi în aer mâinile mari cât nişte mingi de fotbal, şe rost are să dizgutăm despre asta? Sau să faşem şeva? De şe nu renunzi?

— Fiindcă nu mă pot înfrâna, se dezvinovăţi Sam. Soarta mi-a fost hotărâtă, fiecare gând şi faptă mi-au fost stabilite atunci când primii doi atomi din acest univers s-au ciocnit.

— În cajul ăzta nu eşti, ăă, răzbunător pentru faptele tale, adevărat?

— Aşa e, aprobă Sam, simţindu-se cam stingherit.

— Atungi nu-l butem acuja pe Ioan gă e un porg demn de tot dispreţul, trădător zi înzetat de sândze?

— Nu, şi cu toate astea, mi-e imposibil să nu-l dispreţuiesc din tot sufletul ca pe un porc ce e.

— Dacă ar veni şineva mai dejtept decât mine ji zi-ar demonztra, printr-o argumentazie lojică de netăgăduit, că grezejiti prin filojofia ta, atunji o ză afirmi că e normal ză zocoteazcă rău razionamentul tău? Numai că el grejejte, findgă zi el e predeterminat, din pungt de vedere meganic, ză gândeazgă aza.

— Am dreptate, şi sunt sigur de asta, insistă Sam, trăgând înfuriat din trabuc. Acest individ ipotetic nu m-ar putea convinge, deoarece nici propriul lui raţionament nu izvorăşte din voinţa lui liberă, care e ca un tigru vegetarian, ceea ce vrea să însemne că aşa ceva nu există.

— Dar nişi razionamentul tău nu ijvorăjte dintr-o voinză liberă.
— Adevărat. Toţi suntem anapoda. Credem ce vrem noi.
— Zam, tu-i iei în râz pe şei caracterijazi prin ignoranză de neînvinz. Cu toate aztea, zi tu ejti unul dintre ei.
— Ferească-ne Dumnezeu de maimuţoii care se cred filozofi!
— Pai vezi? Când nu mai găzejti replică, recurji la inzulte! Regunoajte, Zam! Razionamentele tale nu prea ztau în pijioare!
— Ba tu nu eşti în stare să pricepi ce vreau să zic, pentru că eşti ce eşti, nu se dădu bătut Sam.
— Ar trebui ză vorbejti mai dez cu Zyrano de Berjerag, Zam. E la fel de ţinic, deji nu împinje determinizmul atât de departe.
— Aş spune că voi doi nu puteţi sta de vorbă. Cum de nu vă urâţi unul pe altul când semănaţi atât de mult? Cum poţi să te rabzi cu nasul acela fără să izbucneşti în râs? Arătaţi ca doi furnicari...
— Inzultă, inzultă! O, la şe bun?
— Ai dreptate, recunoscu Sam.
Joe nu-i ură noapte bună şi nici nu strigă după el. Era cătrănit. Părea atât de prost cu fruntea aceea îngustă, cu ochii înfundaţi în orbite, cu nasul semănând cu o pătlăgică murată şi stârnind râsul, cu statura de gorilă şi cu păroşenia lui. Făcând însă abstracţie de vorbirea lui pocită şi de ochii minusculi şi albaştri, Joe dovedea o inteligenţă de netăgăduit.
Cel mai mult îl tulbura afirmaţia lui Joe că gândirea deterministă nu reprezenta decât o justificare menită să facă uitată vina. Vină pentru ce? Pentru tot răul ce li se întâmplase celor pe care-i iubea.
Dar acesta era un labirint filozofic ce sfârşea printr-un impas. Credea în determinismul mecanicist fiindcă dorea să nu se simtă vinovat, ori trăia cu sentimentul vinovăţiei, deşi nu era cazul, fiindcă universul mecanicist hotărâse că ar trebui să fie apăsat de vină?

Joe avea dreptate. N-avea rost să se gândească la asta. Dar în cazul în care gândirea cuiva era dirijată de primii doi atomi care se ciocnesc, atunci cum să nu se gândească la aşa ceva, mai ales că el era Samuel Langhorn Clemens, alias Mark Twain?

Rămase treaz până mai târziu, dar nu pentru c-ar fi avut ceva de lucru. Bău cel puţin trei sferturi de litru de alcool etilic amestecat cu suc de fructe.

Cu două luni în urmă. Firebrass afirmase că nu putea înţelege cum de nu reuşiseră cei din Parolando să producă alcool etilic. Sam se mirase. Nu ştiuse că putea face alcool din cereale. Socotea că singurele cantităţi de alcool erau cele oferite cu zgârcenie de potire.

Ba nu, spusese Firebrass. Cum de nu-l informase nici unul dintre ingineri? Dacă aveau la dispoziţie materialele necesare, cum ar fi acid, gaz de cărbune sau aldehidă acetică şi un catalizator adecvat, atunci celuloza putea fi transformată în alcool etilic. Acesta era un lucru la îndemâna oricui. Dar, după părerea lui, Parolando era deocamdată singurul loc de-a lungul întregului Fluviu care avea materialele necesare pentru a obţine alcool.

Sam îl convocase pe van Boom, dar acesta spusese că avea destule necazuri şi fără să pună alcool la dispoziţia oamenilor care oricum obişnuiau să bea peste măsură.

Sam comandase materialele, iar oamenii exultaseră. Din câte se ştia, era pentru prima oară în istoria Fluviului că se fabrica alcool de uz alimentar în cantităţi mari. Cu excepţia misionarilor celei de-A Doua Şanse, cetăţenii erau mai fericiţi, iar Parolando avea o nouă industrie. Acum exportau alcool în schimbul lemnului şi bauxitei.

Sam se prăbuşi în pat şi a doua zi, lucru neobişnuit, refuză să se scoale înainte de răsăritul soarelui. Dar în zilele următoare se trezi ca de obicei.

Sam şi Ioan îi trimiseseră un mesaj lui Ieyasu prin care îi comunicau că vor considera drept act ostil invadarea restului teritoriului ulmak aparţinând Ţării lui Chernsky.

Ieyasu îi răspunsese că nu avea intenţia de a porni război împotriva acestor pământuri şi, ca dovadă, cuceri statul

situat imediat la nord de al său, Ţara lui Sheshshub. Acesta, un asirian născut în secolul al VII-lea î.e.n., fusese general în armata lui Sargon al II-lea şi de aceea, ca majoritatea oamenilor puternici de pe Pământ, devenise conducător pe Lumea Fluviului. Luptă curajos împotriva lui Ieyasu, însă invadatorii îl copleşiră prin număr.

Ieyasu reprezenta o primejdie. Dar nu era singurul care-l silea pe Sam să vegheze zi şi noapte. În cele din urma, Hacking transmisese prin Firebrass un mesaj, cerând ca Parolando să nu mai tragă de timp. Vroia vehiculul amfibiu ce i se promisese de multă vreme. Sam invocase tot soiul de dificultăţi tehnice, dar Firebrass îi spuse că aceste scuze nu mai erau acceptate. De aceea cu mare părere de rău, expediară primul ***Balaur de Foc III***.

Sam îi făcu o vizită lui Chernsky pentru a-l asigura că Parolando va apăra Cernskujo. Când se întoarse, la jumătate de milă depărtare de fabrici unde era aer curat, Sam avu senzaţia că se îneacă. Trăise atâta vreme în atmosfera încărcată de acizi şi fum, încât se obişnuise cu ea, iar vacanţa petrecută departe de casă îi curăţase plămânii. Era ca şi cum ar fi intrat într-o fabrică de clei şi sulf. Deşi bătea cu cincisprezece mile pe oră, vântul nu reuşea să disperseze îndeajuns de repede fumul. Nici nu era de mirare că cei din Publiujo, aşezaţi la sud de Parolando, se plângeau din pricina asta.

Construcţia vaporului progresa. Stând în fiecare dimineaţă în faţa iubloului timoneriei sale, Sam îl putea admira, iar asta reprezenta o consolare pentru truda, osteneala, urâţenia cumplită şi duhoarea din jur. Peste alte şase luni vor fi terminate cele trei punţi şi se vor instala marile roţi cu zbaturi. După aceea, porţiunea de cocă în contact permanent cu apa va fi acoperită cu un strat protector din plastic. Acesta va împiedica electroliza magnaliului, dar va reduce şi turbulenţa apei, adăugând astfel zece mile pe oră la iuţeala vaporului.

Între timp, Sam primise veşti îmbucurătoare. În Seliujo, ţara situată la sud de Soul City, se descoperise tungsten şi iridiu. Primi raportul de la prospector, care nu avusese

încredere să transmită ştirea prin altcineva. Veni însă şi cu veşti proaste. Selina Hastings refuza să permită celor din Parolando exploatarea minereului. Dacă ar fi ştiut că un parolandan făcea săpături în zona muntoasă l-ar fi alungat din ţară. Nu dorea să se arate neprietenoasă, fiindcă îl iubea pe Sam Clemens, apreciindu-l ca om, dar nu era de acord cu Vaporul şi de aceea n-ar fi îngăduit folosirea bogăţiilor ţării ei pentru construirea lui.

Sam explodă şi, după cum se exprima Joe, „ztrigă de ze aude până departe". Tungstenul era absolut necesar pentru creşterea rezistenţei maşinilor-unelte, dar chiar şi pentru aparate de radio şi, evident, televizoare pentru televiziune cu circuit închis. Iridiul putea fi folosit pentru a conferi rezistenţă platinei din care se fabricau instrumente ştiinţifice, chirurgicale şi vârfuri de peniţă.

Necunoscutul Misterios îi spusese lui Sam că plasase zăcământul de substanţe minerale aici fără ştirea celorlalţi Etici. Pe lângă bauxită, criolit şi platină se găseau tungsten şi iridiu. Dar se produsese o greşeală, astfel că acestea din urmă fuseseră plasate cu câteva mile mai la sud de primele trei.

Sam nu-i comunică imediat lui Ioan toate acestea, deoarece avea nevoie de timp să aprecieze situaţia. Ioan va cere, desigur, ca metalele să fie vândute statului Parolando, în caz contrar va declara război.

În vreme ce se învârtea agitat prin timonerie, umplând-o cu fum verzui de trabuc, auzi răpăit de tobe. Se folosea un cod necunoscut lui, dar pe care îl recunoscu după câteva clipe drept folosit de cei din Soul City. Curând apăru şi Firebrass la picioarele scării.

— Sinjoro Hacking are ştire despre descoperirea zăcământului de tungsten şi iridiu în Selinujo. Dacă nu ajungi la o înţelegere cu Selina, nu cumva să-i invadezi ţara. Ar considera asta drept declaraţie de război cu Soul City.

Sam privi pe iubloul de la tribord, pe lângă Firebrass.

— Uite-l şi pe Ioan venind fuguţa, spuse el drept răspuns. A auzit şi el vestea. Sistemul lui de informaţii e la fel de bun

ca şi-al vostru, având doar câteva minute de întârziere. Nu ştiu pe unde se scurg informaţiile din propria mea reţea, dar gaura-i atât de mare încât, dacă aş fi vapor, m-aş scufunda, ceea ce nu m-ar mira prea tare.

Ioan intră pufnind şi gâfâind, cu faţa congestionată şi ochii bulbucaţi. De la introducerea alcoolului, se îngrăşase şi mai mult şi când nu era cherchelit, era beat de-a binelea.

Sam era furios dar, în acelaşi timp, amuzat de situaţie. Ioan ar fi vrut să-l cheme pe Sam la palat, pentru a-şi păstra neştirbită demnitatea de fost Rege al Angliei, Ştia însă că Sam s-ar codi să vină şi, până să se întâmple o asemenea minune, nu avea cum să afle manevrele puse la cale de Firebrass şi Sam.

— Ce se petrece? se răsti el fulgerându-i cu privirea.

— Poate ştii tu, îl înfruntă Sam. Se pare că eşti mai bine informat decât mine asupra laturii misterioase a afacerii.

— N-am de gând să-ţi tolerez glumele proaste! răspunse Ioan. Apoi, fără să-l invite nimeni, îşi turnă o stacană de alcool. Am înţeles la ce se referă mesajul, chiar dacă nu ştiu codul!

— Atâta lucru am priceput şi eu, spuse Sam. Spre informarea ta, în caz că ţi-a scăpat ceva..., şi-i relată ce discutase cu Firebrass.

— Aroganţa voastră, a negrilor, devine insuportabila, se scăpă Ioan. Vă permiteţi să recomandaţi conducătorilor din Parolando, stat independent, cum să-şi rezolve probleme de interes vital. Ei, te asigur că eu nu îngădui aşa un amestec. Într-un fel sau altul, tot vom obţine metalele acelea. Selinujo n-are nevoie de ele, pe când noi, da! Nu vor păţi nimic dacă ni le dau. Vom face un târg cinstit.

— Cum? întrebă Firebrass. Cei din Sejinujo nu vor nici arme, nici alcool. Ce le poţi oferi?

— Pace, protecţie împotriva unui război!

Firebrass ridică din umeri şi zâmbi ironic, amplificând mânia lui Ioan.

— Desigur, puteţi să faceţi oferta. Dar spusele lui Hacking rămân valabile.

— Hacking nu-i iubeşte deloc pe cei din Selinujo; spuse Sam. I-a pus pe goană pe toţi misionarii; fie ei albi ori negri.

— Fiindcă predicau un pacifism imediat. Mai propovăduiesc, şi chiar practică, iubirea semenului, indiferent de culoarea pielii, iar Hacking susţine că ei constituie un pericol pentru stat. Negrii trebuie să se apere, altfel vor cădea din nou pradă sclaviei.

— *Negrii?* exclamă Sam.

— Da, *noi*, negrii, răspunse Firebrass, zâmbind.

Nu era prima oară că Firebrass lăsa impresia că nu prea dădea atenţie culorii pielii. Identificarea lui cu negrii în sine nu era fermă. Viaţa nu-i fusese cu totul ferită de influenţa prejudecăţilor rasiale, dar ele nu-l afectaseră prea mult. Şi uneori făcea afirmaţii care dădeau de înţeles că nu i-ar displăcea să primească o cuşetă pe vapor.

Purtarea lui de până acum putea fi un joc, desigur.

— Vom negocia cu Sinjorino Hastings, spuse Sam. Ar fi bine să avem aparate de radio şi televizoare pe vapor, iar atelierelor le-ar trebui tungsten. Dar ne-am putea descurca şi fără ele.

Clipi din ochi spre Ioan, în semn că n-ar fi rău să susţină şi el ideea. Numai că Ioan se încăpăţâna ca de obicei.

— E treaba noastră cum vom proceda cu Selinujo, nu a altora.

— Îi voi comunica lui Hacking, spuse Firebrass. Dar, cum e o persoană greu de clintit, nu va înghiţi orice minciună, cu atât mai puţin din partea unor capitalişti albi puşi pe cuceriri.

Sam dădu să se înece, iar Ioan rămase cu ochii cât cepele.

— Aşa vă consideră! reluă Firebrass. Şi după cum defineşte el termenii aceştia, sunteţi aşa cum zice.

— Fiindcă am mare nevoie de vapor! strigă Sam. Ştii pentru ce-l construim, care-i scopul final?...

Se zbătu să-şi tempereze furia, iar asta îl făcu să suspine. Simţea că se învârte lumea cu el. Fusese cât pe ce să aducă vorba despre Necunoscut.

— Care? întrebă Firebrass.

— Lasă, răspunse Sam. Nici unul. Vreau să ajung la izvoarele Fluviului, atâta tot. Poate vom descoperi secretul acestui balamuc de lume. Cine ştie? Dar nu voi accepta critici din partea unuia care stă pe noadă şi vrea să-i strângă în jurul lui pe toţi fraţii de suflet. Dacă atâta doreşte, să-i fie de bine, dar eu îmi menţin idealul de integrare. Iar eu sunt un alb născut în Missouri la 1835! Ia comparaţi asta cu moştenirea voastră şi cu lumea în care aţi trăit! Problema e, dacă nu folosesc sideritul pentru a construi vaporul, care e proiectat doar pentru călătorie, nu cuceriri, se va găsi altcineva s-o facă. Iar acela s-ar putea să nu-l folosească în scop turistic, ci pentru a ocupa şi lua în stăpânire.

— Uite cum stau lucrurile, până acum am satisfăcut cererile lui Hacking, am plătit preţuri umflate pentru minereuri, când am fi putut merge acolo să i le smulgem. Ioan şi-a cerut scuze pentru modul în care v-a vorbit ţie şi lui Hacking, iar dacă-ţi închipui că unui Plantagenet îi vine uşor să facă aşa ceva, înseamnă că habar n-ai de istorie. Păcat că Hacking nutreşte asemenea sentimente. N-am dreptul să-l învinovăţesc. Sigur, îi urăşte pe albi. Dar nu ne mai aflăm pe Pământ! Condiţiile de aici sunt cu totul altele.

— Dar oamenii nu se pot debarasa de atitudinile dobândite, răspunse Firebrass. Ura şi iubirea, simpatiile şi repulsiile, prejudecăţile, adversităţile, toate persistă.

— Însă ei se pot schimba!

Firebrass rânji.

— Ba nu, dacă dăm crezare filozofiei tale. Ori dacă nu intervin forţe mecaniciste. Prin urmare, pe Hacking nu-l sileşte nimic să-şi schimbe atitudinea. De ce-ar face-o? Aici a întâlnit aceeaşi exploatare şi acelaşi dispreţ pe care le cunoscuse şi pe Pământ

— Nu vreau să mă cert pe tema asta, îi explică Sam. Să-ţi spun cum ar trebui să procedăm!

Se opri o clipă şi aruncă o privire pe iublou. Coca de culoare alb-cenuşie şi suprastructura luceau în lumina soarelui Ce frumuseţe! Şi, într-un fel, nava îi aparţinea în întregime! Merita să îndure atâtea suferinţe pentru ea!

— Să-ţi spun ceva, reluă el, cu voce potolită. De ce nu vine Hacking aici într-o scurtă vizită? În felul acesta va vedea cu ce ne ocupăm şi se va convinge. Va înţelege problemele cu care ne confruntăm. Poate ne va da dreptate şi n-o să ne mai considere nişte diavoli cu ochi albaştri care vor să-l facă sclav. Cu alte cuvinte, cu cât ne ajută mai mult, cu atât va scăpa mai curând de noi.

— O să-i transmit mesajul, încuviinţă Firebrass. Poate va accepta.

— Îl vom primi cu toate onorurile, îl asigură Sam. Salutat cu douăzeci şi una de salve de tun, recepţie fastuoasă, mâncare, băutură, daruri. Va descoperi că nu suntem nişte răufăcători.

Ioan scuipă.

— Puah! făcu el, dar se mulţumi cu atât. Ştia că propunerea lui Sam era bună.

Trei zile mai târziu, Firebrass aduse mesajul de răspuns. Hacking accepta să vină în vizită după ce Parolando şi Selinujo vor cădea de acord asupra modului de utilizare a metalelor.

Sam se simţi ca un cazan vechi şi ruginii de pe un vas cu aburi de pe Mississippi. Încă puţină presiune şi ar fi sărit în aer.

— Uneori îmi vine să-ţi dau dreptate, strigă el către Ioan. Poate c-ar fi mai bine să cucerim aceste state şi să terminăm odată!

— Bineînţeles, îi răspunse convins Ioan. Se vede de la o poştă că fosta Contesă Huntingdon – mai mult ca sigur descendentă a vechiului meu duşman, Contele de Huntingdon – n-are de gând să cedeze. E o fanatică religioasă, o trăsnită, după cum bine zici. Iar Soul City va sări în grumazul nostru dacă invadăm Selinujo. Hacking nu-şi poate lua cuvântul înapoi. Iar acum, după ce i-am dat *Balaurul de Foc III*, e şi mai puternic, Dar nu la asta mă refer; n-am ce-ţi reproşa. M-am gândit mult cum să ieşim din încurcătura asta.

Sam încetă să se mai învârtă de colo-colo şi-i aruncă o privire. Deci Ioan făcuse planuri. Umbrele vor porni furiş,

profitând de beznă; scoase din teacă, pumnalele vor sclipi, aerul va deveni întunecat şi îngheţat de intrigi şi înşelătorii; sângele va ţâşni pretutindeni. Iar cei adormiţi ar face bine să deschidă ochii cât mai e vreme.

— Vă asigur că n-am luat legătura cu Ieyasu, puternicul nostru vecin de la nord, îi lămuri Ioan, stând prăbuşit pe scaunul cu spătar înalt, îmbrăcat în piele roşie, fără a-şi dezlipi ochii de la alcoolul purpuriu din stacana pe care o ţinea uşor înclinată. Dar vă asigur că deţin informaţii, ori mijloace de a le obţine. Sunt convins ca Ieyasu, care se simte foarte puternic, ar vrea să cucerească noi teritorii. Şi ar dori să ne facă o favoare. Desigur, în schimbul unor servicii. Un vehicul amfibiu şi o maşină zburătoare, să zicem. E-n stare de orice, numai să zboare şi el, înţelegeţi? Ştiaţi asta? Dac-ar ataca Selinujo, Hacking n-ar putea da vina pe noi. Iar dacă, după un conflict armat, Soul City ar fi distrus iar Ieyasu ar ieşi slăbit, asta nu ne-ar fi de un real folos? Pe de altă parte, am aflat întâmplător că Chernsky a încheiat o înţelegere secretă cu Soul City şi Tifonujo să intre în luptă dacă vreunul dintre aliaţi ar fi invadaţi de Ieyasu. Bineînţeles că măcelul care-ar ieşi i-ar şubrezi pe toţi, iar noi am rămâne cei mai puternici. Atunci am putea ocupa toate aceste teritorii ori măcar ne-am vedea de treburile noastre fără să ne mai sâcâie nimeni. În orice caz, sigur am avea acces nestingherit la bauxită şi tungsten.

Ţeasta aceea de sub claia de păr roşcat şi încâlcit pesemne că colcăia de viermi a căror hrană e corupţia, intriga şi calculul viclean. Omul dovedea atâta ticăloşie, încât era demn de toată admiraţia.

— Nu ţi se-ntâmplă să te ciocneşti de tine însuţi când dai vreun colţ? îl întrebă Sam.

— Poftim? făcu Ioan, ridicând ochii spre el. Asta-i una dintre insultele pe care nu le pricep decât cei aleşi?

— Crede-mă, e cel mai ales compliment pe care-l vei primi vreodată... din partea mea. Desigur, nu-i decât o ipoteză. Dar dacă Ieyasu ar ataca Selinujo, ce scuză ne-am putea găsi? Cei din Selinujo nu i-au făcut nici un rău lui

Ieyasu şi se află la şaizeci de mile depărtare, pe malul pe care ne aflăm noi al Fluviului.

— De câte ori a avut nevoie un stat de motive întemeiate pentru a declanşa o invazie? întrebă Ioan. Problema e că, deşi Ieyasu i-a alungat pe toţi misionarii, Selinujo trimite mereu alţii în locul lor. Şi întrucât Selinujo nu pune capăt acestei activităţi...

— Ei bine, spuse Sam, eu n-aş antrena Parolando într-o asemenea aventură. Dar dacă Ieyasu hotărăşte să pornească război, noi nu putem interveni.

— Şi mă acuzi pe mine de necinste!

— N-am cum să împiedic aşa ceva! protestă Sam, scoţându-şi trabucul din gură. Nu pot! Iar dacă asta creează condiţii favorabile pentru construcţia vaporului, atunci vom profita.

— Cât va ţine războiul, livrările din Soul City vor fi sistate, conchise Ioan.

— Avem stocuri suficiente pentru a rezista o săptămână. Vom avea probleme cu lemnul. Pesemne că Ieyasu va reuşi să ne aprovizioneze chiar în condiţii de război, întrucât luptele se vor purta la sud de Parolando. Ne-am putea ocupa de tăiere şi de transport chiar noi. Dacă intenţionează să mai amâne invazia cu câteva săptămâni, am putea face stocuri de minereu din Soul City, oferindu-le preţuri sporite. Poate le promitem chiar un avion, AMP-I. E floare la ureche pentru noi acum, de când avem aproape gata primul avion amfibiu. Totul nu-i decât o ipoteză, pricepi?

— Da, îi răspunse Ioan, încercând să-şi ascundă dispreţul. Lui Sam îi venea să urle că nu avea dreptul să fie dispreţuitor. La o adică, a cui fusese ideea?

În următoarea zi, cei trei ingineri-şefi îşi pierdură viaţa.

Sam se afla acolo când s-a petrecut accidentul. Stătea pe o schelă de lângă tribordul vaporului, uitându-se spre bordajul deschis. Uriaşa macara cu aburi tocmai ridica imensul motor electric de acţionare a roţii cu zbaturi din dreapta vaporului. În cursul nopţii, motorul fusese transportat din clădirea în care se desfăşurase asamblarea.

Operaţiunea durase opt ore şi se efectuase cu ajutorul unui scripete gigantic. Acesta împreună cu sute de oameni care trăseseră de cabluri aşezaseră motorul pe un transportor care se mişca pe şine de oţel.

Sam se trezise în zori să supravegheze operaţiunea finală, ridicarea şi coborârea motorului în interiorul vaporului, precum şi cuplarea sa la axul roţii cu zbaturi. Cei trei ingineri stăteau pe fundul cocăi. Sam le strigase să se dea la o parte, fiindcă erau prea expuşi dacă motorul ar fi scăpat din cabluri. Dar ei se aşezaseră în trei puncte pentru a-i putea anunţa pe oamenii de pe schelă care, la rândul lor, îl dirijau pe macaragiu.

Van Boom se întoarse să-l privească pe Sam şi dinţii lui sclipiră orbitor, în contrast cu chipul negricios. În lumina lămpilor electrice, pielea lui căpătase o nuanţă purpurie.

Totul se petrecuse în aceeaşi clipă. Unul dintre cabluri plesnise, iar motorul se răsucise într-o parte. Vreme de o clipă, inginerii îngheţaseră, apoi dăduseră să fugă, însă era deja prea târziu. Motorul căzuse şi-i strivise pe toţi trei.

Şocul clătinase coca, iar vibraţiile făcuseră ca schela pe care se afla Sam să trepideze de parcă pământul ar fi fost zguduit de un cutremur.

De sub motor începu să şiroiască sânge.

24

A fost nevoie de cinci ore pentru montarea altor cabluri la macara, fixarea acestora şi ridicarea motorului. După ce scoaseră cadavrele, spălară coca şi coborâră motorul din nou. O verificare atentă stabilise că stricăciunile descoperite la manşoanele de protecţie nu-i vor afecta performanţele.

Sam era atât de deprimat, încât îi venea să se aşeze în pat şi să nu se ridice o săptămână. Dar nu putea proceda astfel. Construcţia trebuia să continue şi, deşi existau oameni capabili să se îngrijească de asta, Sam nu voia ca ei să-şi dea seama cât de mult îl tulburase accidentul.

Sam avea mulţi ingineri, dar van Boom şi Velitsky erau singurii originari din secolul al XX-lea. Deşi solicitase alţii prin viu grai sau prin răpăit de tobe, nu primise nici o ofertă.

În a treia zi, îl invită pe Firebrass în timonerie pentru o discuţie între patru ochi. După ce-l servi cu un trabuc şi cu whisky, îl întrebă dacă voia să-i fie inginer-şef.

Firebrass aproape că scăpă trabucul din gură.

— Ţine cârma, matelot! Mi se pare, sau ţi-ai pierdut controlul? Nu cumva mă vrei domnişoară de onoare piua-ntâi?

— Poate-ar fi mai bine să vorbim în esperanto, sugeră Sam.

— Cum vrei, aprobă Firebrass. Să ne-ntoarcem la oile noastre. Spune-mi drept, ce gânduri ai?

— Aş vrea să obţii aprobare să lucrezi pentru mine, să zicem, temporar.

— Să zicem?

— Dacă doreşti, postul e liber pe vecie, în ziua în care vaporul va porni în croazieră, poţi deveni mecanic-şef.

Firebrass rămase tăcut. Sam se ridică şi începu să măsoare încăperea încoace şi încolo. Din când în când, arunca o privire pe iublouri. Macaraua aşezase motorul de la tribord, iar acum cobora componentele batacitorului. După asamblarea tuturor pieselor, acesta avea să fie înalt de aproximativ doisprezece metri. Imediat după instalare, în cadrul unei curse de probă urma să se verifice funcţionarea batacitorului şi a motoarelor. Un cablu dublu, gros de cincisprezece centimetri, va fi desfăşurat cale de şaizeci de metri, iar capătul liber va fi legat la o emisferă mare şi goală pe dinăuntru care va fi plasată deasupra celei mai apropiate pietre-potir. Când piatra va elibera uriaşa cantitate de energie electrică, ea va fi transmisă prin cabluri la batacitor, care o va înmagazina. După aceea, energia va fi extrasă la o putere controlată pentru acţionarea motoarelor electrice.

Sam se îndepărtă de iublou.

— Asta nu înseamnă că te îndemn să-ţi trădezi patria, spuse el. În primul rând, trebuie doar să obţii aprobarea lui Hacking să lucrezi pentru mine la construcţia vaporului. Mai târziu te poţi decide dacă mergi cu noi. Ce preferi? Să rămâi în Soul City unde, în afară de trândăveală, nu ai mare lucru de făcut? Sau porneşti alături de noi în cea mai grozavă aventură?

— Păi, dac-aş accepta oferta, spuse el rar, repet: *dacă*, n-aş vrea să fiu mecanic-şef. Prefer funcţia de şef al forţelor aeriene.

— Funcţia asta nu-i la fel de importantă ca aceea de mecanic-şef.

— Însă presupune mai multă muncă şi răspundere! Ştii, mă atrage ideea de a zbura din nou şi...

— Poţi zbura! *Vei avea prilejul!* Dar va trebui să te subordonezi lui von Richthofen, înţelegi? Lui i-am promis postul de şef al forţelor aeriene care, la urma urmei, sunt formate din numai două avioane. Atâta vreme cât poţi zbura, ce-ţi pasă dacă eşti şef sau nu?

— E-o chestiune de mândrie. Am infinit mai multe ore de zbor pe aparate mai complexe, mai mari şi mai rapide. Pe de altă parte am fost şi astronaut. Am mers pe Lună, Marte, Ganymede şi am orbitat în jurul lui Jupiter.

— Asta nu-nseamnă nimic, insistă Sam. Avioanele noastre sunt foarte primitive. Asemănătoare cu aparatele pilotate de Lothar în primul război mondial.

— De ce trebuie să fie un negru întotdeauna pe locul doi?

— Nu-i cinstit! nu se dădu bătut Sam. Ai putea fi mecanic-şef. Ai avea treizeci şi cinci de oameni în subordine. Ascultă, dacă nu i-aş fi promis lui Lothar, ai primi funcţia imediat, crede-mă!

Firebrass se ridică de la masă.

— Ştii ce?! O să te-ajut la construcţia vaporului şi-o să pun la punct pregătirea mecanicilor. Dar trebuie să şi zbor între timp, iar când va sosi momentul potrivit, mai discutăm şi vedem cine va fi şeful forţelor aeriene.

— N-o să-mi calc promisiunea făcută lui Lothar.

— De acord, dar până atunci se pot întâmpla multe.

Pe de o parte, Sam se simţi uşurat dar, pe de alta, îl cuprinse îngrijorarea. Hacking îi transmise, prin intermediul tobelor, aprobarea de a-l folosi pe Firebrass. Asta sugera că Firebrass trebuia să deprindă modul de funcţionare al vaporului fiindcă, într-o bună zi, avea să devină mecanicul-şef al lui Hacking. Şi chiar dacă Firebrass nu luase această posibilitate în calcul, pesemne că plănuia să-l elimine pe von Richthofen înainte de lansarea vaporului. Firebrass nu arăta ca un ucigaş nemilos dar, aşa cum îşi poate da seama orice om inteligent care a trăit mult printre semenii săi, trăsăturile chipului sunt uneori înşelătoare.

Câteva zile mai târziu, Hacking trimise vorbă că era de acord să efectueze o livrare suplimentară de substanţe minerale în schimbul unui AMP-I. Firebrass zbură cu aparatul treizeci de mile până la graniţa de nord cu Soul City, unde un alt pilot, un negru care fusese general în cadrul Forţelor Aeriene ale SUA, preluă comanda. Firebrass reveni după câteva zile, călătorind cu o navă cu pânze.

Batacitorul şi motoarele electrice funcţionau perfect. Zbaturile se roteau încet în gol, apoi erau accelerate, rotindu-se atât de repede, încât paletele scoteau un şuierat.

La momentul potrivit, urma să se sape un canal până la vapor, care va naviga până la Fluviu prin autopropulsie.

Lothar von Richthofen şi Gwenafra nu se împăcau deloc. Lothar obişnuise să dea gata toate femeile şi continua să flirteze cu oricare. De cele mai multe ori nu se mărginea doar la un simplu flirt. Gwenafra avea idei bine conturate despre fidelitate, lucru cu care Lothar era, în principiu, de acord. Practica însă îl dădea gata.

Hacking anunţă că dorea să viziteze Parolando peste câteva zile. Avea intenţia de a discuta o serie de probleme comerciale, de a se convinge de bunăstarea cetăţenilor negri din Parolando şi de a vedea măreţul Vapor.

Sam îi trimise vorbă că va fi încântat să-l primească. Adevărul era altul, dar disimularea e esenţa diplomaţiei. Pregătirile pentru cazarea lui Hacking şi a delegaţiei care-l va însoţi, precum şi aranjarea sălilor de discuţii îi răpiră

mult timp lui Sam, astfel că nu reuşi să mai supravegheze lucrările.

Trebuia, de asemenea, să fie făcute pregătiri pentru andocarea numărului mare de nave cu minereu din Soul City. Hacking efectua o livrare de trei ori mai mare decât de obicei, ţinând să-şi dovedească astfel dorinţa sinceră de pace şi înţelegere. Sam ar fi preferat ca livrările să fie eşalonate dar, pe de altă parte, era oportun să obţină cantităţi maxime în cel mai scurt timp posibil. Spionii îl informaseră că Ieyasu mobiliza câteva flote puternice şi un mare număr de luptători de pe ambele maluri ale Fluviului. Tot el le ceruse celor din Selinujo să nu încerce debarcarea de misionari pe teritoriul său.

Nava lui Hacking trase la chei cu o oră înainte de amiază. Masivă şi lungă de treizeci de metri, nava avea două catarge şi vele aurite. Garda de corp a lui Hacking, alcătuită din negri înalţi şi musculoşi, înarmaţi cu securi din oţel (dar şi pistoale Mark I, ţinute în hamuri mari), coborî cu paşi hotărâţi pe schela de bord. Purtau kilturi negre, iar căştile, platoşele şi cizmele erau făcute din piele de peşte. Formară două şiruri de câte şase de o parte şi de alta a schelei şi abia după aceea apăru şi Hacking.

Era înalt, bine clădit, cu tenul cafeniu-închis, ochi uşor oblici, nas lat şi turtit, buze groase şi bărbie proeminentă. Îşi purta părul după moda numită „naturală”. Sam încă nu se obişnuise cu claia de păr creţ de pe creştetele oamenilor de culoare. Îi crea o impresie nelămurită de indecenţă; părul negrilor ar fi trebuit să fie tuns foarte scurt. Impresia persistă chiar şi după ce Firebrass îi explică pe scurt că, la sfârşitul secolului al XX-lea, americanii de culoare consideraseră purtarea „naturală” a părului drept un simbol al luptei lor pentru libertate. După părerea lor, părul tuns scurt simboliza castrarea negrilor de către albi.

Hacking purta un prosop negru drept mantie, un kilt negru şi sandale din piele. Singura lui armă era o floretă aflată într-o teacă prinsă la centura lată din piele.

Sam făcu un semn şi un tun trase douăzeci şi una de salve. Tunul fusese plasat pe coama unui deal de la

marginea câmpiei. Ceremonia nu avusese doar rolul de a-l onora pe Hacking, ci de a-l impresiona. Chiar dacă nu avea în dotare decât o piesă de 75 de milimetri, numai Parolando poseda artilerie.

Se făcură prezentările. Hacking nu se arătă dornic să dea mâna cu gazdele sale, lucru care le conveni de minune lui Sam şi lui Ioan. Fuseseră preveniţi de Firebrass că lui Hacking nu-i plăcea să strângă mâna cuiva decât dacă-l considera prieten de nădejde.

Schimbară câteva banalităţi, vreme în care oamenii lui Hacking îşi aşezară potirele pe cea mai apropiată piatră. După descărcarea electrică de la amiază îşi luară potirele, iar şefii de state, însoţiţi de gărzile lor de corp şi de cele de onoare, porniră spre palatul lui Ioan. Acesta insistase ca primele discuţii să se poarte acolo pentru a-l convinge, desigur, pe Hacking în legătură cu întâietatea sa în ierarhia statului. De data asta, Sam nu mai comentase. Pesemne că Hacking fusese informat de Firebrass care erau relaţiile dintre Sam Clemens şi Ioan Fără-de-Ţară.

Mai târziu, trăi o tristă satisfacţie văzând nefericirea de pe chipul lui Ioan, care era tratat ca o slugă în propria-i casă. În timpul prânzului, Hacking luă cuvântul şi ţinu o predică lungă şi usturătoare despre relele pe care le făptuise omul alb împotriva celui de culoare. Din nefericire, acuzaţiile lui Hacking erau pe deplin întemeiate. Tot ce spunea era adevărat. Sam fu nevoit să-i dea dreptate. Ce naiba, doar trăise pe vremea sclaviei şi văzuse ce însemna ea, după cum fusese şi martor la ororile Războiului Civil. Se născuse şi crescuse între sclavi. Iar asta se întâmplase cu mult înainte de naşterea lui Hacking. Păi cum, doar scrisese *Huckleberry Finn*, *Zevzecul Wilson* şi *Un yankeu din Connecticut la curtea Regelui Arthur!*

Află curând că nu avea nici un rost să-i spună lui Hacking toate astea. Acesta nu-i acorda nici o atenţie.

Pe o voce piţigăiată, Hacking îi dădea înainte, amestecând vulgarităţi cu fapte, exagerări cu adevăruri, poveşti înfiorătoare privind sărăcia, maltratările, crimele, lipsurile şi umilinţele îndurate de negri.

Sam se simţi vinovat şi ruşinat şi, în acelaşi timp, înfuriat. De ce acest atac împotriva *lui?* La ce bun această acuzaţie generalizată?

— Sunteţi vinovaţi cu toţii! strigă Hacking. Fiecare alb e răspunzător!

— Până să mor n-am văzut mai mult de zece negri, spuse Ioan. Ce legătură am eu cu poveştile astea despre nedreptate?

— Dacă te năşteai cinci sute de ani mai târziu, ai fi fost cel mai mare exploatator al negrilor! îi răspunse Hacking. Ştiu totul despre tine, Maiestate!

Sam se ridică brusc în picioare şi strigă:

— Ai venit aici să ne spui ce s-a întâmplat pe Pământ? Ştim şi noi! Dar asta-i de domeniul trecutului! Pământul a murit! Important e ce se petrece acum!

— Daa, îl maimuţări Hacking. Iar ce se petrece acum repetă istoria de pe drăguţul Pământ! Lucrurile nu s-au schimbat nici cât negru sub unghie. Mă uit în jur şi pe cine văd în fruntea acestei ţări? Pe doi porci! Unde-s negrii? Oamenii de culoare formează aproximativ o zecime din populaţia voastră şi-ar trebui să aveţi măcar unul în Consiliul alcătuit din zece membri. E vreunul? Măcar unul!

— Îl avem pe Cawber, spuse Sam.

— Daa! Membru temporar şi asta numai pentru că v-am cerut eu să-mi trimiteţi un ambasador de culoare.

— Arabii alcătuiesc aproape o cincime din populaţia statului tău, nu se dădu bătut Sam, şi, cu toate astea, nici unul nu face parte din consiliu.

— Sunt albi, de-aia! Şi vreau să scap de ei! Să nu mănţelegeţi greşit O mulţime de arabi sunt oameni de treabă, lipsiţi de prejudecăţi. I-am cunoscut pe când m-am refugiat în Africa. Dar arabii de aici sunt fanatici religioşi şi creează tulburări tot timpul. De aceea trebuie să plece! Noi, negrii, dorim o ţară unită, formată doar din oameni de culoare, în care să fim fraţi de suflet. Să putem trăi în pace şi bună înţelegere. Vom avea propria noastră lume, iar voi, porcilor, o veţi avea pe-a voastră. Segregaţie cu S mare, fraierilor! Aici segregaţia de care vorbeam poate da roade, fiindcă nu

mai trebuie să stăm cu mâna întinsă în faţa albilor să căpătăm slujbe, mâncare, protecţie, dreptate sau altceva. Am reuşit s-o facem, albilor! Iar acum vă vom spune să vă duceţi dracului, să nu ne ieşiţi în cale, şi am terminat!

Firebrass stătea la masă ţinându-şi plecat capul cu păr răzvrătit şi creţ, privind în pământ, acoperindu-şi faţa cu palmele. Sam avu senzaţia că făcea eforturi să rămână serios. Nu reuşi să-şi dea seama dacă râdea în sinea lui de Hacking sau de cei pe care acesta îi făcea albie de porci. Pesemne că ambele aspecte îl făceau să râdă.

În acest timp, Ioan continuă să bea. Chipul nu-i era congestionat doar din pricina băuturii. Arăta gata să explodeze în orice clipă. Îţi venea peste mână să înghită insulte privind nedreptăţi făcute negrilor când se ştia nevinovat, dar Ioan scăpase nepedepsit pentru atâtea crime înfiorătoare, încât merita să sufere pentru câteva de care nu era răspunzător. Şi, aşa cum afirma Hacking, dacă i s-ar fi oferit prilejul, Ioan ar fi fost capabil de asemenea crime.

Ce dorea Hacking să obţină prin tirada lui? Dacă ţinea să aibă relaţii mai apropiate cu Parolando, atunci calea aleasă era cel puţin ciudată.

Pesemne simţea că trebuie să-i pună pe toţi albii, indiferent de persoană, la respect. Voia să-i lămurească o dată pentru totdeauna că el, Elwood Hacking, un negru, nu era cu nimic mai prejos faţă de oricare alb.

Hacking fusese distrus de acelaşi sistem care, într-un fel sau altul, îi dusese de râpă pe aproape toţi americanii, fie ei albi, negri, roşii ori galbeni.

Aşa va fi mereu? Vor continua să rămână nemulţumiţi, plini de ură, cât vor trăi pe malurile Fluviului, poate chiar mii de ani?

Vreme de o clipă, dar nu mai mult, Sam se întrebă dacă nu cumva aveau dreptate misionarii celei de-A Doua Şanse.

Dacă ei ar şti drumul de scăpare din această închisoare a urii, atunci ar fi singurii cărora ar merita să li se dea ascultare; Hacking, Ioan Fără-de-Ţară ori Sam Clemens,

care suferiseră de lipsa iubirii şi a păcii, n-ar trebui să aibă nici un cuvânt de spus. Să-i lase pe misionari...

Însă nu credea în ei, ţinu să-şi reamintească. Nu se deosebeau de alţi propagatori ai credinţei de pe Pământ. Unii dintre ei erau plini de intenţii bune, neîndoielnic. Dar, oricât de mult ar fi insistat, nici unii nu aveau autoritatea adevărului de partea lor.

Hacking tăcu brusc. Sam profită şi interveni;

— Ei bine, Sinjoro Hacking, nu ne planificasem discursuri după masă, dar îţi mulţumim că te-ai oferit; îţi vom rămâne recunoscători atâta vreme cât nu vei cere să-ţi răsplătim eforturile. Vistieria ne e cam goală în momentul de faţă.

— Trebuie neapărat să iei totul în glumă, nu? spuse Hacking, Ei, ce-ar fi să facem o plimbare? Tare-aş vrea să-ţi văd vaporul acela.

Restul zilei trecu în mod destul de plăcut. Conducându-l pe Hacking prin fabrici, ateliere şi în cele din urmă la vapor, Sam făcu uitate furia şi resentimentele. Deşi terminat doar pe jumătate, vaporul arăta minunat. Era cea mai frumoasă privelişte pe care-o văzuse vreodată. Ba chiar, gândi el, da, chiar mai frumoasă decât chipul lui Livy în clipa în care îi spusese prima oară că-l iubeşte.

Hacking nu se extazie, însă se văzu pe faţa lui că era profund impresionat. Cu toate acestea, nu rezistă ispitei şi se plânse de duhoarea din aer şi de aspectul dezolant al peisajului.

Cu puţin timp înainte de masa de seară, a trebuit ca Sam să plece. Un bărbat care sosise cu o barcă prăpădită ceruse să discute cu conducătorul ţării. Sam se văzu silit să meargă, întrucât cel care-l găsise era un om de-al său. Plecă în grabă într-unul dintre cele două „automobile de teren” care funcţionau pe bază de alcool şi fuseseră terminate cu doar o săptămână în urmă. Tânărul zvelt, atrăgător, care-l aştepta la postul de pază se ridică şi se prezentă, în esperanto, drept Wolfgang Amadeus Mozart.

Sam i se adresă în germană, observând că, oricare ar fi fost identitatea lui, tânărul vorbea varianta austriacă, mai plăcută, a germanei de nord. Vocabularul folosit de el

cuprindea şi cuvinte pe care Sam nu le pricepu, dar nu-şi dădu seama dacă asta era din pricina termenilor tipic austrieci ori a limbajului obişnuit pentru secolul al XVIII-lea.

Bărbatul care-şi spunea Mozart afirmă că locuia la vreo douăzeci de mii de mile în susul Fluviului. Auzise de vapor, dar pornise în călătorie mânat mai mult de zvonul că la bord se va afla o orchestră care va cânta spre încântarea pasagerilor. În cei douăzeci şi trei de ani de când se afla pe această lume, omul suferise din cauza sărăciei de materiale, pentru că singurele instrumente muzicale erau tobele, fluierele, flautele din lemn, naiurile şi un tip primitiv de harpă făcută din os şi maţe de Peşte de Fluviu. Apoi auzise de exploatarea sideritului şi de măreţul Vapor, orchestra lui compusă din pian, viori, flaute, corni şi alte instrumente minunate pe care le cunoscuse pe Pământ, la care se adăugau altele, inventate după moartea lui în 1791. De aceea venise. Se găsea şi pentru el un loc între muzicienii de la bord?

Deşi nu se putea spune că iubea cu pasiune muzica clasică, Sam ştia s-o aprecieze. Era însă emoţionat că ajunsese să-l cunoască personal pe marele Mozart. Asta în caz că era cu adevărat Mozart. Pe Fluviu puteau fi întâlniţi atâţia impostori, care susţineau că sunt ba unicul şi singurul Isus Cristos, ba P.T. Barnum[15], încât Sam nu mai credea pe nimeni pe cuvânt când era vorba de declinarea identităţii. Cunoscuse chiar şi trei indivizi, care pretindeau că sunt Mark Twain.

— Din întâmplare, fostul Arhiepiscop de Salzburg e cetăţean al statului Parolando, spuse Sam. Cu toate că tu şi el v-aţi despărţit certaţi, dacă nu cumva mă înşeală memoria, se va bucura să te revadă.

Mozart nu păli şi nici nu roşi:

— În sfârşit, o persoană pe care s-o cunosc din timpul vieţii! Nici nu-mi vine a crede...

Sam era dispus să-l creadă. Nici el nu întâlnise până acum decât trei oameni pe care îi ştia, iar cunoştinţele lui,

---

[15] Phineas Taylor Barnum (1810-1891) cunoscut organizator de spectacole de circ (n. tr.)

după o viaţă lungă şi nenumărate călătorii prin lume, fuseseră foarte numeroase. Faptul că Livy se număra printre aceste trei persoane era o coincidenţă cu totul ieşită din comun. Bănuia că Necunoscutul Misterios aranjase această întâlnire. Dar nici măcar nerăbdarea lui Mozart de a-l vedea pe arhiepiscop nu constituia o dovadă care să-i confirme identitatea. În primul rând, impostorii pe care-i întâlnise pretinseseră că aceia care ar fi trebuit să le fie prieteni vechi ori se înşelau, ori erau impostori. Dovedeau o obrăznicie de neînchipuit. În al doilea rând, Arhiepiscopul de Salzburg nu locuia în Parolando. Sam habar n-avea unde se afla acum. Adusese vorba despre el doar pentru a vedea reacţia lui Mozart.

Sam aprobă ideea ca Sinjoro Mozart să facă cerere de cetăţenie, întâi îl informă cu privire la instrumentele muzicale. Acestea încă nu fuseseră fabricate. Şi nici nu vor fi din lemn sau alamă, ci dispozitive electronice care să reproducă sunetul exact produs de diferite instrumente. Dar dacă Sinjoro Mozart era într-adevăr ce pretindea a fi, atunci va avea prilejul să dirijeze orchestra. Putea, de asemenea, să-şi dedice timpul compunerii de noi opere.

Sam nu-i promise conducerea orchestrei. Se învăţase minte şi nu mai făcea promisiuni.

În palatul lui Ioan se desfăşură o mare recepţie în onoarea lui Hacking, care lăsă impresia că-şi vărsase veninul încă din cursul convorbirilor preliminare. Sam discută cu el vreme de o oră şi descoperi că era foarte inteligent, cu multe lecturi la activ, un autodidact înzestrat cu imaginaţie şi simţ poetic.

Faptul că un asemenea talent se risipea în mod tragic făcea ca situaţia lui Hacking să fie cu atât mai tristă.

Pe la miezul nopţii, Sam îl însoţi pe Hacking împreună eu suita sa în clădirea din piatră şi lemn de bambus cu două etaje şi treizeci de camere mari, aşezată într-o zonă special aleasă pentru delegaţii de stat. Era situată la jumătatea distanţei dintre locuinţa lui Sam şi palatul lui Ioan. Apoi plecă acasă cu maşina de teren, având de parcurs doar trei sute de metri. Joe se bosumflă, fiindcă ar fi vrut să conducă

şi el, chiar dacă picioarele îi erau prea lungi pentru a încerca aşa ceva. Urcară scara destul de nesiguri pe picioare şi blocară uşa. Joe merse în camera din spate şi se prăbuşi pe patul lui cu o bubuitură care făcu să se cutremure stâlpii casei.

Sam privi pe iublou şi exact în aceeaşi clipă îi văzu pe Cyrano şi pe Livy îmbrăţişaţi şi mergând împleticindu-se spre uşa colibei lor. În stânga lor, pe un loc mai înalt, se afla coliba lui von Richthofen şi a Gwenafrei, care se culcaseră deja.

Bolborosi un noapte bună, neştiind precis cui se adresa şi căzu în pat. Avusese parte de o zi lungă şi chinuitoare care se încheiase cu o petrecere-monstru, unde toată lumea băuse cantităţi incredibile de „pasiune purpurie” sau alcool din cereale şi apă, mestecase gumă de visat, fumase şi consumase marijuana.

Se trezi visând că fusese surprins de cutremurul din California de pe 4 iulie.

Sări din pat şi porni în fugă pe podeaua timoneriei care vibra. Înainte de a ajunge la iublouri, îşi dădu seama că exploziile şi zgâlţâielile pământului erau provocate de invadatori. Nici nu mai apucă să se apropie de iublouri fiindcă, şuierând, o rachetă cu coada în flăcări roşiatice izbi unul dintre stâlpii de susţinere a casei. Bubuitura îl asurzi, fumul pătrunse prin iublourile făcute ţăndări şi Sam îşi pierdu echilibrul, prăbuşindu-se. Casa se nărui, iar întreaga faţadă căzu. Istoria se repeta.

25

Se izbi de bucăţi de lemn, de sticlă spartă, bulgări de pământ, şi rămase întins cu peretele sub el, încercând totuşi să se trezească din ameţeala provocată de şoc. Se simţi ridicat. În lumina unei explozii, văzu nasul proeminent al lui Joe. Coborâse pe la capătul deschis al camerei lui şi aruncase în lături lemnăria până-l găsise. În stânga ţinea potirul lui şi al lui Sam.

— Nu ştiu cum se face, dar s-a întâmplat un miracol şi nu m-am rănit grav, constată Sam. Doar câteva zgârieturi şi tăieturi de la cioburi.

— N-am mai avut timp ză-mi bun armura, spuse Joe. Dar mi-am reguberat zegurea. Uite o zabie bentru tine zi-un biztol, câteva gloanze zi praf.

— Cine dracu' ne-a atacat, Joe?

— Habar n-am! Uite-i! Vin prin zbaziile goale din zidul de la docuri.

Cerul era spuzit de stele strălucitoare. Norii care aduceau ploaia în fiecare noapte la ora trei nu apăruseră încă, însă ceaţa de deasupra Fluviului era deasă. Dinspre Fluviu apăreau puhoaie de invadatori care se adăugau celor sosiţi deja şi răspândiţi pe întreg cuprinsul câmpiei. Dincolo de zidurile de apărare trebuia să fie o flotă.

Singura care se putea apropia fără a declanşa alarma era cea din Soul City. Orice alte vase care s-ar fi apropiat la această oră ar fi fost detectate de spionii pe care Sam şi Ioan Fără-de-Ţară îi plasase de-a lungul Fluviului, chiar pe teritorii ostile. Nu putea fi Ieyasu; potrivit unui raport primit cu puţin înainte de miezul nopţii, flota acestuia se afla în port.

Joe se uită cu băgare de seamă pe deasupra unui morman de lemne şi spuse:

— La palatul lui Ioan are log o bătălie pe şinste. Iar caza de oazbeţi, unde ztăteau Hacking zi băiezii lui, arde.

Flăcările luminară cadavrele care zăceau pe pământ şi siluetele minuscule încleştate în jurul fortificaţiilor din buşteni aflate în jurul palatului. Apoi câţiva oameni împinseră tunul şi chesonul în faţa fortificaţiilor.

— Uite maşina lui Ioan! exclamă Sam şi arătă cu degetul spre vehiculul care oprise în spatele chesonului.

— Da, zi tunul noztru! remarcă Joe. Da-z oamenii lui Hacking zi vor ză-l zgoată pe Ioan din cuibuzorul lui de nebunii.

— S-o ştergem repede de aici! îl îndemnă Sam, păşind peste movila de lemne şi pornind în direcţie opusă. Nu reuşea să priceapă de ce invadatorii nu trimiseseră oameni

la locuinţa lui. Racheta care-o lovise venise dinspre câmpie. Iar dacă Hacking şi ai lui se strecuraseră din casa de oaspeţi pentru a lansa un atac-surpriză, simultan cu o lovitură dinspre vasele cu aşa-zisul minereu, atunci Sam ar fi trebuit să fie prima ţintă, alături de Ioan.

Va afla mai târziu ce se întâmplase, dacă va mai apuca. Nenorocirea cea mare era că oamenii lui Hacking puseseră mâna pe tun. În chiar clipa când gândi asta, auzi bubuiturile lui; una, două, trei. Din fugă, aruncă o privire peste umăr şi văzu cum prin fumul gros zburau bucăţi de lemn. În zidurile palatului se căscau găuri mari, iar următoarele proiectile aveau să-l transforme într-un morman de ruine.

Faptul că invadatorii puseseră gheara pe tun avea şi o latură pozitivă. Cantitatea de proiectile era limitată la cincizeci de bucăţi. Chiar dacă în zăcăminte se aflau cantităţi mari de fier-nichel, metalul nu se găsea pe toate drumurile ca să fie risipit pentru fabricarea de muniţie.

Văzu coliba lui Cyrano şi a lui Livy. Uşa stătea deschisă, dar înăuntru nu era nimeni. Privi către deal. Purtând doar un kilt şi având o floretă într-o mână şi un pistol în cealaltă, Lothar von Richthofen alerga spre el. Gwenafra se afla la câţiva paşi în urma lui, înarmată cu un pistol şi cărând un săculeţ cu gloanţe şi pachete de praf de puşcă.

Curând se apropiară şi alţii de Sam, Printre ei se numărau şi câţiva arcaşi.

Îi strigă lui Lothar să-i organizeze şi se întoarse să privească spre câmpie. Docurile încă viermuiau de oameni. Dacă tunul ar fi fost întors pentru a-i prinde pe toţi îmbulziţi şi în imposibilitatea de a se retrage, ar fi fost minunat. Dar tunul fusese mutat de lângă palatul lui Ioan, care ardea cu vâlvătăi, şi acum era îndreptat spre cetăţenii din Parolando ce se grăbeau să urce dealul.

Apoi, printr-o spărtură largă din zid, apăru un vehicul mare şi negru. Sam strigă îngrozit. Era *Balaurul de Foc III* dat lui Hacking. Dar unde erau cele trei amfibii din Parolando?

Imediat după aceea văzu două dintre ele apropiindu-se de dealuri. Deodată, tunurile cu abur din turelele lor

începură să bolborosească şuierător, iar oamenii – oamenii ***săi****!* – căzură.

Cei din Soul City capturaseră vehiculele amfibii!

Oriunde privi nu văzu decât încleştări furioase. Unii luptau în jurul Vaporului. Îi scăpă un nou strigăt, pentru că nu suporta gândul distrugerii lui. Dar nici un proiectil nu căzu în preajma vaporului. Duşmanii îi acordau aceeaşi grijă ca şi Sam.

De pe dealurile din spatele lor veni în zbor o salvă de rachete care le trecură pe deasupra capetelor şi explodară în mijlocul armatei duşmane. Salva de răspuns nu întârzie; zeci de flăcări roşiatice brăzdară aerul; traiectoria unor rachete era atât de joasă, încât putură vedea, ca o învârtejire, corpurile lor cilindrice, cozile lungi din bambus, apoi auziră vâjâitul uneia grozav de mari trecând la vreo trei metri pe deasupra creştetelor. Racheta aproape că atinse coama dealului şi explodă cu un bubuit asurzitor pe cealaltă coastă. Frunzele unui arbore de fier începură să se cearnă la pământ.

Următoarea jumătate de oră – ori poate două ore? – deveni un haos de ţipete ascuţite, răcnete, strigăte, duhoare înţepătoare de praf de puşcă, miros dulceag de sânge, acrişor de sudoare, un amestec ameţitor. Luptătorii din Soul City atacară dealul în câteva rânduri, dar tot de atâtea ori fură respinşi de rachete, gloanţe din plastic de calibrul 69 milimetri, proiectile azvârlite de arbalete şi săgeţi pornite din arcuri. Apoi, un ultim atac îi aduse pe atacatori pe panta dealului şi de astă dată apărătorii îi azvârliră îndărăt luptând cu florete, săbii, securi, bâte, suliţe şi pumnale.

Având blana păroasă mânjită de sânge – atât al lui cât şi al altora – Joe Miller îşi rotea necruţătoarea secure cu tăişul din fier-nichel, cântărind aproape patruzeci de kilograme, fixată pe un mâner din lemn de stejar gros de zece centimetri şi lung de un metru şi jumătate. Securea sfărâma scuturi din stejar şi zdrenţuia armuri din piele, azvârlea în lături florete, suliţe şi securi, spinteca piepturi, reteza braţe şi grumazuri şi înjumătăţea ţeste. Atunci când

duşmanii şovăiau să-l atace, năvălea el asupra lor. În câteva rânduri, luptând de unul singur, dispersă şi zădărnici încercările de cucerire a dealului.

Duşmanii traseră în Joe Miller şi cu pistoalele cu cremene Mark I, însă erau atât de înspăimântaţi de el, încât nu reuşeau să ochească bine, iar gloanţele mari din plastic îl ocoleau.

O săgeată îl nimeri pe Joe în braţul stâng, iar un luptător duşman mai curajos, ori mai curând nechibzuit, păşi până sub secure şi-şi înfipse spada în coapsa lui Joe. Acesta făcu o mişcare cu capătul de lemn şi sfărâmă falca adversarului, apoi, fulgerător, îi tăie capul cu securea. Joe mai putea merge, dar pierdea sânge cu repeziciune. Sam îi porunci să se retragă pe celălalt versant al dealului, unde primeau îngrijiri cei răniţi grav.

— Nu! Nu vreau ză mă dug! spuse Joe şi, scoţând un geamăt, se prăbuşi în genunchi,

— Retrage-te! Îţi ordon! răcni Sam la el, aplecându-se brusc şi auzind în aceeaşi clipa şuieratul unui glonţ care-i trecu pe lângă o ureche şi se făcu ţăndări lovindu-se de trunchiul unui arbore de fier. Sam simţi o arsură în braţ şi în fesă; fusese lovit probabil de bucăţi de plastic ricoşate din scoarţa copacului.

Joe reuşi să se ridice cu greu, ca un elefant bolnav, şi se îndepărtă şontâcăind. Din beznă apăru Cyrano de Bergerac; era murdar de praf de puşcă şi mânjit de sânge. În mâna dreaptă avea o floretă lungă şi însângerată, cu apărătoare semirotundă şi un pistol în stânga. În spatele lui, cu părul despletit atârnându-i pe spate, păşea Livy, la fel de pătată şi plină de sânge. Ea ducea un pistol şi un săculeţ cu muniţie, iar rolul ei era să încarce pistoalele. Văzându-l pe Sam, Livy zâmbi arătându-şi dinţii albi care contrastau cu faţa înnegrită de pulbere.

— Doamne, Sam! Am crezut c-ai murit! Racheta aceea care ţi-a lovit casa...

— Aş fi preferat să mă sprijini pe mine în bătălia *asta*, spuse el.

Atât apucă să spună deşi, aşa cum se prezenta situaţia, s-ar fi cuvenit să-şi ţină gura. Duşmanii reveniră la atac, alunecând şi împiedicându-se de mormanele de cadavre sau sărind peste ele. Arcaşii rămăseseră fără săgeţi, iar pistolarii mai aveau, gloanţe pentru câteva salve. Dar şi inamicul îşi cheltuise praful de puşcă, deşi mai avea săgeţi.

Joe Miller plecase, iar Cyrano de Bergerac încercă să compenseze absenţa lui şi aproape că reuşi. Omul acesta părea un diavol, dovedindu-se agil, flexibil şi iute ca şi floreta pe care o mânuia. Din când în când, ţinând pistolul în mâna stângă, trăgea câte-un foc în faţa duşmanului, iar apoi îl ataca pe altul cu floreta, străpungându-l. După aceea, arunca pistolul în spate, iar Livy se apleca să-l ridice pentru a-l reîncărca. Ce mult se schimbase Livy! se trezi Sam gândind. N-ar fi bănuit că avea o asemenea capacitate de mobilizare în condiţii cumplite ca acestea. Femeia delicată, deseori bolnăvicioasă, care detesta orice violenţă, îndeplinea acum îndatoriri care ar fi pus pe goană până şi un bărbat.

„Printre aceştia m-aş număra şi eu”, gândi el, „dacă aş avea vreme să cuget mai bine.” Mai ales că Joe Miller nu era alături de el să-i ofere protecţia fizică şi sprijinul moral de care ar fi avut mare nevoie în aceste momente.

Cyrano înfipse floreta pe sub scutul pe care, în iureşul atacului, un arab wahhabi îl ridicase prea sus, iar apoi Livy, dându-şi seama că trebuia să acţioneze, întrucât Cyrano era în imposibilitatea de a face ceva, ridică pistolul, ţinti şi trase. Cocoşul făcu ţeava să vibreze, Livy rezistă reculului şi din armă ţâşni un norişor de fum însoţit de o flacără, iar arabul se trezi azvârlit înapoi de lovitura care-i smulse o bucată din umăr. Un negru cu o statură impunătoare sări peste trupul căzut, având securea ridicată deasupra capului, iar Cyrano, scoţându-şi floreta din cel răpus înainte ca acesta să se prăbuşească la pământ, i-o înfipse în mărul lui Adam.

După aceea, duşmanii se retraseră din nou la poalele dealului. Rămaseră în aşteptare, fiindcă un vehicul amfibiu

masiv, de culoare negru-cenuşie, ca un *Merrimac*[16], se îndrepta spre ei pufăind. Lothar von Richthofen îl împinse puţin în lături pe Sam, care se dădu imediat la o parte când văzu tubul din aliaj de aluminiu şi racheta cu o încărcătură de aproape cinci kilograme de explozibil. Un om îngenunche, Lothar încarcă racheta în ţeava aruncătorului şi apoi ochi. Lothar se pricepea foarte bine să tragă şi racheta porni, descrise un arc de foc şi căzu exact pe botul vehiculului, pe unde răzbătea un firav fascicul de lumină. După ce ascunse namila vreme de câteva clipe, norul de fum se risipi, dus de vânt. Vehiculul se oprise, dar prinse din nou viaţă, căci turelele cu înspăimântătoarele ţevi ale tunurilor cu aburi se rotiră.

— Aflaţi că proiectilul acela a fost ultimul, îi anunţă Lothar. Am face bine s-o ştergem dracului de aici. Nu putem lupta împotriva tunurilor. Ştim asta mai bine decât oricine, nu?

Duşmanii se regrupau în spatele vehiculului blindat. Mulţi dintre ei scoteau ţipete gâlgâite pe care le foloseau şi ulmakii, preamerindienii de peste Fluviu, atunci când atacau. Era limpede că Hacking îi înrolase şi pe acei ulmaki din teritoriile necucerite de Ieyasu.

Sam constată deodată că nu mai vedea prea clar. Singurele lumini erau cele ale incendiilor şi vetrelor deschise de la topitoriile sau turnătoriile care încă funcţionau. Norii de ploaie apăruseră pe neaşteptate, ca nişte lupi porniţi să vâneze stele. Peste câteva clipe avea să plouă torenţial.

Sam se uită în jur. Fiecare atac rărise rândurile luptătorilor săi. Se îndoia că ar mai fi fost în stare să reziste următorului val, chiar dacă vehiculul amfibiu ar fi rămas încremenit.

Încă se mai dădeau lupte la nordul şi sudul câmpiei şi de-a lungul dealurilor ce o străjuiau. Strigătele şi împuşcăturile se mai răriseră.

---

[16] Prima navă de război blindată folosită de forţele Confederaţiei în cursul Războiului Civil, 1862 (n. tr.)

Câmpia părea mai împânzită de duşmani decât la început. Sam se întrebă dacă Publiujo şi Tifonujo se alăturaseră invaziei.

Aruncă o ultimă privire la coca uriaşă a vaporului, cu cele două roţi cu zbaturi, pe jumătate ascuns de macaralele gigantice. Apoi se întoarse. Îi venea să plângă, dar nu mai avea putere. Lacrimile vor veni ceva mai târziu.

Mai degrabă va sângera de moarte, iar atunci lacrimile nu-şi vor avea rostul. Poate când va fi resuscitat…

Orientându-se după lumina incendiilor ce mistuiau câteva colibe risipite pe câmpie, merse împleticit până pe versantul celălalt al dealului. Apoi începu răpăitul ploii. În acelaşi timp, un şir de duşmani porni în goană din flancul stâng, atacându-i. Sam se răsuci şi apăsă pe trăgaciul pistolului, însă ploaia stinse scânteia. Ploaia făcu inutilizabile şi pistoalele duşmanilor, astfel că acum ele puteau fi folosite doar ca bâte.

Fură atacaţi cu săbii, suliţe şi securi. Joe Miller se azvârli în iureşul luptei, mârâind cu o voce groasă ca a unui urs de peştera. Deşi rănit, rămăsese acelaşi luptător neînfricat şi înspăimântător. La lumina fulgerelor şi însoţită de bubuitul tunetelor, securea lui făcu pârtie printre duşmani. Ceilalţi săriră în ajutorul lui şi, după câteva secunde, supravieţuitorii din Soul City socotiră că nu puteau face faţă. Erau nevoiţi să se retragă şi să aştepte întăriri. De ce să fie ucişi acum când victoria era a lor?

Sam şi grupul său mai traversară două dealuri. Duşmanii îi atacară din flancul drept. O parte dintre ei se desprinseră din grosul forţelor şi alergară înainte pentru a-i doborî pe bărbaţi şi a lua femeile în captivitate, Joe Miller şi Cyrano îi înfruntară pe atacatori, care o rupseră la goană, alunecând şi împiedicându-se de rădăcinile ude ale ierbii tăiate.

Sam număra supravieţuitorii. Nu-i venea să creadă. Erau doar cincisprezece. Unde dispăruse restul? Era în stare să jure că atunci când dăduse ordinul de a se retrage avea cu el cel puţin o sută de oameni.

Livy se afla tot alături de Cyrano, Cum pistoalele deveniseră inutile, ea se ţinea în spatele lui Cyrano şi-l ajuta împungând cu suliţa când i se ivea prilejul.

Sam era ud şi înfrigurat. Se simţea la fel de nenorocit ca şi Napoleon în timpul retragerii din Rusia. Pierduse totul, totul! Mica şi semeaţa lui naţiune, minele de fier-nichel, fabricile şi amfibiile invulnerabile cu tunurile lor cu abur, cele două avioane şi miraculosul Vapor! Totul era pierdut! Minunile şi cuceririle tehnologiei, Magna Carta şi constituţia cea mai democratică pe care o cunoscuse vreodată o ţară şi mult visata călătorie! Pierduse totul!

Şi cum? Prin trădare, vânzare josnică!

Bine cel puţin că Ioan nu participase la această trădare. Palatul îi fusese distrus, el pierise sub ruine, mai mult ca sigur. Marele trădător fusese tras pe sfoară.

Încetă să se mai amărască din pricina asta. Era prea îngheţat de groaza provocată de bătălie pentru a se gândi şi la altceva în afară de supravieţuire. Când se apropiară de poalele munţilor, îşi conduse grupul spre nord pană ajunseră de cealaltă parte a barajului. Aveau în faţă un lac lung de aproximativ un sfert de milă şi lat de jumătate de milă, Coborâră de-a lungul lui şi după o vreme dădură de un zid gros din beton şi, suindu-se pe el, îşi continuară drumul. Se aflau chiar pe marginea barajului.

Sam făcu câţiva paşi încoace şi încolo până descoperi un simbol gravat adânc în beton, o cruce diagonală.

— Am găsit-o! strigă el către ceilalţi. Sper că nimeni n-a vândut secretul ascunzătorii şi că spionii n-au aflat despre ea!

Îşi dădu drumul în apa rece. Fulgerele brăzdau cerul şi tunetele vuiau tot mai departe. Începu să tremure, dar continuă să coboare şi când apa îi ajunse până la subsuori atinse prima treaptă de metal. Inspiră adânc, închise ochii şi se scufundă, plimbându-şi mâna pe suprafaţa betonului până atinse treapta. După aceea coborî slujindu-se de celelalte trepte, ştiind că la câţiva centimetri sub cea de-a şasea se găsea calea de acces. Mai coborî şi urcă, ieşind la aer şi la lumină. În faţa lui se găsea o platformă situată la

câţiva centimetri deasupra nivelului apei. Deasupra era un dom a cărui maximă înălţime măsura trei metri. Dincolo de platformă se afla intrarea. Încăperea era luminată brutal de şase becuri alimentate cu energie electrică.

Tremurând şi gâfâind, urcă pe platformă şi se îndreptă spre intrare. Un moment mai târziu apăru şi Joe. Strigă slab şi Sam fu nevoit să se întoarcă pentru a-l ajuta să se caţere pe platformă. Avea vreo duzină de răni care sângerau.

Apoi, unul după altul, veniră şi ceilalţi. Îl ajutară pe Sam să-l care pe titantrop pe un plan înclinat care ducea într-o încăpere mare. Acolo găsiră paturi, prosoape, hrană, băutură, arme şi medicamente. Sam pregătise acest adăpost pentru o asemenea situaţie critică, dar crezuse că dă dovadă de o precauţie prostească. De acest loc ştiau doar şefii statului şi cei câţiva muncitori care-l amenajaseră.

O altă cale de acces, la partea inferioară a barajului, era ascunsă sub şuvoiul de apă care acţiona generatoarele. Ea ducea până la un tunel prin care se putea urca pentru a ajunge la un zid aparent solid. Dar cel care-i cunoştea secretul putea să-l dea în lături.

Îşi dădea seama că întregul proiect fusese rodul unei debordante imaginaţii romantice de care nu reuşite să se dezbare. Ideea uşilor secrete sub o cascadă şi a apartamentelor ascunse unde să se poată odihni şi unelti planuri de răzbunare în vreme ce duşmanii îl căutau zadarnic se dovedise prea puternică pentru a-i rezista. Uneori se luase chiar în râs pentru construirea acestui loc de refugiu. Acum se bucura. Romantismul avea şi laturile lui pozitive.

Exista şi un detonator ascuns. Pentru a provoca explozia câtorva tone de dinamită de la baza barajului trebuia doar să lege două sârme. Într-un asemenea caz, barajul se făcea bucăţi, iar apa lacului pornea vuind, ducând cu sine partea centrală a ţării, aruncând totul în fluviu.

Ar pieri astfel şi Sam şi Vaporul; acesta era preţul distrugerii duşmanilor.

Tratară răniţii şi le dădură gumă de visat sau băutură drept sedative. Uneori, mestecare gumei alina durerea, alteori părea s-o amplifice. Singura modalitate de a neutraliza efectul de generalizare a durerii era administrarea de băutură în cantităţi mari.

Mâncară şi dormiră, având gărzi postate la ambele intrări. Joe Miller era aproape tot timpul semiconştient, iar Sam rămăsese la căpătâiul lui şi-l îngriji cum se pricepu mai bine. Cyrano se întoarse de la postul de pază aflat la uşa de sub căderea de apă şi îl informă că afară coborâse noaptea. Asta era tot ce ştia despre ceea ce se petrecea afară. Nu auziseră şi nu văzuseră pe nimeni dincolo de căderea de apă.

Lothar şi Sam aveau răni aproape neînsemnate. Sam socoti că ar fi cazul să se strecoare dincolo de căderea de apă şi să tragă cu ochiul. Cyrano protestă, susţinând că şi el ar trebui să meargă, dar Sam îl linişti. Livy nu scoase o vorbă, dar se uită recunoscătoare la Sam. El îi întoarse spatele; n-avea nevoie de mulţumiri pentru că-i cruţa partenerul.

Se întrebă dacă Gwenafra mai era în viaţă sau dacă fusese capturată. Lothar spuse că ea dispăruse în cursul ultimului atac şi că încercase s-o scoată din învălmăşeală, dar a trebuit să se retragă. Acum îi era ruşine că nu reuşise să facă mai mult, cu toate că i-ar fi fost imposibil.

Îşi aplicară pe corp o vopsea de culoare închisă şi coborâră treptele de oţel ale tunelului. Zidurile erau umede, iar metalul le aluneca sub picioare. Puţul era iluminat.

Ajunseră în spatele căderii de apă care mugea şi stropea în toate părţile. Brâna urma jumătatea inferioară a barajului şi, la capătul lui ieşea cu vreo douăzeci de metri în afară. Ajunşi aici coborâră pe trepte de oţel până la punctul de joncţiune al barajului cu pământul. După aceea porniră cu precauţie de-a lungul canalului săpat în pământ. Din pereţii lui încă ieşeau rădăcinile de iarbă. Rădăcinile mergeau mai adânc decât se putea săpa şi extirparea ierbii era imposibilă.

Cerul era strălucitor, împânzit de stele uriaşe şi de nori mari de gaz. Reuşiră să se orienteze destul de bine în lumina lăptoasă. După vreo jumătate de milă, o luară la unghi drept faţă de canal, îndreptându-se spre ruinele palatului. Făcându-se una cu umbrele de sub ramurile răsfirate ale unui arbore de fier, priviră spre câmpia de dedesubt. În colibele de acolo se aflau bărbaţi şi femei. Bărbaţii erau învingători, iar femeile, victime. Când auzi ţipetele şi strigătele prin care victimele cereau ajutor, Sam simţi un fior rece, dar încercă să nu se mai gândească la ele. Dacă ar fi dat buzna într-o colibă să salveze o femeie ar fi însemnat să renunţe la orice şansă de a face ceva bun pentru Parolando. Şi totul s-ar fi încheiat cu prinderea sau uciderea lor.

Ştia, totuşi, că dacă ar fi auzit vocea Gwenafrei, ar fi sărit în ajutorul ei. Oare aşa stăteau lucrurile?

Focurile din cuptoarele deschise şi din topitorii încă ardeau cu flăcări mari şi se vedeau oamenii lucrând. Evident, Hacking îşi pusese sclavii la muncă. În jurul clădirilor stăteau mulţi paznici, dar beau whisky sau alcool etilic.

Câmpia era scăldată în lumină de uriaşe focuri de tabără. În jurul lor stăteau strânşi, bând şi râzând, femei şi bărbaţi. Din când în când, câte-o femeie, care se zbătea şi răcnea, era dusă cu forţa într-un loc întunecos. Uneori nici nu era dusă prea departe.

Sam şi Lothar coborâră dealul nepăsători de parcă le-ar fi aparţinut, dar nu se apropiară de clădiri sau de focuri.

Nimeni nu-i oprise să-i întrebe ce căutau acolo, cu toate că ajunseră la mai puţin de douăzeci de paşi de câteva gărzi. Majoritatea duşmanilor sărbătoreau victoria cu băutura numită pasiunea purpurie sau cu orice alte băuturi alcoolice pe care reuşiseră să le găsească printre proviziile prizonierilor. Excepţie făceau arabii wahhabi, a căror religie le interzicea consumul de alcool. Mai erau câţiva negri de pază care practicau abstinenţa. Aceştia erau supuşi de-ai lui Hacking, care nu obişnuia să bea.

În ciuda delăsării de acum, disciplina fusese menţinută în cursul zilei. Cadavrele fuseseră îndepărtate şi din lemnul recuperat de la alte clădiri se construise o fortăreaţă la marginea câmpiei, chiar lângă primul dintre dealuri. Deşi nu reuşi să vadă dincolo de pereţii ei, judecând după turnurile de pază din jur, îşi dădu seama că acolo erau ţinuţi prizonierii.

Continuără să meargă cu paşi mari, bălăbănindu-se din când în când de parcă ar fi fost beţi. Trecură la mai puţin de douăzeci de paşi de trei bărbaţi scunzi şi bruneţi care vorbeau o limbă ciudată. Sam nu reuşi s-o identifice cu precizie, dar limba îi suna „africană". Se întrebă dacă nu cumva erau originari din Dahomeyul secolului al XVIII-lea.

Trecură cu îndrăzneală printre o fabrică de acid azotic şi o clădire de tratare a excrementelor şi intrară pe câmpie. Apoi se opriră ca trăsniţi. La douăzeci de metri în faţa lor îl văzură pe Firebrass într-o cuşcă din beţe de bambus prea îngustă pentru a se putea aşeza. Avea mâinile legate la spate,

Pe un cadru mare din lemn, în formă de X şi aşezat cu capul în jos, având picioarele legate de părţile de sus ale X-ului şi braţele de părţile de jos, se afla Göring.

Sam privi în jur. În uşa fabricii de tratare a excrementelor stăteau câţiva bărbaţi care discutau şi beau. Sam hotărî să nu se apropie prea mult pentru a încerca să vorbească cu Firebrass. Murea de curiozitate să afle de ce fusese băgat în cuşcă, dar nu îndrăznea să-l întrebe. Trebuia ca mai întâi să afle cât mai multe şi să revină la adăpostul din interiorul barajului. După câte văzuseră până acum, situaţia părea disperată. Cel mai bine era să se furişeze din ţară în timpul ploii. Putea să arunce barajul în aer şi să lase apa să mături totul, inclusiv forţele din Soul City, dar nu voia să piardă vaporul. Atâta vreme cât mai exista vreo şansă de a-l recupera, va lăsa barajul în picioare.

Merseră până la cuşca lui Firebrass, sperând că văzându-i nu va începe să-i strige. Numai că el stătea aplecat, rezemându-şi capul de barele din bambus. Göring gemu. Nu se opriră şi curând dădură colţul clădirii.

Preumblarea lor cu paşi rari şi parcă beţiviţi îi duse până în preajma clădirii mari unde locuise Fred Rolfe, susţinător de-al Regelui Ioan în Consiliu. Numărul mare de gărzi înarmate din jurul ei îl convinse pe Sam că înăuntru se afla Hacking.

Era o casă cu un etaj construită din buşteni şi lemn de bambus. Ferestrele nu aveau storuri şi în lumina care răzbătea prin ele văzură câţiva oameni. Deodată Lothar îl strânse pe Sam de braţ şi-i spuse:

— Uite-o! Gwenafra!

Părul ei blond, lung şi chipul palid sclipeau în lumina torţelor. Stătea lângă fereastră şi discuta cu cineva. După o clipă, se îndepărtă şi în dreptul ferestrei apăru Elwood Hacking cu faţa negricioasă şi părul vâlvoi. Lui Sam îi veni să verse, Hacking o alesese drept femeia lui pentru noaptea aceea.

Gwenafra nu părea înspăimântată, ci mai curând calmă, dar ea, deşi nestatornică şi lipsită de inhibiţii mai tot timpul, se putea dovedi distantă când situaţia o impunea.

Îl trase pe Lothar de acolo.

— Acum nu putem face nimic, iar dacă intervenim în vreun fel îi punem viaţa în pericol.

O vreme, umblară de colo-colo, privind cercetător la alte fabrici şi băgând de seamă că rugurile se întindeau de-a lungul pereţilor cât puteau cuprinde cu privirea. Pe lângă cetăţeni din Soul City, depistară ulmaki şi o serie de orientali. Sam se întrebă dacă aceştia erau burmezi, thailandezi şi ceylonezi din Noua Epocă de Piatră care trăiau pe celălalt mal al Fluviului faţă de Selinujo.

Pentru a ieşi din Parolando aveau de trecut zidul. Dacă voiau să coboare pe Fluviu spre Selinujo era necesar să fure câteva bărci mici. Habar n-aveau ce se întâmplase cu Publiujo şi Tifonujo, dar bănuiau că aceste ţări se aflau pe lista de priorităţi a lui Hacking. Era o prostie să-şi caute scăparea spre nord în Ţara lui Chernsky. Ieyasu va pomi împotriva acesteia imediat ce va afla despre invazia din Parolando, dacă nu cumva o şi făcuse.

Era o ironie să-şi caute refugiu tocmai în tara ai cărei cetăţeni fuseseră izgoniţi din Parolando, interzicându-li-se accesul.

Socotiră că era mai bine să se întoarcă la baraj, să povestească ce văzuseră pentru a face planuri împreună cu ceilalţi. Ora la care cădea ploaia rămânea cea mai potrivită pentru a fugi.

Se ridicară şi porniră la drum, intenţionând să dea ocol colibelor care-i găzduiau pe duşmani şi femeile lor captive.

Nici nu intraseră bine în zona de umbră oferită de un uriaş arbore de fier, când Sam simţi ceva strângându-i-se în jurul gâtului, venind din spate. Încercă să ţipe, să se răsucească, zbătându-se, dar degetele se strânseră şi mai tare în jurul gâtlejului şi-şi pierdu cunoştinţa

26

Se trezi gâfâind şi tuşind şi se pomeni tot sub arborele de fier. Dădu să se ridice, însă auzi o voce mârâind ameninţător:

— Nici să nu te gândeşti! Stai potolit, altfel îţi crap capul cu securea!

Privi în jur. Având mâinile legate la spate şi un căluş în gură, Lothar şedea, rezemat de un brad tânăr la vreo douăzeci de metri distanţă. Cel care i se adresase era un bărbat solid cu umerii din cale-afară de laţi, pieptul masiv şi braţe musculoase. Purta un kilt negru şi o mantie de culoare închisă şi ţinea în mână o secure de mărime potrivită. În tecile de la centură avea un tomahawk şi un cuţit, amândouă din oţel, precum şi un pistol Mark I.

— Tu eşti ăla de i se spune Sam Clemens? întrebă el.

— Exact, răspunse Sam încet. Ce înseamnă asta? Cine eşti?

Bărbatul mătăhălos îşi întoarse capul spre Lothar, fluturându-şi părul lung şi bogat.

— L-am dus mai departe, să n-audă ce-avem noi de discutat. M-a trimis cineva pe care-l cunoaştem amândoi.

Sam rămase tăcut o vreme, apoi spuse:

— Necunoscutul Misterios?

Omul mârâi în semn de aprobare şi continuă:

— Da, Aşa spunea că i te adresezi, Necunoscut ajunge. Cred că ştii despre ce-i vorba, aşa că n-o să pierdem vremea trăncănind prea mult. Eşti mulţumit c-am vorbit eu el?

— Aşa s-ar cuveni, recunoscu Sam, Mi-e limpede că l-ai întâlnit. Eşti unul dintre cei doisprezece pe care i-a ales. E bărbat, nu?

— Nu l-am căutat, i-o întoarse bărbatul. Dar să-ţi zic ceva, n-am cunoscut vreun om, fie el roşu, negru sau alb care să mă fi băgat în răcori pân-acum. Da’ Necunoscutul ăsta e-n stare să facă şi un urs grizzly s-o rupă la sănătoasa doar dacă se uită la el. Nu că m-aş teme, pricepi, numai că mă face să mă simt, nu ştiu cum… ciudat. De parc-aş fi o gaiţă jumulită. Da’ să lăsăm asta. Mi se zice Johnston. Ar fi cazul să-ţi povestesc pe scurt despre mine, fiindcă ne-ar scuti de alte vorbe mai târziu. John Johnston. M-am născut în New Jersey prin 1827, cel puţin aşa cred, şi-am murit la Los Angeles într-un spital al veteranilor pe la 1900. Între una şi alta, am fost vânător în Munţii Stâncoşi. Până să ajung pe Fluviul ăsta, am luat gâtul la vreo sută de indieni, dar niciodată n-a trebuit să omor vreun alb, nici măcar francez. Asta până am venit aici. De-atunci încoace, am luat destule scalpuri de albi.

Se ridică şi începu să se plimbe de colo-colo. În lumina stelelor părul lui părea negru, dar lăsa impresia că la vreme de zi era roşcovan.

— Acum vorbesc al naibii de mult, faţă de altădată, continuă el. În valea asta n-ai unde să scapi de oameni. De-aceea m-am şi înrăit.

Când porniră spre Lothar, Sam îl întrebă:

— Cum de-ai ajuns până aici? Şi tocmai în asemenea momente…

— Necunoscutul mi-a zis unde o să te găsesc, mi-a povestit despre tine şi vapor, Turnul Ceţurilor şi câte altele. Ei, ce-atâta vorbărie? Doar ştii. Am fost de acord să te găsesc şi să plec cu tine pe vapor. De ce nu? Şi-aşa nu-mi

place să stau mult într-un loc. N-ai loc să te mişti în voie; nici nu te-ntorci bine şi dai nas în nas cu cineva. Mă aflam la vreo treizeci de mii de mile mai la deal când m-am trezit într-o noapte cu omul acela ascuns în umbră. Am avut o discuţie lungă în care el a vorbit mai tot timpul. Apoi m-am ridicat şi-am pornit-o la drum. Auzisem de unele lucruri ce se petreceau prin locurile astea. Am ajuns aici când bătălia era în toi şi de atunci încoace te tot caut. I-am auzit pe nişte negri; ziceau că nu-ţi găsiseră cadavrul. Aşa că m-am furişat peste tot trăgând cu ochiul şi cu urechea. A şi trebuit să-l omor pe unul dintre arăboii ăştia fiindcă mi-a ieşit în cale pe ne-aşteptate. Şi oricum mi-era foame.

Ajunseseră lângă Lothar, dar Sam rămase locului auzind ultimele cuvinte.

— Foame? făcu el. Vrei să zici?...

Bărbatul nu-i răspunse, aşa că Sam continuă:

— Ascultă, nu... nu cumva eşti acel Johnston supranumit şi Johnston „mâncătorul de ficaţi”? Ucigaşul de Ciori?

— Am căzut la pace cu cioroii şi m-am făcut frate cu ei, se auzi vocea dogită a omului. Şi m-am lăsat de mâncat ficat de om la scurt timp după aceea. Dar uneori trebuie să mai şi mănânci.

Sam simţi un fior. Se aplecă şi desfăcu legăturile lui Lothar, apoi îi scoase căluşul. Lothar era supărat, dar şi curios. Şi, la fel ca şi pe Sam, Johnston îi stârnea o senzaţie ciudată – de spaimă. Omul radia o forţă stranie şi sălbatică. „N-aş vrea să-l văd acţionând”, gândi Sam.

Porniră către baraj. Multă vreme, Johnston nu scoase nici o vorbă. La un moment dat dispăru, provocându-i lui Sam o senzaţie stranie de frig. Omul avea doi metri înălţime şi părea să cântărească o sută treizeci de kilograme, fiind numai muşchi. Se mişca însă la fel de tăcut ca şi umbra tigrului.

Sam tresări. Johnston se întorsese.

— Ce s-a întâmplat? întrebă el.

— Mai nimic, veni răspunsul. Ziceţi că nu prea ştiţi cum merg treburile. Eu am fost peste tot; cunosc situaţia binişor. Mulţi dintre oamenii voştri de la nord şi sud au scăpat peste

ziduri. Dacă ar fi rămas îi făceau praf pe negri. Dar negrii n-au învins pe de-a-ntregul. Ieyasu se pregăteşte să pornească împotriva lor. Nu m-ar mira dacă ar porni atacul chiar în noaptea asta. Înainte de a veni încoace, am făcut o recunoaştere în tabăra lui. Nu se-ndură el să-i lase pe negrii ăştia cu tot fierul şi cu vaporul. O să-i lase cu mâna goală.

Sam gemu. N-avea nici o importanţă că vaporul era luat de Hacking sau Ieyasu, dacă el însuşi nu mai putea intra în posesia lui. Dar când ajunseră în interiorul barajului se simţea deja mai optimist.

Poate că cele două forţe se vor distruge una pe alta, iar localnicii fugari vor reveni şi vor rămâne stăpâni. Încă nu era totul pierdut.

Pe de altă parte, dezinvoltura impunătorului Johnston Mâncătorul de Ficaţi îi dădea curaj. Necunoscutul Misterios nu-l abandonase cu totul. Încă făcea planuri şi trimisese un om priceput în luptă, dacă era să dea crezare istoriilor care circulaseră pe seama lui. Johnston era cel de-al şaselea om ales de Necunoscut. Ceilalţi şase aveau să apară la vremea potrivită. Dar unul dintre ei dispăruse. Era vorba de Odiseu.

Cu toate acestea, era posibil ca el să se întoarcă. Fluviul era un loc nemaipomenit pentru băieţi răi, dacă-i putea numi astfel pe Cei Doisprezece. Erau răi pentru *cineva*. Pentru semenii Necunoscutului, Eticii, nădăjduia Sam.

Când ajunseră la baraj, îl prezentă pe Johnston şi le povesti celorlalţi cum stăteau lucrurile. Înfofolit în prosoape, Joe Miller se ridică în capul oaselor şi dădu mâna cu Johnston. Iar acesta, uimit, exclamă:

— Mamă doamne, dar multe minuni îi sunt date omului să vadă! Dar ca tine încă n-am apucat. Amice, nu era nevoie să-mi striveşti mâna.

— Nişi n-am înşercat, spuse Joe. Arăzi tare falnic zi puternig. Te rog ză nu uizi că eu zunt bolnav.

Cu jumătate de oră înainte de începerea ploii plecară. Oamenii se liniştiseră deja. Cei ce sărbătoriseră se duseseră la culcare şi, simţind ploaia aproape, nimeni nu mai rămăsese în jurul focurilor. Turnurile de veghe şi fabricile erau însă pline de gărzi duşmane care puseseră capăt

dezmăţului cu alcool. Se vede că Hacking ordonase acest lucru.

Ca o fantomă gigantică, Johnston porni înainte, în timp ce ei rămaseră lipiţi de zidul fabricii de acid sulfuric. Zece minute mai târziu, apăru pe neaşteptate lângă ei.

— Am tras cu urechea la ce vorbeau negrii ăia, îi lămuri el. Hacking ăsta e un negru dat naibii de deştept. Toată beţivăneala şi ţopăiala şi bălăbăneala, mamă, totu-i o înscenare! Pentru spionii din Ieyasujo. Ştie că japonezul o să-l atace la noapte şi-l lasă să creadă că va fi uşor ca bună ziua. Dar oamenii lui sunt îngrijoraţi. Nu prea au praf de puşcă.

Sam rămase uimit de aceste veşti. Îl întrebă pe Johnston dacă mai aflase şi altceva.

— Da, i-am auzit pe unii vorbind despre motivele care l-au determinat pe Hacking să atace. Ştia că Ieyasu uneltea acelaşi lucru, de aceea a hotărât să i-o ia înainte. Dacă n-o făcea, japonezul ar fi preluat controlul asupra metalelor, amfibiilor şi nu numai, după care ar fi cucerit şi Soul City. Tontălăii ăia se prăpădeau de râs. Ziceau că Regele Ioan aranjase să dea lovitura împreună cu Hacking. Şi după aceea Hacking l-a făcut zob pe Ioan în propria-i casă, fiindcă n-a avut încredere în el. Mai spuneau că Ioan a fost un trădător şi chiar dacă de data asta rămânea cinstit, tot nu se puteau încrede în el fiindcă era alb.

— Dar de ce dracu' să ne facă Ioan aşa un rău? întrebă Sam.

— Hacking şi Ioan voiau să cucerească toată zona pe o lungime de o sută de mile de-a lungul Fluviului şi s-o împartă între ei. Ioan urma să domnească peste albi, iar Hacking peste negri. Juma-juma, fiecăruia parte egală. Aveau de gând să facă şi două vapoare, câte două din toate.

— Dar ce era cu Firebrass? De ce l-au băgat în cuşcă?

— Habar n-am, dar cineva a spus că e un trădător. Şi neamţul ăla, cum îi zice, Herring...

— Göring.

— În fine. Nu Hacking e de vină pentru torturile la care l-au supus. Nişte arabi wahhabi au făcut-o. Au boală pe misionari, înţelegi, şi, după ce l-au prins, l-au torturat cu ajutorul unor negri din Dahomey care, din câte-am auzit şi eu, obişnuiau să schingiuiască oameni fără să stea mult pe gânduri. Când Hacking a aflat şi le-a poruncit să înceteze, Göring era deja pe moarte. Dar a vorbit cu Hacking, l-a numit frate de suflet şi i-a spus că-l iartă. I-a promis că se vor mai întâlni cândva. Chestia asta l-a cam zdruncinat pe Hacking, dacă ar fi să iau de bune vorbele oamenilor lui.

Sam rămase pe gânduri şi simţi că i se întoarce stomacul pe dos de atâta ticăloşie. Era atât de tulburat, încât nu-l amuza deloc ideea că Hacking îl trăsese pe sfoară pe Regele Ioan, campionul escrocilor. Se vedea obligat să-i recunoască lui Hacking meritele ca om de stat şi ca diplomat. Hacking pricepuse că nu putea trata cu Ioan decât într-un singur fel şi alesese această soluţie. Spre deosebire de Sam, Hacking nu avea mustrări de conştiinţă.

Veştile acestea îi făcură să-şi schimbe planurile. Ieyasu era deja pe drum, ceea ce însemna că trebuia abandonat gândul de a se furişa în timpul ploii. Cei din Soul City ar fi fost cu ochii în patru.

— Ce s-a întâmplat, Sam? întrebă Livy. Stătea lângă el şi-l privea cu ochi trişti.

— Cred că s-a terminat cu noi.

— Vai, Sam! Unde ţi-e bărbăţia? ***Nu*** s-a terminat. Mereu îţi pierzi curajul dacă lucrurile nu merg cum vrei tu. Ia gândeşte-te! E cel mai bun prilej de a-ţi recăpăta vaporul. Lasă-i pe Hacking şi pe Ieyasu să se distrugă unul pe celălalt şi apoi apari tu. Stai liniştit pe deal şi priveşte-i cum se încaieră de moarte şi-i ataci când abia vor mai putea să-şi tragă sufletul.

— Ce tot vorbeşti? izbucni Sam furios. Să-i atac doar cu cincisprezece oameni, printre care şi femei?

— Nu, prostuţule! Ai cel puţin cinci sute de prizonieri în fortăreaţă şi Dumnezeu ştie câţi alţii. Şi mai sunt miile care s-au refugiat în Cernskujo şi Publiujo.

Cum să-i adun pe toţi acum? E prea târziu. Atacul va fi declanşat peste câteva ore, pun rămăşag! Pe de altă parte, pesemne că şi refugiaţii au fost închişi. Din câte ştiu, Chemsky şi Publius Crassus ar putea fi în cârdăşie cu Hacking.

— Ai rămas acelaşi pesimist incapabil de acţiune pe care l-am cunoscut pe Pământ, spuse ea. Of, Sam, într-un fel, încă te mai iubesc, de aceea îţi spun toate astea. Încă ţin la tine ca la un prieten, şi...

— Prieteni! ridică el glasul atât de tare, încât ceilalţi tresăriră.

— *Morbleu!* exclamă Cyrano, iar Johnston şuieră:

— Ţine-ţi gura, vrei să vină indienii ăia negri peste noi?

— Ne-am iubit ani în şir, spuse el mai încet.

— Nu mereu, nici pe departe. Dar nu-i momentul potrivit să ne arătăm slăbiciunile unul altuia. Nu vreau să le mai scot la lumină. E oricum prea târziu. Problema e, mai vrei vaporul ori nu?

— Sigur că-l vreau, spuse el convins. Mai întrebi?...

— Atunci nu mai sta pe tânjeală ca un neputincios, Sam! încheie Livy.

Dacă ar fi venit din partea altcuiva, remarca ar fi trecut neobservată. Era însă de neconceput ca Livy a lui, care vorbea dulce, plăcut şi cu delicateţe, să-i spună aşa ceva. Dar o făcuse, iar acum, dacă se gândea mai bine, mai trăise momente pe Pământ, pe care le ştersese din memorie, când...

— Doamna are dreptate! bubui Johnston.

Avea lucruri mult mai importante care-l frământau. Dar acestea erau mai curând recunoscute în subconştient, şi pesemne că tot astfel se întâmplase şi de astă dată. Acum înţelese pentru prima oară, simţise din adâncul fiinţei lui, că Livy se schimbase. Nu mai era acea Livy ***a lui***. Încetase demult să mai fie aşa cum o ştia, poate cu câţiva ani înainte de moartea ei de pe Pământ

— Ce părere ai, domnule Clemens? îl întrebă munteanul cu voce groasă.

Sam oftă adânc, de parcă ar fi expirat ultimele rămăşiţe de Olivia Langdon Clemens de Bergerac şi răspunse:

— Iată ce vom face.

Ploaia se porni cu furie; tunetele şi fulgerele urâţiră cerul şi pământul vreme de jumătate de oră. Johnston apăru din perdeaua de apă cu două aruncătoare de rachete şi patru proiectile, legate laolaltă pe spatele lui lat. Apoi dispăru din nou şi reveni peste jumătate de ceas cu câteva cuţite de aruncat şi tomahawk-uri, toate din oţel şi cu braţele şi pieptul pătate de sânge, dar nu al lui.

Norii se risipiseră. Pământul era argintiu strălucitor în lumina stelelor mari cât nişte mere, multe precum cireşele într-un sezon bogat şi sclipitoare ca giuvaierurile. Apoi sub arborele de fier se lăsă răcoare şi începură să tremure. Deasupra Fluviului se formă o ceaţă subţire; după cincisprezece minute se făcuse atât de deasă, încât nu se mai vedeau nici măcar pietrele-potir sau zidurile de-a lungul malului. Ieyasu lovi jumătate de oră mai târziu. Ambarcaţiunile mari şi mici, pline de oameni înarmaţi apărură de pe malul celălalt al Fluviului, stăpânit cândva de indienii sac şi fox, începând din partea nordică a fostului teritoriu ulmak. Pe Pământ aceştia trăiseră în pace cu hotentoţii şi boşimanii. Marea majoritate a luptătorilor proveneau din cele trei ţări pe care Ieyasu le stăpânea de curând.

Forţele lui Ieyasu atacară în zece puncte de-a lungul zidurilor ce mărgineau Fluviul. Oamenii începură să se reverse prin breşele create în ziduri cu ajutorul minelor. În primele minute lansară un număr impresionant de rachete. Mai mult ca sigur că Ieyasu le păstrase special pentru o asemenea ocazie. Cele trei vehicule amfibii ale apărătorilor apărură în forţă, iar mitralierele lor cu aburi pufneau şi scuipau gloanţele din plastic ca la o serbare cu focuri de artificii. Pierderile provocate de ele erau impresionante, dar Ieyasu avea o armă-surpriză: rachete cu focoase din lemn care conţineau alcool condensat (obţinut din săpun şi alcool din lemn). Acestea căzură în jurul vehiculelor, apoi urmară câte cel puţin două lovituri directe. Napalmul neprelucrat se

împrăştie cu o repeziciune furioasă pe suprafaţa vehiculelor şi chiar dacă substanţa incendiară nu pătrundea înăuntru, căldura degajată pârli plămânii servanţilor.

Văzând această privelişte cumplită, Sam se cutremură, dar tot reuşi să-i spună lui Lothar că avea ceva de discutat când totul se va sfârşi, asta dacă vor scăpa cu viaţă.

— Vehiculele trebuie să fie închise etanş, şi vom instala un sistem de aerisire cu circuit închis, aşa cum ne sugera Firebrass, spuse el.

Johnston apăru la fel de neaşteptat de parcă ar fi deschis o uşă în întuneric. În spatele său păşea Firebrass. Acesta părea la capătul puterilor, de parcă ar fi avut dureri, dar îi zâmbi chinuit lui Sam. Tremura din tot trupul.

— Lui Hacking i s-a spus că l-am trădat, îi lămuri el. Şi l-a crezut pe informator care, apropo, era stimabilul şi prietenul tău de nădejde, Regele Ioan. M-a turnat că vreau să-l vând şi că ţi-am destăinuit tot ce ştiam ca să pot deveni şef al forţelor tale aeriene. N-a vrut să creadă că îţi mai strecuram câte-o idee pentru a te ţine sub control. Nici nu-l pot învinui de credulitate. Trebuia să fi transmis prin spionii noştri rapoarte despre activităţile mele. Nu mă surprinde că nu l-am convins de nevinovăţia mea.

— Chiar n-ai jucat dublu? întrebă Sam.

Firebrass zâmbi.

— Nu, deloc, deşi tare am fost ispitit s-o fac. Dar de ce să-l trădez când mi se promisese că puteam ocupa postul după ce Hacking punea mâna pe vapor? Adevărul e că Hacking dorea să-l creadă pe Ioan. Nu mă înghite fiindcă nu corespund ideii lui de frate de suflet. În plus, după părerea lui, am dus o viaţă prea uşoară. Mă detesta că n-am trăit niciodată într-o rezervaţie şi că m-am bucurat de avantaje la care el n-a avut acces.

— Postul de mecanic-şef încă te aşteaptă, spuse Sam. Recunosc, mă simt uşurat la gândul că nu ţi-am promis şefia forţelor aeriene. Dar, dacă vrei, vei putea zbura.

— De când am murit, asta-i cea mai frumoasă ofertă ce mi s-a făcut, recunoscu Firebrass. Primesc.

Se dădu mai aproape de Sam şi-i şopti la ureche:

— Cu funcţie ori nu, oricum ar fi trebuit să mă iei cu tine. Sunt unul dintre Cei Doisprezece!

27

Sam avu senzaţia că cineva îi înfipsese un drug rece ca gheaţa de-a lungul trupului.

— Eticul? Necunoscutul?

— Mi-a spus că-l numeşti Necunoscutul Misterios.

— Deci într-adevăr îl *trădai* pe Hacking?

— Cuvântarea pe care-am ţinut-o adineauri era pentru restul publicului, explică Firebrass. Da, l-am trădat pe Hacking, dacă ţii neapărat să foloseşti cuvântul ăsta. Dar mă consider agent al unei autorităţi superioare. N-am de gând să-mi bat capul cu statele populate exclusiv de albi sau negri când, de fapt, vreau să aflu de ce şi cum a ajuns aici întreaga specie umană. Doresc răspunsuri la întrebările care mă frământă, după cum zice unul dintre Karamazovi. Oricât de importantă a fost pe pământ chestiunea segregaţiei, toată tevatura asta cu alb şi negru e stupidă pe o asemenea planetă. Pesemne că Hacking a simţit ce gândeam, cu toate că m-am străduit să-mi ascund ideile.

Sam nu-şi reveni multă vreme din uimire. Între timp, bătălia era în toi şi cetăţenilor din Soul City începuse să le meargă prost. Deşi provocaseră pierderi de trei la unu, fură respinşi în jumătate de oră. Sam socoti că sosise momentul să intre în acţiune, astfel că porniră în goană către fortăreaţa unde erau ţinuţi prizonierii din Parolando. Lothar trase două rachete în porţile ei şi, înainte ca fumul să se fi risipit, cei cincisprezece pătrunseră înăuntru. Cyrano şi Johnston îşi dovediră bravura ucigându-i pe cei cincisprezece paznici. Cyrano era un adevărat diavol când avea floreta în mână, iar Johnston doborî patru oameni aruncând cu tomahawkul şi trei cu cuţitul. Rupse cu lovituri de picior două picioare şi sfărâmă un piept. Prizonierii fură îndemnaţi să meargă la armurărie, unde se mai găseau arcuri, săgeţi şi săbii.

Sam trimise câte doi oameni către nord şi către sud pentru a lua legătura cu cetăţenii din Parolando ce se refugiaseră dincolo de ziduri.

Apoi îi conduse pe ceilalţi spre dealuri. Urmau să-şi facă tabără acolo până se hotărau sorţii bătăliei. Nu avea nici cea mai vagă idee ce vor face în continuare. Recunoscu faţă de Cyrano că va fi nevoie să meargă după ureche. Se văzu silit să-şi ţină în frâu dorinţa de a spune că va proceda astfel, deşi Cyrano era surd.

Curând după aceea mulţumi cerului şi pământului că nu stabilise tabăra chiar pe coronamentul barajului. Se aşezaseră pe o măgură ceva mai înaltă decât barajul, situată spre stânga lui. De acolo putea vedea mai bine dealurile şi câmpia unde încă explodau rachete, dar nu la fel de multe ca la început. Lumina stelelor licărea pe apele lacului din spatele barajului, lăsând impresia că pe lume nu era decât pace şi linişte.

Deodată, Johnston sări în picioare şi exclamă:

— Ia uitaţi-vă! Acolo sus! Pe baraj!

Din apă ieşiseră trei siluete şi acum se căţărau pe baraj. Porniră în goană spre pământ. Sam le spuse celorlalţi să se retragă în spatele trunchiului arborelui de fier. Joe Miller şi Johnston îi prinseră pe cei trei care tocmai fugeau spre copac. Unul dintre ei încercă să-l înjunghie pe Joe, care îl strânse atât de sălbatic de gât, încât sângele ţâşni din arterele sfârtecate, Apoi îi doborâră pe ceilalţi doi. Când aceştia îşi veniră în simţiri, confesiunile lor deveniseră deja inutile. Sam bănuia că acţionaseră din porunca Regelui Ioan.

Pământul se cutremură sub picioarele lor, iar frunzele arborelui de fier, clătinându-se, scoaseră sunete care aminteau de farfurii ciocnite într-un dulap. Cu un nor uriaş de fum şi cu un vuiet care le asurzi timpanele, peretele alb al barajului zbură departe. Ca nişte păsări albe care se rotesc pe deasupra coşului unei fabrici, hălci enorme de beton zburară prin fumul dens. Se rostogoliră în aer şi căzură pe pământ departe de apă. Lacul nu mai era oglinda licărind, tăcută şi netulburată, mesager al lumii minunate

ce va să vie. Se azvârli înainte. Pornind cu viteză pe canionul săpat de oamenii lui Sam cu atâta sudoare şi truda, apa dezlănţuită mugi, asurzindu-i pe toţi.

Îngrădite de pereţii canionului, sutele de mii de tone de apă izbiră în pereţii din pământ, smulgând bucăţi mari. Brusca retragere a apelor dislocă şi o mare parte a terenului din jurul malurilor lacului, astfel că privitorii fură nevoiţi să se tragă înapoi, căutându-şi un loc mai înalt. Apoi, întrucât pământul de la bază fusese cărat de apă, rădăcinile care mergeau până la adâncimea de şaizeci de metri rămaseră expuse şi arborele de fier înalt de trei sute de metri se prăbuşi. Căderea păru să ţină o veşnicie şi explozia rădăcinilor enorme, precum şi şuierul aerului printre frunzele uriaşe şi iedera ce îmbrăţişa scoarţa îi înspăimântară pe oamenii lui Sam. Îşi închipuiseră că se afla destul de departe şi, cu toate că arborele nu se prăbuşea peste ei, se vedeau ameninţaţi de erupţia rădăcinilor smulse din sol. Trunchiul izbi pământul cu un bufnet, vârful lui atinse malul celălalt al lacului şi smulse solul în care se mai ţinea şi continuă să cadă în albia ce se golea. Se desprinse cu totul din ultimele rădăcini care-l mai ţineau ancorat şi se duse cu vârful în jos în adâncul apelor care-l răsuciră de parcă ar fi fost o scobitoare şi-l cărară în josul canionului cale de o milă, până se înţepeni între maluri.

Mugind asurzitor, în momentul în care izbiră câmpia, apele formaseră deja un zid de cel puţin treizeci de metri înălţime. Coama valului luase cu ea o învălmăşire de copaci tineri şi plante de bambus, colibe, oameni şi alte lucruri. Într-o clipă mătură o milă şi jumătate de câmpie, răspândindu-se, rămânând totuşi pentru scurt timp încorsetată de zidurile secundare de dimensiuni ciclopice pe care Sam le construise pentru apărarea fabricilor şi a Vaporului, dar care se dovediseră inutile în cazul celor două atacuri desfăşurate în ultimele zile.

Apele azvârliră în Fluviu tot ce apucaseră în strânsoarea lor. Fabricile se năruiră de parcă ar fi fost făcute din aluat. Giganticul Vapor era purtat ca o barcă de jucărie prinsă de

valurile mării. Cărat înspre Fluviu, el se înclină şi apoi se scufundă în vâltoarea întunecată a apelor. Sam se azvârli la pământ şi-şi încleştă degetele de iarbă. Vaporul lui se pierduse! Totul era pierdut: fabrici, mine, amfibii, avioane, ateliere de fierărie, armurării şi întregul echipaj. Dar cel mai grav era că rămăsese fără Vapor. Visul lui se sfărâmase; din giuvaierul sclipitor al visurilor lui se alesese praful.

Simţi pe faţă răcoarea şi umezeala ierbii. Îşi percepu degetele ciudat, de parcă ar fi fost prinse în carnea pământului, care nu voia să i le mai elibereze. Joe îl apucă în braţe şi-l aşeză în capul oaselor ca pe o momâie. Apoi îşi lipi strâns trupul monstruos şi îmblănit, încălzindu-l. Joe, cu faţa având trăsături groteşti din cauza arcadelor proeminente şi a nasului absurd de lung, era alături de Sam.

— Z-a duz tot! exclamă Joe. Izuze! Şe grojăvie! N-a mai rămaz nimic, Zam!

Câmpia era acoperită de tumultul şi învârtejirea apelor care se retraseră într-un sfert de oră. Cu toate că în aval se umflase, Fluviul îşi recăpătase aspectul obişnuit în dreptul statului Parolando.

Clădirile mari, vaporul şi schelăria din jurul lui dispăruseră. Zidurile înalte din dreptul vaporului, situate la o milă depărtare unul de altul, fuseseră luate de ape. Ici şi colo se zăreau mici lacuri în locurile unde până nu demult se aflaseră minele şi subsolurile fabricilor. Uriaşa forţă a apei erodase porţiunile de câmpie unde se făcuseră excavaţii. Dar rădăcinile ierburilor, fiind foarte rezistente şi întreţesute, pătrunseseră atât de adânc în sol, încât miile de tone de apă nu reuşiseră să ia cu ele pământul. Zidurile din piatră şi pământ ce se aflaseră de-a lungul malurilor fuseseră măturate de parcă ar fi fost construite din nisip.

Cerul păli, iar întunericul luminat de stele deveni cenuşiu. Sfărâmată, strivită, marea flotă a invadatorilor dispăruse undeva sub luciul apei ori plutea în aval, făcută bucăţi. Atât luptătorii celor două armate de pe câmpie, cât şi marinarii pieriseră, copleşiţi de greutatea apei, înecaţi, striviţi sau terciuiţi.

Dar Parolando se întindea pe o distanţă de zece mile de-a lungul Fluviului, iar lacul nu răsese decât o porţiune lată de două mile. Distrugerile maxime fuseseră provocate zonei centrale, de unde, pe o rază de jumătate de milă, cărase tot ce stătea în picioare. Oamenii aflaţi dincolo de această arie se înecaseră, iar clădirile fuseseră dărâmate sau acoperite de apă pentru scurtă vreme.

O dată cu zorii sosiră peste o mie de oameni în bărci sau sărind zidurile dinspre Ţara lui Chernsky, aflată la nord.

În fruntea lor se afla Regele Ioan.

Sam îşi grupă oamenii în formaţie de luptă, avându-l pe Joe Miller în centru, dar Regele Ioan porni şchiopătând spre ei, cu o mână ridicată în semn de pace. Sam se apropie să discute cu el. După ce Ioan îi povesti ce făcuse, Sam crezu că va fi ucis. Mai târziu îşi dădu seama că Ioan avea nevoie de el şi de ceilalţi pentru a reconstrui vaporul. În acelaşi timp, poate că simţea o plăcere bizară să-i lase viaţa lui Sam, făcându-l să se întrebe mereu în care noapte va fi străpuns de un pumnal.

Până la urmă se vădi că nu era nevoie să pornească de la zero. Găsiseră Vaporul, aproape neatins, eşuat pe un deal de cealaltă parte a Fluviului, la o milă în aval. Apele în retragere îl aşezaseră acolo cu grijă. Lucrările necesare pentru a-l deplasa de acolo nu erau uşoare, dar ar fi cerut mai puţin timp decât construirea altuia.

Ioan îi explică de mai multe ori ceea ce făcuse, dar înşelătoria şi repetatele trădări se dovediseră atât de complicate, încât Sam nu reuşi să-şi formeze o imagine generală prea clară. Ioan încheiase o înţelegere pentru a-l trăda pe Sam, ştiind prea bine că şi Hacking îl va trage pe sfoară. Cu alte cuvinte, s-ar fi simţit dezamăgit dacă Hacking n-ar fi încercat să-l înjunghie pe la spate. Şi-ar fi pierdut orice dram de încredere în natura umană.

Ioan încheiase un târg şi cu Ieyasu, promiţând că-i va ajuta să cucerească Parolando după invadarea statului de către Hacking. Lui Ieyasu îi plăcuse ideea că forţele lui Hacking vor slăbi în acţiunea de acaparare a statului Parolando. În ultima clipă, Ioan căzuse la o înţelegere cu

Publius Crassus, Tai Fung şi Chernsky pentru a alunga forţele care vor fi spulberate de apele dezlănţuite ale barajului aruncat în aer.

Ioan îi trimisese pe cei trei să detoneze explozivii din interiorul barajului în momentul în care între zidurile de apărare secundare avea să se concentreze numărul cel mai mare de invadatori şi apărători. La adăpostul ceţii, Ioan fugise într-o ambarcaţiune înainte de consumarea acestei fapte.

— Deci nu te aflai în palat când tunurile au deschis focul?! întrebă Sam neîncrezător.

— Nu, răspunse Ioan, zâmbind perfid ca o pisică. Eram la multe mile depărtare, în drum să-l întâlnesc pe Ieyasu. Samuel, niciodată n-ai avut o părere prea bună despre mine, dar de data asta ar trebui să cazi în genunchi şi să-mi săruţi mâna în semn de recunoştinţă. Fără mine ai fi pierdut totul.

— Dacă mi-ai fi spus că Hacking avea gânduri de cucerire, aş fi putut păstra totul, spuse Sam. Îl puteam prinde într-o ambuscadă pe Hacking.

Soarele răsări, scoţând în evidenţă părul roşcat al lui Ioan şi inconfundabilul albastru-deschis al ochilor lui.

— Da, sigur, dar Ieyasu ar fi constituit o mare problemă. Acum a pierit şi nimic nu ne mai împiedică să stăpânim zonele de care avem nevoie, inclusiv bauxita şi platina din Soul City, sau iridiul şi tungstenul din Selinujo. Presupun că n-ai nimic împotrivă să cucerim aceste două state?!

Încetarea ostilităţilor rezolvă multe lucruri. Îl făcură prizonier pe Hacking, iar pe Gwenafra o găsiră în viaţă. În timpul luptelor, amândoi fuseseră goniţi către dealurile din apus. Hacking tocmai se pregătea să conducă un atac în josul dealului când apele îi măturase toţi oamenii. Gwenafra scăpase cu viaţă, cu toate că era cât pe ce să se înece. Hacking fusese izbit de un copac. Îşi frânsese picioarele şi un braţ şi avea hemoragii interne.

Sam şi Ioan se grăbiră către arborele de fier sub care zăcea Hacking. Gwenafra scoase un strigăt de bucurie când îi văzu şi-i îmbrăţişă pe Sam şi pe Lothar. Părea să-l strângă

mai mult pe Sam, lucru deloc neaşteptat, mai ales că ea şi Lothar avuseseră certuri violente în ultimele luni.

Ioan vroia să-l ucidă pe Hacking cât de curând posibil, folosind o serie de torturi rafinate. Sam se opuse vehement. Ştia că Ioan putea realiza ce-şi pusese în minte, întrucât oamenii săi erau de cincizeci de ori mai numeroşi. Dar în acele momente lăsase orice precauţie la o parte. Ioan renunţă. Avea nevoie de Sam şi de oamenii care-i rămăseseră credincioşi.

— Ai avut un vis, Sam cel Alb, spuse Hacking cu o voce pierită. Ei bine, şi eu am avut unul. O ţară în care fraţii şi surorile să poată umbla fără griji, căutându-şi sufletele. În care toţi să fie negri. Nu-ţi dai seama ce înseamnă asta. Fără diavoli albi. Doar negri, fraţi de suflet în lumea asta care seamănă cu iadul, totul ar fi fost o replică a raiului. Nu înseamnă că n-am fi avut tulburări, fiindcă un asemenea loc nu există, omule, însă n-am mai fi avut necazuri cu albii. Toate ar fi rămas între noi. Dar n-a fost să fie.

— Îţi puteai împlini visul, îi explică Sam, dacă aveai răbdare. După lansarea vaporului am fi lăsat fierul cui avea nevoie de el. Iar apoi…

Hacking se strâmbă. Tot corpul îi era scăldat de sudoare, iar faţa chinuită de durere.

— Omule, sigur ţi-ai ieşit din minţi! Chiar îţi închipui c-am crezut povestea aceea despre călătoria în căutarea Marelui Potir? Eu ştiam că vrei să foloseşti vaporul pentru cucerirea teritoriilor locuite de negri, urmând să-i pui din nou în lanţuri. Un alb sudist ca tine…

Închise ochii.

— Te înşeli! Dacă m-ai fi cunoscut mai bine, dacă ai fi făcut efortul ăsta, în loc să mă bagi în aceeaşi oală cu... Hacking deschise ochii şi spuse:

— Eşti în stare să mă minţi şi când sunt în pragul morţii Ascultă! Nazistul acela, Göring, el m-a uimit de-a dreptul. N-am dat ordin să-l tortureze, ci doar să-l ucidă, dar ştii cum sunt arabii ăia fanatici. Oricum, Göring mi-a transmis un mesaj. *Salut şi rămâi cu bine, frate de suflet*, sau ceva asemănător. *Te iert fiindcă nu ştii ce faci*. Cam aşa suna. Ce

zici de ticălos? Un mesaj de iubire de la un nazist blestemat! Dar să ştii că era altfel. Şi poate avea dreptate. Pesemne că toţi misionarii celei de-A Doua Şanse au dreptate. Cine ştie? Mi se pare o prostie să fim sculaţi din morţi, dându-ni-se înapoi tinereţea, doar pentru ca unii să lovească în stânga şi-n dreapta, iar alţii să sufere din nou. E-o tâmpenie, nu? Îl privi lung pe Sam şi adăugă: Împuşcă-mă, te rog. Scuteşte-mă de dureri. Sufăr îngrozitor.

Lothar apăru alături de Sam, oferindu-se:

— După câte i-ai pricinuit Gwenafrei, voi fi încântat s-o fac. Îndreptă ţeava pistolului către capul lui Hacking.

Cuprins de dureri, acesta rânji şi bolborosi:

— Violul din principiu, tăticu'! Când eram pe Pământ am jurat că mă las de-aşa ceva, dar femeia aia m-a băgat în draci! Iar la o adică, nu contează! Voi cum aţi violat atâtea negrese care erau sclave?

În vreme ce se îndepărta, Sam auzi pocnetul pistolului. Tresări, dar nu rari pasul. Reprezenta un act de milostivenie din partea lui Lothar. Mâine, undeva departe, Hacking va umbla din nou pe malurile Fluviului. Deşi Sam nu ţinea să-l mai revadă vreodată, acest lucru se putea întâmpla.

Mirosind pătrunzător a praf de puşcă, Lothar îl ajunse din urmă pe Sam.

— Trebuia să-l las pradă chinurilor. Dar ne dezbărăm greu de vechile obiceiuri. Diavolul acela negru mi-a zâmbit. I-am arătat eu zâmbet.

— Termină, te rog, replică Sam, Şi-aşa mi-e greaţă. Îmi vine să las totul baltă şi să mă apuc de misionarism. Singurii oameni a căror suferinţă a avut vreun sens astăzi au fost misionarii celei de A Doua Şanse.

— Are să-ţi treacă şi asta, îl linişti Lothar.

Avea dreptate, dar lui Sam i-a luat trei ani să uite.

*

Pământul arăta din nou ca un câmp de bătălie sfârtecat de obuze, înnegrit de fum şi trăsnind a diferite mirosuri. Dar marele Vapor era gata. Mai rămânea doar să fie lansat la apă pentru probe. Nu uitaseră nici de ultimul amănunt, înscriindu-i numele cu litere mari de culoare neagră. Pe

ambele părţi ale corpului alb al vaporului, la trei metri deasupra liniei de plutire, se vedea scris: NU SE ÎNCHIRIAZĂ.

— Sam, ce înseamnă numele ăsta? îl întrebară mulţi.

— Exact ce scrie acolo, indiferent ce-ar spune majoritatea cuvintelor vorbite ori tipărite, le explica Sam. Vaporul nu aparţine nimănui, deci nu poate fi închiriat. Accesul pe el este liber şi are un echipaj format din oameni liberi.

— Iar şalupa vaporului de ce se cheamă *Nu lipiţi afişe*?

Numele mi-a venit într-un vis, obişnuia Sam să răspundă. Cineva încerca să lipească un afiş publicitar pe ea, iar eu i-am spus că n-a fost construită pentru a sluji unor scopuri mercenare. *Ce-ţi închipui că sunt eu, agent de publicitate pentru P.T. Barnum?* i-am zis eu.

Visul era mai cuprinzător dar Sam nu-l povestise în întregime decât lui Joe.

— Dar eu am fost individul care-a lipit afişele alea în culori ţipătoare, anunţând sosirea celui mai măreţ Vapor şi a celui mai impresionant spectacol pe apă! i se destăinui Sam lui Joe. În vis eram şi unul şi celălalt!

— Zam, eu nu înzeleg, recunoscu Joe.

Sam renunţă să-i explice.

28

Cea de-a douăzeci şi şasea aniversare a Zilei Resuscitării marcă momentul în care zbaturile vaporului *Nu se închiriază* se învârtiră pentru prima oară. Asta se întâmplă cam la o oră după ce piatra încărca potirele cu hrana pentru micul dejun. Cablurile, până mai devreme conectate la piatra-potir, erau acum depozitate după ce fuseseră rulate printr-un sabord din secţiunea prova de la tribord. Potirele fuseseră recuperate de la o piatră situată la o milă spre nord şi aduse în mare viteză de şalupa amfibie, blindată, acţionată de forţa aburului, *Nu lipiţi afişe*. Vopsit în alb şi împodobit cu roşu, negru şi verde, nemaipomenitul vapor naviga de-a lungul canalului şi intră în Fluviu, ocolind

un sparge-val situat la tribord. Acest sparge-val avea menirea de a abate curentul, astfel încât vaporul să nu fie răsucit spre sud în clipa în care ieşea din canal şi să fie purtat către marginea lui.

În ţiuit de sirene şi dangăt de clopote, înţesat de pasageri care ovaţionau şi stăteau aplecaţi peste balustrade şi însoţit de strigătele oamenilor rămaşi pe mal, minunatele roţi cu zbaturi făcură apa să fiarbă şi *Nu se închiriază* pătrunse cu o graţie impresionantă în apele Fluviului.

Avea lungimea totală de o sută treizeci şi doi de metri şi cincisprezece centimetri. Traversul vaporului în dreptul apărătoarelor pentru roţile cu zbaturi era de douăzeci şi şapte de metri şi nouăzeci de centimetri. Pescajul mediu cu încărcătură era de patru metri şi şaizeci de centimetri. Uriaşele motoare electrice care acţionau roţile cu zbaturi aveau puterea de zece mii de cai putere şi furnizau suficientă energie pentru a satisface toate necesităţile navei. Teoretic vorbind, viteza maximă era de patruzeci şi cinci de mile pe oră pe apă liniştită. Navigând împotriva curentului de cincisprezece mile pe oră, putea dezvolta o viteză de treizeci de mile pe oră. Dacă ar fi mers în aval, putea căpăta viteza de şaizeci. Vaporul avea să navigheze mai tot timpul contra curentului şi viteza de croazieră faţă de maluri avea să fie de cincisprezece mile pe oră.

Avea patru punţi: aşa-numita punte a căldărilor, puntea principală, cea de promenadă şi platforma de apuntare. Timoneria se afla la marginea dinspre prova a punţii de promenadă, iar în spatele ei, texasul lung, care găzduia cabinele căpitanului şi comandantului secund. Timoneria avea punte dublă. Era plasată în faţa celor două coşuri de fum înalte, dar subţiri, care se ridicau până la zece metri înălţime. Firebrass recomandase eliminarea acestora, arătând că fumul de la căldările mari (folosite doar pentru încălzirea apei şi acţionarea mitralierelor) putea fi evacuat lateral. Dar Sam pufnise şi exclamase:

— Ce-mi pasă mie de rezistenţa opusă de aer! Eu vreau frumuseţe! Şi frumuseţe o să am! Cine-a mai auzit de Vapor

cu zbaturi fără coşuri înalte, graţioase şi impresionante? Chiar n-ai pic de suflet, frate?

Pe vapor erau şaizeci şi cinci de cabine, fiecare cu suprafaţa de aproximativ doisprezece metri pătraţi, cu paturi şi mese rabatabile şi cu scaune pliante, Fiecare cabină avea grup sanitar cu lavoar, apă caldă şi rece, iar la fiecare şase cabine era prevăzută câte o cameră de duş.

Existau trei sufragerii: în texas, pe puntea de promenadă şi pe puntea principală. Aici pasagerii aveau la dispoziţie mese de biliard, jocuri cu săgeţi, aparate de gimnastică, mese pentru jocul de cărţi, un ecran pentru proiecţii de filme şi o scenă pentru spectacole de dramă şi muzicale, iar sufrageria de pe puntea principală poseda un podium pentru orchestră.

Puntea superioară a timoneriei era mobilată luxos cu scaune din lemn de stejar, sculptate şi mese acoperite cu piele roşie, albă şi neagră de Balaur de Fluviu. Pilotul stătea într-un scaun larg şi confortabil care se putea roti în faţa panoului cu instrumente de navigaţie. Pe panou se găseau câteva ecrane ale sistemului de televiziune cu circuit închis, oferind imagini ale centrului de control al navei. În faţa pilotului se afla un microfon care-i permitea să se adreseze oricui de la bord. El guverna vaporul cu ajutorul a două manete situate pe un panou rabatabil. Maneta din stânga controla roata cu zbaturi de la babord, iar maneta din dreapta, pe cea de la tribord. Pentru navigaţia pe timp de noapte exista un ecran pe care apăreau indicaţii de radiolocaţie. Pe un alt ecran se putea citi adâncimea apei, măsurată cu ajutorul sonarului. Un comutator aflat pe panoul de control permitea trecerea pe pilot automat, deşi regula impunea ca în timonerie să se afle permanent un pilot de serviciu.

Sam avea în picioare sandale din piele albă şi purta un kilt, o pelerină şi o şapcă de căpitan din material plastic şi piele, toate albe. La brâu avea o centură din piele cu un toc în care-şi ţinea puternicul pistol cu patru focuri, Mark II, calibrul 69 mm, şi un cuţit lung de treizeci de centimetri într-o teacă albă din piele.

Păşea agitat de colo-colo ţinându-şi mâinile pe lângă corp şi ridicând vreuna doar când voia să-şi scoată trabucul din gură. Îl urmărea pe pilotul Robert Styles, aflat pentru prima oară la post. Styles era un pilot experimentat de pe Mississippi, un tânăr atrăgător, care, deşi avea obiceiul de a mai umfla lucrurile, nu minţea. Cu doi ani în urmă, când venise în Parolando, Sam sărise în sus de bucurie. Chiar plânsese, ceea ce i se întâmplase doar de câteva ori în viaţă. Îl cunoscuse pe Rob Styles pe vremea când erau amândoi piloţi pe Mississippi.

Styles era emoţionat, aşa cum i s-ar fi putut întâmpla chiar şi faimosului căpitan Isaiah Sellers, despre care se spunea că are nervi de oţel. De îndată ce-ar fi priceput rostul celor două manete, până şi un profesor de la şcoala duminicală, chior de-un ochi şi mahmur, sau un copil de şase ani ar fi reuşit să dirijeze vaporul. Trebuia să fie împinse în faţă pentru obţinerea unei viteze sporite, aşezate în poziţie mediană pentru oprirea roţilor cu zbaturi şi trase înapoi pentru a face zbaturile să se rotească invers. Pentru cârmirea vaporului spre babord era nevoie doar să se tragă maneta puţin înapoi şi să se împingă o idee maneta de la tribord. Pentru cârmirea la tribord, se proceda invers.

Era însă nevoie de exerciţiu pentru obţinerea unei coordonări fară cusur.

Din fericire, pilotarea unui vapor pe acest Fluviu nu cerea o bună memorie. Nu existau insule, bancuri de nisip, ci puteau apărea ocazional buşteni sau ramuri încâlcite. Dacă vaporul se apropia periculos de mult de ape puţin adânci, sonarul dădea alarma. Dacă, la vreme de noapte, în faţă apărea o altă navă sau vreun buştean pe jumătate ascuns de apă, radarul sau sonarul indica prezenţa lor printr-o luminiţă roşie intermitentă.

Sam se uită la Styles vreo jumătate de oră, timp în care trecură prin dreptul a mii de oameni aflaţi pe maluri şi care făceau semne cu mâna sau ovaţionau. Ori blestemau, mulţi dintre ei fiind dezamăgiţi că tragerea la sorţi nu-i favorizase

pentru a deveni membri ai echipajului. Dar el n-avea urechi pentru aşa ceva.

Apoi Sam preluă comanda şi, după încă o jumătate de oră, îl întrebă pe Ioan dacă n-ar vrea să încerce. Ioan era îmbrăcat în negru din cap până în picioare, de parcă ar fi hotărât să pară reversul lui Sam. Trecu însă la manete şi, pentru un fost rege care nu muncise cinstit nici măcar o clipă, având întotdeauna supuşi care să facă totul în locul lui, se descurcă destul de bine.

Vaporul trecu prin dreptul regatului defunctului Ieyasu, acum divizat din nou în trei ţări, apoi Sam ordonă pilotului să întoarcă. Rob Styles îşi făcu cheful şi roti vaporul în loc, „precum un titirez”, după cum se exprimă el, demonstrându-i manevrabilitatea. În timp ce roata babord se rotea înapoi, cea de tribord se învârtea înainte cu viteza maximă, astfel că vaporul se roti de parcă ar fi fost înfipt într-un ac. Apoi porni în josul Fluviului. Având curent şi vânt favorabil din pupa şi folosind forţa maximă a roţilor cu zbaturi, *Nu se închiriază* goni cu şaizeci de mile pe oră. Asta nu dură mult. Sam îi ordonă lui Styles să aducă vaporul aproape de mal, unde sonarul arăta că intervalul de siguranţă între fundul apei şi chilă la babord era de numai treizeci de centimetri. Cu tot zgomotul produs de rotirea zbaturilor, plescăitul apei şi de dangătele de clopot, încă puteau auzi mulţimea strigând. Chipurile oamenilor trecură pe lângă ei ca un vis fugar.

Sam deschise uşile dinspre prova ale timoneriei, să poată simţi vântul şi să trăiască astfel mai din plin beţia vitezei.

Nu se închiriază goni în josul Fluviului până în dreptul satului Selinujo, apoi se întoarse din nou. Sam aproape că-şi dorea să mai existe un vapor cu care să se poată lua la întrecere. Se simţea însă în al nouălea cer de fericire că era posesorul unicului vapor cu acţionare electrică de pe Fluviu. Nimeni nu se putea bucura de toate, nici măcar în viaţa de după aceea trăită pe Pământ.

În cursul drumului de întoarcere, deschiseră bocaportul uriaş de la pupa şi, prin deschizătură, şalupa coborî pe apa Fluviului. Porni în zigzag cu viteză maximă şi o luă înaintea

navei-mamă. Mitralierele ei cu aburi porniră să tragă, desenând linii pe deasupra apei, iar cele treizeci de mitraliere de pe *Nu se închiriază* traseră şi ele o salvă, dar nu înspre şalupă.

Prin deschizătura de la pupa apăru monoplanul amfibiu de trei locuri, îşi îndreptă aripile pliate, apoi le blocă pe poziţie şi decolă. La manşă se afla Firebrass, având-u-i ca pasageri pe concubina lui şi pe Gwenafra.

O clipă mai târziu, o catapultă cu aburi, aşezată pe acoperişul texasului, propulsă miniaturalul avion de recunoaştere cu carlinga deschisă, având loc doar pentru pilot. La comenzile aparatului se afla Lothar von Richthofen care ambală motorul pe bază de alcool şi porni drept înainte cu o asemenea viteză, încât dispăru curând din câmpul vizual al privitorilor. Apoi avionul reveni, urcă înspre cer şi, din câte ştia Sam, făcu prima demonstraţie de acrobaţie aeriana pe care o văzuse vreodată populaţia din valea Fluviului,

Lothar încheie cu un zbor în picaj la capătul căruia trase patru rachete în apă şi apoi o salvă cu cele două mitraliere de la bord. Acestea aveau calibrul de 80 de mm şi erau dotate cu gloanţe din aluminiu. Pe vapor existau o sută de mii de asemenea cartuşe care, la lichidarea stocului, nu puteau fi înlocuite.

Lothar ateriză cu monoplanul pe puntea de apuntare de pe acoperişul texasului, iar dispozitivele instalate acolo se prinseră de cârligul aflat în partea posterioară a aparatului. Cu toate că aparatul fusese frânat astfel, elicea aflată încă în rotaţie se opri la doar trei metri de coşurile de fum. Lothar mai decolă o dată şi repetă aterizarea cu aceeaşi perfecţiune. Apoi se întoarse şi Firebrass cu amfibiul şi ţinu să decoleze cu avionul pentru a face un zbor de probă.

Sam privi prin iubloul dinspre babord la puşcaşii marini care executau instrucţie de front în secţiunea prova a punţii căldărilor, care era mai lată. În razele puternice ale soarelui aflat sus pe cer, care ridicaseră temperatura aerului până la 26,6 grade Celsius, oamenii mărşăluiau încoace şi încolo, realizau manevre complicate sub comanda lui Cyrano.

Căştile argintii din duraluminiu, cu panaş, semănau cu cele purtate de vechii romani. Purtau cămăşi din zale cenuşii cu dungi roşii care le veneau pană la jumătatea pulpei. În picioare aveau bocanci din piele. Erau înarmaţi cu florete, cuţite lungi şi pistoale Mark II. Aceştia erau doar pistolarii. Grosul puşcaşilor marini, adică arcaşii şi lansatorii de rachete, stăteau deoparte şi urmăreau parada.

Sam se simţi fericit văzând-o pe blonda Gwenafra în mijlocul mulţimii de pe puntea principală.

O văzu şi pe bruna Livy alături de ea şi se întristă.

După alte şase luni de convieţuire mânată de gelozie alături de von Richthofen, Gwenafra acceptase oferta lui Sam şi se mutase la el. Cu toate acestea, de fiecare dată când o vedea pe Livy regreta că o pierduse.

Dacă n-ar fi fost prezenţa Livyei şi a lui Ioan, s-ar fi simţit cât se poate de fericit. Însă Livy avea să rămână pe vapor în toţi cei patruzeci de ani de călătorie. Cât despre Ioan, ei bine, el îi dădea un sentiment de nesiguranţă şi-i bântuia visele.

Ioan se arătase atât de dornic să-l lase pe Sam să fie căpitan şi şovăise din cale-afară de mult să ocupe postul de secund, încât Sam îşi dăduse seama că acestea nu erau de bun augur. Oare când va izbucni Revolta? se întreba el mereu. Părea inevitabil ca Ioan să încerce să preia comanda Vaporului şi într-un asemenea caz, orice om cu scaun la cap care-şi dădea seama de asta l-ar fi azvârlit pe Ioan peste bord.

Numai că pe Sam îl mustra conştiinţa pentru că-l ucisese pe Bloodaxe. Ştiind că Ioan nu va rămâne mort pe vecie, nu se simţea în stare să mai comită un asasinat. Un cadavru tot cadavru se chema, iar perfidia nu avea cum să se numească altfel.

Problema era: când va ataca Ioan? Chiar de la început, ori mult mai târziu, în cursul călătoriei, când vigilenţa lui Sam ar fi fost adormită?

Dacă era să spună lucrurilor pe nume, situaţia devenise de nesuportat. Pentru moment, era surprinzător cât de tolerant putea fi Sam.

În timonerie intră un individ uriaş cu părul blond. Se numea Augustus Strubewell şi era aghiotantul lui Ioan de pe vremea când Ioan făcuse vizita în Ieyasujo, după invazia lui Hacking. Se născuse în 1971, la San Diego, California, fusese fundaş într-o echipă de fotbal american, căpitan în Marina SUA, decorat pentru bravură în timpul serviciului militar din Orientul Mijlociu şi America de Sud şi îşi croise apoi o carieră în domeniul filmului şi televiziunii. Părea un tip destul de agreabil, numai că, asemenea lui Ioan, se lăuda nespus de mult cu succesele lui la femei. Sam nu avea încredere în el. Toţi cei care intrau în slujba lui Ioan Fără-de-Ţară aveau o trăsătură urâtă de caracter.

Sam ridică din umeri. Deocamdată putea să se simtă liniştit. De ce să permită cuiva să-i răpească bucuria celei mai măreţe zile din viaţă?

Se aplecă spre iublou şi privi din nou oamenii şi puşcaşii făcând instrucţie. Valurile Fluviului sclipeau în razele soarelui, iar briza aducea răcoare. Dacă se făcea prea cald; putea închide iublourile şi porni instalaţia de climatizare. Steagul navei *Nu se închiriază* flutura în vânt pe catargul înalt de la prova. Era pătrat şi pe câmpul de culoare albastru-deschis avea o pasăre Phoenix de culoare sângerie. Pasărea simboliza renaşterea omenirii.

Făcu semn către oamenii înşiraţi pe mal, apoi apăsă un buton care declanşa o serie de fluierături şi dangăte de clopot.

Trase un fum din trabucul fin, îşi bombă pieptul şi mărşălui semeţ încoace şi încolo. Strubewell îi oferi lui Ioan un pahar cu whisky, apoi îi dădu unul şi lui Sam. Toţi cei prezenţi în timonerie – Styles, ceilalţi şase piloţi, Joe Miller, von Richthofen, Firebrass, Publius Crassus, Mozart, Ioan Fără-de-Ţară, Strubewell şi trei dintre consilierii lui Ioan – primiră câte un pahar.

— Un toast, domnilor, spuse Ioan în esperanto. Vă doresc tuturor o călătorie plăcută şi lungă şi să obţinem fiecare ce dorim.

Joe Miller, care stătea alături de Sam şi aproape că atingea tavanul, ridică paharul care conţinea aproximativ

un litru de whisky. Îl amuşină cu nasul lui monstruos şi apoi băgă vârful limbii în pahar, gustându-l.

Sam tocmai se pregătea să dea de duşcă paharul care conţinea vreo sută de mililitri, când îl văzu pe Joe, cu chipul lui simian, strâmbându-se.

Ce s-a întâmplat Joe? întrebă el.

— Drăşia azta are şeva în ea!

Sam mirosi şi detectă doar aroma whiskyului de calitate din Kentucky.

Dar când Ioan, Strubewell şi ceilalţi duseră mâinile către arme, azvârli conţinutul paharului în faţa lui Ioan.

— Otravă! strigă el şi se aruncă la podea.

Pistolul lui Strubewell bubui. Glonţul din plastic se sfărâmă de materialul plastic rezistent aflat deasupra lui Sam.

Joe scoase un muget – care aminti de răgetul unui leu scăpat din cuşcă – şi aruncă şi el lichidul între ochii lui Strubewell.

Ceilalţi consilieri traseră, apoi, parcă nemulţumiţi, mai traseră o dată. Pistoalele Mark II cu patru focuri puteau aprinde capsa cartuşului printr-o scânteie electrică. Mai mari şi mai grele decât cele de tipul Mark I, aveau mecanismul de dare a focului mai rapid, iar gloanţele din plastic erau propulsate de cordită, nu praf de puşcă.

Timoneria deveni un vacarm de bubuituri, explozii asurzitoare, ţiuituri ale gloanţelor care ricoşau, strigăte şi urlete omeneşti şi răcnetele inumane ale lui Joe.

Sam se rostogoli, întinse mâna şi comută pilotul automat. Rob Styles era pe podea, având un braţ aproape smuls. Unul dintre consilierii lui Ioan agoniza în faţa lui. Strubewell zbură peste el, se lovi de geam şi apoi căzu peste Sam. Ioan dispăruse, coborând scările în goană.

Sam ieşi târâş de sub Strubewell. Patru dintre piloţii săi erau morţi. Cu excepţia lui Strubewell, care-şi pierduse cunoştinţa, toţi consilierii muriseră. Joe le frânsese gâtul sau le sfărâmase maxilarele. Tremurând, Mozart stătea ghemuit într-un colţ. Firebrass, lovit de fragmente de plastic, sângera destul de rău, iar Lothar pierdea sânge

dintr-o rană deschisă la braţ. Unul dintre consilieri îl lovise cu cuţitul înainte ca Joe să-i fi răsucit capul cu 180 de grade.

Sam se ridică nesigur şi privi pe iublou. Mulţimea care urmărise demonstraţia puşcaşilor se risipise, dar în urma ei rămăseseră vreo zece cadavre. Puşcaşii de pe puntea căldărilor deschiseseră focul împotriva câtorva oameni care trăgeau în ei de pe puntea principală. Unele focuri păreau să vină dinspre iublourile cabinelor de pe puntea principală.

Dând ordine răstite, Cyrano stătea alături de grupul său de puşcaşi, ale căror rânduri se subţiau mereu. Apoi oamenii lui Ioan ieşiră la atac trăgând cu toate armele şi Cyrano căzu. Se ridică însă aproape imediat şi-şi flutură floreta argintie mânjită de sânge. Duşmanii rupseră rândurile şi o luară la goană, iar Cyrano porni după ei.

— Descreieratule! strigă Sam. Întoarce-te! dar Cyrano nu-l auzi, bineînţeles.

Făcu un efort să-şi limpezească mintea. Ioan strecurase ceva în băuturile lor, otravă ori sedativ şi doar Joe, cu nasul lui inuman de sensibil, îi oprise să bea şi să cadă răpuşi, împiedicându-l astfel şi pe Ioan să acaparaze timoneria fără nici un efort.

Aruncă o privire pe iubloul de tribord. La numai jumătate de milă în faţă se afla uriaşul dig sparge-val la adăpostul căruia vaporul trebuia să ancoreze peste noapte. Ar fi trebuit ca marea călătorie să înceapă a doua zi. *Ar fi trebuit*, gândi Sam.

Anulă comanda de pilotare automată şi trecu la manetele de guvernare.

— Joe, vreau să îndrept nava cât mai aproape de mal, paralel, dacă se poate. Sper să eşuăm. Găseşte megafonul. O să le comunic oamenilor de pe mal ce s-a întâmplat şi-o să primim ajutor.

Trase maneta pentru zbaturile de la tribord şi o împinse pe cea de babord.

— Ce-i asta? răcni el.

Vaporul continua să-şi menţină cursul în susul Fluviului, menţinându-se la o sută de metri de mal.

Trase manetele şi le împinse disperat, dar vaporul nu-i asculta comenzile.

Deodată auzi vocea lui Ioan pe intercom:

— Te chinuieşti degeaba, Samuel, Mare Şef, Căpitan sau cum mai vrei tu să te numeşti! Comenzile vaporului sunt la mine. Mecanicul meu, cel ce va deveni mecanic-şef, a instalat o dublă comandă... n-are importanţă unde. Tu nu mai ai nici un control asupra manevrelor, iar nava are să meargă unde vreau eu. Prin urmare, n-ai nici un avantaj. Oamenii mei vor ataca timoneria şi vor pune mâna pe tine. Aş dori să nu provocaţi distrugeri prea mari. De aceea, dacă te hotărăşti să părăseşti nava, o să te las în viaţă. Cu condiţia să fii în stare să înoţi o sută de metri.

Spumegând de furie, Sam înjură şi lovi cu pumnii în tabloul cu instrumente. Trecură de doc, iar oamenii strânşi acolo, fluturând din mână şi ovaţionând, îşi puseră întrebarea de ce nu se mai oprea vaporul.

După ce se uită afară pe iubloul de la pupa, Lothar constată:

— Încearcă să se furişeze spre noi! Apoi deschise focul împotriva unui individ care apăruse de după capătul texasului de pe puntea de promenadă.

— Nu putem rezista multă vreme! spuse Firebrass. N-avem muniţie suficientă.

Sam privi spre prova. Câteva persoane, bărbaţi şi femei, sosiseră în goană pe puntea căldărilor şi opuneau rezistenţă. Printre ei se afla şi Livy.

Urmă un nou asalt. Un om dădu să-l împungă cu sabia pe Cyrano care tocmai vârâse vârful floretei într-un alt atacator. Folosind pistolul, care pesemne era descărcat, Livy încercă să devieze lovitura, dar sabia i se înfipse în stomac. Se prăbuşi pe spate cu sabie cu tot. Omul care-o ucisese pieri o clipă mai târziu, când floreta lui Cyrano îi pătrunse în gâtlej.

— Livy! Livy! strigă Sam, ieşi valvârtej din timonerie şi coborî în fugă treptele scării. Pe lângă el trecură şuierând câteva gloanţe care, izbindu-se de scară şi pereţi, se făcură fărâme. Simţi o durere arzătoare, apoi auzi strigăte venind

din spate, dar nu se opri. Îşi dădea seama ca prin vis că Joe Miller şi ceilalţi porniseră să alerge după el. Pesemne voiau să-l salveze ori înţeleseseră că era mai bine să părăsească vaporul imediat, înainte de a fi copleşiţi numeric şi prinşi în timonerie ca într-o capcană.

Pretutindeni zăceau cadavre şi răniţi. Oamenii lui Ioan nu erau prea numeroşi; se bizuise pe un atac-surpriză şi nu greşise, în cursul primelor schimburi de focuri fuseseră ucişi zeci de oameni, iar mulţi alţii căzuseră din pricina panicii. Unii, văzând că nu exista cale de salvare, negăsindu-şi vreo ascunzătoare sau neavând arme, săriseră în Fluviu.

Acum vaporul se îndrepta spre mal cu viteză maximă, iar roţile cu zbaturi se învârteau şuierând şi pufnind, făcând puntea să trepideze şi apa să fiarbă. Ioan voia să tragă la mal, unde aştepta un grup mare de bărbaţi şi femei având tot felul de arme.

Aceştia erau cei puşi pe liber, supăraţi că sorţii loteriei îi tăiaseră de pe lista echipajului. O dată ajunşi la bord, ei îi vor lichida pe puţinii susţinători ai lui Sam.

După ce coborâse din timonerie, Sam alergase de-a lungul punţii de promenadă. Avea o floretă şi un pistol în care mai rămăseseră două cartuşe. Nu ştia cum se trezise cu ele în mână; nu-şi amintea să le fi scos din teacă şi, respectiv, toc.

Pe scara din faţă, aflată la marginea punţii, apăru un cap. Trase în el şi omul dispăru. Ajunse apoi la capătul punţii şi, în clipa în care se aplecă să privească în josul scării, trase. Glonţul de plastic nu-şi mai greşi ţinta. Pe pieptul omului apăru o pată mare de sânge, iar cadavrul se prăbuşi, doborând în cădere alţi doi bărbaţi. Pe punte apărură însă şi alţi duşmani, aşa că Sam fu nevoit să se retragă. Rafala nu-l nimeri, dar câteva gloanţe se loviră de pereţi, explodară şi câteva fragmente îi intrară lui Sam în picioare.

Apărând brusc în spatele lui, Joe strigă:

— Zam! Zam! Nu ne rămâne degât ză zărim în apă! Ne-au înconzurat!

Pe puntea de sub ei, Cyrano care mânuia floreta cu dibăcie şi rezista atacului a trei oameni o dată, se retrase

spre balustradă. Apoi străpunse gâtlejul unui adversar, care se nărui la podea, după care se răsuci şi sări peste bord. Când apăru la suprafaţă, începu să înoate în forţă pentru a se îndepărta de roata cu zbaturi de la tribord, care ameninţa să-l lovească.

Câteva gloanţe loviră în pereţii cabinelor din spatele lui Sam, iar Lothar strigă:

— Sări, Sam! Sări!

Dar încă nu puteau s-o facă. Nu aveau cum să treacă de puntea principală, iar cea a căldărilor le era inaccesibilă.

Joe se întorsese deja şi fugea cu securea în mână către oamenii care trăgeau în el ascunşi după cabinele de pe puntea de promenadă. Gloanţele şuierau, lăsând în urmă firicele de fum, dar Joe ajunsese prea departe ca să-i mai fie frică de ele. Şi se bizuia pe înfăţişarea sa înfiorătoare şi pe forţa pe care duşmanii i-o cunoşteau prea bine, pentru a crea panică între ei.

Ceilalţi îl urmară în fugă şi curând ajunseră la carcasa care adăpostea una dintre roţile cu zbaturi. Aceasta era situată la vreo zece metri de marginea punţii de promenadă, iar dacă se ridicau în picioare pe balustradă şi făceau un salt, se puteau prinde de ghidajele mari din fier prin care fuseseră trecute cablurile când macaraua aşezase carcasa deasupra roţii.

Săriră unul după altul, în vreme ce gloanţele şuierau pe lângă ei. Se agăţară de ochiurile de fixare, izbindu-se de carcasa de metal. Se căţărară şi ajunseră târâş deasupra carcasei apoi, ridicându-se în picioare, săriră de pe vapor. Oglinda apei era la zece metri sub ei, o distanţă care, în alte condiţii, l-ar fi îngrozit pe Sam. De astă dată însă, se azvârli în gol, plutind cu trupul drept şi ţinându-se de nas şi intră în apă cu picioarele înainte.

Ieşi la suprafaţă în clipa în care sărea Joe, nu de pe carcasa roţii, ci de pe puntea principală. Îşi croise drum cu forţa pe scară şi de-a curmezişul punţii, făcând prăpăd printre pigmeii ce-i ieşiseră în cale. Chiar şi aşa, era mânjit de sânge din cap până în picioare. Plonja peste bord, urmărit de gloanţe de pistol şi săgeţi.

Sam se scufundă imediat, fiindcă mai multe mitraliere cu aburi îşi îndreptaseră ţevile spre el, iar gloanţele de calibrul 80 mm începuseră să lovească apa în apropierea sa.

Vaporul se întoarse două minute mai târziu. Ioan aflase, desigur, că duşmanul său principal reuşise să scape. Sam era deja pe mal şi alergă să-şi caute adăpost, deşi simţea că picioarele i se înmoaie. Focurile de armă nu se înteţiră. Pesemne că Ioan se răzgândise şi nu mai avea de gând să-l ucidă. Voia să-i provoace suferinţă, fiindcă Sam avea să se chinuiască mai cumplit dacă rămânea în viaţă şi contempla locurile înfrângerii sale,

Dintr-un megafon bubui vocea lui Ioan:

— Rămâi cu bine, Samuel! Zevzecule! Îţi mulţumesc pentru vapor! Şi află că o să-i dau un nume care să mi se potrivească mai bine! Acum plec să mă bucur de roadele trudei tale! Să te gândeşti la mine! Adio!

Hohotul de râs, amplificat de megafon, îl asurzi pe Sam.

Ieşi din ascunzătoarea pe care şi-o găsise într-o colibă şi se caţără pe zidul de pe malul Fluviului. Vaporul fiind oprit, oamenii coborâră o schelă lungă până pe mal, permiţând trădătorilor să urce la bord. Auzi o voce dedesubtul său şi privi în jos. Era Joe, cu părul roşcat lipit de corp şiroind de apă şi sângerând din câteva răni.

— Lothar, Firebraz, Zyrano zi Iohnzton au reuzit ză zgabe, îl anunţă el. Tu gum te zimzi, Zam?

Sam se aşeză pe pământul bătătorit şi-i răspunse:

— Dac-aş avea ceva de câştigat, mi-aş pune capăt zilelor. Lumea asta-i un iad, Joe, un adevărat iad. Nici măcar nu te poţi sinucide în mod decent, fiindcă a doua zi te trezeşti, iar problemele de care-ai încercat să scapi se agaţă de tine de parc-ar fi lipite cu... în fine, să lăsăm asta.

— Zi-acum şe faşem?

Sam rămase tăcut multă vreme. La fel ca şi Cyrano, pe Livy n-o mai putea avea în preajmă. Ar fi fost în stare să suporte pierderea ei dacă n-ar fi rămas într-un loc unde s-o poată vedea.

Mai târziu avea să-l ajungă şi ruşinea pentru că se bucurase de pierderea suferită de Cyrano.

Mai târziu. Acum era prea năucit de tot ce păţise. Răpirea vaporului venise ca un şoc mult mai mare decât moartea Livyei.

După atâţia ani de trudă, chinuri, trădări, planuri, dureri, şi… şi…

Era prea greu de îndurat.

Văzându-l că plânge, Joe se amărî, dar rămase răbdător lângă el până când lacrimile se opriră. Apoi spuse:

— Zam, o ză-nşepem conztruczia altui vabor?

Sam Clemens se ridică în picioare. Schela era trasă înapoi pe puntea minunatului său Vapor cu ajutorul unui dispozitiv electromecanic. Sirenele ţiuiră triumfătoare, iar clopotele porniră să bată. Probabil că Ioan încă hohotea de râs. Poate că în aceste clipe îl urmărea pe Sam prin lunetă.

Sam îl ameninţă cu pumnul, sperând că Ioan îl privea.

— Te prind eu, trădătorule! urlă el. O să construiesc un alt vapor şi te ajung din urmă! Nici o stavilă n-o să-mi stea în cale, nici un om! O să te dobor, Ioan, şi-o să arunc în aer vaporul pe care mi l-ai furat! Şi nimeni, absolut nimeni, nici Necunoscutul, nici Diavolul, nici Dumnezeu, oricât de puternic ar fi, n-o să mă poată opri! Ioan, ziua aceea nu e departe! Nu e departe!